

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

vypracovaný podle RVP ZV

motivační název

„Škola pro život“ č.j. ZŠŠ 185/2025

Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Předkladatel

Základní škola Bojkovice, Štefánikova 957, příspěvková organizace

Základní údaje o škole

Adresa školy: Štefánikova 957, Bojkovice, 68771

Škola zřízená podle §16 odst. 9 zákona

Ředitelka školy: Mgr. Dagmar Špalková

IČO školy: 603 716 76

IZO školy: 0603 716 76

ID DATOVÉ SCHRÁNKY: d27xcsb

REDIZO: 600025748

Telefonní čísla: 572 641 223

Web www.zsstefanikova.cz

E-mailová adresa: zsstefanikova@zsstefanikova.cz

Koordinátor projektu: Mgr. Dagmar Maňasová, kolektiv pedagogických pracovníků

Kontaktní osoba: Mgr. Dagmar Špalková

Zřizovatel školy:

Název: Zlínský kraj,

Adresa: třída Tomáše Bati 21, Zlín

V Bojkovicích dne: 10. 11. 2025

Mgr. Dagmar Špalková

S účinností od 17. 11. 2025

ředitelka školy

Obsah	
Základní údaje o škole	1
Obsah	2
Charakteristika školy	5
Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
Učební plán – tabulace	15
Učební plán 1. stupeň	15
Průřezová témata a jejich zpracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat	17
Průřezová témata a jejich zpracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat (tabulka):	21
1. stupeň	27
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	30
Český jazyk 1. stupeň	33
Anglický jazyk– 1. stupeň	40
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru MATEMATIKA.....	44
Matematika	47
Vzdělávací oblast , vzdělávacího oboru: INFORMATIKA	55
1. stupeň	56
INFORMATIKA	58
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT	66
PRVOUKA	70
PŘÍRODOVĚDA	77
VLASTIVĚDA	83
Charakteristika vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA.....	87
HUDEBNÍ VÝCHOVA	90
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	96
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	106
TĚLESNÁ VÝCHOVA	109
PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE	123
– ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	123
PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE – ŘEČOVÁ VÝCHOVA	127
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	131
Pracovní činnosti	133
2. stupeň	144
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	145
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	146
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru CIZÍ JAZYK	158
Anglický JAZYK	159
Německý jazyk	165
Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	170
MATEMATIKA	173

Vzdělávací oblast , vzdělávacího oboru: INFORMATIKA.....	182
Cílové zaměření vzdělávací oblasti.....	182
Vzdělávací oblast stupeň.....	183
INFORMATIKA.....	184
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	192
DĚJĚPIS.....	196
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ.....	201
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	211
FYZIKA.....	214
CHEMIE.....	225
PŘÍRODOPIS.....	236
ZEMĚPIS.....	248
Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA.....	256
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	260
VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	266
Charakteristika vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	275
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	277
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	286
PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE-ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	302
Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	305
PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	309
Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů.....	337
Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat.....	338
Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat - tabulky.....	341
1. stupeň.....	347
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	348
Český jazyk.....	350
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE –Anglický jazyk.....	359
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	363
Vyučovací předmět: Matematika.....	365
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru INFORMATIKA.....	372
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	386
Vyučovací předmět: Prvouka.....	389
Přírodověda.....	396
Vyučovací předmět: Vlastivěda.....	399
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	402
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	408
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	419
PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE – ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	434
Předmět speciálně pedagogické péče – ŘEČOVÁ VÝCHOVA.....	437

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	440
2. stupeň	452
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	453
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk: Anglický jazyk	462
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk –Německý jazyk.....	467
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru MATEMATIKA.....	470
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika	480
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SPOLEČNOST - DĚJEPIS	494
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství	500
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika.....	506
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru CHEMIE	513
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis.....	517
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ZEMĚPIS	525
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	533
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝTVARNÁ VÝCHOVA	538
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	546
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA	552
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	570
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Pracovní činnosti.....	573
Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	607
1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou	607
2. Stupně hodnocení prospěchu a chování, kritéria klasifikace žáků, slovní hodnocení	610
3. Komisionální přezkoušení, Opravná zkouška	617
4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení	617
Autoevaluace školy.....	618

Charakteristika školy

Základní škola Bojkovice, Štefánikova 957 je škola úplná, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj.

Škola má od 1. 1. 1993 právní subjektivitu.

Patří mezi Základní školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona.

V naší škole jsou vzdělávání žáci se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami), s různým stupněm mentálního postižení, včetně souběžného postižení více vadami nebo autismem. **Kapacita dle rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol je 44 žáků.**

Specifikum výuky základní školy

Základní škola má devět ročníků a člení se na 1. stupeň (1. - 5. ročník) a 2. stupeň (6. - 9. ročník). Posláním základní školy je umožnit žákům pomocí speciálních metod a forem práce dosáhnout co možná nejvyšší úrovně znalostí. Výchovně vzdělávací proces se přizpůsobuje zvláštnostem psychického i fyzického vývoje našich žáků. Ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole získá žák **základní vzdělání**.

Specifikem ve výuce na naší škole jsou tyto skutečnosti:

- speciální učební metody
- vhodný výběr učiva
- speciální učebnice
- snížený počet žáků
- individuální přístup

Postižení našich žáků vyžaduje časté střídání jednotlivých činností ve vyučovací hodině a tvůrčí přístup při výběru metod a forem práce. Důležitým požadavkem je zajištění individuálního přístupu a respektování **individuálního tempa**, využívání co největšího množství **názorných pomůcek**. Důraz je kladen na vytvoření příjemné atmosféry, na sympatie mezi učitelem a žákem a společný zájem o školní práci.

Cílem je umět řešit základní problémy, s nimiž se žáci setkají v běžném životě, přičemž:

- a) žáci najdou podnětné, přátelské a bezpečné místo k získávání nových poznatků,
- b) rodiče naleznou prostředí vzájemné důvěry,
- c) nalezneme shodu a jednotu všech zaměstnanců při dalším rozvoji školy,
- d) škola bude místem bezpečí, klidu a lásky.

Specifikum výuky základní školy speciální

Základní škola speciální má 10 ročníků. Organizačně je vzdělávání v základní škole speciální rozděleno na 1. a 2. stupeň. Ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole speciální získá žák **základy vzdělání**.

Obsah výchovně vzdělávací činnosti se zaměřuje na vypěstování návyků sebeobsluhy, osobní hygieny a na rozvíjení přiměřených poznatků a pracovních dovedností s předměty denní potřeby. Vzdělávání v základní škole speciální vyžaduje nejen odbornou speciálně pedagogickou péči, ale také vhodně upravené podmínky: malý počet žáků ve třídě, relaxační prostory, speciální učebnice a pracovní sešity, přizpůsobený časový rozvrh, a především klidné školní prostředí- snoezelen místnost, poskytující žákům pocit jistoty.

Jedním ze stěžejních úkolů je vybavit žáky **triviem** základních vědomostí, to znamená naučit je číst, psát a počítat. I když tito žáci možná nebudou číst s plným porozuměním souvislému textu, budou si umět přečíst různé nápisy, názvy, jména osob, s nimiž se budou stýkat. Základy počítání žáci uplatní nejen v celém dalším životě, ale i při vzdělávání na praktických školách. Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Areál školy, materiální vybavení

Kapacita školy je stanovena na 44 žáků.

Budova školy v současné době vyhovuje potřebám hlavní vzdělávací činnosti. Škola je umístěna v jedné budově. Provozní doba ve škole je od 6.45 do 15.00 hod.

Škola se nachází v klidné zóně města Bojkovice na krásném slunném místě, stranou od hlavní komunikace, s možností desítky parkovacích míst pro rodiče a učitele.

Je v těsném sousedství s malebným přírodním Eurocampingem, jehož venkovní prostory můžeme neomezeně využívat – dětské hřiště s hracími prvky, areál campu s přírodním rybníkem pro účely výuky předmětů v terénu /prvouka, výtvarná a tělesná výchova/ a v neposlední řadě, v letních měsících, i koupaliště.

Za školou se nachází středně velká zahrada., která se využívá k praktickým činnostem – je zde políčko pro výuku pracovního vyučování. Velký důraz klademe na rozvoj správných pracovních návyků, manuální zručnosti a přípravy pro život.

Škola má třídy základní školy, které navštěvují žáci s lehkým mentálním postižením a třídy speciální, kde se vzdělávají žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením.

Velmi dobře jsou vybaveny zejména odborné učebny – cvičná kuchyně se všemi základními spotřebiči, odborná dílna pro výuku pracovního vyučování na druhém stupni, středně velká tělocvična, výtvarný ateliér, jehož součástí je místnost s keramickou pecí, počítačová třída s notebooky, snoezelen. Ve škole máme v každé kmenové třídě interaktivní dotykový displej-SchoolBoard PREMIUM LINE.

Dále má škola k dispozici 6 prostorných tříd, dostačující vstupní šatnu se samostatnou větratelnou skříňkou pro každého žáka. Město Bojkovice, jež je vlastníkem budovy, zafinancovalo celkovou rekonstrukci toalet, včetně bezbariérové toalety v přízemí školy a výměny obou plynových kotlů.

Po stránce ekonomické je škola zcela závislá na financování státem a tím i na počtu žáků.

Opravy spojené s budovou hradí město Bojkovice. S vedením města Bojkovice máme velmi dobré vztahy a jako škola jsme ním podporováni.

Žáci naší školy jsou převážně přímo z Bojkovic nebo z Dětského domova v Bojkovicích, další žáci dojíždějí z okolních obcí. Jedná se o obce Pitín, Starý Hrozenkov, Nezdenice, Záhorovice, Šumice, Žitková, Komňa, Lopeník, Rudice, Bystřice pod Lopeníkem, Šanov, Slavičín, Luhačovice, Pozlovice.

Škola má v této oblasti vzdělávání dlouhodobou historii v místě působení.

Hygienické podmínky

V naší škole je dostatečně kladen důraz na režim vyučování s ohledem na hygienu učení, věk žáků a jejich individuální možnosti a schopnosti. Jedním z cílů školy je vytvářet zdravé prostředí učeben a ostatních prostor školy (čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, ...) a předcházení jakýmkoliv úrazům.

Škola se snaží o vytváření pohody prostředí, zdravého učení a otevřeného partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Důraz je kladen na příznivé sociální klima školy. Provoz školy začíná ranní družinou pro dojíždějící žáky v 6:45, kdy je jim k dispozici učebna v přízemí až do 7:45 hodin. Poté jsou zpřístupněny všechny kmenové učebny na škole. Dohled je zajištěn z řad personálu školy. Stravování žáků probíhá v jídelně Mateřské školy Bojkovice. Dohled je opět zajištěn pracovníky naší školy. Vyučování začíná zpravidla v 8:00 hodin.

Pedagogičtí pracovníci

Ve škole pracují učitelé, asistenti pedagoga, vychovatelka a správní zaměstnanci.

Pedagogický sbor je sourodá a skvěle spolupracující komunita. Všichni učitelé jsou plně kvalifikováni v oboru speciální pedagogika. Počet asistentů pedagogů se mění podle aktuálního počtu žáků, zpravidla bývá jeden někdy dva asistenti pedagoga na jednu třídu. Ve školní družině, ranní i odpolední, pracují vychovatelky i asistentky.

Na škole působí kvalifikovaný výchovný poradce, kariérový poradce a školní metodik prevence, referent správy osobních údajů (pověřenec GDPR)

Ostatní zaměstnanci podílející se na chodu školy jsou: účetní, uklízečka a topič. Každoročně je podporováno zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Hlavním cílem školy je velmi dobrá spolupráce a komunikace s rodiči. V současnosti jsou vyhledávány nové možnosti prohloubení spolupráce s rodinou.

Za velmi důležitou považujeme také spolupráci s místními školami a zařízeními. Velmi úzká je spolupráce s Církevní střední školou pedagogickou a sociální v Bojkovicích, s mateřskou školou a Domem dětí a mládeže Bojkovice, Dětským domovem Bojkovice a se základními školami. Velmi dobře spolupracujeme s Městským úřadem v Bojkovicích, s Krajským úřadem ve Zlíně, pedagogicko-psychologickou poradnou, s SPC Lazy ve Zlíně, SPC Středová Zlín, SPC Kroměříž, s pedopsychiatrií a odbornými lékaři.

Pracovníci poradenských zařízení poskytují konzultace učitelům a výchovnému poradci, podle potřeby navštěvují žáky ve výuce a jsou nápomocni při plnění IVP u žáků.

Při škole je zřízena školská rada.

Každoročně zařazujeme do školního plánu akce pro zapojení žáků do různých mezinárodních a celorepublikových soutěží a přehlídek.

Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Škola poskytuje vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího až pátého stupně.

Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka. Zkráceně můžeme říci, že se jedná o žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) V oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- častá práce s názorem a užitím v praxi
- individuální přístup

b) V oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností ve výuce
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- práce v menším kolektivu

c) Zařazení předmětů speciálně pedagogické péče:

- zdravotní tělesná výchova – dle doporučení SPC
- řečová výchova

Žáci s LMP budou vzdělávání podle rozpracované minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření.

Minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP jsou rozpracovány do obsahu vzdělávacích oblastí ročníků přímo v ŠVP-Škola pro život. (**Příloha**).

Při tvorbě IVP u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola vychází z upraveného ŠVP.

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických

pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka,

časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání,
úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka,
případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka, žáka a zákonného zástupce.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření nebo podle § 18 odst. 1. Asistent pedagoga pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáků do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb.

Asistent pedagoga, k jehož činnosti jsou stanoveny předpoklady v § 20 odst.1, 2 zákona o pedagogických pracovnících, zajišťuje zejména:

- přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků a práce související s touto přímou pedagogickou činností,
- podporu žáků v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žáci jsou přitom vedeni k nejvyšší možné míře samostatnosti,
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí,
- pomocné výchovné práce zaměřené na podporu pedagoga zvláště při práci se skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomocné organizační činnosti při vzdělávání skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomoc při adaptaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na školní prostředí,
- pomoc při komunikaci se žáky, zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žáci pocházejí;
- nezbytnou pomoc žákům při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola v souladu se zápisem do školského rejstříku uskutečňuje vzdělávání nebo školské služby;
- pomocné výchovné práce spojené s nácvikem sociálních kompetencí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzhledem ke specifčnosti našeho školského zařízení, jehož zaměření je právě na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, je samozřejmé, že neopomeneme vyhledávat i žáky s mimořádným nadáním. Ke kvalitním výsledkům v této oblasti využijeme individuálních plánů, spolupráce s poradenskými zařízeními a případně jinými organizacemi. Předpokládáme, že mimořádné nadání našich žáků je možné rekognoskovat spíše v oblasti výchov.

Akce pořádané školou

Veškeré akce školy jsou plánovány a organizovány na základě harmonogramu – plán akcí školy. Každoročně jsou koordinovány plány výchovného poradce a metodika prevence s ostatními pravidelnými i mimořádnými akcemi školy. Pravidelně je tato činnost vyhodnocována.

Situační analýza

silné stránky	slabé stránky
lidské zdroje: pedagogický kolektiv s potřebným odborným vzděláním, ochota k dalšímu vzdělávání a ke změnám v přístupu v rámci uplatňování nových metod, ochota ke spolupráci a k otevřené komunikaci, věková různorodost	hodnocení ze strany široké veřejnosti ovlivněno typem naší školy
materiální vybavení: budova po rekonstrukci odpovídá potřebám školy, každoroční investice do vybavení pomůckami, odborné učebny dobře vybavené, tělocvična, vlastní pozemek, prostory před školou, blízkost hřiště	region se snižujícím se počtem příležitostí, odliv žáků, inkluze
pedagogický proces: spolupráce v rámci předmětů, vysoká znalost potřeb jednotlivých žáků celým kolektivem pedagogů, důraz na individuální přístup, plánování aktivit k prezentaci školy na veřejnosti, ochota ke komunikaci s rodinou	souběžná zdravotnická péče- rehabilitace, zdravotní stav žáků
ostatní faktory: znalost prostředí, tradice školy a jejího působení v povědomí místního regionu, spolupráce se školskými zařízeními, tradiční akce na škole, účast na krajských, republikových a mezinárodních soutěžích, klidné prostředí mimo centrum města	ostatní faktory chybí vlastní jídelna
příležitosti pro naši školu: využití moderní didaktické techniky k rozvíjení většího zájmu o výuku, zapojení rodičovské veřejnosti do života školy	rizika přílišné snížení počtu žáků vede ke spojení více ročníků do jedné třídy, tím je ohrožena kvalita vzdělávání, zvýšení věkových rozdílů ve třídách, problémy s organizací školy po stránce rozvrhové, nižší ohodnocení práce učitele za vyšší pracovní úsilí

Charakteristika školního vzdělávacího programu

„Škola pro život“ – název školního vzdělávacího programu:

Škola by měla připravit žáky pro život tak, aby byli schopni samostatně pracovat bez závislosti na sociální síti. Náš vzdělávací program nese název „Škola pro život“.

Jeho cílem je dát žákům pevné základy ve vzdělávání i ve výchově, vypěstovat u nich správné pracovní návyky, schopnost rozhodovat a určovat pracovní postupy, umět si zařídit základní osobní věci, ale také znát a plnit své povinnosti.

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Při sestavování učebního plánu byly proto posíleny hodiny pracovních činností.

Škola poskytuje základní vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, individuální přístup a různé speciální metody a formy ve vzdělávání.

Vzhledem k tomu, že většina našich žáků pochází z prostředí, kde vztah k práci není nijak významný, je důležité přesvědčit žáky i jejich rodiče o tom, že jednou z nejdůležitějších podmínek pro získání práce je náležité vzdělání. Je proto nutné hledat soustavně cesty k tomu, aby žáci do školy chodili rádi a práce ve škole je bavila.

Proto škola pořádá během školního roku pro děti různé zajímavé programy. Vánoční tvoření s besídkou, výstava výtvarných prací v Muzeu Bojkovska, účast na sportovních a výtvarných soutěžích, oslava MDD se staly tradicí.

Součástí výuky je plavecký výcvik a návštěvy divadelních představení a koncertů, galerie výtvarného umění, městského muzea a knihovny.

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy (dále ročníků, předmětů) vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP pro základní vzdělávání žáků a které tvoří jeho základní strategii. V etapě základního vzdělávání jsou za **klíčové považovány tyto kompetence:**

Kompetence k učení	
Efektivní výběr způsobů a metod učení se, práce s informacemi, samostatné pozorování, experimentování, poznávání smyslu a cíle učení, vytváření komplexnějšího pohledu na svět	učíme žáky sebehodnotit se, číst s porozuměním, umět se připravovat na výuku, kontrola vědomostí
Kompetence k řešení problémů	
Rozpozná problém, plánuje způsob řešení, kriticky myslí, využívá vědomosti pro různé varianty řešení, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, hodnotí výsledky činů	učíme žáky řešit problémové úkoly, hledat varianty řešení, aktivně se zapojovat do práce skupiny, vyhledávat informace, podílet se na přípravě projektů
Kompetence komunikativní	
Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuze, využívá informační a komunikační prostředky	učíme žáky vyprávět vlastní zážitky, umět sdělit obsah přečteného, diskutovat věcně k tématu, umět o své práci hovořit, sdělit postup
Kompetence sociální a interpersonální	
Spolupracuje ve skupině, je ohleduplný k jiným, při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskuzi i ve větším kolektivu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	připravujeme žáky na vztahy ve skupině (střídání rolí), učíme je zodpovědnosti za svou práci, dodržovat dohodnutá pravidla, respektovat jiné názory
Kompetence občanské	
Respektuje přesvědčení druhých, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, rozhoduje zodpovědně, jedná ekologicky	umíme se vcítit do jednání jiných, zajímá nás okolí, umíme se zapojit do ochrany životního prostředí, dbáme na dodržování důležitých pravidel,

	respektujeme rozdíly mezi lidmi
Kompetence pracovní	
Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, přistupuje zodpovědně k výsledkům pracovní činnosti, chrání si své zdraví i zdraví druhých, uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí i kulturních a společenských hodnot.	pracovní činnosti považujeme za hlavní přínos pro budoucí život, vedeme žáky k péči o svou třídu, školu, k pochopení potřeby třídění odpadů, zapojujeme je do kroužků i mimo školu a k účasti na vystoupeních
Kompetence digitální	
Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů..

Základní vzdělávání má žákům pomoci **utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání** orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Na základě rámcového vzdělávacího plánu pro základní školství upraveného pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami vychází cíle základního vzdělávání především z rozvoje klíčových kompetencí žáků. Rozvoj praktických dovedností umožní osobnosti každého žáka vlastní uplatnění ve společnosti.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro důležitost celoživotního učení.	práce na projektech, uplatnění teorie v praxi, prezentace vlastní práce, převaha kladné motivace, podnětné prostředí, vést k tvořivému využívání digitálních technologií při učení
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	netradiční formy práce, využití IT, orientovat se v digitálním prostředí, mezipředmětové vztahy využívat
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	pravidla a způsoby komunikace, práce v týmu, role v týmu, odpovědnost za výsledky, při práci,
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.	pravidla a způsoby komunikace, práce v týmu, role v týmu, odpovědnost za výsledky, schopnost sebereflexe a sebehodnocení, objektivní hodnocení druhých

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.	schopnost samostatně a zodpovědně pracovat, sebehodnotit se orientovat se ve svých právech a povinnostech
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.	jít příkladem svým jednáním a chováním, vytvářet klima zdravé školy, učit kladnému vztahu k přírodě a k životnímu prostředí
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	pomoc v nouzi, odhodlání k pomoci potřebným, ohleduplnost, empatie, uznání odlišností
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.	denní režim, pitný režim, stravovací návyky, hygiena, umění relaxace, odmítání šikany, odmítání pro zdraví škodlivých návyků
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	samostatnost v rozhodování, odpovědnost za vlastní rozhodnutí, dodržování vlastních pravidel, soutěživost, důraz na kladné motivace, důležitost praktické činnosti a hledání vlastního ideálního uplatnění, znát své možnosti

Zaměření školy

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z dlouhodobých zkušeností s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve vzdělávání žáků je pro nás důležité zaměření na individualitu žáka.

Profesní orientace žáků je základním požadavkem na práci učitele.

Důraz bude kladen na budování sebevědomí žáka, na jeho individualitu a víru ve vlastní schopnosti a dovednosti, na zdokonalování komunikačních schopností.

Žáci budou získávat vědomosti v základních oblastech jako je matematika, jazyk český s důrazem na čtení s porozuměním. Budovat trvalé návyky v oblasti komunikace formou počítačové a komunikační techniky, seznamovat s novými technologiemi v dané oblasti.

Rozšířením hodin pracovních činností sledujeme rozvoj pracovní a tvůrčí aktivity žáků, vytváření pracovních návyků, dovedností a schopností uspět v praktickém životě.

Budeme zapojovat do výsledků práce rodičovskou i ostatní veřejnost prostřednictvím výstav z činnosti žáků v jednotlivých předmětech, popř. i přímou účastí rodičovské veřejnosti na projektech školy.

Budeme využívat skupinového vyučování a projektů k poznání týmové práce.

Podpoříme individuální nadání žáků v různých oblastech.

Využijeme nejnovějších poznatků z oblasti didaktiky a metodik vzdělávání. Budeme naplňovat didaktické zásady a tvořit školu, která bude laskavou dílnou lidskosti a porozumění mezi učiteli, žáky a rodinou. Chceme využívat hry a dramatiky k rozvoji poznání.

Chceme budovat vědomí správného občana k sounáležitosti s lidmi různé barvy pleti a odlišnými sociokulturní skupinami. Současně povedeme žáky k pochopení mezigeneračních vztahů.

Základní strategií je budování příjemného a důvěry plného klimatu školy.

Jsme škola rodinného typu. Zakládáme si na dodržování pravidel slušného chování, budování dobré pověsti školy a předcházení negativnímu chování žáků.

Předpoklad uplatnění výchovných strategií je založen na plánované a vzájemně propojené činnosti preventisty sociálně patologických jevů, výchovného poradce a koordinátora akcí školy.

Dlouhodobé projekty: EU

„Ovoce do škol.“

Projekt „Ovoce do škol“ spadá do kompetence Ministerstva zemědělství a Státního zemědělského intervenčního fondu. Na přípravě se podílelo i MŠMT, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo financí. Cílem projektu „Ovoce do škol“ je mj. zvýšit oblibu produktů z ovoce a zeleniny, přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyk ve výživě dětí, zlepšit zdravotního stav mladé populace, bojovat proti epidemii dětské obezity a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny.

„Mléko do škol“.

Cílem projektu Mléko do škol je podpora zdravé výživy a zvýšení spotřeby mléka a mléčných výrobků. Tento projekt je určen žákům základních a středních škol, včetně přípravných tříd základních škol nebo přípravného stupně základních škol speciálních.

Projekt celorepublikový

„Obědy do škol“ ve Zlínském kraji – dotační projekt

Hlavním cílem projektu je přispět k zdravému osobnostnímu a tělesnému vývoji dětí společně posuzovaných jako v hmotné nouzi, a k jejich integraci primárně do školního kolektivu, sekundárně do společnosti jako takové a vyrovnat jejich šance na prahu vzdělávací kariéry.

„Obědy pro děti“-realizace projektu je podporována MŠMT a realizována nadací **WOMEN FOR WOMEN**

Hlavním cílem projektu je poskytování finanční pomoci na stravovací služby.

Školní projekty – pravidelné Plavecký výcvik, Vánoční tvoření, Tradice, Keramika na DDM, Den Země, Knihovna, Výstava prací našich žáků v Muzeu Bojkovska, Divadlo NENUDA, Environmentální projekt: Poznej přírodu

Projekty, do kterých se zapojujeme:

Jsem laskavec, Teplákový den, Barevný týden, Šance onkoláčkům, Bubnovačka

Učební plán – tabulace

Učební plán 1. stupeň

1. stupeň										
vzdělávací oblast	vzdělávací obor	vyučovací předmět	1...	2.	3.	4.	5.	celkem předm.	z toho DČD	minim. čas. dotace.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6	6/	7/	7/	7/	33		33
	Cizí jazyk	Anglický Jazyk	0	0	3	3	3	9	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	4	20		20
Informatika	Informatika	Informatika				1	1	2		2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6		
		Přírodověda				1/1	2	4	1	11
		Vlastivěda				1	1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	15	5	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1/1	1/2	1/1	1/2	11	6	5
Předmět speciálně pedagogické péče	Předmět speciálně pedagogické péče	Řečová výchova	0/1	0/1	0/1	0/1		4	4	
1. STUPĚŇ-celková povinná časová dotace			20	21	25	26	26	118	16	102
Z toho disponibilní časová dotace			2	3	4	4	3		16	
min.RVP			18	18	22	22	22			102
max.RVP			22	22	26	26	26			

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

V 1. – 3. ročníku má předmět komplexní charakter. Zahrnuje jazykovou výchovu (rozvoj smyslového vnímání a mluvené řeči), základy čtení, literární výchovy a psaní. Od 4. do 5. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu.

Anglický jazyk

Předmět vyučován od 3. ročníku. V případě uvolnění z cizího jazyka bude ve 3. až 5. ročníku nahrazeno posílením předmětu dle potřeby žáků doporučení SPC/IVP/.

Informatika

Předmět vyučován ve 4. a 5. ročníku- 1 hodina týdně.

Tělesná výchova

Ve 3. – 4. ročníku probíhá výuka plavání. TV posílána v 1. až 5. ročníku o 5 vyučovacích hodin z disponibilní časové dotace. V případě doporučení SPC/IVP/bude využita DČD k výuce zdravotní tělesné výchovy nebo k posílení jiného vyuč. předmětu-dle doporučení.

Pracovní činnosti

Předmět posílen v 1. až 5. ročníku celkem o 6 hodin z disponibilní časové dotace

Přírodověda

Předmět vyučován ve 4. r. bude posílen o 1 hodinu s disponibilní časové dotace

Předměty speciálně pedagogické péče: Řečová výchova

V 1. až 4. ročníku plánovány celkem 4 hodiny z disponibilní časové dotace. ŘV není klasifikována.

Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací Oblast	vzdělávací obor	vyučovací předmět	6...	7..	8..	9..	celkem předměty	z toho DČD	min čas dotace
Jazyk a jazyková	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4/1	5/1	3	3	17	2	15
Komunikace	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12		12
	2.cizí jazyk				3	3	6		6
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3/1	16	1	15
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4		4
Člověk	Člověk	Dějepis	2	2	2	1	7		10
a jeho svět	a jeho svět	Výchova k občanství		1	1	1	3		
Člověk	Člověk	Zeměpis	1	2	2	2	7		20
A	A	Fyzika	1	1	1	1	4		
Příroda	Příroda	Přírodopis	2	2	2	2	8		
		Chemie				1	1		
Umění	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4		9
a kultura	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2/	2/	2/	2/	8		10
		Výchova. ke zdraví			1	1	2		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0/4	1/3	1/4	1/4	18	15	3
Volitelný předmět			0	0	0	0			
2. STUPĚŇ- celková povinná časová dotace			28	30	32	32	122	18	104
Z toho disponibilní časová dotace			5	4	4	5		18	
min.RVP			28	28	30	30			
max RVP			30	30	32	32			

Poznámky k učebnímu plánu**Český jazyk**

Členěno na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu. V 6. a 7. ročníku předmět posílen celkem o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk

Ve výuce cizích jazyků stanovuje učební plán výuku cizího jazyka na 2. stupni od šestého ročníku (naše škola vyučuje Anglický jazyk).

Další cizí jazyk – Základy cizího jazyka: Německý jazyk

Jazyk vyučován na 2. stupni od 8. ročníku jako Základy cizího jazyka.

Druhý cizí jazyk bude nahrazen učivem ČJ- posílení čtenářských a literárních dovedností a M—posílení matematických a geometrických představ, užití M v praxi— dle nedostatků žáka/IVP /

Matematika

Předmět v 9.ročníku posílen celkem o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Informatika

Předmět vyučován na 2. stupni v 6.-9 ročníku, 1hod týdně v každém ročníku

Pracovní činnosti

Předmět Pracovní činnosti na 2. stupni od 6. do 9. ročníku a je posílen celkem o 15 hodin disponibilní časové dotace. V 6. r., 8. a 9. r. o 4 hodiny a v 7. r. o 3 hodiny z disponibilní časové dotace.

Předměty speciálně pedagogické péče:

Zdravotní tělesná výchova

V případě doporučení SPC /IVP/ bude využita DČD k výuce zdravotní tělesné výchovy nebo k posílení jiného vyuč. předmětu – dle doporučení SPC. Zdravotní tělesná výchova není klasifikována.

Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

- všechna průřezová témata jsou integrována do různých vyučovacích předmětů a jsou jejich součástí Použité

zkratky: **OSV** – Osobnostní a sociální výchova
VDO – Výchova demokratického občana
VEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV – Multikulturní výchova **EV** - Environmentální výchova **MEV** – Mediální výchova

OSV – Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. nevyjdou. Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích)

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti; dialog (vedení dialogu, jeho pravidla); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VDO – Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – Evropská unie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace

MKV – Multikulturní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty
- Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

EV – Environmentální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpateľnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích)

– zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce typu (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

MEV – Mediální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
 - **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezajatého postoje)
 - **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách
- Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnost komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Tematické okruhy produktivních činností:

- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis; technologické možnosti a jejich omezení

Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat (tabulka):

Učební plán		1. stupeň					2. stupeň			
Vzdělávací oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	OS V	OS V	OS V MK V	OS V MK V	OS V ME V MK V	OS V MK V	OS V MK V,E V	OSV ME V MK V,E V,V EGS	OSV MEV MKV,E V,VEG S
	Řečová výcova	OS V	OS V	OS V	OS V					
	Anglický jazyk (Aj)			VEGS OSV MKV	OSV MKV	MK V	VEGS MKV OSV	VEGS MKV OSV	OSV MKV, VEGS	OSV MKV,VE GS
	Německý jazyk (Nj)								OSV VEGS MKV	OSV VEGS MKV
Matematika a její aplikace	Matematik a (M)	OS V	OS V	OS V	OSV	OS V	OS V	OS V	OSV	OSV
Informatika	Informatika (Inf)				OSV, MEV	OS V ME V	OS V ME V	OS V MV VE GS	OSV MEV VEGS	OSV MEV VEGS
Člověk a jeho svět	Prvouka (Prv)	OS V EV	OS V VD O EV	OS V VD O MK V EV						
	Přírodověda (Př)				OSV EV	OS V VD O EV	---	---	---	
	Vlastivěda (Vl)				OS V VD O MK V EV	VDO VEG S EV				
Člověk a společnost	Dějepis (D)						OS V VD O MK V	VD O MK V	OSV VDO VEGS MKV	OSV VDO VEGS MKV MEV
	Výchova k občanství (Ov)							OS V VD O MK V EV	OSV VEGS VDO MKV	OSV VEGS MKV VDO
Člověk a příroda	Fyzika (F)							OS V EV	OS V EV	OSV EV
	Chemie (Ch)								OSV,E V	OSV EV

	Přírodopis (Př)						OSV EV	OSV EV	OSV EV, MKV	OSV EV
	Zeměpis (Z)						MKV EV,V EGS	VEGS EV, MKV	VEGS, MKV	MKV, VEGS, VDO
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	OSV MK V EV	OSV MK V EV	OSV MK V EV	OSV	OS V MK V	OS V MK V	OS V MK V	OSV MK V	OSV MKV
	Výtvarná výchova (Vv)	OS V	OS V	OS V	OSV	OS V	OSV VD O MK V EV	OSV VEG S EV	OSV MEV, EV	OSV VEGS EV MEV
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (Vz)								OS V, VD O ,ME V,M KV	OSV MKV MEV, VDO
	Tělesná výchova (Tv)	OS V, MK V	OSV MKV, EV	OSV, MKV	OSV EV	OS VE V, MK V	OS V, EV	OS V, EV	OSV ,EV	OSV ,EV
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	OS V	OS V	OSV	OSV, EV	OS V,E V	OS V, MK V	OS V, MK V	OS V EV, MK V	OSV EV, MKV

Přehled průřezových témat – Osobnostní a sociální výchova - OSV

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M, Hv, Prv, Vv, Pč	Čj, M, Hv, Prv, Vv, Pč	Čj, M, Hv, Prv, Vv	Čj, M, Hv, Vv, Pč	Čj, M, Př, Inf, Hv, Pč	Čj, M, Př, Hv, Tv, Pč	M, Př, Hv, Tv, Ov, Pč	M, Př, Hv, Vz, Tv, Pč, C	Čj, M, Př, Ch, Hv, Tv, Pč
Sebepoznání a sebepojetí	Čj	Prv	Čj	Př	Př	Čj, Aj	Aj	Čj, Př, V, Aj	Př, Vz, Vv, Aj
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	M	Čj, M	M	Př	Pč	Hv, Pč	Vz	Ch, Hv
Psychohygiena	Čj, Prv			Př	Př, Tv	Tv, Pč	Tv, Pč	Tv	Vz, Tv
Kreativita	Čj, Pč	Čj, M, Tv, Pč	Čj, M, Prv, Pč	Čj, M	Čj, M, Vv, Pč	Př, Vv, Pč	F, Vv, Pč	D, F, Vv, Pč	F, Vv, Pč
Poznávací schopnosti	Prv, Tv	Čj, Prv	Čj, Prv		Př	D, F, Vv, Pč	D, F, Vv, Pč	Př	
Mezilidské vztahy	Prv, Tv	Čj, Prv	Čj, Prv	Př, Vl	Př	Př, Vv, Pč	Aj, Ov, Vv, Pč	Čj, Aj, Př, Hv, Vv, Pč,	Čj, Aj, D, Ch, Vz, Ov, Pč
Komunikace	Čj	Čj, Prv	Čj	Čj, Aj, Př	Čj, Př	Čj, Vv	Čj, Aj, F, Ov, Vv	Aj, Nj, F, Vz, Hv, Vv	Čj, Aj, Nj, F, Vz
Spolupráce a soutěživost	Čj				M, Př	D, Tv	Tv	Tv	Tv

Přehled průřezových témat – Výchova demokratického občana - VDO

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola		Prv			Př	Vv	Ov	Ov	Ov
Občan, občanská společnost a stát			Prv	VI	Př, VI	D	D	Vz	D
Formy participace občanů v politickém životě									D,Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						D		D	D

Přehled průřezových témat – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VEGS

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					VI			D, Z,Inf	Ov,Inf
Objevujeme Evropu a svět			Aj				Aj	Nj,Aj, ZInf	INfAj, Ov,Nj
Jsme Evropané						Aj	Z, Vv	Inf,	D, Vv,Inf

Přehled průřezových témat – Multikulturní výchova - MKV

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní rozdíly	Hv	Hv	Prv, Hv		Aj, Hv	Čj, D, Z, Hv	Hv, Aj, Hv	D, Hv	Z, Aj, Hv
Lidské vztahy		Tv	Čj, Prv	Čj, Vl		Čj, Aj, P	Aj, Čj, Pč	Aj, Př, Pč	A, Pčj
Etnický původ						D, Vv		Čj, Př	Vz, Ov
Multikulturalita			Aj				Čj, Aj, D, , Ov	Aj, D, Nj	Aj, D, Nj.
Princip sociálního smíru a solidarity				Vl				Př	

Přehled průřezových témat – Enviromentální výchova - EV

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Prv			Vl, Inf	Vl, Inf	Př, Z, Vv, Pč, Inf	Př, Inf Vv	Pč Inf	Ch, Př, Inf Vv, Pč
Základní podmínky života	Hv	Hv	Hv	Inf, Př	Inf Př	Př, Inf Pč	Z Inf	Pč Inf	Ch, Př Inf, Vv, Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Vl, Inf	Vl, Inf	Vv, Inf Pč	Vv, Pč Inf	Př, Pč, Inf	Ch Inf, Př, Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv		Prv	Vl, Tv, Inf Př	Vl Př Inf	Tv, Pč Inf	F, Z, Vv, Pč, Tv	F, Tv, Pč Inf	F, Inf Ch, Tv, Pč

Přehled průřezových témat – Mediální výchova - MEV

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Inf	Čj Inf	Inf	Inf	Vz Inf	Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	Inf	Inf	Vv Inf	Vz Inf
Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj	Inf	Inf	Inf	D Inf
Tvorba mediálního sdělení							Ov Inf	Vv Inf	Vv Inf

1. stupeň

Vzdělávací oblast **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrozličnějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Cizí jazyk –Anglický jazyk a Další cizí jazyk** přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílem výuky cizího jazyka je, aby žáci získali základ komunikace v cizím jazyce především v oblasti jeho zvukové podoby. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat. Výuka cizího jazyka může přispět i k rozvíjení řečových dovedností. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje tomuto zaměření výuky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku

v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ☐ ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ☐ ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ☐ ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ☐ ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ☐ ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ☐ ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ☐ ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ☐ ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ☐ ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ☐ ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ☐ ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ☐ ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ☐ ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ☐ ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ☐ ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ☐ ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ☐ ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- ☐ ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ☐ ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ☐ ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ☐ ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ☐ ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- ☐ ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ☐ ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ☐ ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ☐ ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ☐ ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ☐ ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ☐ ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ☐ ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ☐ ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ☐ ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ☐ ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ☐ ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ☐ ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ☐ ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ☐ ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ☐ ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku**
- **ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu**
- **ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění**
- **ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je**
- **ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma**
- **ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů**
- **ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy**

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Český jazyk 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	6	6	7	7	7
Celkem	33				

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. a 2. ročníku 6 hodin týdně, ve 3. až 5. ročníku – 7 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností,
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj,

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, MKV, MEV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup - žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - Porovnává význam slov, zvláště pak slova opačného významu - Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, velká písmena na začátku věty - Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - Pečlivě vyslovuje - V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - Sluchové rozlišení hlásek - Výslovnost samohlásek, souhlásek, souhláskových skupin - Tempo řeči, intonace, přízvuk - Slovní zásoba, tvoření slov KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - Praktické čtení - technika čtení - Věcné naslouchání – pozorné, soustředěné - Základy techniky mluveného projevu - Základní hygienické návyky – sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku LITERÁRNÍ VÝCHOVA - Zážitkové čtení a naslouchání - Reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Přednes vhodných literárních textů - Vlastní výtvarný doprovod	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Psychohygiena OSV – Komunikace OSV – Spolupráce a soutěživost OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Kreativita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezové témata
☐ Rozlišuje grafickou a zvukovou podobu slova, člení slova na hlásky ☐ Porovnává významy slov, zvláště slova významem souřadná, nadřazená a podřazená ☐ Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich tvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ☐ Odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ☐ Porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti ☐ Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru ☐ Opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ☐ V mluvených projevech volí vhodné tempo řeči a správně dýchá ☐ Volí vhodné nonverbální prostředky řeči ☐ Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ☐ Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ☐ Píše správné tvary písmen a číslic, kontroluje vlastní písemný projev ☐ Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ☐ Vyjadřuje své pocity z přečteného textu ☐ Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Nauka o slově a pravopis: - Grafická a zvuková stránka jazyka - Analýza, syntéza slabik, slov a vět - Slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma - Druhy vět - Psaní ú, ů - Slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - Lexikální pravopis - Abeceda KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - Základní komunikační pravidla v rozhovoru - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, pozdrav, oslovení, omluva, vypravování - Mluvený projev – volná reprodukce - Žánry písemného projevu - adresa, pozdrav z prázdnin, blahopřání - Technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev LITERÁRNÍ VÝCHOVA - Čtení s porozuměním - Poslech literárních textů - Zážitkové čtení a naslouchání - Tvořivé činnosti s literárním textem - Základní literární pojmy	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Poznávací schopnosti OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kreativita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
☐ Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu ☐ Vyhledá v textu slova příbuzná ☐ Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ☐ Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ☐ Umí vyhledat spojky, spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy ☐ Odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech ☐ Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ☐ Čte se správnou intonací ☐ Rozumí přečtenému textu a reprodukuje jeho obsah ☐ Orientuje se v základních literárních pojmech: báseň, básník, sloka, verš, rým, pohádka, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec ☐ Orientuje se v literárních žánrech – poezie, próza, pověst, pohádka, bajka ☐ Kontroluje vlastní písemný projev ☐ Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ☐ Vyjadřuje své pocity z přečteného textu ☐ Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ☐ Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - Slovní druhy - Stavba slova - Vyjmenovaná slova KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - Základní komunikační pravidla v rozhovoru - Žánry písemného projevu - Mluvený projev – volná reprodukce LITERÁRNÍ VÝCHOVA - Čtení s porozuměním - Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Poznávací schopnosti OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace OSV – Seberegulace, sebeorganizace MKV – Lidské vztahy OSV – Kreativita OSV – Sebepoznání a sebepojetí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
☐ Porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ☐ Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ☐ Určí kořen slova, předponu a příponu, koncovku, tvoří ke kořenu slova příbuzná ☐ Vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ve větě jednoduché ☐ Z vět jednoduchých tvoří souvětí ☐ Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ☐ Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ☐ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ☐ Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ☐ Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ☐ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ☐ Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev ☐ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost ☐ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Nauka o slově a pravopis</u> - Slovní význam - Tvarosloví - Slovní druhy - Stavba slova - Vyjmenovaná slova, pravopis - Skladba – věta, souvětí KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Věcné čtení</u> - Mluvený projev – volná reprodukce - Techniky mluveného slova - Základní komunikační pravidla v rozhovoru, vzkaz, zpráva, oznámení LITERÁRNÍ VÝCHOVA - Poslech literárních textů - Zážitkové čtení a naslouchání	OSV – Komunikace OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Kreativita MKV – Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vzdelávací obor: Český jazyk

Ročník: 5.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
☐ Porovnává významy slov, vyhledává v textu slova příbuzná ☐ Píše správně y/i ve slovech po obojetných souhláskách a koncovkách ohebných slov ☐ Rozliší základní části slova, slovo základové a odvozené ☐ Určuje všechny slovní druhy ☐ Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ☐ Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ☐ Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ☐ Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu ☐ Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo ☐ Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ☐ Vede správně dialog a telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ☐ Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ☐ Zapamatuje si podstatná fakta z přiměřeně složitěho sdělení ☐ Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě ☐ Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ☐ Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev ☐ Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ☐ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ☐ Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	JAZYKOVÁ VÝCHOVA - Psaní y/i (po obojetných souhláskách v kořenu, předponě a příponě) - Pravidla psaní y/i - Seznámí se s pravidly shody přísudku s podmětem - Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova - Slovní druhy: Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Slovesa - Skladba – souvětí KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - Komunikační dovednosti - Mluvený a písemný projev – volná reprodukce - Jednoduché tiskopisy, přihláška, dotazník - Žánry písemného projevu LITERÁRNÍ VÝCHOVA -literární text	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Komunikace MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Fungování a vliv médií ve společnosti OSV – Kreativita

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- ☐ *CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- ☐ *CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- ☐ *CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- ☐ *CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- ☐ *CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*
- ☐ *CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy*

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- ☐ *CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- ☐ *CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*
- ☐ *CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu*

MLUVENÍ

žák

- ☐ *CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů*
- ☐ *CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*
- ☐ *CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá*

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- ☐ *CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům*
- ☐ *CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*

PSANÍ

žák

- ☐ *CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*
- ☐ *CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře*

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Anglický jazyk– 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	3	3	3
Celkem	9				

Anglický jazyk Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 3. – 5. ročníku – 3 hodiny týdně. V případě uvolnění z cizího jazyka bude ve 3. až 5. ročníku nahrazeno posílením předmětů, které doporučí příslušné SPC.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk:

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály)
- hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- učebny, počítačová učebna
- výuka probíhá v jednotlivých učebnách, bez dělení do skupin

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, VEGS, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - Návčik a osvojování správné výslovnosti anglických hlásek - Intonace a přízvuk v angličtině - Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Říkaný k návčiku výslovnosti - Pozdravy, rozloučení - Číslo 1-10 - Barvy - Anglická dívčí a chlapecká jména Téma: Moje rodina, domov, bydliště Dny v týdnu Škola a školní potřeby	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace VEGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Kulturní rozdíly

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	POSLECH S POROZUMĚNÍM Téma: Volný čas Povolání Lidské tělo Jídlo Oblékání Nákupy Dopravní prostředky Číslovky od 0-100 PSANÍ: Opisuje slova a krátké věty MLUVENÍ Slovesa: to be, to have	OSV – Psychohygiena; Komunikace MKV – Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá - Se zapojí do jednoduchých rozhovorů - Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - Vyplní osobní údaje do formuláře - Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ Téma: Roční období Měsíce Svátky Počasí Hodiny Příroda Zvířata PSANÍ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	MKV – Kulturní rozdíly

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru MATEMATIKA

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu **Číslo a početní operace** na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh **Číslo a proměnná**, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu

- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky
- skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru MATEMATIKA

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků**
- **M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti**
- **M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose**
- **M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly**
- **M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace**

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení**
- **M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel**
- **M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel**
- **M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel**
- **M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**
- **M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel**
- **M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty**
- **M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*
- *M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života*
- *M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data*
- *M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
- *M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- *M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Očekávané výstupy – 2. období

- *M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*
- *M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- *M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- *M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- *M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

Učivo

- **základní útvary v rovině** – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Matematika

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	4	4	4	4	4
Celkem	20				

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. až 5. ročníku – 4 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Matematika je rozděleno na čtyři tematické okruhy:

- ☐ **čísla a početní operace** - osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmičké porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- ☐ **závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- ☐ **geometrie v rovině a prostoru** - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- ☐ **nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života
- ☐ žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce
- ☐ během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky V

předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- ☐ vyhledává a třídí informace
- ☐ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- ☐ poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Ročník: 1.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 - Zobrazí číslo na číselné ose - Řeší úlohy - Popisuje jednoduché závislosti z praktického života - Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary - Porovnává velikost útvarů	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - Psát kresebné a uvolňovací cviky důležité knácviku psaní číslic - Poznávat, číst a znázornit čísla 1-5 pomocí předmětů - Přiřadit správné číslo 1-5 dané skupině předmětů, obrázků - Poznávat a určovat vztahy: stejně, více, méně - Poznat, číst, psát a porovnávat čísla 0-20 - Vyhledávat, zobrazovat čísla 0-20, orientovat se na číselné ose - Počítat předměty po jedné do 20 - Rozkládat čísla na desítky a jednotky - Rozumět a používat pojmy: sčítání a odčítání - Vypočítat a znázornit zpaměti příklady na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky (mimo odčítání dvojciferných čísel) - Řešit jednoduché slovní úlohy a slovní úlohy typu o něco méně, o něco více ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - Určovat a třídit předměty dle vlastnosti předmětů (barva, tvar, velikost, materiál) - Orientovat se v pojmech: vlevo, vpravo, uprostřed - Rozlišovat pojmy: nahoře, dole, nad, pod... - Určovat uspořádání: první, druhý, poslední, před, za, hned před, hned za... - Rozeznat pojmy: stránka, řádek, sloupeček GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - Základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - Základní útvary v prostoru – koule, válec	Průřezová témata OSV – Rozvoj schopnosti poznávání

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Používá přirozená čísla, počítá předměty v daném souboru - Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - Zobrazí číslo na číselné ose 0-100 - Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100 - Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace - Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel - Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - Měří a odhaduje délku úsečky	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - Počítat příklady na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu a s přechodem desítky - Číst, zapisovat, znázorňovat a porovnávat čísla do 100 - Vyhledat, zobrazit čísla na číselné ose a orientovat se v číselné řadě do 100 - Počítat po 1, 10 do 100 - Rozkládat čísla na desítky a jednotky - Zaokrouhlovat čísla na desítky - Seznámit se s pojmy: sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl - V praxi využívat znalosti o záměně sčítanců - Sčítat a odčítat v oboru do 100 bez přechodu, s přechodem desítky - Provádět písemné sčítání a odčítání dvou dvojciferných čísel bez přechodu desítky - Řešit slovní úlohy o něco více, o něco méně a sám je tvořit - Řešit příklady s jednou závorkou - Seznámit se s principem násobilky - Objasnit násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců - Vyjmenovat řady násobků 1.-5, počítat a znázorňovat příklady v oboru násobilky do 50 - Řešit a vytvářet jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení (úlohy typu - krát více, - krát méně) ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - Tabulky GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - Rozumět pojmu kreslení a rýsování - Osvojit si správné návyky při rýsování - Objasnit pojmy: přímá, křivá, lomená čára a aplikovat je v praxi (narýsovat) - Znázornit bod v rovině a na úsečce - Najít a označit střed úsečky - Používat jednotky délky (metr, centimetr), zaokrouhlovat je na desítky, sčítat je a odečítat - Určovat základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - Rýsovat přímky	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Kreativita OSV – Seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - Zobrazí číslo na číselné ose - Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - Vyjmenovat řady násobků 6-10 - Objasnit násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců - Řešit příklady násobení a dělení v oboru násobilky - Řešit a vytvářet jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení - Užívat pojmy: činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl - Pamětně vynásobit dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobilky - Dělit dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobilky a určit neúplný podíl a zbytek - Číst, psát a znázorňovat dvojčíferná a trojčíferná čísla na číselné ose - Porovnávat čísla a používat znaménka $<$, $>$, $=$ - Počítat po jednotkách, desítkách a stovkách do 1 000 - Zaokrouhlovat čísla na desítky a stovky - Rozkládat čísla do 1 000 v desítkové soustavě - Rozeznat sudá a lichá čísla - Sčítat a odčítat násobky sta - Písemně sčítat a odčítat dvě dvojčíferná i trojčíferná čísla a provádět kontrolu výpočtu - Řešit a vytvářet úlohy typu o něco více, o něco méně - Počítat příklady se závorkami ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - Číst a využívat tabulky násobků - Používat a převádět jednotky hmotnosti, objemu a času	OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace

• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - Rýsovat přímky a polopřímky, rýsovat a měřit úsečky s přesností na milimetry - Rozlišovat přímky různoběžné a rovnoběžné - Označovat bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem, přímku a kružnici malým psacím písmenem - Dokreslovat obrázky podle osy souměrnosti - Rozlišovat rovinné útvary - mnohoúhelník, trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - Rýsovat trojúhelník podle daných stran - Poznat rovnostranný trojúhelník - Sestrojit libovolnou kružnici, měřit poloměr dané kružnice - Přenášet úsečku na danou polopřímku - Převádět jednotky délky (km, m, dm, cm, mm) - Provádět odhady vzdálenosti a délky - Poznat, pojmenovat, vymodelovat geometrická tělesa – kužel, jehlan - Určit obvod jednoduchých obrazců (čtverec, trojúhelník, obdélník) sečtením jejich stran	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - Vyhledává a třídí data - Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy - Narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce - Sčítá a odčítá graficky úsečky - Sestrojí rovnoběžky a kolmice - Užívá základní jednotky obsahu - Rozpozná jednoduché osově souměrné útvary	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - Psát, číst a porovnávat čísla v oboru 0 – 10 000 - Orientovat se a znázornit číslo na číselné ose do 10 000 - Objasnit rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - Zaokrouhlovat čísla v oboru 0 – 10 000 - Sčítat a odčítat z paměti i písemně v oboru 0 – 10 000 - Násobit písemně jednociferným, dvojciferným a trojciferným činitelem - Dělit písemně jednociferným dělitelem - Práce s kalkulaátorem, používat ho ke kontrole - Vysvětlit a znázornit vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života, využívat názorných obrázků - Vyjádřit celek z dané části - Číst, porovnat, sčítat a odčítat zlomky se stejným jmenovatelem ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - Převádět a orientovat se v jednotkách hmotnosti, délky, objemu a času NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY - Řešit jednoduché a složené slovní úlohy, provést zkrácený zápis s neznámou GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - Pracovat s kružítkem - Narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - Vypočítat obvod a obsah čtverce a obdélníku - Sestrojit osu úsečky, provést grafický součet a rozdíl - Sestrojit trojúhelník ze tří stran - Poznat a narýsovat pravý úhel - Narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky - Dokázat určit vzájemnou polohu přímek v rovině - Určit souřadnice bodu ve čtvercové síti - Číst a sestavit jednoduché tabulky a diagramy - Rozpoznat základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Rozeznávat osově souměrné útvary	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV - Kreativita OSV - Seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací - Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace - Modeluje a určí část celku - Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - Vyhledává, sbírá a třídí data - Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - Číst, psát a porovnávat přirozená čísla do milionu a přes milion - Zaokrouhlovat přirozená čísla, provádět odhady a kontrolovat výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - Řešit a tvořit úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - Modelovat a určit část celku, používat zápis ve formě zlomku - Vyjádřit celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - Porovnávat, sčítat a odčítat zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - Číst smíšená čísla, převádět smíšené číslo na zlomek a naopak - Převést desetinný zlomek na desetinné číslo a přečíst ho - Vysvětlit a znázornit vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - Přečíst, zapsat, znázornit desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - Přečíst, zapsat a porovnat celá čísla v rozmezí -100 až +100 - Nalézt reprezentaci záporných čísel v běžném životě ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - Provádět a zapisovat jednoduchá pozorování, posuzovat reálnost vyhledaných údajů (diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády)	OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy • Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • Sestrojí rovnoběžky a kolmice • Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY - Slovní úlohy, číselné řady, prostorová představivost GEOMETRIE V ROVINĚ, V PROSTORU - Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - Základní útvary v prostoru – délka úsečky a převody - Obvod a obsah obrazce - Vzájemná poloha dvou přímek v rovině - Osově souměrné útvary	

Vzdělávací oblast , vzdělávacího oboru: INFORMATIKA

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj , nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci , ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce ,porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace ,rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů ,

komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje , standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci , posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech , nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem , otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Učební plán: 1 stupeň, 2. období

Ročník	Téma	Počet hodin/rok	Poznámka-průřezová témata
4.	Ovládání digitálního zařízení	12	OSV,MV,VMEGS
	Práce ve sdíleném prostředí	11	
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10	
5.	Úvod do práce s daty	4	OSV,MV,EMV
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	
	Úvod do informačních systémů	3	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Základy programování – postavy a události	6	

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období žák

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Učivo:

data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

□ kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace

□ modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období žák

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Učivo

- ☐ řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- ☐ programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- ☐ kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období žák
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

- ☐ systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- ☐ práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období žák
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

- ☐ hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- ☐ počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- ☐ bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Informatika 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	1	1
Celkem	2				

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4 a 5. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Informatika:

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, MV, EV, VEGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává

□

Kompetence komunikativní

využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence digitální

Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků. Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitní výsledky své práce. Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

1. stupeň

4. ročník:

Ovládání digitálního zařízení

Digitální technologie

Očekávané výstupy ŠVP.Žák:	Učivo	Materiál
• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici	A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myší, tahání myší C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap.5 C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku

Zdroj: A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)

C: Jednoduché ovládání počítače (<http://home.pf.jcu.cz/jop/>)

Práce ve sdíleném prostředí-4.r.

Digitální technologie

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7

Zdroj:A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)

Úvod do kódování a šifrování dat a informací -4.r.

Data, informace a modelování

Očekávané výstupy ŠVP.Žák	Učivo	Materiál
• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, Emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku

Zdroj: Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

5. ročník

Úvod do práce s daty, Informační systémy

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplňuje posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplňuje prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplnění tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data

Zdroj: Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

Základy programování – příkazy, opakující se vzory-5.r.

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém Scratch pro 5. ročník základní škol	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4

Zdroj: Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly>)

Úvod do informačních systémů, Informační systémy-5.r.

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	Systémy kolem nás

Zdroj:metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

Základy programování – vlastní bloky, náhoda-5.r.**,Algoritmizace a programování-**

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4

Zdroj:učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly>)

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat-5.r.

Data, informace, modelování

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Grafové modely Další grafové modely Řešení problémů pomocí modelů

Zdroj. metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

Základy programování – postavy a události-5.r.

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání2

Zdroj:učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly>)

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku v předmětech **Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda**.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme**, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se, se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci

učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam .
- ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Učivo

- **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR
- **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly.
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

- **ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy**

Učivo

- **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy.
- **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti**
- **ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu**
- **ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost**

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy**
- **ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek**
- **ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků**

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ☐ ČJS-3-4-01 *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ☐ ČJS-3-4-02 *rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- ☐ ČJS-3-4-03 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ☐ ČJS-5-4-01 *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
- ☐ ČJS-5-4-02 *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*
- ☐ ČJS-5-4-03 *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*
- ☐ ČJS-5-4-04 *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*
- ☐ ČJS-5-4-05 *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
- ☐ ČJS-5-4-06 *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Učivo

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ☐ ČJS-3-5-01 *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- ☐ ČJS-3-5-02 *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- ☐ ČJS-3-5-03 *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- ☐ ČJS-3-5-04 *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ☐ ČJS-5-5-01 *využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- ☐ ČJS-5-5-02 *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- ☐ ČJS-5-5-03 *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- ☐ ČJS-5-5-04 *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- ☐ ČJS-5-5-05 *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- ☐ ČJS-5-5-06 *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- ☐ ČJS-5-5-07 *rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

Učivo

- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- **návykové látky a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Prvouka 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	0	0
Celkem	6				

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku – 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Prvouka:

Prvouka je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se, se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, EV, VDO, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- vyhledává a třídí informace
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat
- orientuje se v digitálním prostředí
- umí využít digitálních technologií při práci

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Pojmenuje město, ve kterém žije, uvede adresu svého bydliště - Orientuje se v budově školy a v blízkém okolí školy - Seznámí se s možným nebezpečím v nejbližším okolí	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Domov</u> - Prostředí domova, orientace v místě bydliště; části obce, poloha, významné orientační body <u>Škola</u> - Prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy <u>Dopravní výchova</u> - Riziková místa a situace, bezpečná cesta do školy a ze školy <u>Obec a okolní krajina</u> LIDÉ KOLEM NÁS <u>Rodina</u> - Role členů rodiny, blízké příbuzenské vztahy <u>Soužití lidí</u> - Mezilidské vztahy, komunikace <u>Chování lidí</u> - Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování LIDÉ A ČAS <u>Orientace v čase a časový řád</u> - Určování času, denní režim, charakterizuje roční období, měsíce <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Státní svátky a významné dny, vypráví o zvycích (Velikonoce, Vánoce), časově je zařadí ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Příroda v ročních obdobích</u> - Znaky ročních období, sezónní práce <u>Rostliny</u> - Základní podmínky pro život rostlin	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání EV - Ekosystémy OSV - Mezilidské vztahy OSV - Poznávací schopnosti EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Psychohygiena OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace EV - Ekosystémy - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí OSV - Sebepoznání a sebepojetí
Rozlišuje základní příbuzenské vztahy v rodině, zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi		
- Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - Rozlišuje posloupnost: včera, dnes, zítra - Seznámí se s pojmy minulost, přítomnost a budoucnost - Seznámí se, se základními poznatky o sobě, o rodině, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu (čas, práce, odpočinek)		
- Pozoruje a popisuje viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - Pozná některé přírodniny podle nápadných určujících znaků		

• Uplatňuje základní hygienické návyky a jiné zdravotně preventivní návyky • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>Živočichové</u> - Základní části těla, zvířata domácí a volně žijící, mláďata domácích zvířat <u>Ochrana přírody</u> - Ochrana přírody, péče o životní prostředí - Význam třídění odpadů ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <u>Lidské tělo</u> - Stavba těla, péče o tělo, životní potřeby <u>Péče o zdraví</u> - Zdravý životní styl, výživa, pitný režim, nemoc, ochrana před nemocemi <u>Ochrana člověka za mimořádných událostí Osobní bezpečí</u> <u>Návykové látky a zdraví</u> - Nebezpečí užívání návykových látek a jejich odmítání	- Seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: **Prvouka**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Vyznačí místo svého bydliště, pamatuje si adresu svého bydliště - Orientuje se v obci - Pozná významná místa v obci - Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti - Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Domov</u> - Orientace v místě bydliště, kulturní a historické zajímavosti <u>Obec a okolní krajina</u> - Význačné budovy, dopravní síť..., krajina; významné orientační body <u>Škola</u> - Prostředí a činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace <u>Dopravní výchova</u> - Bezpečný způsob pohybu a chování v silničním provozu při cestě z a do školy LIDÉ KOLEM NÁS <u>Rodina</u> - Role členů rodiny, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy <u>Chování lidí</u> - Soužití lidí, chování lidí, ohleduplnost, etické zásady LIDÉ A ČAS <u>Orientace v čase</u> - Určování času, denní režim, využití volného času <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny	OSV - Mezilidské vztahy - Rozvoj schopnosti poznávání - Poznávací schopnosti OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Mezilidské vztahy - Komunikace VDO - Člověk a společnost OSV - Seberegulace a sebeorganizace

• Pozoruje, popisuje a porovnává změny přírody v jednotlivých ročních obdobích • Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek; seznámí se s měřením základních veličin pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky • Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci • Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Rostliny, živočichové</u> - Pozná dané rostliny a živočichy, znaky života rostlin a živočichů, jejich životní potřeby, hlavní části těla rostlin a živočichů <u>Ochrana přírody</u> - Ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, rizika v přírodě (mimořádné události způsobené přírodními vlivy); význam třídění odpadu <u>Látky a jejich vlastnosti</u> - Rozdělení látek - výrobky z nich (dřevo, plast, kůže...) <u>Příroda v ročních obdobích</u> ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <u>Lidské tělo</u> - Stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka <u>Péče o zdraví</u> - Nemoci a prevence - Zdravý životní styl, pitný režim, zdravá výživa; hygiena <u>Návykové látky a zdraví</u> - Návykové látky, hrací automaty... <u>Osobní bezpečí</u> - Vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, přivolání pomoci v případě ohrožení <u>Mimořádné události a rizika ohrožení</u>	EV - Ekosystémy - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Kreativita OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: **Prvouka**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - Začlení svou obec (město) do příslušného kraje - Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije - Pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - Dodržuje pravidla správného chování v přírodě - Podílí se na ochraně přírody a životního prostředí	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Domov, škola</u> - Obec, město, naše vlast, krajina v okolí domova, orientace v krajině - Kulturní a historické zajímavosti, místní pověsti <u>Okolní krajina</u> LIDÉ KOLEM NÁS <u>Rodina a společnost</u> - Postavení jedince v rodině, mezigenerační vztahy, soužití lidí, mezilidské vztahy, chování lidí ve škole, v rodině ve společnosti – ohleduplnost, etické zásady, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům LIDÉ A ČAS <u>Orientace v čase</u> - Využití volného času - Významné události regionu - Pověsti z regionu - Památky v našem městě <u>Současnost a minulost v našem životě</u> ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Život v přírodě</u> - Živé a neživé organismy, rostliny, živočichové <u>Životní podmínky</u> - Význam ovzduší, vodstva, půdy... <u>Látky a jejich vlastnosti</u> - Rozdělení, porovnávání látek <u>Ochrana přírody</u> - Ohleduplné chování k přírodě, ochrana a tvorba životního prostředí, rizika v přírodě, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Kreativita EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Rozvoj schopnosti poznávání - Poznávací schopnosti - Mezilidské vztahy VDO - Člověk a společnost MKV - Kulturní rozdíly - Lidské vztahy OSV - Kreativita

• Upevňuje základní postupy při preventivní péči o své tělo • Uplatňuje základní hygienické návyky • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná; v případě pomoci požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá komunikace s operátory tísňových linek • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • Zhodnotí vhodnost místa pro hru a trávení volného času • Používá správný způsob komunikace s operátory tísňových linek • Uplatňuje pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • Rozezná nebezpečí různého charakteru	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <u>Pečujeme o své zdraví, zdravá výživa</u> - Naše zdraví, naše tělo, žijeme zdravě - Společné znaky s ostatními živočichy <u>Návykové látky a zdraví, Osobní bezpečí-</u> - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v silničním provozu <u>Dopravní výchova</u> - Rizikové situace v dopravě a v dopravních prostředcích, dopravní značky, ochranné prvky pro cyklisty - Předcházení rizikovým situacím	OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena - Komunikace

Přírodověda 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	1/1	2
Celkem	3/1				

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. r. 2 hodiny týdně, z toho 1 hodina disponibilní časové dotace týdně a v 5. ročníku - 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda:

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme

– okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

– základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
– základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

– orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
– současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

– Země jako planeta sluneční soustavy
– rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
– rovnováha v přírodě
– vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

– lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka
– péče o zdraví, první pomoc
– odpovědnost člověka za své zdraví
– situace hromadného ohrožení

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, EV, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- pozná smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí ,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Vzdělávací obor: Přírodověda****Ročník: 4.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <u>Lidské tělo</u> - Stavba těla, základní funkce a projevy <u>Péče o zdraví</u> - Zdravý životní styl, zdravá výživa; ochrana před infekcemi; první pomoc při drobných poraněních <u>Návykové látky a zdraví</u> - Druhy; odmítání návykových látek <u>Dopravní výchova</u> - Bezpečné chování v silničním provozu; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích <u>Ochrana člověka za mimořádných událostí</u> ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Živá příroda</u> - Příroda v ročních obdobích; rostliny, živočichové (znaky života, průběh a způsob života...), ekosystémy (les, pole, louka, voda)	OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena - Komunikace - Mezilidské vztahy EV - Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Kreativita OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Sebepoznání a sebepojetí - Psychohygiena - Komunikace - Mezilidské vztahy

• Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí	<u>Ochrana přírody</u> - Ochrana a tvorba životního prostředí; ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů; živelné a ekologické katastrofy <u>Vesmír a Země</u> - Den a noc, střídání ročních období <u>Rizika v přírodě</u> Rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: **Přírodověda**

Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života - Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou - Ošetří drobná a střední poranění a zajistí lékařskou pomoc - Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - Uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulujících mimořádné události a v situacích ohrožující zdraví, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <u>Člověk</u> - Lidské tělo (stavba, základní funkce a projevy), pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy (rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, etická stránka vztahů, sexuality, základy lidské reprodukce, vývoj jedince), pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince <u>Zdravý životní styl</u> - Denní režim, správná výživa, nemoc, nemoci přenosné a nepřenositelné, drobné úrazy a poranění, prevence nemoci a úrazů, první pomoc <u>Návykové látky a zdraví</u> - Hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek - Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci <u>Dopravní výchova</u> - Bezpečné chování v silničním provozu; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Rozvoj schopnosti poznávání OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Psychohygiena OSV - Poznávací schopnosti OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace VDO - Člověk a společnost VDO - Občanská společnost a škola

• Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozliší aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Třídění živých organismů</u> - Rostliny, houby, živočichové <u>Ochrana životního prostředí</u> - Pomáháme přírodě; vztah člověka k životnímu prostředí - Voda, vzduch - význam <u>Ochrana přírody</u> - Chování k přírodě, péče o životní prostředí, živelné pohromy a ekologické katastrofy a ochrana před nimi <u>Podnebné pásy</u> - Tropický, subtropický, mírný, polární; oceány, moře; význam botanických a zoologických zahrad <u>Člověk a neživá příroda</u> - Podmínky života na Zemi; horniny a nerosty <u>Nerosty, horniny a půda</u> - Významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik a význam půdy <u>Vesmír a Země</u> - Sluneční soustava, den a noc, roční období <u>Látky a jejich vlastnosti</u> - Třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření s praktickým užíváním základních jednotek	EV - Základní podmínky života EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí OSV - Rozvoj schopností poznávání

Vlastivěda 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0	0	0	1	1
Celkem	2				

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku - 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda:

- Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve Vlastivědě se realizují tři okruhy: Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen

- seznamování se, se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu Lidé

a čas

- orientace v dějích času, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

– Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, VEGS, EV, VDO, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby
- vyhledá a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- pozná smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské

respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

íKompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Vlastivěda

Ročník: 4.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - Určí světové strany - Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - Rozlišuje symboly našeho státu a jejich význam - Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, orientuje se na mapě ČR, v územním rozdělení ČR - Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami v rodině a v obci - Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném způsobu řešení - Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Domov a jeho okolí</u> - Adresa bydliště, krajina v okolí obce, vodní toky, mosty, nádrže. Péče o životní prostředí. Orientace v obci. Památné objekty v obci a jeho okolí. <u>Škola</u> - Prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace <u>Obec, město, místní krajina</u> - Její části, poloha v krajině, minulost a současnost města, význačné budovy, dopravní síť <u>Okolní krajina</u> - Zemský povrch, vodstvo, půda, rostliny a živočichové, vliv krajiny na život lidí, působení člověka na životní prostředí, světové strany <u>Česká republika - demokratický stát</u> - Krajina, národ, základy státního zřízení, státní symboly <u>Územní rozdělení ČR</u> <u>Regiony ČR</u> - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje LIDÉ KOLEM NÁS <u>Rodina</u> - Postavení jedince v rodině, role členů rodiny <u>Soužití lidí</u> - Mezilidské vztahy, principy demokracie <u>Chování lidí</u> Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, chování v krizových situacích, předcházení konfliktům	EV - Vztah člověka k prostředí EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Ekosystémy VDO - Občan, občanská společnost a stát OSV - Mezilidské vztahy MKV - Princip sociálního smíru a solidarity

• Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy • Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti • Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	<u>Právo a spravedlnost</u> - Základní lidská práva, práva a povinnosti žáků <u>Vlastnictví</u> - Druhy vlastnictví, příjmy a výdaje domácnosti LIDÉ A ČAS <u>Orientace v čase a časový řád</u> - Určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby <u>Regionální památky</u> <u>Pověsti</u>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: **Vlastivěda**

Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - Rozlišuje hlavní orgány správní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) - Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - Využívá archivů jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>ZEMĚPISNÁ ČÁST</u> <u>Evropa a svět</u> - Kontinenty, evropské státy, EU, cestování <u>Mapy zeměpisné a tematické</u> - Základní orientace <u>Poloha a povrch Evropy</u> <u>Podnebí a vodstvo Evropy</u> <u>Demokratické zřízení státu, hospodářství, průmysl, doprava, členství ČR v EU</u> LIDÉ KOLEM NÁS <u>Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banky, úspory, půjčky; Základní globální problémy</u> - Sociální, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí LIDÉ A ČAS <u>DĚJEPISNÁ ČÁST</u> <u>Orientace v čase a časový řád</u> - Určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - Nástup Habsburků - České povstání proti Habsburkům - Třicetiletá válka <u>Základní přehled osobností</u> např. Marie Terezie, Josef II <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Průběh lidského života, státní svátky a významné dny <u>Báje, mýty, pověsti</u> - Minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <u>Regionální památky a péče o ně</u>	VEGS - Evropa a svět nás zajímá VEGS - Objevujeme Evropu a svět EV - Ekosystémy VDO - Občan, občanská společnost a stát EV - Vztah člověka k prostředí EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Charakteristika vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechovéch činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovémi.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gesta.

Obsahem *Poslechovéch činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na

experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ☐ HV-3-1-01 *zpívá přesně v jednohlase*
- ☐ HV-3-1-02 *rytmizuje a melodizuje jednoduché texty*
- ☐ HV-3-1-03 *využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*
- ☐ HV-3-1-04 *reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*
- ☐ HV-3-1-05 *rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*
- ☐ HV-3-1-06 *rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ☐ HV-5-1-01 *zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*
- ☐ HV-5-1-02 *realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*
- ☐ HV-5-1-03 *využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*
- ☐ HV-5-1-04 *rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*
- ☐ HV-5-1-05 *vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- ☐ HV-5-1-06 *rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,*
- ☐ HV-5-1-07 *ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b)
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Hudební výchova 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1
Celkem	5				

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku - 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova:

- Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

- organizace - žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, MKV, EV,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence občanské

- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Ročník: **1.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena - Rytmizace jednoduchých slovních spojení - Rytmizace a melodizace říkadel - Deklamace rozpočítadel - Zpěv lidových a umělých písní v rozsahu kvinty INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Orffův instrumentář (bubínek, hůlky, tamburína, triangel) - Rytmická cvičení s využitím říkadel - Hra na ozvěnu - Jednoduchý doprovod k písním - Nástroje, obrázkové reprodukce HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - Pochod, klus v různém tempu, poskoky - Jednoduché taneční prvky - Spojení jednoduchých tělesných cvičení s hudebním doprovodem - Hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání) - Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Sluchové, hlasové, poslechové činnosti pochodové - Skladby v provedení orchestru - Poslech hudby vokální, instrumentální dle výběru - Poslech hudby instrumentální dle výběru, zvuky hudebních nástrojů - Poslech dětských písniček - Poslech koled v provedení dětských sborů	OSV - Rozvoj schopností poznávání MKV - Kulturní rozdíly EV - Základní podmínky života OSV - Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zpívá v jednohlase - Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, - Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - Rozlišuje kvalitu tónů, rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena - Intonační cvičení, rozezpívání, rozšiřování hlasového projevu nahoru i dolů - Rytmizace jednoduchých slovních spojení - Rytmizace a melodizace říkadel - Deklamace rozpočítadel - Zpěv lidových a umělých písní v rozsahu sexty s nástrojovým doprovodem, zpěv vybraných vánočních koled INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Orffův instrumentář (bubínek, hůlky, tamburína, triangel, dřevěný blok, prstové činelky) - Rytmická cvičení s využitím říkadel pro rozvoj rytmického cítění - Hra na rytmickou ozvěnu - Hra na otázku a odpověď - Hra na nástroje Orffova instrumentáře - Nástroje, obrázkové reprodukce HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI (rytmický výcvik) - Hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání) - Pohybové, rytmické hry s říkadly a dětskými popěvky - Různé druhy chůze (krok vycházkový, vojenský, čapí, po špičkách...), běhu, poskoků - Pohod se zpěvem podle hudebního doprovodu - Tělesná cvičení s hudebním doprovodem - Jednoduché taneční prvky - Pohybová improvizace POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Sluchové, poslechové, hlasové činnosti (tón vysoký – nízký, silný – slabý, dlouhý – krátký) - Poslech hudby vokální, instrumentální dle výběru (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) - Hudební hádanky, poslech dětských písní lidových, umělých (kazety, CD, reprodukce učitele s doprovodem hudebního nástroje), poslech písní v provedení dětských sborů Poslech hudby instrumentální v provedení malého souboru nástrojů, zvuky hudebních nástrojů - Orffův instrumentář	MKV - Kulturní diference OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Rozvoj schopností poznávání EV - Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
☐ Správně a hospodárně dýchá ☐ Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ☐ Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem ☐ Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře ☐ Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena - Rozšiřování hlasového projevu nahoru i dolů - Intonační cvičení, rozezpívání, nasazení - Zpěv lidových i umělých písní v rozsahu oktávy s nástrojovým doprovodem - Zpěv vánočních koled - Zpěv písní – vesele, smutně, výhrušně, prosebně... - Zpomaluje x zrychluje - Dechová a hlasová cvičení - Rytmizace slovních spojení - Rytmizace a melodizace říkadel INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Orffův instrumentář – bubínek, dřívka, tamburína, triangel, blok, činelky... - Hra na Orffovy nástroje – doprovod písní - Rytmická cvičení s využitím říkadel - Rytmické hry – na ozvěnu, na otázku a odpověď - Obrázkové reprodukce, audio, video ukázky HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - Rytmizace říkadel - Pohybové a rytmičné hry s říkadly a dětskými popěvky - Různé druhy chůze, běhů, poskoků – s potleskem, podupem, otočením... - Tělesná cvičení s hudebním doprovodem - Jednoduché taneční prvky, Hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání) - Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - Vyjádření hudby pohybem, pohybová improvizace POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Sluchové poslechové činnosti – tón vysoký x nízký, dlouhý x krátký, silný x slabý - Poslech instrumentální hudby v provedení souboru nástrojů, zvuky hudebních nástrojů – Orffův instrumentář - Hudební hádanky, poslech dětských písní lidových i umělých, poslech písní v provedení dětských sborů Poslech hudby vokální a instrumentální dle výběru (pochodová, taneční, ukolébavky), lidského hlasu, hudebních nástrojů, hudebních stylů	OSV - Rozvoj schopností poznávání MKV - Kulturní rozdíly EV - Základní podmínky života OSV - Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 4.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké návyky - Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje - Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Intonační cvičení, rozvoj hudební paměti - Zřetelná výslovnost, správná dynamika a rytmus - Zpěv lidových i umělých písní v durových i mollových tóninách - Kanon - Hlasová hygiena, hospodárné dýchání - Orientace v notovém záznamu INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Hra na tělo - Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře - Rytmus ve dvoudobém, třídobém i čtyřdobém taktu - Hudební hry – tvorba vlastního doprovodu - Rytmické schéma jednoduché skladby HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - Pohybové vyjádření hudby – improvizace - Pochod - Taneční hry se zpěvem - Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti - Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Kvality tónů – délka, síla, barva, výška - Rozpoznání tempa, rytmu skladby, písně - Poslech skladeb známých skladatelů - Poslech lidových orchestrů, dechových orchestrů - Poslech a seznámení se s různými hudebními styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka; rock, pop, country, muzikál...	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Rozvoj schopností poznávání

Ročník: 5.

95

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **VV-3-1-01** rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- **VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- **VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a pro jejich vizuálně je vyjadřuje
- **VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- **VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
- **VV-5-1-02** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- **VV-5-1-03** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- **VV-5-1-04** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy
- **VV-5-1-05** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- **VV-5-1-06** nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu);
- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Výtvarná výchova 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	1	1	1
Celkem	7				

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 2. ročníku - 2 hodiny týdně, ve 3., 4. a 5. ročníku - 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:

Rozvíjí: - smyslové vnímání, pozornost, představivost a výtvarné dovednosti

- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace

- užívá různých výtvarných technik (kresba, malba, koláž, modelování atd.)

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy-atelieru, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plénu).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence občanské

- aktivně se zapojuje do kulturního dění s sportovními aktivitami

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: **1.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření – (linie, tvary, barvy) ve výsledcích vlastní tvorby - Využívá techniku malby - Vnímá barvu a kontrast, uspořádání objektů do celku - Zvládá techniku kresby, malby - Modeluje z modelovací hmoty, tvaruje papír	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <u>Malba</u> - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, textury - Teorie barvy – základní a doplňkové, teplé a studené, kombinace barev, rozfoukávání barev - Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení - Rozvíjení základních dovedností v práci se štětcem a barvami - Malování – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti - Hry s barvou – rozfoukávání, rozpíjení, zapouštění barev <u>Kresba</u> - Výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti - Rozvržení kresby na ploše - Kreslení – měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhlí, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod. <u>Techniky plastického vyjádření</u> - Rozvíjení smyslu a citlivosti pro tvar a prostor - Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Hmatové a pohybové podněty - Vytvářet koordinovanými pohyby rukou a prstů tvar předmětu - Techniky – přímé a krouživé pohyby dlaně a rukou – hnětení, mačkání, válení, koulení, vytahování,	OSV - Rozvoj schopností poznávání

• Využívá koláž, frotáž • Výtvarně zpracovává přírodní materiál • V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objekty a další prvky a jejich kombinace • Rytmicky řadí přírodní prvky, barevné plochy, tvary • Rozpoznává práci některých malířů a ilustrátorů • Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření • Používá výtvarné techniky na základě vlastní zkušenost • Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • Do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	stlačování, uštipování, stiskání, vtiskání, trhání, přilepování <u>Další výtvarné techniky</u> - Založené na fantazii a smyslovém vnímání (koláž, frotáž) - Založené na fantazii a smyslovém vnímání – dotváření, nalepování, tisk, otisk přírodních materiálů (větvíčky, šišky, kůra stromů, listy, peří, pecky, zrna apod.) <u>Pěstování smyslu pro rytmus</u> - V řadě, ve sloupcích, střídáním dvou i více barev, tvarů <u>Ilustrátoři dětských knih</u> J. Lada, O. Sekora – umělecká výtvarná tvorba UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, maňásek, aktivní práce s ilustrací, volná malba - Prostředky pro vyjádření emocí, nálad, zkušeností OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Porovnávání své práce s výtvary spolužáků - Osobní postoj v komunikaci - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (komunikace se spolužáky)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně-obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objekty) - V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objekty a další prvky a jejich kombinace - Do komunikace zapojuje obsah vizuálně-obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně-obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně-obrazná vyjádření	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - Rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ - Prvky vizuálně-obrazného vyjádření – linie, tvary, objekty, textury, kontrast - Uspořádání objektů do celku na základě velikosti a vzájemného postavení <u>Malba</u> - Rozvíjení základních dovedností v práci se štětcem a barvami - Malování – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti - Teorie barvy – barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast) - Poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí, elementární symbolika barev (modrá jako nebe apod.) - Hry s barvou – rozfoukávání, rozpíjení, zapouštění, rozstříkávání barev <u>Kresba</u> - Rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektů do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše - Kreslení - měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulkové křídly, rudka, uhlí, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - Typy vizuálně-obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, maňásek, aktivní práce s ilustrací, funkce ilustrace, ilustrace textů, volná malba - Prostředky pro vyjádření emocí, nálad, zkušeností OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Komunikační obsah vizuálně-obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky) Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě za pomoci a vedení učitele	Průřezová témata OSV - Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá techniku kresby • Zvládá techniku malby • Rozpozná, pojmenuje, porovná a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření – (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • V tvorbě projeví své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybere či upraví	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - Uspořádání objektů do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření <u>Kresba</u> - Rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary, linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektů do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše, kresba figury - Kreslení - měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhel, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod. <u>Malba</u> - Rozvíjení smyslové citlivosti, základních dovedností v práci se štětcem a barvami - Malování – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti - Teorie barvy – barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast), poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí, elementární symbolika barev (modrá jako nebe apod.) Hry s barvou – rozfoukávání, rozpíjení, zapouštění, rozstříkávání barev, barevné soutisky, harmonické barvy v pásu, v ploše a v kruhu OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, v rámci výstav či dalších akcí školy - Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	OSV - Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: **4.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu • Zvládá techniku kresby • Zvládá techniku malby • Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • Získané zkušenosti uplatňuje podle svých schopností ve vlastní tvorbě • Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenuje prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovná je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - Uspořádání objektů do celku – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Uspořádání objektů nebo celků <u>Kresba</u> - Při zobrazování přírodních a umělých forem sledovat a vnímat tvar, barvu, linii - Výtvarné vyjádření tvaru věci - Tvar - Spontánní projev žáků - Rozvržení kresby na ploše <u>Malba</u> - Prostorové vytváření – modelování – základní vlastnosti plastických materiálů <u>Dekorativní práce</u> - Hra s výtvarnými prvky - Tvorba jednoduchého ornamentu - Využití jednoduché grafické techniky (reklama, tiskoviny) - Prostorová práce – vytváření jednoduchých prostorových objektů, možnost týmové práce - Kompozice z přírodních materiálů (kombinovaná)	OSV - Rozvoj schopností poznávání

• Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření - plošně i prostorově • Jmenuje některé známé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům • Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky • Je schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům	technika, koláž...) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, maňásek, animovaný film, aktivní práce s ilustrací, funkce ilustrace, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie, tiskoviny, televize - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, v rámci výstav či dalších akcí školy	

Ročník: 5.

104

na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho vztahy • Umí zachytit základní prvky postavy v klidu a v pohybu • Pozná znaky lidového umění • Jmenuje některé známé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům • Pozná některá architektonická, malířská, sochařská díla • Výtvarně ztvární shlédnuté divadelní představení • Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybere či upraví • Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky • Je schopen sdělit výsledky své činnosti svým spolužákům	- Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, maňásek, animovaný film, aktivní práce s ilustrací, funkce ilustrace, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie, tiskoviny, televize - Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	OSV

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení **Předmět speciální pedagogické péče**

Zdravotní tělesná výchova vyučována v hodinách tělesné výchovy v rámci disponibilních hodin dle doporučení SPC.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- TV-3-1-01 *spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti*
- TV-3-1-02 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení*
- TV-3-1-03 *spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích*
- TV-3-1-04 *uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy*
- TV-3-1-05 *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- TV-5-1-01 *podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*
- TV-5-1-02 *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*
- TV-5-1-03 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*
- TV-5-1-04 *uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*
- TV-5-1-05 *jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*
- TV-5-1-06 *jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*
- TV-5-1-07 *užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*
- TV-5-1-08 *zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy*
- TV-5-1-09 *změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*
- TV-5-1-10 *orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace*
- TV-5-1-11 *adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti*
- TV-5-1-12 *zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti*

UČIVO:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- **plavání** – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- **lyžování, bruslení** (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- **kommunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy
- **zdroje informací o pohybových činnostech**

Tělesná výchova 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1
Celkem	15				

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. - 5. ročníku - 10 hodin týdně a 5 hodin z disponibilní časové dotace.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova:

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, MKV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Ročník: **1.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • Zvládá základní organizační činnosti nasmlouvané signály a povely • Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní • Dodržuje základní zásady bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě • Používá vhodné oblečení a vhodnou obuv • Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • Dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků • Dbá na správné dýchání • Využívá nabízené příležitosti a provádí pravidelnou každodenní pohybovou činnost • Uvědomuje si význam pohybu a sportování pro své zdraví • Dokáže vyjádřit melodii rytmem pohybu • Dokáže provádět jednoduché činnosti s dlouhým lanem • Provádí jednoduchá cvičení na lavičkách • Zvládá chůzi v zástupu, v kruhu • Provádí jednoduchá cvičení na žínkách	PŘÍPRAVA KE SPORTOVNÍMU VÝKONU - Příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, průpravná kondiční, koordinační, kompenzační cvičení - Průpravná cvičení – jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží - Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Komunikace v TV, osvojování základních pojmů - Bezpečnost při pohybových aktivitách - Zásady hygieny při sportovních aktivitách - Míčové hry a pohybové hry, fair play hra - Průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení - Dechová cvičení - Cvičení pro každý den – Tv chvilka - Jednoduché rytmické formy cvičení - Péče o zdraví - Jednoduché tanečky GYMNASTIKA - Podlázat, podbíhat lano, přetah lanem jednotlivců i družstev - Cvičení s využitím laviček, žíněk - Rytmická cvičení, tleskání, podupy, poskoky v udávaném tempu - Cvičení s využitím nářadí a náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti	OSV - Seberegulace a sebeorganizace

• Snaží se o správnou techniku a správné dýchání při běhu na 20 - 60m • Zná princip štafetového běhu • Nacvičuje skok do dálky • Nacvičuje skok přes nízkou překážku • Zvládá průpravná cvičení pro nácvik odrazu z trampolínky • Provádí jednoduché činnosti s plným míčem • Zná techniku házení a chytání míče • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • Zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží • Je schopen soutěžit v družstvu • Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • Zvládá delší chůzi • Hry na sněhu	ATLETIKA <u>Průpravné činnosti:</u> - Běh v udávaném tempu - Běh se změnou směru - Běh z různých - Běh přes překážky - Honičky, hry během - Skok daleký odrazem jednož, obouž - Přeskok přes lavičku odrazem jednož <u>Cvičení s využitím plných míčů:</u> - Válení, kutálení - Podávání, nošení - Kondiční cvičení <u>Cvičení s využitím větších míčů:</u> - Chytání koulejšího míče - Chytání většího míče obouruč po vlastním nadhozu i po odrazu od země POHYBOVÉ HRY - Hry pro rozvoj sociálních vztahů, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním, využití netradičních náčiní Pobyt v přírodě – v létě, v zimě - Pochodové cvičení (délka přiměřená věku) - Hry na sněhu - Bobování v mírném svahu	OSV – Poznávací schopnosti OSV – Mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci • Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní • Reaguje na základní smluvené pokyny, povely a gesta • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy • Používá vhodné sportovní oblečení a obuv • Zná a provádí cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění • Dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků • Dbá na správné dýchání • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • Projevuje přiměřenou radost z pohybových aktivit a činností, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybových dovedností • Uvědomuje si význam pohybu a sportování pro své zdraví, učí se respektovat zdravotní handicap • Zná a dodržuje základní pravidla ze zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech • Je schopen soutěžit v družstvu • Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	PŘÍPRAVA KE SPORTOVNÍMU VÝKONU - Příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Komunikace v Tv, organizace pohyb. činností a aktivit, bezpečnost - Bezpečnost při pohybových aktivitách - Zásady hygieny při pohybových aktivitách - Průpravná cvičení – jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží, nohou - Průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení - Dechová cvičení - Cvičení pro každý den - Jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (základy estetického pohybu) - Prohlubování a upevňování vztahu ke sportu - Péče o zdraví - Bezpečnost při Tv, při sportu, pravidla her a soutěží - Zásady jednání a chování v duchu fair play	

• Provádí jednoduchá cvičení na lavičkách • Provádí cvičení na žíněnkách • Zvládá chůzi v zástupu, v kruhu, jednoduchý taneček, různé poskoky • Provádí cvičení se švihadlem • Provádí jednoduchá cvičení na malé švédské bedně • Dbá na správnou techniku a správné dýchání při běhu, zná princip štafetového běhu • Nacvičuje skok do dálky	GYMNASTIKA <u>Cvičení s využitím laviček, závodivá cvičení a hry, využití laviček pro překážkovou dráhu Cvičení s využitím žíněnek</u> - Nácvik kotoulu vpřed: - ze širokého stoje rozkročného do sedu - z dřepu do dřepu - z dřepu do stoje - ze stoje do stoje <u>Rytmická cvičení</u> - Tleskání, podupy, poskoky v udávaném tempu, poskoky snožné, rozkročné, v dřepu, jednoduchý taneček, rytmyznace známých pohybů podle hudebního doprovodu <u>Cvičení s využitím krátkého švihadla:</u> - Skok snožmo s meziskokem - Skok bez meziskoku <u>Cvičení s využitím bedny:</u> - Přelézání libovolným způsobem - Výskoky, seskoky - Přeskoky jednož mezi díly bedny - Prolézání dílů bedny - Probíhání dílů bedny - Využití pro překážkovou dráhu (možné kombinovat s lavičkami) - Kotoul na zvýšené podložce ATLETIKA <u>Průpravné činnosti pro nácvik běhu:</u> - Běh v udávaném tempu - Běh se změnou směru - Běh z různých poloh - Běh přes překážky - Honičky a její modifikace - Hry s během <u>Průpravné činnosti pro nácvik skoku:</u> - Nácvik rozběhu, odrazu - Skok daleký skrčný z místa odrazem jednož, obouž	OSV – Kreativita

• Nacvičuje výskok a seskok • Provádí jednoduchá cvičení s plnými míči • Zná techniku házení a chytání míče, hází a chytá míč • Provádí jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • Zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her • Je schopen soutěžit v družstvu • Zvládá jízdu na bobech	- Přeskok přes lavičku odrazem jednož - Přeskok jednož mezi díly bedny <u>Cvičení s využitím bedny:</u> - Výskok, seskok ze 2 – 3 dílů bedny - Výskok, seskok z lavičky <u>Cvičení s využitím plných míčů:</u> - Válení a kutálení po zemi i po zvýšené podložce - Podávání míče, nošení míče - Kondiční cvičení - Posilovací cvičení - Cvičení v sedu ve dvojicích, v kruhu - Závodivé hry <u>Cvičení s využitím míčů:</u> - Chytání koulejšího míče - Chytání míče obouruč po vlastním nadhozu i po odrazu ze země - Přihrávání a chytání míče ve dvojicích i ve skupinkách jednoruč, obouruč - Driblink - Přihrávka obouruč trčením, odrážení a chytání proti zdi - Házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky - Míčové hry, vybíjená - Štafety s využitím míče <u>Cvičení s využitím dlouhého švihadla:</u> - Podbíhání, podlézání, přeskakování - Přetahy jednotlivců - Přetahy družstev POHYBOVÉ HRY - Hry pro osvojování sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce - Hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním Pobyt v zimní přírodě - Hry na sněhu - Bobování z mírného svahu, jízda na saních - Zimní pochodové cvičení	MKV – Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá základní organizační činnosti na smluvené signály a povely • Zná a používá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní • Reaguje na základní smluvená gesta, pokyny a povely • Dodržuje základní zásady bezpečnosti • Má osvojeny základní hygienické návyky • Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou aktivitu • Zná a provádí cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění • Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • Dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků • Dbá na správné dýchání • Využívá nabízené příležitosti a provádět pravidelnou každodenní pohybovou činnost • Uvědomuje si význam pohybu a sportování pro své zdraví, učí se respektovat zdravotní handicap • Zná a dodržuje základní pravidla ze zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží • Spolupracuje v týmových hrách a činnostech • Je schopen hrát v a soutěžit v družstvu • Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a aktivně na ně reaguje • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	PŘÍPRAVA KE SPORTOVNÍMU VÝKONU - Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Komunikace v Tv, osvojování základních pojmů - Komunikace v Tv, organizace pohybových činností a aktivit, bezpečnost - Bezpečnost při pohybových hrách a soutěžích - Zásady hygieny při pohybových aktivitách - Průpravná kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení - Příprava ke sportovnímu výkonu - Průpravná cvičení – jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží a nohou - Průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení - Dechová cvičení - Cvičení pro každý den - Jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (mazurka) – základy estetického pohybu - Péče o zdraví - Pravidla her a soutěží - Bezpečnost při Tv a sportu - Zásady a chování v duchu fair play	OSV

• Provádí jednoduchá cvičení na lavičkách • Provádí cvičení na žíněnkách • Zvládá cvičení s krátkým švihadlem • Provádí jednoduchá cvičení na švédské bedně • Zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách • Provádí jednoduchou akrobatickou sestavu složenou z naučených prvků • Umí skákat na trampolíně • Umí se odrážet z můstku	GYMNASTIKA <u>Cvičení s využitím laviček</u> - Závodivá cvičení a hry, využití pro překážkovou dráhu, zavěšení lavičky o žebřiny nízko nad zemí, chůze po užší části lavičky (obrácená lavička), seběhnutí a klouzání po šikmé lavičce, přenášení a zvedání laviček v družstvu <u>Cvičení s využitím žíněnek</u> - Nácvik kotoulu vpřed s oddáleným dohmatem - Nácvik kotoulu vzad: ze sedu skrčmo na šikmé ploše (nízko zavěšená lavička), z dřepu spojitelného do dřepu <u>Cvičení s využitím krátkého švihadla</u> - Skok snožmo s meziskokem, bez meziskoku - Poskoky střidonož na místě i z místa - Dvojšvih <u>Cvičení s využitím švédské bedny</u> - Přelézání libovolným způsobem - Výskoky, seskoky - Přeskoky jednonož mezi díly bedny - Prolézání, probíhání dílů bedny - Využití pro překážkovou dráhu - Kotoul vpřed na zvýšené podložce - Výskok na bednu do kleku s oporou o paže - Skládání a rozkládání bedny - Vlézání a slézání žebřin <u>Průpravná cvičení pro akrobacii</u> - Procvičování základních prvků ve vazbách <u>Cvičení s využitím trampolíny</u> - Nácvik odrazu - Skoky snožmo, seskok <u>Cvičení s využitím můstku</u> - Nácvik odrazu na můstku, skok prostý prohnutě	

• Dbá na správnou techniku a správné dýchání při běhu, zná princip štafetového běhu, nízký, polovysoký start • Nacvičuje skok do dálky • Nacvičuje přeskok přes nízkou překážku • Zvládá výskok a seskok • Provádí jednoduchá cvičení s plnými míči • Zná techniku házení a chytání míče, hází a chytá míč • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech a soutěžích • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • Provádí jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem, lanem	ATLETIKA <u>Průpravné činnosti pro nácvik běhu</u> - Běh v udávaném tempu - Běh přes překážky - Honičky a její modifikace - Hry během - Rychlý běh na 30-50 m - Vytrvalostní běh 2 min., opakovaně s přestávkou dvakrát 2 až 4 min. - Běh s rychlými změnami - Běh s přeskakováním nízkých překážek - Běh na výkon (stopky) <u>Průpravné činnosti pro nácvik skoku</u> - Nácvik rozběhu, odrazu - Skok daleký skrčný z místa (jednonož, obounož) - Skok daleký z rozběhu - Přeskok přes lavičku odrazem jednonož - Přeskok několika laviček za sebou - Přeskok jednonož mezi díly bedny <u>Cvičení s využitím bedny</u> - Výskok, seskok ze 2-3 dílů bedny, z lavičky <u>Cvičení s využitím plných míčů</u> - Válání, kutálení po zemi i na zvýšené podložce - Podávání v kruhu, nad hlavami, nošení - Cvičení v sedu ve dvojicích - Závodivé hry <u>Cvičení s využitím míčů</u> - Přihrávání a chytání míče ve dvojicích i ve skupinkách jednoruč, obouruč - Driblink - Přihrávka obouruč trčením, odrážení a chytání od zdi - Házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky, střelba na koš - Míčové hry - Štafety s využitím míče <u>Cvičení s využitím dlouhého švihadla</u> - Podbíhání, podlézání, přeskakování - Přetahy jednotlivců, družstev	

• Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • Zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her • Je schopen soutěžit v družstvu • Seznámí se s prostředím plaveckého bazénu, adaptuje se na vodní prostředí, zvládá základní činnosti ve vodě	Pohybové hry - Hry pro rozvoj sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s míčem Pobyt v zimní přírodě - Hry na sněhu - Zimní pochodové cvičení Plavání - Přípravné hry a cvičení, dýchání do vody, splývání, používání plaveckých pásů a destiček - Nácvik plavce. způsobu – prsa - Provádí skoky do vody	

Ročník: 4.

119

• Zvládá techniku chůze (i se zátěží) • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	náčíním, základní herní činnosti jednotlivce; hry se zjednodušenými pravidly Turistika a pobyt v přírodě - Environmentální vycházky, tělovýchovné vycházky, školní výlety, pochodová cvičení Plavání - Hygiena plavání, hry ve vodě, základní plavecké dovednosti Pobyt v zimní přírodě - Hry na sněhu, běžecké lyžování, bruslení (dle podmínek školy)	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: **Tělesná výchova**
Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - Jedná v duchu fair play - Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především souvislostí s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - Zvládá v souladu s indiv. předpoklady osvojované dovednosti; vytváří varianty osvojovaných pohyb. her - Zvládá dle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností a umí využívat cviky na odstranění únavy - Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti - Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly pro	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - Pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry, správné držení těla - Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, vhodná obuv, vodné oblečení, průpravná, koordináční, kompenzační, relaxační, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordináčních schopností - Základní organizační činnosti na smluvené signály a povely, cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Bezpečnost při pohyb. činnostech v různé prostředí ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Pohybové hry - Hry s různým zaměřením bez náčiní a využitím tradičního i netradičního náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry Gymnastika - Jednoduché akrobatické cviky (kotouly vpřed i vzad s obměnami), cvičení s náčiním, na náčiní (šplh na tyči, jednoduché cviky na žebřinách – komíhání nohou ve visu...) Rytmická a kondiční cvičení - Vyjádření pohybu rytmem, tanečky, kondiční cvičení s hudbou, dětský aerobik Základy atletiky - Běh na krátké vzdálenosti, vytrvalostní běh, skok daleký, hod míčkem nebo granátem do dálky s rozběhu, spojení rozběhu s odhozem Základy sportovních her - Manipulace s míčem nebo jiným herním náčiním, hry	OSV - Psychohygiena

jednotlivé žákovské kategorie • Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • Improvizovaně ošetří poranění • Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti • Podle svých možností zvládá cvičení na nářadí (šplh na tyči, žebřiny) • Orientuje se v informačních zdrojích a pohybových aktivitách a sportovních aktivitách ve škole i mimo bydliště; samostatně získá potřebné informace	se zjednodušenými pravidly (vybíjená...) Turistika a pobyt v přírodě - Tělovýchovné vycházky, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu (i se zátěží) Plavání - Hygiena plavání, hry ve vodě, základní plavecké dovednosti Pobyt v zimní přírodě - Běžecské lyžování, bruslení (dle podmínek školy), hry na sněhu a ledu, bezpečnost při zimních sportech Netradiční sporty - Podle zájmu žáků a podmínek školy (ringo, přehazovaná, florbal)	EV

PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE – ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Prvky ZTV jsou preventivně využívány i v povinné Tv. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek. Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ZTV-3-1-01 *uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*
- ZTV-3-1-02 *zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ZTV-5-1-01 *zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*
- ZTV-5-1-02 *zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*
- ZTV-5-1-03 *upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- **zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

Vzhledem k ucelnému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Zdravotní tělesná výchova 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení Zdravotní

tělesná výchova

Bude vyučována v hodinách Tv v rámci disponibilních hodin dle doporučení SPC/IVP/.

Vzdělávání v předmětu Zdravotní tělesná výchova:

Žáci pod vedením speciálního pedagoga jsou vedeni k odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkovému zlepšení zdravotního stavu. Pedagog přihlíží na konkrétní omezení každého žáka.

Vzdělávání v předmětu Zdravotní tělesná výchova:

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

a) činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení

zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

b) speciální cvičení

základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

c) všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Organizace - Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce, zohledňuje konkrétní oslabení každého žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče

Vzdělávací obor: **Zdravotní tělesná výchova**

Ročník: dle doporučení/IVP/

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní polohy - Zvládá základní techniku speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - Konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZTv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp A Oslabení podpůrně pohybového systému <i>A 1 Poruchy funkce svalových skupin</i> <i>A 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení A 3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i> <i>A 4 Poruchy stavby dolních končetin</i> Cvičení zaměřená na: - správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehů - zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech - spinální cvičení - posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžděových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu	

• Upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	B Oslabení vnitřních orgánů <i>B 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému B 2 Oslabení endokrinního systému</i> <i>B 3 Obezita</i> <i>B 4 Oslabení vnitřních orgánů</i> Cvičení zaměřená na: - protažení a posílení svalstva – viz skupina A - rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu - rovnovážná a koordinační cvičení C Oslabení smyslových a nervových funkcí <i>C 1 Oslabení zraku C</i> <i>2 Oslabení sluchu</i> <i>C 3 Neuropsychická onemocnění</i> Cvičení zaměřená na: - vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A - vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému - rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů - sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu - orientaci v prostoru - zrakovou lokalizaci - u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy - S přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE – ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Předmět speciálně pedagogické péče - **Řečová výchova** se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Předmět speciálně pedagogické péče **ŘEČOVÁ VÝCHOVA**

1. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- dosáhne srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snaží se o zřetelnou výslovnost
- snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek
- reprodukuje krátké texty podle jednoduché osnovy

Učivo

- **Základy techniky mluveného projevu** – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace, artikulační cvičení, rozvoj fonemického sluchu
- **Rozšiřování slovní zásoby** – reprodukce, dramatizace, říkanky, básničky, vyprávění, poslech předčítaného textu
- **Základní komunikační pravidla** – konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí

Řečová výchova 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	0+1	0+1	0+1	0+1	0
Celkem	4				

Charakteristika vyučovacího předmětu Řečová výchova – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Řečová výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 4. ročníku po jedné hodině týdně (posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace).

Vzdělávání v předmětu Řečová výchova:

- pravidla komunikace (oslovení, poděkování)
- rozšíření a upevnění slovní zásoby v běžně používaných tématech
- pokus o nápravu komunikačních poruch

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně
- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- přispívá k diskusi v malé skupině
- má základní představu o vztazích mezi lidmi, svým jednáním s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- uplatňuje základní návyky společenského chování
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, oceňuje zkušenosti druhých
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče

Vzdělávací obor: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Ročník: 1. – 2.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Snaží se o správnou a zřetelnou výslovnost - Snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek - Odpoví na otázky slovem, větou - Zvládá slovní formy společenského styku (pozdrav, prosba, poděkování) - Reprodukuje jednoduché říkanky a básničky - Popíše jednoduché obrázky - Popíše osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek - Dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů - Reprodukuje krátký text podle otázek - Reprodukuje krátké texty podle jednoduché osnovy - Vypráví zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle otázek - Vypráví jednoduchý příběh podle obrázku - Dramatizuje jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	Dechová, hlasová a artikulační cvičení Výslovnost, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu, intonace, rytmizace Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích Přednes, vyprávění (říkanky, krátké básničky, popisy obrázků) Poslech předčítaného textu Reprodukce a dramatizace (říkanky, básničky, jednoduché příběhy)	OSV

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče

Vzdělávací obor: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Ročník: 3. – 4.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Popíše děje, jevy a osoby na obrázcích • Vypráví vlastní zážitky, popíše své pocity • Dosáhne širší slovní zásoby • Dbá na kulturu mluveného projevu • Používá věty se správnými gramatickými strukturami • Snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • Dosáhne srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snaží se o zřetelnou výslovnost • Vypráví vlastní zážitky a popíše své pocity • Převypráví vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • Komunikuje vhodně v běžných situacích a zvládá základní pravidla komunikace • Dramatizuje jednoduchý příběh nebo pohádku	Rozšiřování slovní zásoby Základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace Edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu Základní komunikační pravidla, konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí Mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta	OSV

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-4-01 *připraví tabuli pro jednoduché stolování*
- ČSP-3-4-02 *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-4-01 *orientuje se v základním vybavení kuchyně*
- ČSP-5-4-02 *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- ČSP-5-4-03 *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*
- ČSP-5-4-04 *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Pracovní činnosti 1. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1+1	1+2	1+2	1+2
Celkem	12				

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku po 1hodině týdně, ve 2.ročníku po 2 hodinách týdně (posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace), ve 3., 4. a 5. ročníku po 3hodinách týdně (posílen v každém ročníku o 2 hodiny z disponibilní časové dotace).

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti:

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Práce montážní a demontážní

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny

- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině

Kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**
Ročník: **1.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - Pracuje podle slovního návodu a předlohy - Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje bezpečnost práce (s nůžkami, jehlou apod.) - Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Provádí jednoduchou montáž a demontáž - Pracuje podle slovního návodu učitele, předlohy a vlastní fantazie - Provádí pozorování přírody - Pečuje o nenáročné rostliny - Připraví tabuli pro jednoduché stolování - Chová se vhodně při stolování - Zná základní vybavení kuchyně	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - Práce s drobným materiálem: pozná vlastnosti materiálu (papír, karton, textil, modelovací hmota, korálky, knoflíky, bavlnky, přírodniny, těstoviny, špejle, vata apod.) - Jednoduché pracovní operace a postupy - Třídí, obkresluje podle šablony, mačká, lepí, nalepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - Spojuje, propichuje, navléká, slepuje, ohýbá a třídí různé druhy drobného materiálu - Hněte, válí, stlačuje, přidává, ohýbá, dělí modelovací hmotu na části, poznává její vlastnosti - Pracovní pomůcky a nástroje: funkce a využití nástrojů (nůžky, špachtle.....) - Organizace a bezpečnost práce KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - Stavebnice: plošné, prostorové, konstrukční, mozaiky, kubusy, puzzle různých velikostí - Sestavování modelů - Práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování: péče o květiny (omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání) - Pěstování ze semen v místnosti: řeřicha – osivo - Sběr kaštanů a žaludů - Vycházky PŘÍPRAVA POKRMŮ - Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Seznámení se základním vybavením kuchyně - Zásady hygieny v kuchyni a bezpečnost v kuchyni	OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**
Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů - Pracuje podle slovního návodu a předlohy - Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje bezpečnost práce (s nůžkami, jehlou apod.) - Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Provádí jednoduchou montáž a demontáž - Pracuje podle slovního návodu učitele, předlohy a vlastní fantazie	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - Práce s drobným materiálem: papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, drát, vata, přírodniny, modelovací hmota apod. - Jednoduché pracovní operace a postupy: prohlubuje si správné pracovní dovednosti a návyky - mačká, trhá, vytrhává, třídí, obkresluje, skládá, lisuje, spojuje, proplétá papír, navléká, svazuje, dírkuje, tvaruje, ohýbá, posypává, šije - Nácvik šití na kartonu: pozná účel jehly, navléká nit, dělá uzlík, přední steh - Modelovací hmota: hněte, mačká, válí, vytahuje, ubírá, stlačuje, ohýbá, přidává, tvaruje - Pracovní pomůcky a nástroje: používá správně vhodné pracovní nástroje (špachtle, nůžky, nožík, ...) - Organizace a bezpečnost práce: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - Stavebnice: plošné, prostorové, konstrukční, mozaiky, kubusy, puzzle různých velikostí (spojuje jednotlivé součásti, sestavuje jednoduché stavebnicové modely, demontuje je, prohlubuje si znalosti o vlastnostech materiálů)	OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • Pečuje o nenáročné rostliny • Poznává význam péče o zvěř v zimě • Připraví tabuli pro jednoduché stolování • Chová se vhodně při stolování • Zná základní vybavení kuchyně • Připraví s dopomocí učitele jednoduchou svačinu	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Pěstování rostlin ze semen: hrách setý, fazole, řeřicha (klíčení) - Pěstování pokojových rostlin - základní podmínky pro pěstování rostlin: prohlubuje si znalosti o základních podmínkách života rostlin (světlo, teplo, voda), péče o rostliny (omývání misek, otírání listů, kypření půdy, zalévání, přihnojování, přesazování, ...) - Vycházky do přírody, DDM okrasné rostliny - Sběr kaštanů a žaludů PŘÍPRAVA POKRMŮ - Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Dodržuje zásady hygieny v kuchyni a bezpečnost při práci v kuchyni - Výběr, nákup a skladování potravin - Příprava jednoduché svačiny pro stolování: čaj, rohlík s máslem... - Základní vybavení kuchyně	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**
Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - Pracuje podle slovního návodu, vlastní fantazie a předlohy - Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje bezpečnost práce (s nůžkami, špachtlí, jehlou, nožikem apod.) - Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Provádí montáž a demontáž - Pracuje podle šablony, slovního návodu učitele a fantazie	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - Práce s drobným materiálem: papír, karton, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, motouz, drát, vata, přírodniny, modelovací hmota, folie - Praktické činnosti: třídí, obkresluje tvary podle šablony, vytrhává, mačká, trhá, polepuje, lepí, slepuje, překládá, dotváří, tvaruje, dírkuje, propichuje, navléká, svazuje, ohýbá, šije, skládá a odměřuje papír - Šití na kartonu a látce: prohlubuje si znalosti o textilních materiálech, stříhá textil, procvičuje přední steh, přišívá dvoudírkové knoflíky, navléká nit, uzlík - Práce s modelovací hmotou: vlastnosti různých modelovacích hmot, hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání - Vytváření základních tvarů: koule, válec, krychle, hranol, kvádr, kužel a modelování předmětů složených z těchto tvarů - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce: jednoduché pracovní operace a postupy KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - Stavebnice: plošné, prostorové, konstrukční, tyčinkové, dřevěné, umělohmotné, mozaiky, kubusy, puzzle různých velikostí - Poznává další vlastnosti stavebnic, montuje, demontuje, sestavuje stavebnicové prvky, vytváří jednoduché stavby z kartonových prvků	OSV – Kreativita

• Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • Pečuje o nenáročné rostliny • Zná význam péče o zvěř v zimě • Připraví tabuli pro jednoduché stolování • Chová se vhodně při stolování • Zná základní vybavení kuchyně • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<i>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</i> - Prohlubuje si dovednosti o ošetřování a pěstování pokojových rostlin - Pěstuje rostliny ze semen, provádí pozorování a zhodnotí výsledky - Pozoruje pěstování zeleniny a květin při exkurzích - Vycházky, sběr kaštanů a žaludů <i>PŘÍPRAVA POKRMŮ</i> - Nákup a uskladnění potravin v domácnosti - Příprava jednoduché svačiny - Dodržuje zásady správného stolování, zásady hygieny a bezpečnost při práci v kuchyni - Základní vybavení kuchyně	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vzdělávací obor: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**
Ročník: **4.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu - Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - Zpracování vybraných materiálů: přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie, apod. - Pracovní pomůcky a nástroje: funkce a jejich využití - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce: zvládá steh přední, zadní, přišije knoflík, poutko - Lidové zvyky, tradice: pletení pomlázky KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - Sestavuje stavebnicové modely, montuje a demontuje stavebnici - seznámení s užitými nástroji – šroubovák, maticový klíč (stavebnice MERKUR) - Práce s návodem a předlohou - Montáž a demontáž jednoduchých předmětů PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Květiny: - Jejich ošetřování (kypření, plení, přihnojování, přesazování.....) - Pozorování klíčení rostlin - Herbář - Sklizeň a skladování rostlin - Půda: - Zpracování půdy na podzim a na jaře - Sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování - Péče o životní prostředí - Zásady bezpečné práce s rostlinami	OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Orientuje se v základním vybavení kuchyně • Připraví samostatně jednoduchý pokrm • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	PŘÍPRAVA POKRMŮ - Orientuje se v základním vybavení kuchyně - Výběr nákup a skladování potravin - Připraví samostatně jednoduché studené a teplé pokrmy - Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Bezpečná obsluha spotřebičů - Hygiena v provozu domácnosti – úklid kuchyně - Zdravověda – ošetření drobného poranění, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - Osobní hygiena a zdravotní výchova – hygiena těla, mytí a úprava vlasů	

Vzdělávací obor: **PRACOVNÍ ČINNOSTI**[illegible]

• Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • Orientuje se v základním vybavení kuchyně • Připraví samostatně jednoduchý pokrm • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • Uplatňuje zásady správné výživy • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Květiny: - Jejich ošetřování (kypření, plení, přihnojování, zalévání, přesazování.....) - Pozorování klíčení rostlin – ovoce, zelenina, okopaniny - Herbář - Sklizeň a skladování rostlin - Zaseje semena, provádí pozorování a zhodnotí výsledky - Půda: - Zpracování půdy na podzim a na jaře - Sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování - Péče o životní prostředí - Zásady bezpečné práce s rostlinami - Vycházky a exkurze PŘÍPRAVA POKRMŮ - Orientuje se v základním vybavení kuchyně - Výběr, nákup a skladování potravin - Připraví samostatně jednoduché studené a teplé pokrmy - Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni - Hygiena v provozu domácnosti – úklid kuchyně - Zdravověda – ošetření drobného poranění, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - Racionální a zdravá výživa - Osobní hygiena a zdravotní výchova – hygiena těla, mytí a úprava vlasů	

2. stupeň

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebevědomí při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Učivo

- **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- **naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

- **ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí**
- **ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití**

Učivo

- **zvuková podoba jazyka** – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- **tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- **skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- **pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický
- **obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- **ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla**
- **ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora**
- **ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo**
- **ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie**
- **ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty**
- **ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele**
- **ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře**
- **ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování**
- **ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích**

Učivo

- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- **způsoby interpretace literárních a jiných děl**
- **základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- **literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Český jazyk 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	4+1	5+1	3	3
Celkem	17			

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. ročníku – 5 hodin (posílen o 1 disponibilní hodinu), v 7. ročníku – 6 hodin (posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace), v 8.-9. ročníku – 3 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání i sebevzdělávání

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *Dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavinské období, období národního obrození), *Informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *Hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí,
- umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura** Ročník: 6.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfológický, slovtovrný	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Obecné poučení o jazyce</u> - Čeština: národní jazyk, mateřský jazyk - Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - Jazykové příručky <u>Zvuková podoba jazyka</u> - Zásady správné výslovnosti - Intonace, členění souvislé řeči, frázování - Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) <u>Slovní zásoba a tvoření slov</u> - Význam slova - Obohacování slovní zásoby - Způsoby tvoření slov <u>Tvarosloví</u> - Podstatná jména: obecná, vlastní, hromadná, pomnožná, látková, gramatické kategorie, vzor - Přídavná jména: mluvnické kategorie, vzor, stupňování - Zájmena: druhy, skloňování – já, ten, náš..., - Slovesa: gramatické kategorie – osoba, číslo, čas, způsob <u>Skladba</u> - Pořádek slov ve větě - Stavba věty - Základní větné členy - Souvětí <u>Pravopis</u> - Lexikální - psaní i /y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách v pozici mimo koncovku, znělých souhlásek na konci a uvnitř slova - skupiny souhlásek - psaní velkých a malých písmen na začátku slov a	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly

• Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Využívá základy studijního čtení • Vytvoří otázky a stručné poznámky • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • Využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je • Zvládá dramatizaci jednoduchého textu • Kreativně se účastní dramatizace, interpretace postavy, dokončí děj • Vyjádří své pocity z přečteného textu	slovních spojení - Koncovky jmen podle tvarů při skloňování podstatných, přídavných jmen a zájmen - Shoda přísudku s podmětem KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Vypravování</u> - Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) <u>Popis</u> - Čtení - věcné (studijní, čtení jako zdroj informací) - Výpisky <u>Jednoduché</u> <u>komunikační žánry</u> - Vzkaz - Zpráva - Oznámení - Osobní, úřední dopis <u>Mluvený projev</u> - Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komun. situace) - Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) LITERÁRNÍ VÝCHOVA <u>Tvořivé činnosti s literárním textem</u> - Přednes vhodných literárních textů - Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Próza, poezie - Verš, rým, sloka <u>Lidová slovesnost</u> - Hádanky - Říkadla - Slovní hříčky <u>Literární druhy a žánry</u> - Pohádky – klasické, moderní - Řecké báje a pověsti - Dobrodružná literatura - Žánry lyrické, epické, dramatické - Představitelé typických žánrů	OSV – Sebepoznání

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura** Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - Vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním - Ovládá zásady tvoření slov - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Slovní zásoba a tvoření slov</u> - Slovní zásoba a její jednotky - Slohové rozvrstvení slovní zásoby - Význam slova - Synonyma - Homonyma - Obohacování slovní zásoby - Způsoby tvoření slov <u>Obecné poučení o češtině</u> - Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) - Kultura jazyka a řeči - Původ a základy vývoje češtiny - Jazykové příručky <u>Tvarosloví</u> - Slovní druhy - Mluvnické významy slov <u>Skladba</u> - Stavba věty - Pořádek slov ve větě - Stavba textu - Rozvíjející větné členy - Souvětí - Přímá řeč <u>Pravopis</u> - Pravopis lexikální, morfologický, syntaktický KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Mluvený projev</u> - Zásady dorozumívání (komunikační normy) - Zásady kultivovaného projevu - Technika mluveného projevu	OSV – Komunikace

☐ Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu ☐ Vyhledá v krátkém textu klíčová slova ☐ Posoudí, zda je daná informace obsažena v textu ☐ Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ☐ Vytvoří/zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností ☐ Najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu ☐ Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ☐ Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ☐ Samostatně vyjádří dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	<u>Čtení</u> - Věcné (studijní, čtení jako zdroj informací) - Charakteristi ka <u>Vypravování</u> - Uspořádání části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost <u>Popis</u> - Subjektivně zabarvený popis <u>Jednoduché komunikační žánry</u> - Pozvánka <u>Písemný projev</u> - Žádost - Výpisky - Výtah LITERÁRNÍ VÝCHOVA <u>Tvořivé činnosti s literárním textem</u> - Přednes vhodných literárních textů - Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Próza, poezie - Verš, rým, sloka <u>Literární pojmy</u> - Pohádka, bajka, pověst <u>Bajky</u> <u>Pověsti (české),</u> <u>kroniky) Balady a</u> <u>romance Cestopisy</u> <u>Příběhy s chlapeckým hrdinou</u> <u>Příběhy s dívčí hrdinkou</u> <u>Hlavní vývojová období národní a světové literatury</u>	MKV - Multikulturalita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura** Ročník: 8.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - Tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - V písemném projevu zvládá lexikální pravopis, slohotvorný pravopis, morfologický i syntaktický vevětě jednoduché i souvětí - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje si fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Obecné poučení o jazyce</u> - Čeština – jazyk národní, jazyk mateřský - Skupiny jazyků (slovanské – slovenština a jiné jazyky menšinové) - Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) <u>Skladba</u> - Stavba věty - Pořádek slov ve větě - Rozvíjející větné členy <u>Souvětí</u> - Druhy souvětí - Souvětí podřadné a souřadné - Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce <u>Pravopis</u> - Psaní y/i v koncovkách - Psaní předpon a předložek (s, z, vz) - Psaní skupin bě, bje, pě, vě, vje KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Popis – charakteristika líčení</u> - Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové - Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní) - Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech;	MKV – Etnický původ OSV – Sebepoznání a sebepojetí

• Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla • Vlastními slovy interpretuje smysl díla • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu <u>Výklad</u> - Formulace hlavních myšlenek v textu <u>Výtah</u> <u>Referát</u> <u>Úvaha</u> LITERÁRNÍ VÝCHOVA <u>Renesance</u> - Poslech literárních textů <u>Humanismus</u> - Zážitkové čtení a naslouchání <u>Baroko</u> - Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce <u>Klasicismus</u> - Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce <u>Národní obrození a 1. pol. 19. st.</u> <u>Literatura 2. pol. 19. st.</u> <u>Základy literární teorie a historie</u> - Struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina) - Kompozice literárního příběhu) - Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)	OSV – Mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura** Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
☐ Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování ☐ Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami ☐ Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ☐ Správně třídí slovní druhy ☐ Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ☐ V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Zvuková stránka jazyka</u> - Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) - Skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), - Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) <u>Nauka o tvoření slov</u> - Stavba slova - Odvozování, skládání, zkracování <u>Tvarosloví</u> - Slova ohebná a neohebná - Podstatná jména - Přídavná jména – druhy, stupňování - Zájmena - druhy, skloňování - Číslovky - druhy, skloňování - Slovesa - Příslovce - Předložky a spojky <u>Pravopis</u> - Lexikální, tvaroslovný a skladební <u>Skladba</u> - Přímá a nepřímá řeč - Věty jednočlenné a dvojčlenné - Skladební dvojice - Větné členy - Věta jednoduchá a souvětí - Věta hlavní a vedlejší	OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Čtení</u> - Praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) - Věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) - Kritické (analytické, hodnotící), prožitkové Mluvený projev - Zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) - Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) - Diskuse Písemný projev - Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní Tiskopisy a životopis Výpisky, výtah Výklad Úvaha Proslov	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace

• Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • Rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <u>Tvořivé činnosti s literárním textem</u> - Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - Záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu - Dramatizace - Vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - Způsoby interpretace literárních a jiných děl <u>Základy literární teorie</u> - Struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) - Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš) <u>Hlavní vývojová období národní a světové literatury</u> - Typické žánry a jejich představitelé <u>Literatura 1. pol. 20. st. (česká i světová)</u> <u>Literatura v období mezi válkami</u> <u>Literatura 2. pol. 20. st.</u>	MKV

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru CIZÍ JAZYK

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- **CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně**
- **CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat**

MLUVENÍ

žák

- **CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích**
- **CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech**
- **CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života**

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- **CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech**
- **CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace**

žák

- **CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři**
- **CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**
- **CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení**

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Anglický jazyk – 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	3	3	3	3
Celkem	12			

Anglický JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. – 9. ročníku – 3 hodiny týdně.

Anglický jazyk:

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní),
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály),
- hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv,
- výukové programy na PC, krátkodobé projekt
- Učebny, počítačová učebna
- výuka probíhá v jednotlivých třídách, bez dělení do skupin

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: MKV, VEGS, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence komunikativní:

- rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- orientuje se v digitálním prostředí,
- umí využít digitálních technologií při práci,
- k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: **6.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Poslech s porozuměním - Zvuková a grafická podoba jazyka - Pořádek slov ve větě - Základní typy vět - Časování sloves - Práce se slovníkem Mluven í Téma: - Domov, rodina, bydlení - Škola, školní pomůcky - Den, týden - Dopravní prostředky - Svátky - Zvířata - Lidské tělo - Jídlo - Oblečení - Nábytek - Hračky Čtení s porozuměním	MKV – Multikulturalita VEGS

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Poslech s porozuměním - Rozvíjení slovní zásoby - Časování sloves - Zájmena - Gramatika - Práce se slovníkem Mluven í Téma: - Rodina - Oblečení - Moje tělo - Názvy potravin - Roční období - Povolání - Cestování - Hodiny - Číslovky - Školní potřeby Čtení s porozuměním Psaní	VEGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní rozdíly

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zeptá se na základní informace • Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • Reaguje na jednoduché písemné sdělení • Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Poslech s porozuměním - Rozvíjení slovní zásoby - Časování sloves - Množné číslo podstatných jmen - Gramatika - Práce se slovníkem Mluven í Téma: - Nakupování - Bydlení - Zdraví - Sport - Kalendářní rok - Hodiny - Příroda Čtení s porozuměním Psaní	OSV – Komunikace MKV – Multikulturalita

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat - Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Poslech s porozuměním - Rozvíjení slovní zásoby - Časování sloves - Pravopis slov osvojené slovní zásoby - Množné číslo podstatných jmen - Předložky - Gramatika - Práce se slovníkem Mluven í Téma: - Reálie příslušných jazykových oblastí - Cestování - Příroda a město - Povolání - Péče o zdraví Čtení s porozuměním Psaní	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Komunikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru DALŠÍ CIZÍ JAZYK – ZÁKLADY CIZÍHO JAZYKA
2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo

- ☐ **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- ☐ **slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- ☐ **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- ☐ **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Základy cizího jazyka – Německý jazyk – 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	3	3
Celkem	6			

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 8.-9. ročníku – 3 hodiny týdně. Dle protokolu ZŠŠ-44/2021 se upravuje 2. cizí jazyk, a to tak, že vyučovací hodiny v 8.a9. ročníku budou nahrazeny výukou vzdělávacího oboru Čj., M, Pč- dle individuálních potřeb žáků.

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk:

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály)
- hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv
- výukové programy na PC, krátkodobé projekt
- učebny, počítačová učebna
- výuka probíhá v jednotlivých třídách, bez dělení do skupin, žák získává základy cizího jazyka V

předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, VEGS, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení:

- ☐ vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Základy německého jazyka**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - Se zapojí do jednoduchých rozhovorů - Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Poslech s porozuměním - Pokyny běžně užívané ve škole - Poslech, mluvení, ústní interakce Mluvení - Abeceda, hláskování - Získávání základních výslovnostních návyků - Osvojení vztahu mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Osvojení slovní zásoby v rámci probíraných okruhů – domov, rodina, škola, jídlo, oblečení; její použití; práce se slovníkem - Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdravy, představování se - Základní typy vět. - Jednoduchý popis okolí - Množné číslo podstatných jmen - Základní číslovky (rozsah 0-100) - Jednoduché početní operace - Telefonní čísla - Časování slovesa a jeho užití ve větě - Slovosled věty tázací - Zájmena osobní a přivlastňovací - Rozšiřování slovní zásoby v rámci probíraných tematických okruhů – domov, rodina - Gramatické struktury - Zvířata - Barvy Protiklady přídavných jmen Čtení s porozuměním - Základní výslovnostní návyky	OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy VEGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Lidské vztahy MKV – Multikulturalita

• Rozumí jednoduchým informačním nápisům a info. pokynům • Napíše jednoduché texty ,týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor: **Základy německého jazyka**
Ročník:9 .

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Odpovídá na jednoduché otázky týkající se daných témat a podobné otázky pokládá - Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Poslech s porozuměním - Opakování učiva 8. ročníku - Základní výslovnostní návyky Mluvení - Opakování tematických okruhů z 8.r.– domov, rodina - Gramatické struktury - Zvířata - Barvy - Protiklady přídavných jmen - Škola – rozvrh hodin, dny v týdnu - Čas – kalendářní rok. Určování časových údajů - Užití přítomného času prostého - Volný čas a záliby - Struktura oznamovací věty - Struktura tázací věty - Tvorba otázek a odpovědi - Můj domov, město, pokoj, náš byt - Lidské tělo - Oblečení Čtení s porozuměním Psaní	OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy VEGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Lidské vztahy MKV – Multikulturalita

Ročník: 9.

169

Vzdělávací oblast MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičné porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ☐ využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- ☐ rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- ☐ rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- ☐ rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- ☐ vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- ☐ vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna

situace může být vyjádřena různými modely

- ☐ provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- ☐ přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- ☐ rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- ☐ rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

- **M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu**
- **M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor**
- **M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel**
- **M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)**
- **M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů**
- **M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)**
- **M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním**
- **M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav**
- **M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel**

Učivo

- ☐ **dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- ☐ **celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa
- ☐ **desetinná čísla, zlomky** – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- ☐ **poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka
- ☐ **procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- ☐ **mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina
- ☐ **výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- ☐ **rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- **M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data**
- **M-9-2-02 porovnává soubory dat**
- **M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti**
- **M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem**
- **M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů**

Učivo

- ☐ **závislosti a data** – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr
- ☐ **funkce** – pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

- **M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku**
- **M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary**
- **M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem**
- **M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů**
- **M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh**
- **M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary**
- **M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků**
- **M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar**
- **M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti**
- **M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles**
- **M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles**
- **M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině**
- **M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu**

Učivo

- ☐ **rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
- ☐ **metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
- ☐ **prostorové útvary** – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
- ☐ **konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

- **M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací**
- **M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí**

Učivo

- ☐ číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy

Matematika 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	4	4	4	3+1
Celkem	16			

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. až 9. ročníku - 4hodiny týdně, v 9. ročníku (posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace).

Vzdělávání v předmětu Matematika:

- užití Matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět Matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. Fyzika – převody jednotek, rovnice, Zeměpis – měřítko, výpočty, Chemie – řešení rovnic, převody jednotek).

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické jevy
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- ☐ rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ☐ využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ☐ samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ☐ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- ☐ rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat,
- ☐ orientuje se v digitálním prostředí,
- ☐ umí využít digitálních technologií při práci,

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Ročník: 6.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) • Matematizuje jednoduché reálné situace, určí hodnotu výrazu • Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • Porovnává soubory dat • Vyjádří funkční vztah tabulkou • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Opakování učiva z 5. ročníku</u> - Počítání s přirozenými čísly - Desetinná čísla a zlomky <u>Tisíciny a miliontiny</u> - Tisíciny, desítitisíciny - Porovnávání desetinných čísel - Zaokrouhlování desetinných čísel <u>Sčítání a odčítání desetinných čísel</u> <u>Násobení desetinných čísel</u> - Násobení desetinného čísla přirozeným číslem - Násobení desetinného čísla desetinným číslem <u>Dělení desetinných čísel</u> - Dělení desetinného čísla přirozeným číslem - Dělení desetinného čísla desetinným číslem <u>Dělitel a násobek</u> - Dělitel - Násobek - Dělitelnost deseti a pěti, dvěma, třemi <u>Největší společný dělitel a nejmenší společný násobek</u> - Prvočísla a složená čísla - Společní dělitelé, společné násobky ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Závislosti a data</u> - Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, schémata, tabulky <u>Jednotky délky, hmotnosti a obsahu</u> - Násobení desetinného čísla deseti, stem a tisícem - Dělení desetinného čísla deseti, stem a tisícem	Průřezová témata OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor - Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Zlomky</u> - Celek a jeho část - Zlomky na číselné ose - Rozlišování zlomků - Krácení zlomků - Porovnávání zlomků - Zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla <u>Počítání se zlomky</u> - Sčítání, odčítání zlomků - Násobení a dělení zlomků <u>Celá čísla</u> - Celá čísla a jejich znázornění - Absolutní hodnota celého čísla - Porovnávání celých čísel <u>Počítáme s celými čísly</u> - Sčítání, odčítání celých čísel - Násobení, dělení celých čísel <u>Racionální čísla</u> - Záporná desetinná čísla a záporné zlomky - Porovnávání racionálních čísel - Sčítání, odčítání, násobení, dělení racionálních čísel <u>Poměr</u> - Co je poměr - Rozšiřování a krácení poměru - Počítáme s poměry <u>Procenta, Úroky</u> - Co je procento - Procenta kolem nás	Průřezová témata OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti • Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku • Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • Načrtne a sestrojí rovinné útvary • Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle, kvádr, hranol) • Načrtne a sestrojí síť základních těles	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Přímá a nepřímá úměrnost</u> - Přímá úměrnost - Nepřímá úměrnost - Graf přímé a nepřímé úměrnosti NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY <u>Číselné a obrázkové analogie</u> - Logické netradiční úlohy (souhrnná cvičení za jednotlivými tématy) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU <u>Shodnost trojúhelníku</u> - Shodnost geometrických útvarů - Shodnost trojúhelníků - Věta SSS, SUS, <u>USU Středová souměrnost</u> - Připomenutí osově souměrnosti - Středová souměrnost - Středově souměrné útvary <u>Rovnoběžník</u> - Čtyřúhelníky a rovnoběžníky - Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku - Kosodélník, kosočtverec - Konstrukce rovnoběžníku - Obvod a obsah rovnoběžníku <u>Trojúhelník a lichoběžník</u> - Obsah trojúhelníku - Lichoběžník - Konstrukce lichoběžníku - Obvod a obsah lichoběžníku <u>Hranol</u> - Hranoly - Síť hranolu - Povrch hranolu - Objem hranolu	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech mocninu a odmocninu - Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů - Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Druhá mocnina a druhá odmocnina</u> - Druhá mocnina - Umocňujeme z paměti a porovnáváme - Odhadujeme a počítáme druhé mocniny - Druhá odmocnina - Odmocňujeme z paměti a porovnáváme - Odhadujeme a počítáme druhé odmocniny <u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u> - Co je třetí mocnina - Co je mocnina s přirozeným mocnitelem - Pravidla pro počítání s mocninami - Zápis čísla v desítkové soustavě <u>Výrazy</u> - Číselné výrazy - Výrazy s proměnnými - Výrazy v matematice i v životě <u>Mnohočleny</u> - Co je mnohočlen - Sčítání a odčítání mnohočlenů - Rozklad mnohočlenu na součin <u>Řešení rovnic</u> - Výrazy - Řešení lineárních rovnic <u>Rovnice kolem nás</u> - Jak na slovní úlohy - Úlohy jednoduché i složitější - Výpočet neznámé ze vzorce	Průřezová témata OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • Porovnává soubory dat • Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti • Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku • Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • Načrtne a sestrojí rovinné útvary • Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle, kvádr, hranol, válec) • Načrtne a sestrojí síť základních těles	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Základy statistiky</u> - Diagramy - Aritmetický průměr, modus a medián Příklady závislostí z praktického života NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY <u>Číselné a obrázkové analogie</u> - Logické netradiční úlohy (souhrnná cvičení za jednotlivými tématy) GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU <u>Pythagorova věta a její užití</u> - Seznamujeme se s Pythagorovou větou - Pythagorova věta v rovině - Pythagorova věta v prostoru <u>Kružnice a kruh</u> - Kružnice a kruh - Kružnice a přímka - Dvě kružnice - Thaletova věta - Délka kružnice a obvod kruhu - Obsah kruhu <u>Válec</u> - Válec a jeho síť - Povrch válce - Objem válce <u>Konstrukční úlohy</u> - Množiny bodů v rovině - Konstrukce trojúhelníků - Konstrukce čtyřúhelníků <u>Množiny bodů</u>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: **Matematika**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech mocninu a odmocninu - Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů - Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - Porovnává soubory dat - Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Lomené výrazy</u> - Opakování si mocnin - Co víme o mnohočlenech - Lomené výrazy <u>Počítáme s lomenými výrazy</u> - Krácení a rozšiřování lomených výrazů - Sčítání lomených výrazů - Odčítání lomených výrazů - Násobení a dělení lomených výrazů <u>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</u> - Řešíme rovnice s neznámou ve jmenovateli (ke stejnému cíli různými cestami) <u>Soustava rovnic</u> - Co je soustava rovnic - Řešení soustav rovnic - Krátce pohyb sem i tam ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Funkce</u> - Závislosti, přiřazování, předpisy - Co je a co není <u>funkce Lineární funkce</u> - Přímá úměrnost - Lineární funkce a její graf - Rostoucí a klesající funkce - Lineární funkce v praxi <u>Ze světa nelineárních funkcí</u>	Průřezová témata OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku • Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • Načrtne a sestrojí rovinné útvary • Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule) • Načrtne a sestrojí síť základních těles • Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím ověřeného matematického aparátu • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- Kvadratická funkce - Nepřímá úměrnost GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU <u>Podobnost</u> - Podobnost geometrických útvarů - Věty o podobnosti trojúhelníků - Jak využíváme podobnost <u>Jehlan</u> - Jehlan - Síť a povrch jehlanu - Objem jehlanu <u>Kužel</u> - Kužel - Síť a povrch kužele - Objem kužele <u>Koule</u> - Koule a její povrch - Objem koule NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY <u>Základy finanční matematiky</u> - Na finance s procenty - Dvakrát měř, jednou řež - Různost úrokovacího období - Dluhy se musí platit <u>Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy</u>	

Vzdělávací oblast , vzdělávacího oboru: INFORMATIKA

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k: systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj , nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci , ke zkušenosti, že týmová práce umocněná

technologiami může vést k lepším výsledkům než samostatná práce ,porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace ,rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů , komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje , standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci , posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech , nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem , otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Vzdělávací oblast stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy

žák

- **ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost**

Učivo

- ☐ vývojové trendy informačních technologií
- ☐ hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování
- ☐ internet

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy

žák

- **ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací**
- **ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem**
- **ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví**
- **ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji**
- **ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě**

Učivo

- ☐ počítačová grafika, rastrové a vektorové programy
- ☐ tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce
- ☐ prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)
- ☐ ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika

Informatika 2. stupeň

Ročník	6.	7	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1
Celkem	4			

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Informatika:

Všichni žáci v 6., 7,8.a 9.. ročníku získají základy práce na počítači.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: MEV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence komunikativní

- ☐ rozumí různým typům testů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- ☐ propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů..
- ☐ ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- ☐ získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.
- ☐ využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.
- ☐ chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.

- ☐ předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učební plán 2. stupeň

Ročník	Téma	Počet hodin/rok	Poznámka
6.	Kódování a šifrování dat a informací Práce s daty Informační systémy Počítače	9 10 5 9	OSV, VMGS, MV
7.	Programování – opakování a vlastní bloky Modelování pomocí grafů a schémat Programování – podmínky, postavy a události	14 7 12	OSV, EV
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné Hromadné zpracování dat	15 18	OSV, MV, VMGS
9.	Programovací projekty Digitální technologie Závěrečné projekty	12 15 6	OSV, MV, VMGS, EM, VM

2. stupeň

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací -6.r.

Data , informace, modelování

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola Binární čísla

Zdroj:metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly>)

Práce s daty

Informační systémy-6.r.

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty

Zdroj:Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

Informační systémy -6.r.

Informační systémy

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Informační systémy

Zdroj:metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly>)

Počítače-6.r.

Digitální technologie

Digitální technologie

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Témata

7.ročník

Programování

Programování a algoritmizace

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Podprogramy Opakování	kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky

Zdroj: učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (<https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly>)

Modelování pomocí schémat a grafů-7.r.

Data , informace, modelování

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problém • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti

Zdroj: metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly>)

Programování- podmínky, postavy, události-7.r.

Programování a algoritmizace

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv

Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (<https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly>)

8.ročník

Programování- větvení, parametry, proměnné Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví p	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné

Zdroj:učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (<https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly>)

Hromadné zpracování dat-8.r.

Informační systémy

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • přepíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium .pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	A: Geografické údaje o státech světa

Zdroj: tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty

A: Online příprava souborů dat <http://simandl.asp2.cz/Online.aspx>

9.ročník
Programovací projekty,
Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světařily projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles

Zdroj: učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (<https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly>)

Digitální technologie-9.r. Digitální technologie

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě: Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat.Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	Hardware a software Počítačové sítě Bezpečnost na PC Digitální identita

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblastí se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ☐ rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- ☐ odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- ☐ hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- ☐ utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- ☐ rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- ☐ vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- ☐ rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- ☐ účtě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- ☐ uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- ☐

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru DĚJEPIS

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků**
- **D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány**
- **D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu**

Učivo

- ☐ význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
- ☐ historický čas a prostor

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu**
- **D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost**
- **D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území**

Učivo

- ☐ člověk a lidská společnost v pravěku

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací**
- **D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví**
- **D-9-3-03 demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem**
- **D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie**

Učivo

- ☐ nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
- ☐ antické Řecko a Řím
- ☐ střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států**
- **D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti**
- **D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech**
- **D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám**
- **D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a got. kultury**

Učivo

- ☐ nový etnický obraz Evropy
- ☐ utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- ☐ islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- ☐ Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- ☐ křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- ☐ struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- ☐ kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky**
- **D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život**
- **D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky**
- **D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie**
- **D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky**
- **D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus**
- **D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek**

Učivo

- ☐ renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- ☐ zámořské objevy a počátky dobývání světa
- ☐ český stát a velmoci v 15. – 18. století
- ☐ barokní kultura a osvícenství

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti**
- **D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé**
- **D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů**
- **D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích**
- **D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy**
- **D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií**

Učivo

- ☐ Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- ☐ industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- ☐ národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- ☐ revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- ☐ politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- ☐ kulturní rozrůzněnost doby
- ☐ konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky**
- **D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů**
- **D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu**
- **D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv**
- **D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí**

Učivo

- ☐ první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
- ☐ nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- ☐ mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
- ☐ druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků**
- **D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce**
- **D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí**
- **D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa**

Učivo

- ☐ studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření
- ☐ vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
- ☐ vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
- ☐ rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- ☐ problémy současnosti
- ☐ věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Dějepis 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	2
Celkem	8			

DĚJĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku - 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Dějepis:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět Dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- Zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států
- Matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...
- Výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci, ...
- Hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé, ...
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba, ...
- Občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém.
- Tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry, ...

průřezového tématu

V předmětu se realizují tematické okruhy: OSV, VDO, MKV, VEGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence komunikativní

- ☐ vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- ☐ rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- ☐ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- ☐ respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost **Vzdělávací obor: Dějepis**
Ročník: 6.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - Orientuje se na časové ose a mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - Uvede příklady archeologických kultur na našem území - Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací - Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	ČLOVĚK V DĚJINÁCH - Úvod do učiva - Význam zkoumání dějin - Historické prameny - Vznik světa a člověka v mýtech a náboženstvích - Vědecký výklad vzniku světa POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI <u>Pravěk</u> - Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka <u>Mladší doba kamenná</u> - Způsob života a obživy - Počátky řemesel <u>Pozdní doba kamenná</u> - rozvoj řemesel a obchodu <u>Naše země v období pravěku</u> - shrnutí NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY <u>Starověk</u> - Vývoj společnosti - Náboženské představy - Počátky písma a kultury - Přínos starověkých civilizací <u>Řecko</u> - Řecká kultura - Kořeny řecké civilizace <u>Řím</u> - Království - Republika - Císařství - Římská kultura <u>Střední Evropa a její styky s antickým Středozeím</u> <u>Opakování učiva 6. ročníku</u>	OSV – Spolupráce a soutěživost VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – Etnický původ MKV – Kulturní rozdíly

Ročník: 7.

198

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - Objasní příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky - Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede představitele a příklady významných kulturních památek - Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy - Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií	<u>Opakování</u> - Raný, vrcholný a pozdní středověk - Objevy a dobývání - Počátky nové doby - Raný novověk, počátky novověku - Objevné plavby a jejich důsledky POČÁTKY NOVÉ DOBY <u>Raný novověk</u> - Zápas Španělska o svou nezávislost - Náboženská reformace a její šíření - Proměny západní Evropy - Počátky absolutní monarchie - Vznik habsburské monarchie - Postavení českých zemí v habsburské monarchii - Třicetiletá válka a její důsledky pro naše země a Evropu - Barokní kultura a životní styl - Osvícenství, rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - Shrnutí MODERNIZACE SPOLEČNOSTI - Velká francouzská revoluce - Napoleonské války a jejich důsledky - Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - Romantismus - Utváření novodobého českého národa - Rok 1848 v Evropě a v Čechách - Postavení českých zemí - Modernizace v Evropě druhé poloviny 19. století - Procesy sjednocování v Německu a Itálii - Občanská válka v USA - Politické proudy, ústava politické strany - Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus - Shrnutí <u>Opakování učiva 8. ročník</u>	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV – Kreativita MKV – Multikulturalita MKV – Kulturní rozdíly VEGS – Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - Posoudí postavení rozvojových zemí - Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI <u>Opakování</u> - Objevy a dobývání - Počátky nové doby - Modernizace společnosti - Kolonialismus MODERNÍ DOBA - Česká politika koncem 19. a počátkem 20. století, hlavní strany a jejich představitelé - Mezinárodní vztahy a vznik bloků – trojdohoda, trojspolek - První světová válka a její důsledky - Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě - Vznik Československa - Hospodářský a politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - Cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - Druhá světová válka - Holocaust - Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj - Politické, mocenské a ekonomické důsledky války - Shrnutí ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SVĚT - Postavení Československa - Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - Problémy současnosti - Technika, věda a kultura - Shrnutí Opakování učiva 9. ročníku	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – Multikulturalita MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti OSV – Mezilidské vztahy VEGS – Jsme Evropané

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ☐ účtět k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- ☐ uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- ☐ získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- ☐ utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- ☐ orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- ☐ utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- ☐ rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- ☐ uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání**
- **VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu**
- **VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje**
- **VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají**
- **VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí**
- **VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu**
- **VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem**
- **VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám**
- **VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti**
- **VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci**

Učivo

- **naše škola** – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
- **naše obec, region, kraj** – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- **naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny
- **kulturní život** – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá
- **lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
- **vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
- **zásady lidského soužití** – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-2-01** *objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života*
- **VO-9-2-02** *posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*
- **VO-9-2-03** *rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*
- **VO-9-2-04** *popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru*

Učivo

- **podobnost a odlišnost lidí** – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- **vnitřní svět člověka** – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- **osobní rozvoj** – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-3-01** *rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady*
- **VO-9-3-02** *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi*
- **VO-9-3-03** *na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení*
- **VO-9-3-04** *vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít*
- **VO-9-3-05** *uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí def.*
- **VO-9-3-06** *na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*

- **VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané**
- **VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti**

Učivo

- ☐ **majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- ☐ **peníze** – funkce a podoby peněz, formy placení;
- ☐ **hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- ☐ **banky a jejich služby** – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- ☐ **výroba, obchod, služby** – jejich funkce a návaznost
- ☐ **principy tržního hospodářství** – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky**
- **VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu**
- **VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů**
- **VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů**
- **VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu**
- **VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství**
- **VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci**
- **VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování**
- **VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů**
- **VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady**
- **VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání**

Učivo

- ☐ **právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu
- ☐ **státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
- ☐ **principy demokracie** – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev
- ☐ **lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
- ☐ **právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
- ☐ **protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
- ☐ **právo v každodenním životě** – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Učivo

- ☐ evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
- ☐ mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
- ☐ globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

Výchova k občanství 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	1	1	1
Celkem	3			

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Výchova k občanství

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- třídy
- učebna PC
- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, beseda

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, VDO, MEV, MKV, VEGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k řešení problémů

- ☐ rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ☐ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- ☐ vyjadřuje se výstižně, souvisle kultivovaně v písemném i ústním projevu
- ☐ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- ☐ rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- ☐ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- ☐ podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- ☐ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- ☐ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- ☐ ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- ☐ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- ☐ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- ☐ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- ☐ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- ☐ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- ☐ orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor:

Výchova k občanství

Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • Zhodnotí a na příkladech dokládá význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI <u>Naše škola</u> - Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy - Společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život <u>Naše obec, region, kraj</u> - Důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana památek <u>Naše vlast</u> - Pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa - Významné osobnosti, státní symboly, státní svátky <u>Kulturní život</u> - Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia <u>Lidská setkání</u> - Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti <u>Vztahy mezi lidmi</u> - Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti <u>Zásady lidského soužití</u> - Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělby práce a činností, výhody spolupráce lidí	OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola MEV – Tvorba mediálních sdělení OSV – Mezilidské vztahy MKV – Multikulturalita OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vzdělávací obor: **Výchova k občanství**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Posuzuje a na příkladech dokládá přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI <u>Škola pro život</u> - Život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy, klad vzdělání pro život <u>Bydliště a jeho okolí</u> <u>Naše obec, regiony, kraj</u> - Důležité instituce, zajímavá a památná místa, místní tradice, ochrana kulturních památek <u>Naše vlast</u> - Jazyky, státní symboly, významné osobnosti ČLOVĚK JAKO JEDINEC <u>Podobnost a odlišnost lidí</u> - Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál <u>Vnitřní svět člověka</u> - Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí <u>Osobní rozvoj člověka</u> - Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam motivace, aktivity, vůle při seberozvoji ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ <u>Majetek, vlastnictví</u> - Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi s majetkem a různými formami vlastnictví <u>Peníze</u>	OSV – Komunikace OSV – Mezilidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola MEV – Tvorba mediálních sdělení OSV – Mezilidské vztahy MKV – Multikulturalita OSV – Rozvoj schopností poznávání

se rizikům při hospodaření s penězi • Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětluje význam úroků placeného a přijatého, uvádí nejčastější druhy pojištění a navrhuje, kdy je využít • Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • Rozliší a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasňuje vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jakou součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • Rozliší, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • Rozliší a porovná různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany	- Funkce a podoby peněz, formy placení <u>Hospodaření</u> - Rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, význam daní <u>Banky a jejich služby</u> - Úročení, pojištění, produkty finančního trhu <u>Výroba, obchod a služby</u> - Jejich funkce a návaznost <u>Principy tržního hospodářství</u> - Nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání	

Vzdělávací obor: **Výchova k občanství**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozliší nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - Rozliší a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejích orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvádí příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu - Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvádí příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO <u>Právní základy státu</u> - Znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu <u>Státní správa a samospráva</u> - Orgány a instituce státní správy, jejich úkoly <u>Principy demokracie</u> - Znaky demokracie, význam a formy voleb do zastupitelstev <u>Lidská práva</u> - Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace <u>Právní řád ČR</u> - Význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma <u>Protiprávní jednání</u> - Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví <u>Právo v každodenním životě</u> - Význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady.	VDO MKV – Etnický původ OSV – Mezilidské vztahy

• Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT <u>Evropská integrace</u> - Podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR <u>Mezinárodní spolupráce</u> - Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) <u>Globalizace</u> - Projevy, klady a zápory, významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	VEGS – Evropa a svět nás zajímá VEGS – Objevujeme Evropu a svět

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ☐ zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- ☐ potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- ☐ způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech několika nezávislými způsoby
- ☐ posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- ☐ zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- ☐ porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- ☐ uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- ☐ utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy - Žák

- F-9-1-01 *změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa*
- F-9-1-02 *uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí*
- F-9-1-03 *předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty*
- F-9-1-04 *využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů*

Učivo

- ☐ měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
- ☐ skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze

POHYB TĚLES SÍLY

Očekávané výstupy - Žák

- F-9-2-01 *rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu*
- F-9-2-02 *využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles*
- F-9-2-03 *změří velikost působící síly*
- F-9-2-04 *určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici*
- F-9-2-05 *využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích*
- F-9-2-06 *aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů*

Učivo

- ☐ pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
- ☐ gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- ☐ tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
- ☐ třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- ☐ výslednice dvou sil stejných a opačných směrů
- ☐ Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí
- ☐ rovnováha na páce a pevné kladce

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy - Žák

- F-9-3-01 *využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů*
- F-9-3-02 *předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní*

Učivo

- ☐ Pascalův zákon – hydraulická zařízení
- ☐ hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- ☐ Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách

ENERGIE

Očekávané výstupy - žák

- **F-9-4-01** *určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa*
- **F-9-4-02** *využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem*
- **F-9-4-03** *využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh*
- **F-9-4-04** *určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem*
- **F-9-4-05** *zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí*

Učivo

- ☐ **formy energie** – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- ☐ **přeměny skupenství** – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- ☐ **obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-5-01** *rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku*
- **F-9-5-02** *posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí*

Učivo

- ☐ **vlastnosti zvuku** – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

Učivo

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-6-01** *sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*
- **F-9-6-02** *rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí*
- **F-9-6-03** *rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*
- **F-9-6-04** *využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů*
- **F-9-6-05** *využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní*
- **F-9-6-06** *zapojí správně polovodičovou diodu*
- **F-9-6-07** *využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh*
- **F-9-6-08** *rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami*

- ☐ **elektrický obvod** – zdroj napětí, spotřebič, spínač
- ☐ **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- ☐ **vlastnosti světla** – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-7-01** *objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet*
- **F-9-7-02** *odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností*

Učivo

- ☐ **sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze
- ☐ **hvězdy** – jejich složení

Fyzika 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1
Celkem	4			

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku – 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava
-

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- ☐ rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ☐ využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ☐ samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ☐ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence sociální a personální

- ☐ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Ročník: 6.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky plynné, kapalně či pevné - Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - Předpoví, jak se změní délka nebo objem tělesa při dané změně jeho teploty - Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - Chápe pojem elektrická síla, na jednoduchých pokusech ji dokáže demonstrovat Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet - Sestaví správně el. obvod - Definuje pojem elektrický spotřebič v souvislosti s přeměnou energie Vyjmenuje zásady ochrany před nebezpečným napětím	LÁTKY A TĚLESA - Látky (tělesa) pevné, kapalně a plynné - Skupenství, vlastnosti pevných, kapalných, plynných látek - Částicová stavba látek – atomy a molekuly, Q – jádro, obal, proton, neutron Fyzikální veličiny - Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změny, čas - Měření délky – jednotky délky, délková měřidla - Měření objemu tělesa – jednotky objemu - Měření hmotnosti tělesa - Měření teploty těles, teploměry Elektromagnetické jevy: - Elektrické jevy – elektrický náboj – elektrická síla - Elektrické vodiče, nevodiče - Elektrické pole Využití elektrické síly v praxi Magnetismus Magnety a jejich vlastnosti - Mag. pole - Kompas Elektrické obvody - Elektrický proud a napětí - Zdroje el. napětí - El. obvod a jeho schéma - Bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči Ochrana před nebezpečným napětím. První pomoc	OSV – Komunikace OSV – Kreativita

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky plynné, kapalné či pevné - Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - Předpoví, jak se změní délka nebo objem tělesa při dané změně jeho teploty - Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - Určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - Změří velikost působící síly - Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů - Využívá Newtonovy zákony pro objasňování a předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	LÁTKY A TĚLESA - Látky (tělesa) pevné, kapalné a plynné - Skupenství, vlastnosti pevných, kapalných, plyných látek - Částicová stavba látek – jádro, obal, proton, neutron <u>Fyzikální veličiny</u> - Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změny, čas - Měření délky – jednotky délky, délková měřidla - Měření objemu tělesa – jednotky objemu - Měření hmotnosti tělesa - Měření teploty těles, teploměry POHYB TĚLES; SÍLY - Pohyb a klid těles, jejich relativnost - Rozdělení pohybů – pohyb přímočarý, křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný <u>Síla</u> - Třecí síla – smykové tření, ovlivňování třecí síly v praxi - Gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - Skládání sil, výslednice dvou stejných a opačných směrů - Znázornění a měření síly, jednotka síly - Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí a jejich vztah - Třecí síla – smykové tření, ovlivňování třecí síly v praxi - Newtonovy pohybové zákony – první, druhý, třetí - Rovnováha na páce a pevné kladce	OSV – Komunikace OSV – Kreativita

• Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní • Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN - Tlak – tlaková síla a tlak, jednotky tlaku, tlak v kapalinách - Hydrostatický tlak a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Pascalův zákon – hydraulická zařízení - Archimédův zákon – vztlaková síla, potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách ZVUKOVÉ DĚJE <u>Vlastnosti zvuku</u> - látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu, ochrana před nadměrným hlukem	EV – Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Fyzika**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Sestaví správně podle schématu el. obvod a analyzuje schéma reálného obvodu - Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě jejich analýzy vlastností - Zapojí správně polovodičovou diodu - Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - Chápe pojem elektrický náboj a elektrická síla, na jednoduchých pokusech ji dokáže demonstrovat - Popíše zdroje napětí - baterie, akumulátory, příklady jejich využití v praxi - Dokáže rozlišit bezpečné a nebezpečné napětí na základě měření - Zná přístroje pro měření napětí - Používá pojem elektrický proud, změřit elektrický proud ampérmetrem, používat jednotky proudu - Popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu - Uvede hlavní složky soustavy výroby a přenosu el. energie (přenosové vedení, transformátory, elektrárny), hlavní části jednotlivých druhů elektráren, dokázat posoudit pozitivní a negativní vlivy výroby el. energie na životní prostředí - Objasní nebezpečí zkratu, popsat možnosti ochrany před zkratem - Uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech a polovodičích z běžného života a z přírody - Definuje pojem elektrický spotřebič v souvislosti s přeměnou energie - Chápe význam energetického štítku spotřebiče - Zná elektromotory a jejich použití v praxi	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Elektrický obvod: - Jednoduchý elektrický obvod, schematické značky elektrického obvodu - Elektrické vodiče a izolanty, polovodiče, polovodičová dioda - Odpor vodiče, závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče - Ohmův zákon - Ochrana el. obvodů před zkratem a přetížením Elektromagnetické jevy: - Elektrické jevy – elektrický náboj – elektrická síla - Elektrické pole - Využití elektrické síly v praxi Elektrické napětí: - Baterie (typy baterií, způsoby užívání, zapojení článků), akumulátor - Měření elektrického napětí, Voltmetr, bezpečné a nebezpečné napětí, ekologická likvidace zdrojů napětí Elektrický proud: - Jednotky elektrického proudu a měření proudu, ampérmetr - Střídavý a stejnosměrný elektrický proud - Výroba a přenos elektrické energie a její vlivy na životní prostředí – přenosová soustava, elektrárna, zdroje elektrické energie – obnovitelné (vodní, větrná, sluneční elektrárna), neobnovitelné (jaderná, tepelná elektrárna) - Zkrat, pojistka, jistič, elektroměr – domovní rozvaděč - Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech - Vedení elektrického proudu v polovodičích Elektrické spotřebiče: - Energetická náročnost spotřebičů – energetický štítek - Bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči - Elektromotory a jejich využití v praxi	OSV – Komunikace OSV – Kreativita EV – Vztah člověka k prostředí

• Vyjmenuje zásady ochrany před nebezpečným napětím	- Ochrana před nebezpečným napětím	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Fyzika**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
Zná druhy magnetů, dokáže určit póly a význam magnetické síly, využití magnetů v praxi - Dokáže popsat elektromagnet a jeho význam pro činnost konkrétních přístrojů, určí druh daného magnetického pólu u konkrétní cívky s proudem - Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí - Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - Vysvětlí pojem štěpná reakce - Popíše nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus a využití jaderné energie - Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - Vysvětlí zákon odrazu světla a princip zobrazení předmětu rovinným a kulovým zrcadlem - Objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem - Objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb Planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - Dokáže objasnit pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země, dané situace zakreslí,	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Magnetismus: - Druhy magnetů, póly magnetů - Magnetické pole Země, využití magnetů v praxi - Elektromagnet a jeho funkce - Cívka s proudem v magnetickém poli – pravidlo pravé ruky - Elektromagnetická indukce - Střídavý proud (napětí) a jeho základní charakteristika Energie: - Pohybová a polohová energie a její přeměny - Vnitřní energie tělesa a její souvislost s teplotou tělesa - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - Přeměny skupenství látek - Tání a tuhnutí (teplota tání a skupenské teplo tání) - Vypařování, var, kapalnění - Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Jaderná energie: - Štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, jaderné záření, využití jaderné energie, ochrana lidí před radioaktivním zářením SVĚTELNÉ DĚJE - Vlastnosti světla - Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - Šíření světla a jeho barva - Stín, zatmění Slunce a Měsíce Typy zrcadel (rovinné, vypuklé, duté) a jejich využití v praxi - Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - Rozklad bílého světla hranolem - Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou Vesmír: - Sluneční soustava a její hlavní složky, měsíční fáze - Hvězdy: stavba a vlastnosti Slunce - Zatmění Slunce a Měsíce	OSV – Komunikace OSV – Kreativita EV – Vztah člověka k prostředí

• Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- Hvězdy – rozdíly mezi planetou a hvězdou, stín	

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy - žák

- CH-9-1-01 *určí společné a rozdílné vlastnosti látek*
- CH-9-1-02 *pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí*
- CH-9-1-03 *objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek*

Učivo

- ☐ **vlastnosti látek** – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek
- ☐ **zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě
- ☐ **nebezpečné látky a přípravky** – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam
- ☐ **mimořádné události** – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

SMĚSI

Očekávané výstupy -žák

- CH-9-2-01 *rozlišuje směsi a chemické látky*
- CH-9-2-02 *vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*
- CH-9-2-03 *vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek*
- CH-9-2-04 *navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*
- CH-9-2-05 *rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití*
- CH-9-2-06 *uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění*

Učivo

- ☐ **směsi** – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasyčený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
- ☐ **voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody
- ☐ **vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy -žák

- CH-9-3-01 *používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech*
- CH-9-3-02 *rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech*
- CH-9-3-03 *orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti*

Učivo

- ☐ **částicové složení látek** – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony
- ☐ **prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo
- ☐ **chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy - žák

- CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Učivo

- ☐ chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost
- ☐ klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní
- ☐ faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza
- ☐ chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy - žák

- CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Učivo

- ☐ oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- ☐ kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- ☐ soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy - žák

- CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.
- CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Učivo

- ☐ uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
- ☐ paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
- ☐ deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
- ☐ přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy - žák

- CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

- ☐ **chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
- ☐ **průmyslová hnojiva**
- ☐ **tepelně zpracovávané materiály** – cement, vápno, sádra, keramika
- ☐ **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace
- ☐ **detergenty, pesticidy a insekticidy**
- ☐ **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti
- ☐ **léčiva a návykové látky**

Chemie 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	-	-	-	1
Celkem	1			

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku - 1 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Chemie:

Jsou zde uplatňovány mezipředmětové vztahy, např. s Přírodopisem, Fyzikou, Zeměpisem, Občanskou výchovou, Výchovou ke zdraví. Vede žáky k poznávání jejich každodenního života z tohoto hlediska. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Dále jsou vedeni k ochraně vlastního zdraví i k ochraně přírody s důrazem na environmentální výchovu. Učební předmět Chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitosti k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti. Aby si uvědomili význam uplatnění Chemie v budoucnosti a vyvodili si nezbytnost ochrany životního prostředí i vlastního zdraví.

Chemie je vyučována v klasických vyučovacích hodinách. Pro doplnění základního učiva lze použít programy interaktivní tabule, různé besedy a exkurze, včetně krátkodobých cílených projektů.

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, demonstrační pokusy V

předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení:

- ☐ vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů:

- ☐ rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ☐ využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů
- ☐ samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a

empirické postupy

☐ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence sociální a personální:

☐ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence digitální

☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí , umí využít digitálních technologií při práci

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Chemie

Ročník:9.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zařadí chemii mezi přírodní vědy, stanoví, čím se zabývá, jmenuje produkty chemického průmyslu • Určí společné a rozdílné vlastnosti látek • Pracuje bezpečně s dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost • Objasní nejefektivnější jednání v příkladech havárie s únikem nebezpečných látek • Uvede příklady směsí z běžného života, rozliší různorodé a stejnorodé směsi, správně používá pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpustnost, koncentrovanější, nasycený a nenasycený roztok • Rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi • Vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda • Prokazuje znalost složení vzduchu, uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE - Vymezení předmětu chemie, produkty chemického průmyslu - Vlastnosti látek - Rozpustnost, hustota, tepelná a elektrická vodivost - Zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i běžném životě - Nebezpečné látky a přípravky, H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam - Úniky nebezpečných látek, mimořádné události a havárie chemických provozů SMĚSI <u>Směsi</u> - Směsi, směsi různorodé, stejnorodé - Druhy různorodých směsí, složení roztoků, koncentrace - Vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku - Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) <u>Voda</u> - Destilovaná, pitná, odpadní - Měkká, tvrdá a minerální voda - Výroba pitné vody, čistota vody <u>Vzduch</u> - Složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva - Kyslík – nezbytná složka pro hoření látek ve vzduchu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí

domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsob likvidace znečištění, uvede příklady, jak lze v okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu • Používá pojmy atomy a molekula ve správných souvislostech • Popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů • Rozliší chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a zná jejich možné vlastnosti a použití • Zná chemické reakce a rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady praktických důležitých chemických reakcí a reakcí probíhajících v přírodě • Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • Zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce • Využívá zákona o zachování hmotnosti k vyčíslení jednoduchých chemických rovnic, rozliší děje – slučování, rozklad • Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY - Atomy, molekuly, atomové jádro, elektronový obal, protony, neutrony, elektrony, valenční elektrony - Chemické prvky, periodická soustava prvků, chemické sloučeniny - Vlastnosti a použití významných kovů CHEMICKÉ REAKCE - Chemická reakce, chemická rovnice, výchozí látky a produkty, chemický děj, chemické slučování, rozklad - Zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost - Úpravy a vyčíslení chemických rovnic	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Chemie**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zařadí chemii mezi přírodní vědy, stanoví, čím se zabývá, jmenuje produkty chemického průmyslu - Určí společné a rozdílné vlastnosti látek - Pracuje bezpečně s dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - Objasní nejefektivnější jednání v příkladech havárie s únikem nebezpečných látek - Uvede příklady směsí z běžného života, rozliší různorodé a stejnorodé směsi, správně používá pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpustnost, koncentrovanější, nasycený a nenasycený roztok - Rozlišuje směsi a chemické látky, vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - Vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda - Prokazuje znalost složení vzduchu, uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE - Vymezení předmětu chemie, produkty chemického průmyslu - Vlastnosti látek - Rozpustnost, hustota, tepelná a elektrická vodivost - Zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i běžném životě - Nebezpečné látky a přípravky, H-věty, P-věty, pictogramy a jejich význam - Úniky nebezpečných látek, mimořádné události a havárie chemických provozů SMĚSI <u>Směsi</u> - Směsi, směsi různorodé, stejnorodé - Druhy různorodých směsí, složení roztoků, koncentrace - Vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku - Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) <u>Voda</u> - Destilovaná, pitná, odpadní - Měkká, tvrdá a minerální voda - Výroba pitné vody, čistota vody <u>Vzduch</u> - Složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva - Kyslík – nezbytná složka pro hoření látek ve vzduchu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Mezilidské vztahy EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí

• Zná chemické reakce a rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady praktických důležitých chemických reakcí a reakcí probíhajících v přírodě • Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • Zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce • Využívá zákona o zachování hmotnosti k vyčíslení jednoduchých chemických rovnic, rozliší děje – slučování, rozklad • Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů • Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze	ANORGANICKÉ SLOUČENINY <u>Oxidy</u> - Názvosloví oxidů, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - Skleníkový efekt, příčiny a důsledky <u>Kyseliny a hydroxidy</u> - Vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů - Kyselé deště a možnosti předcházení - Kyselost a zásaditost roztoků	

Předcházet • Orientuje se ve stupnicích pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi • Popíše vlastnosti a použití vybraných sulfidů a halogenidů • Popíše vlastnosti, použití a význam prakticky významných halogenidů • Rozliší, které látky patří mezi soli, popíše vlastnosti a použití vybraných solí v praxi • Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • Rozliší anorganické a organické sloučeniny • Rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků, uvede vlastnosti a použití těchto látek • Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu • Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů • Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy, koncových produktech biochemického zpracování • Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • Doloží na příkladech význam chemických výrob pro člověka, hodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi	- Neutralizace, stupnice pH, měření roztoků indikátorovým papírkem - Bezpečnost práce a první pomoc při práci s kyselinami a hydroxidy <u>Sulfidy</u> - Vlastnosti - sulfid olovnatý, zinečnatý <u>Halogenidy</u> - Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy <u>Soli</u> - Vlastnosti a příprava názvosloví vybraných solí - Vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí - hnojiva ORGANICKÉ SLOUČETINY <u>Uhlovodíky</u> - Příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - Metan, propan, butan, acetylen - Deriváty uhlovodíků - Zdroje uhlovodíků - Ropa, uhlí, zemní plyn - Paliva - fosilní a průmyslově vyráběná paliva <u>Přírodní látky</u> - Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle - Fotosyntéza CHEMIE A SPOLEČNOST - Chemický průmysl a výroba - Rizika životního prostředí - Recyklace	

a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka • Zná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • Uvede, jak postupovat při vzniku požár • Uvede význam průmyslových hnojiv a jejich vliv na životní prostředí • Vysvětlí pojem plasty a syntetická vlákna, uvede praktické příklady využití těchto látek, charakterizuje formy likvidace	- Hoření, hořlaviny, význam tříd nebezpečnosti - Hašení, hasící prostředky <u>Průmyslová hnojiva</u> - Druhy hnojiv - pesticidy, insekticidy <u>Plasty a syntetická vlákna</u> - Vybrané druhy plastů a syntetických vláken a jejich využití - Likvidace	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru PŘÍRODOPIS
2. stupeň

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů**
- **P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel**
- **P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů**
- **P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek**
- **P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti**
- **P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů**
- **P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka**

Učivo

- ☐ **vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
- ☐ **základní struktura života** – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
- ☐ **význam a zásady třídění organismů**
- ☐ **dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
- ☐ **virů a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků**
- **P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích**
- **P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků**

Učivo

- ☐ **houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
- ☐ **houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- ☐ **lišejníky** – stavba, symbióza, výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům**
- **P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku**
- **P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při**

pěstování rostlin

- **P-9-3-04 rozlišuje zákl. systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů**
- **P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí**

Učivo

- ☐ **anatomie a morfologie rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- ☐ **fyzilogie rostlin** – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- ☐ **systém rostlin** – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- ☐ **význam rostlin a jejich ochrana**

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů**
- **P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin**
- **P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí**
- **P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy**

Učivo

- ☐ **stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- ☐ **vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- ☐ **rozšíření, význam a ochrana živočichů** – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- ☐ **projevy chování živočichů**

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy**
- **P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka**
- **P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří**
- **P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života**
- **P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla**

Učivo

- ☐ **fylogeneze a ontogeneze člověka** – rozmnožování člověka
- ☐ **anatomie a fyziologie** – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti
- ☐ **nemoci, úrazy a prevence** – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie
- ☐ **životní styl** – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-6-01** *objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života*
- **P-9-6-02** *rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek*
- **P-9-6-03** *rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody*
- **P-9-6-04** *porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě*
- **P-9-6-05** *rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků*
- **P-9-6-06** *uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi*

Učivo

- ☐ **Země** – vznik a stavba Země
- ☐ **nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie
- ☐ **vnější a vnitřní geologické procesy** – příčiny a důsledky
- ☐ **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace
- ☐ **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- ☐ **geologický vývoj a stavba území ČR** – Český masiv, Karpaty
- ☐ **podnebí a počasí ve vztahu k životu** – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- ☐ **mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-7-01** *uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*
- **P-9-7-02** *rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*
- **P-9-7-03** *vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*
- **P-9-7-04** *uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému*

Učivo

- ☐ **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- ☐ **ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-8-01** *aplikuje praktické metody poznávání přírody*
- **P-9-8-02** *dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody*

Učivo

- ☐ **praktické metody poznávání přírody** – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů
- ☐ **významní biologové a jejich objevy**

Přírodopis 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	2
Celkem	8			

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. - 9. ročníku - 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- Chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- Fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky V

předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: EV, OSV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence komunikativní

- ☐ vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- ☐ rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

☐ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí , umí využít digitálních technologií při práci

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vzdělávací obor: Přírodopis****Ročník: 6.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Dokáže vysvětlit rozdíl mezi vnějšími a vnitřními ději - Aplikuje praktické metody poznávání přírody - Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - Rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy - Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů - Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - Určí jednoduché potravní řetězce - Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	NEŽIVÁ PŘÍRODA - Vznik Země (vývoj zemské kůry), přírodní děje vnitřní a vnější – příčiny a důsledky - Horniny – vyvřelé, usazené, přeměněné (vznik a praktický význam) – žula, vápenec, rula, uhlík - Půda – složení, vlastnosti, význam pro výživu rostlin OBECNÁ BIOLOGIE - Vznik života na Zemi, vývoj organismů přizpůsobení se prostředí - Základní složení buňky, projevy a podmínky života - Jednobuněčné organizmy – krásnoočko, měňavka, trepka velká, kvasinky - Viry a bakterie - Význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka BIOLOGIE HUB - Mnohobuněčné organismy – pletiva - Řasy, houby, kvasinky, plísňe - Lišejníky	OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy EV – Základní podmínky života EV – Ekosystémy OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Kreativita OSV – Mezilidské vztahy

• Dokáže rozlišit vyšší a nižší rostlinu • Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • Rozlíší základní systematické skupiny rostlin a určí jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • Zná jednotlivé funkce části těla rostlin, růst, fotosyntéza, dýchání, rozmnožování • Chápe význam lesa a způsoby jeho ochrany • Popíše stavbu nahosemenných rostlin, vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením • Chápe rozdíl mezi jednoděložnými a dvouděložnými rostlinami	BIOLOGIE ROSTLIN - Vyšší rostliny - Ekosystém – les - Jednotlivé funkce části těla rostlin, růst, fotosyntéza, dýchání, rozmnožování - Mechorosty, kaprad'orosty <u>Rostliny nahosemenné</u> - Lesní patra - Listnaté a jehličnaté stromy <u>Rostliny krytosemenné</u> - Listnaté stromy - Ovocné stromy a keře, druhy a význam stromů, využití plodů - Hospodářsky důležité rostliny, okopaniny, obilí, luštěniny, pícniny, trávy a luční květiny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny - Kořenová, listová, plodová, košťálová, cibulová - Okrasné květiny v zahradě, v domácnosti	EV – Ekosystémy EV – Ekosystémy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Přírodopis** Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Získá základní vědomosti o živočišných druzích • Vysvětlí význam a zásady třídění organismů • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • Rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určí vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin • Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • Pozná základní projevy chování živočichů v přírodě • Popíše vnitřní a vnější stavbu těla bezobratlých živočichů • Rozliší plže, mlže, hlavonožce • Porovná vnější a vnitřní stavbu obojživelníků a plazů • U obojživelníků rozliší zástupce ocasaté a bezocasé • Chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků • Pozná vybrané zástupce a zařadí je podle znaků do řádů • Určí zástupce tažných a přezimujících ptáků • Vysvětlí význam ptáků v potravním řetězci • Rozliší a porovná vnější a vnitřní stavbu těla savců • Vysvětlí rozdíl mezi vejcorodými a živorodými savci • Rozezná zákl. řády savců – vačnatci, primáti, hmyzožravci, chudozubí, šelmy, hlodavci	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - Vývojový systém živočichů - Stavba a funkce živočišné buňky - Jednobuněční živočichové: - krásnoočko, měňavka, trepka velká, kvasinky - Mnohobuněční živočichové: - láčkovci (nezmar, medúza, koráli) - ploštěnci - hlísti - měkkýši – škeble, sépie, chobotnice, hlemýžď zahradní - obojživelníci - plazi - ptáci - obratlovci - savci	OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Přírodopis** Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Podle znaků rozpozná lidské rasy, vysvětlí pojem rasismus, xenofobie, nacionalismus, náboženská nesnášenlivost - Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - Rozliší kosti dlouhé, krátké, ploché, nepravidelné - Dokáže pojmenovat kosti lebky, horní a dolní končetiny - Určí stavbu svalů - Popíše stavbu srdce - Vysvětlí rozdíl mezi malým plicním a velkým tělním oběhem - Určí složení a funkci krve - Zná zásady první pomoci při krvácení - Pojmenuje orgány dýchací soustavy - Chápe rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním - Určí příčiny onemocnění dýchacích cest - Popíše orgány trávicí soustavy - Určí jejich funkci - Vyjmenuje základní složky potravy a jejich význam - Vysvětlí pojem metabolismus, zná zásady správné výživy - Popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - Popíše stavbu kůže a význam jednotlivých vrstev - Vysvětlí význam kožní hygieny - Popíše stavbu a činnost nervové soustavy - Určí rozdíl mezi CNS a ONS	<u>Nehetnatci</u> - Opice, lidopii, vznik a vývoj člověka a jeho odlišnosti (tělesné znaky) - Předchůdci člověka a lidské rasy BIOLOGIE ČLOVĚKA - Stavební jednotky lidského těla (buňky, tkáně) - Soustava opěrná a svalová - Soustava oběhová - Soustava dýchací - Soustava trávicí - Soustava vylučovací - Kožní soustava - Soustava nervová	OSV – Poznávací schopnosti MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ MKV – Princip sociálního smíru a solidarity

• Zná části mozku • Určí význam hormonů a vyjmenuje žlázy, kde se tyto hormony tvoří • Popíše stavbu a činnost oka • Vyjmenuje některé poruchy vidění a zásady péče o zrak • Popíše stavbu a činnost sluchového orgánu • Určí význam rozmnožovací soustavy muže a ženy • Popíše vnější a vnitřní pohlavní orgány • Vyjmenuje pohlavní choroby, popíše jejich projevy a způsoby ochrany • Rozliší příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • Zná pravidla poskytování první pomoci a hygienu jednotlivých soustav • Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla • Objasní pojem zdravý styl života	- Soustava žláz s vnitřní sekrecí - Smyslová soustava - Soustava rozmnožovací - Úrazy a prevence - Vliv životního prostředí a životního stylu na zdraví člověka - Vývojová stadia člověka (novorozenec, kojeneček, ...) - Charakteristické znaky	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Přírodopis** Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Rozliší období vývoje člověka a odlišnosti od předchůdců - Chápe funkci orgánů v těle člověka - Chápe vliv péče o zdraví na život člověka - Vysvětlí potravní řetězce - Pozná kladný, záporný vliv člověka na životní prostředí - Rozlišuje ekosystémy - Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	BIOLOGIE ČLOVĚKA - Vývoj člověka v období vývoje naší Země (čtvrtohory) - Jednotlivé orgány lidského těla, jejich nemoci a prevence - Vliv tělesné a duševní práce na zdraví a vývoj jedince - Zdravá výživa, mateřství, - Genetika, dědičnost, přenos dědičných informací - Látky ohrožující zdraví BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - Živočišná společenství - Hospodářské druhy, chov domácích zvířat, ryb, ekologické chovy - Ohrožené druhy a jejich ochrana, význam ZOO BIOLOGIE ROSTLIN - Rostlinné oblasti - Hospodářské rostliny, ekologické prostředky pro pěstování plodin - Význam rostlin pro člověka - Význam rostlin v přírodě - Rezervace a národní parky NEŽIVÁ PŘÍRODA - Geologie Země součást Sluneční soustavy - Vývojová období vzniku zemské kůry a života na Zemi - Souhrn geologických dějů, důsledky - Těžba a význam pro společnost (využití, poznávání, zpracování, využití)	EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Základní podmínky života OSV

• Zná význam půdy, vody, vzduchu a jejich ochranu • Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy, na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému • Objasní příčiny klimatických změn a jejich dopad na živé organismy včetně člověka • Rozezná obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje energie	ZÁKLADY EKOLOGIE A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ - Půda, devastace, kultivace - Význam a ochrana vody, vzduchu a půdy - Vliv počasí a podnebné pásy na život - Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní katastrofy ve světě a v ČR (povodně, zemětřesení, větrné bouře, laviny, náledí)	

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů**
- **Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii**
- **Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině**
- **Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu**

Učivo

- ☐ **komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- ☐ **geografická kartografie a topografie** – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy**
- **Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů**
- **Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu**
- **Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost**

Učivo

- ☐ **Země jako vesmírné těleso** – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
- ☐ **krajinná sféra** – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry
- ☐ **systém přírodní sféry na planetární úrovni** – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
- ☐ **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa**
- **Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených**

kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

- **Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států**
- **Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich**

Učivo

- **světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
- **modelové regiony světa** – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa**
- **Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel**
- **Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje**
- **Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit**
- **Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků**
- **Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech**

Učivo

- **obyvatelstvo světa** – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky
- **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace
- **světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úroveň
- **regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny**
- **Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)**
- **Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí**

Učivo

- **krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajín
- **vztah příroda a společnost** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy**
- **Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům**
- **Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu**
- **Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit**
- **Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států**

Učivo

- **místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
- **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
- **regiony České republiky** – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu**
- **Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny**
- **Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech**

Učivo

- **cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
- **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření, chování a jednání

Zeměpis 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	2	2	2
Celkem	7			

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. r. – 1 hodina, v 7.-9. ročníku - 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, projekty
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- Chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- Fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- Přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ... Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:
- Matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- Dějepis: kultura národů, historie států, ...

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: EV, MKV, VEGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ vybírá a využívá metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- ☐ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- ☐ uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- ☐ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- ☐ naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence komunikativní

- ☐ vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- ☐ rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

- ☐ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- ☐ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - Uvede konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - Uvede na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT <u>Statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky</u> - Základní informační geografická média a zdroje dat - Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartograf. produkty v tištěné i elektronické podobě <u>Komunikační geografický a kartografický jazyk</u> - Vybrané obecně používané pojmy - Hlavní kartografické produkty: mapa, plán - Jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky - Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zem. polohy v zeměpisné síti, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - Pojmy kontinent, světadíl, světový oceán, oceány, orientace na mapě ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ <u>Krajina</u> - Přírodní a společenské prostředí, typy krajin <u>Biosféra</u> - Typy přírodních krajin a jejich rozmístění na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce <u>Vztah příroda a společnost</u> - Trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody - Globální ekologické a environmentální problémy lidstva - Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přír. poměry a zdroje, obyvatelstvo	EV – Ekosystémy

• Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA <u>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny,</u> <u>geografické exkurze</u> - Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - Stanoviště, určování hlavních a vedlejších svět. stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - Jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	MKV – Kulturní rozdíly

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

Ročník: **7.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenovává a klasifikuje tvary zemského povrchu - Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - Priměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hosp. aktivit - Vymezuje a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ <u>Země jako vesmírné těleso</u> - Tvar, velikost a pohyby Země - Střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas <u>Systém přír. sféry na planetární úrovni</u> - Geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně <u>Krajinná sféra</u> - Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry <u>Přírodní sféry Země</u> - Litosféra - Hydrosféra - Atmosféra - Pedosféra - <u>Systém přírodní. sféry na regionální úrovni</u> - Přírodní oblasti ČESKÁ REPUBLIKA <u>Česká republika</u> - Souvislosti vývoje tvaru krajiny s jejím současným uspořádáním <u>Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě</u> - Základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry - Rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - Transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady - Zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu	EV – Základní podmínky života VEGS – Jsme Evropané

• Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států • Vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány • Rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	<u>Regiony České republiky</u> - Územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, Karlovarský kraj <u>Místní region Bojkovsko</u> - Zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu - Vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) - Přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euregionech REGIONY SVĚTA <u>Světadíly, oceány</u> - Určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy - Seznámení s mapou Evropy a světa. Glóbus - Poloha ČR v Evropě - Sousední státy v Evropě - Povrch Evropy - pohoří, řeky, města, moře - Státy EU	EV – Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	ČESKÁ REPUBLIKA <u>Česká republika</u> - Opakování učiva ČR REGIONY SVĚTA <u>Regiony světa - Evropa</u> - Poloha a rozloha - Členitost - Přírodní poměry - Obyvatelstvo - Hospodářství - Oblasti Evropy a její politické rozdělení - Přírodní poměry a hospodářství evropských regionů (severní, jižní, západní, střední, jihovýchodní, východní Evropa a Rusko) - Vybrané státy jednotlivých regionů	VEGS – Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu,	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ <u>Obyvatelstvo světa</u> - Základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky - Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace - Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace <u>Světové hospodářství</u> - Sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně - Hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států - Geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska REGIONY SVĚTA <u>Modelové regiony světa</u> - Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení <u>Regiony světa</u> - Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria - Jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní	MKV – Kulturní rozdíly

přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných Událostech	oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - Asie - Afrika - Amerika - Austrálie a Oceánie - Polární oblasti - Oceány - Uspořádání informací o lidech, místech a životním prostředí v prostorových souvislostech - Lidské preference při rozhodování o volbě prostředí, v němž chtějí bydlet, pracovat nebo se rekreovat GEOGRAFICKÉ INFORMACE <u>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</u> - Živelní pohromy - Opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvného projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru HUDEBNÍ VÝCHOVA
2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách
- **intonace a vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
- **hudební rytmus** – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- **orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby
- **rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu
- **reflexe vokálního projevu** – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- **záznam hudby** – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby
- **vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální
- **tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy**

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybový doprovod znějící hudby** – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- **pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** – pantomima, improvizace
- **pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické
- **orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla
- **hudební dílo a její autor** – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- **hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům
- **interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí

Hudební výchova 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	1	1	1	1
Celkem	4			

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. – 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova:

Výuka probíhá v odborné učebně Hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty
- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: MKV, OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence sociální a personální

- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Ročník: **6.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Zná pojmy repetice, houslový klíč - Zná stupnici C dur (názvy not) - Zná původ státní hymny - Reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - Doprovodí písně na rytmických nástrojích - Pohybově vyjádří hudbu - Zvládne základní krok polky a valčíku - Taktuje 2/4 a 3/4 taktu	Vokální činnosti Sluchová, hlasová, dechová a řečová cvičení: - Rytmizace říkadel, zpěv jednoduchých lidových i umělých písní - Intonační cvičení - Notový zápis Poslechové činnosti - Skupiny hudebních nástrojů - Hudební dílo a jeho autor - Výběr skladeb (Smetana, Haydn, Beethoven, Prokofjev, Vivaldi, Martinů, Janáček, Debussy, Saint-Saens) - Vokální a instrumentální skladba Hudebně pohybové a instrumentální činnosti - Taneční kroky (polka, valčík, pochod, mazurka) - Rytmický doprovod písní - Rytmická hra na tělo - Poslech skladeb známých skladatelů - Poslech a seznámení se s různými hudebními styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka; pop, rock, muzikál, ...	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Aktivně využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže ocenit vokální projev druhého - Orientuje se v notovém záznamu písní a skladeb, na základě svých možností je realizuje - Orientuje se v proudu znějící hudby, formuluje svoje pocity a dojmy - Charakterizuje jednotlivé hudební formy, porovnává je a rozlišuje - Rozpozná rozdíl mezi komorní a symfonickou hudbou - Rozpozná některé z tanců různých stylových období, na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - Reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Vokální činnosti - Rozvoj pěvecké dovednosti hlasového rozsahu, hlasová hygiena - Reprodukce tónů a melodií - Grafický záznam melodie a rytmu - Seznámení s tóninou dur a moll - Státní hymna Poslechové činnosti - Jevištní formy hudebního díla (opera, opereta, muzikál, melodram) - Výběr poslechových skladeb českých a světových autorů různých období - Módnost a modernost Hudebně pohybové a instrumentální činnosti - Taktování - Doprovody rytmických nástrojů - Taneční kroky (polka, valčík, mazurka) - Vlastní pohybové ztvárnění	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže ocenit vokální projev druhého - Reprodukuje na základě svých schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě, k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku - Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Vokální činnosti - Intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnice - Náročnější lidové i populární písně - Tramenské písně Poslechové činnosti - Dějiny hudby od nejstarších dob do klasicismu - Poslech vybraných skladeb stěžejních autorů - Poslech různých hudebních žánrů Hudebně pohybové a instrumentální činnosti - Rozdíly vzhledem k žánru a stylu - Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy - Pásmo k příležitostem vánočních oslav - Tance historických období	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Hudební výchova**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
☐ Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ☐ Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže ocenit vokální projev druhého ☐ Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě, k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku ☐ Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ☐ Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ☐ Reprodukuje na základě svých schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ☐ Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Vokální činnosti - Lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus - Výběr písní různých období - Zpěv ve sboru - Hlasová hygiena Poslechové činnosti - Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu - Výběr poslechových skladeb různých období (světový a český romantismus) - Výběr písní od romantismu po současnost (Schubert, Janáček, Martinů, Ježek, Suchý, Šlitr) Hudebně pohybové a instrumentální činnosti - Taktování, taneční kroky, vlastní improvizace hudebních myšlenek a představ - Polka, valčík, mazurka, moderní tance - Dramatizace hudebního projektu (Vánoce, školní vystoupení)	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝTVARNÁ VÝCHOVA
2. stupeň

Očekávané výstupy

Žák

- **VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků**
- **VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie**
- **VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace**
- **VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření**
- **VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu**
- **VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků**
- **VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů**
- **VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci**

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- **uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimo vizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramat)
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

- ☐ **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- ☐ **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Výtvarná výchova 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	1	1
Celkem	6			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. a 7. ročníku – 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:

- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých výtvarných technik (kresba, malba, grafika, koláž, modelování, keramika atd.) včetně grafické práce na počítači
- výuka probíhá v odborné učebně Výtvarné výchovy-ATELIER, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, účast na soutěžích, výstavy v Muzeu Bojkovska

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, VDO, MKV, EV, VEGS, MEV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence sociální a personální

- ☐ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- ☐ respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: **6.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Vnímá a analyzuje základní znaky oblých a hranatých předmětů - Dokáže zachytit světelný kontrast - Vnímá a chápe pojmy pozadí, popředí a dokáže je ve své práci zachytit - Vytváří lineární kompozici objektů - Na základě zrakových a sluchových prožitků znázorňuje neobvyklé dramatické přírodní procesy, bouřka, blesky atd. - Vybírá a uspořádává obrazové prvky v barevném řešení s využitím znalostí o barvě, s vyjádřením prostoru - Vnímá prostor s přírodními a umělými objekty - Uplatňuje citlivé výtvarné linie a její rytmiizaci v ploše - Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti <u>Zátiší, přírodní objekty</u> - Výtvarné vyjádření tvaru věci - Při zobrazování přírodních a umělých forem sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo, pokus o vyjádření prostorových vztahů - Zobrazování tvarově složitějších útvarů - světelný kontrast, tvar, pozadí <u>Lineární kompozice</u> oblých a hranatých předmětů <u>Perspektiva</u> <u>Přírodní procesy</u> Dekoratивní a prostorové práce spojené s experimentováním <u>Uspořádání prostoru</u> - Výtvarně vnímat a analyzovat tvary, prostor a jeho uspořádání <u>Rytmiizace v ploše</u> (dekorativní práce) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Čím děti žijí <u>Osobní prožitky</u> <u>Grafika</u> - Monotyp, tisk z papírové a textilní koláže, protisk, linoryt... - Zdokonalovat grafické techniky <u>Záznam divadelního představení</u> - Výtvarné vyprávění (leporelo), ilustrace knížky, ...	OSV - Kreativita OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace VDO – Občan, občanská společnost a škola MKV - Etnický původ EV - Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • Rozpoznává díla malířská, sochařská, architektonická (ve spojení s dějinami lidstva) • Uvádí znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků • Rozpoznává znaky lidového umění a současné užité tvorby • Navštěvuje galerii, seznamuje se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti	Člověk <u>Lidská postava</u> - Základní proporce a pohyb lidské postavy <u>Portrét spolužáka</u> - Modelování postavy Výtvarné umění a životní prostředí <u>Základní znaky výtvarného umění</u> - Základní představy o vývoji výtvarného umění <u>Ilustrace</u> - Poznávání ilustrátorů učebnic a literatury pro děti a mládež <u>Znaky lidového umění</u> <u>Besedy o umění</u>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Na základě pozorování přírodních a architektonických objektů vytváří: - skupinu přírodních objektů - kompozici přírodních objektů ve spojení s architekturou - Na základě kresebných studií se pokouší vytvářet prostorovou práci využitím přírodních objektů - Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - Rozpoznává realistické zobrazení krajiny a postav od výtvarné stylizace, nadsázky - Na základě vnímání a pozorování zajímavých předmětů, přístrojů a mechanismů vytvoří lineární podobu pozorovaného objektu, skupiny předmětů - Náměty z kresby převádí jednodušší grafickou technikou (monotyp, linoryt, papírořez, tisk z koláže) - Rozpoznává jednotlivé plány malířských děl, vnímá a chápe využití barvy, světla, stínu pro modelaci tvarů a vyjádření prostoru - Využívá svých osobních prožitků a představ při tvorbě výtvarných prací vyjadřujících vztahy dvou až tří postav - Plochu komponuje tak, aby tvořila dějový celek (postavy mají vztah k ději a prostředí) - Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti <u>Přírodní zátiší</u> Kompozice příroda x architektura <u>Prostor a jeho uspořádání</u> - Výtvarně vnímat a analyzovat tvary, prostor a jeho uspořádání Krajina a postava ve výtvarném umění <u>Kreslení v plenéru</u> - Zdokonalováním výtvarných činností prohlubovat emoční prožitky <u>Přírodní motivy v grafice</u> - Monotyp, linoryt, papírořez, tisk... UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY <u>Tematická kreslení</u> - Zaměření na vyváženost kompozice, využití prostoru a barvy	OSV - Kreativita OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace EV - Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí VEGS - Jsme Evropané

• Rozlišuje: velikost postav v popředí a v pozadí, výraznost barvy a detailu v popředí, ustupující výraznost barvy a detailu v pozadí • Podle modelu nakreslí stojící postavu, postavu s náznakem pohybu • Vyjádří odlišnosti tvarů obličeje, jeho jednotlivé proporce • Vytváří prostorovou práci s figurativním námětem z keramické hlíny • Poznává hlavní architektonické znaky doby románské, gotické a renesanční • V historické části města určuje stavební slohy – románský, gotický a renesanční • Navštěvuje galerii výtvarného umění, seznamuje se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti a současnosti • Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • Dokáže zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních • Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	<u>Perspektiva</u> - Detail, postava v popředí a v pozadí Člověk - Kresba postavy podle modelu - Portrét - Modelování lidské postavy Výtvarné umění a životní prostředí - Architektura v době románské, gotické a renesanční - Vycházka za historickými památkami - Beseda o umění - Výstava v Muzeu Bojkovska OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Porovnávání obrazných vyjádření s vlastní interpretací	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. • Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • Podle modelu nakreslí sedící postavu • Dodržuje proporční zákonitosti postavy • Nakreslí části lidského těla dle skutečnosti (ruka, oko, nos, ústa, vlasy, ...) • Kresbou zachycuje proporce, tvar, jednotlivé části a mimiku obličeje • Poznává zákonitosti výběru a užití písma, řazení písma v ploše • Využívá písmo v praxi • Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti <u>Architektura</u> - Rozvíjení výtvarného vnímání, vidění a myšlení - Volné vyjadřování architektonických prvků - Základní tvary těles a jejich užití v architektuře UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Čím děti žijí <u>Životní prostředí, ve kterém žijeme</u> - Využití tvarové nadsázky a stylizace písma - Rozvíjet a konfrontovat mezilidské vztahy, řešit ekologické otázky - Vypěstovat aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí Člověk - V tematických pracích vyjadřovat dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy - Sedící postava - Části lidského těla - Portrét - Písmo - Využití písma v praxi Prostorové práce Využití netradičního materiálu (odpadu) na téma: Zpracování základních geometrických tvarů a jejich dekor. dělení v užitém umění	Průřezová témata OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Kreativita OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace MEV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEV - Tvorba mediálního sdělení

• Seznamuje se, se základními znaky architektury, sochařství a malby na ukázkách z tvorby autorů z období 18. a 19. století u nás i ve světě • Vyvozuje základní znaky a rozdílnost postupů v malířství • Navštěvuje galerii výtvarného umění se zaměřením na ukázky děl z období baroka, romantismu, realismu a impresionismu • Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádřit své postřehy a pocity • Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	<u>Architektura</u> Výtvarné umění a životní prostředí - České a světové výtvarné umění 18. a 19. století - Baroko - Romantismus, realismus, impresionismus <u>Besedy o umění</u> - <u>Výstava v Muzeu Bojkovska</u> OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU - Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací obor: **Výtvarná výchova**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Kresbou zachycuje linie čar lidské dlaně - Vytváří otisky rukou libovolnou technikou - Kresbou vyjadřuje symboliku pohybu prstů, gest rukou - Zobrazí realistický obraz krajiny - Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - Na základě své představivosti a svých znalostí vytváří barevnou podobu naší planety, využívá možnosti kombinování výtvarných technik (malba, koláž, frotáž, tisk, grafika) - Vytvoří reliéfní podobu povrchu planety (tvarování papíru, sádra, kašírování) - Vytvoří konstrukci technických vymožeností a robotů s využitím tvarové a barevné nadsázky, stylizace - Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti <u>Stopy člověka</u> - Linie čar lidské dlaně, otisky, ... <u>Práce v plenéru</u> - Zobrazení realistické krajiny UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Člověk - Postava v pohybu - Kresba, malba, grafika - Hlava člověka - Grafika - Modelování Svět fantazie - Planeta Země, vesmír - Kombinování výtvarných technik - Svět robotů - Konstruovat složitější prostorové práce, využívat netradičních materiálů Dekorativní práce spojené s experimentováním - Zpracování základních geometrických tvarů a jejich dekor. dělení v užitém umění - Plakát, pozvánka	OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Kreativita VEGS - Jsme Evropané EV - Ekosystémy EV - Základní podmínky života MEV - Tvorba mediálního sdělení

účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • Seznamuje se, se základními principy a znaky výtvarných směrů 20. století • Navštěvuje galerii výtvarného umění se záměrem poznávat tvorbu českých autorů 20. století • Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své postřehy a pocity • Zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních • Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Výtvarné umění a životní prostředí - Výtvarné směry a proudy 20. století - Kubismus - Výstava v Muzeu Bojkovska - <u>Besedy o umění</u> OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Osobní postoj v komunikaci	

Charakteristika vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Zdravotní tělesná výchova je začleněna jako rozšíření pohybové nabídky, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků, má vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení. Je začleňována do vzdělávací oblasti - Předmět speciální pedagog. péče, do předmětu Tělesná výchova. Dle doporučení SPC /IVP/.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- ☐ poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- ☐ pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- ☐ poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- ☐ získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- ☐ využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- ☐ propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- ☐ chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ☐ ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- ☐ aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- VZ-9-1-01 *respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*
- VZ-9-1-02 *vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*
- VZ-9-1-03 *vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví*
- VZ-9-1-04 *posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví*
- VZ-9-1-05 *usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví*
- VZ-9-1-06 *vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí*
- VZ-9-1-07 *dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*
- VZ-9-1-08 *uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se, se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*
- VZ-9-1-09 *projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce*
- VZ-9-1-10 *samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím*
- VZ-9-1-11 *respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví*
- VZ-9-1-12 *respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování*
- VZ-9-1-13 *uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým*
- VZ-9-1-14 *vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi*
- VZ-9-1-15 *projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc*
- VZ-9-1-16 *uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- ☐ **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- ☐ **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- ☐ **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny
- ☐ **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
- **ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
- **ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- **auto-destruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
- **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
- **bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
- **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt
- **ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- **sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- **psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
- **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

Výchova ke zdraví 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0	0	1	1
Celkem	2			

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku – 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví:

- preventivní ochrana zdraví
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, VDO, MEV, MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení

- ☐ uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- ☐ rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ☐ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- ☐ vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- ☐ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- ☐ rozumí různým typům textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- ☐ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- ☐ podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- ☐ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- ☐ chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- ☐ ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- ☐ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- ☐ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

- ☐ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- ☐ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- ☐ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- ☐ využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- ☐ orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- ☐ digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí , umí využít digitálních technologií při práci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: **Výchova ke zdraví**
Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví - Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - Vysvětlí pojem domov, vysvětlí pojem harmonických vztahů v rodině - Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodí z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí - Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřuje se, se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - Vysvětluje na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ <u>Vztahy ve dvojici</u> - Kamarádství, přátelství, láska <u>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</u> - Rodina, postavení v rodině, práva a povinnosti v rodině, komunikace v rodině, mezi vrstevníky ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ <u>Výživa a zdraví</u> - Zásady zdravého stravování - Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - Specifické druhy výživy; sestavování jídelníčku - Poruchy příjmu potravy (seznámení) <u>Tělesná a duševní hygiena</u> HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ <u>Podpora zdraví a jeho formy</u> - Prevence a intervence; programy podpory zdraví, podpora zdravého životního stylu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - Zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity <u>Psychohygiena</u> - Tělesná a duševní hygiena	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace

mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytuje adekvátní pomoc • Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojené se zneužíváním návykových látek a uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ <u>Ochrana člověka za mimořádných událostí</u> - Varovný signál a jiné způsoby varování <u>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</u> - Bezpečnost v dopravě, postup v případě nehody, tísňové volání, ochrana zdraví při různých činnostech <u>Autodestruktivní závislost</u> - Alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky, těžké životní situace a jejich zvládání	OSV - Komunikace VDO – Občan, občanská společnost a stát MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vzdělávací obor: **Výchova ke zdraví**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonává únavu a předchází stresovým situacím - Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - Respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	RIZIKA OROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <u>Stres a jeho vztah ke zdraví</u> - Duševní hygiena, kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <u>Manipulativní reklama</u> - Reklamní vlivy, působení sekt <u>Auto-destruktivní závislosti</u> - Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek; nebezpečné látky a předměty <u>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</u> - Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, ve škole ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE <u>Dětství, puberta, dospívání</u> - Tělesné, duševní a společenské změny <u>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</u> - Sexualita jako součást formování osobnosti, předčasná sexuální zkušenost, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	OSV – Sebepoznání, sebepojetí; Mezilidské vztahy, Komunikace, Psychohygiena OSV – Komunikace MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV OSV – Sebepojetí a sebepoznání MKV – Etnický původ

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **TĚLESNÁ VÝCHOVA**
2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

- **TV-9-1-01** *aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*
- **TV-9-1-02** *usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*
- **TV-9-1-03** *samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*
- **TV-9-1-04** *odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*
- **TV-9-1-05** *uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost*

Učivo

- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- **TV-9-2-01** *zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- **TV-9-2-02** *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*

Učivo

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
- úpoly – základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó
- atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí
- sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla
- plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti
- lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (další zimní sporty podle podmínek školy)

- **další (i netradiční) pohybové činnosti** *(podle podmínek školy a zájmu žáků)*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- **TV-9-3-01** *užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*
- **TV-9-3-02** *naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- **TV-9-3-03** *dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- **TV-9-3-04** *rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*
- **TV-9-3-05** *sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí*
- **TV-9-3-06** *zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*
- **TV-9-3-07** *zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*

Učivo

- **komunikace v TV** – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- **historie a současnost sportu** – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta
- **pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- **měření výkonů a posuzování pohybových dovedností** – měření, evidence, vyhodnocování

Tělesná výchova 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	2	2	2	2
Celkem	8			

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6.-9. ročníku - 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence sociální a personální

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Ročník: 6.

287

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vzdelávací obor:

Tělesná výchova - Chlapci

Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Při vytrvalosti uplatňuje vůli - Zvládá techniku běhu - Zdokonaluje techniku rychlého běhu - Zvládá techniku odrazu a odrazové nohy - Techniku hodů zvládá i s rozběhem - Zvládá techniku jednotlivých cviků - odrazů, rozběhů, letových fází a doskoků či dopadů - Vnímá vlastní pohyby těla s prostorovou orientací a dokáže posoudit provedení pohybového úkolu - Dokáže naučené dovednosti aplikovat i v jiných pohybových činnostech - Zvládá individuální herní činnosti, včetně jejich kombinací - Využívá spolupráce a taktiky - Hraje ve smyslu fair play - Uplatňuje zkušenosti z míčových her - Zvládá techniku jednotlivých cviků - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Atletika - Běhy vytrvalostní: 800 m chlapci - Běhy rychlostní: - nácvik nízkého startu 60/200 m - štafetový běh - Běh přes překážky - Skok daleký a vysoký - nácvik - Hod kriketovým míčkem Gymnastika - Šplh – na tyči na čas - Kladina – náskok, chůze, obrat, seskok - Přeskoky přes kozu – roznožka - skrčka, odbočka - Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoje (na hlavě), na rukou do kotoulu - Hrazda – výmyk, závěs v podkolení, toč jízmo Rytmická a kondiční gymnastika - S využitím nářadí a náčiní Sportovní hry - Házená, košíková, odbíjená, vybíjená, fotbal, florbal, ringo Úpoly - Střehové postoje, pády stranou a vzad, základy sebeobran	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

• Zvládá techniku jednotlivých stylů podle svých možností a schopností • Zvládá bezpečný pohyb na bruslích • Uplatňuje bezpečné a slušné chování i v méně známém prostředí sportovišť • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitou vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu	Lyžování - Běžecké lyžování Bruslení - Jízda vpřed, vzad, zastavení, přešlapování Turistika a pobyt v přírodě - Chování v dopravních prostředcích - Chůze či pobyt mimo město Činnosti ovlivňující zdraví - Zdravotní tělesná výchova – vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému	OSV – Psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vzdelávací obor:

Tělesná výchova - Chlapci

Ročník: 8.

Očekávaný výstup - žák:	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatní vůli • Zvládá techniku běhu • Zdokonaluje techniku rychlého běhu • Zvládá techniku odrazu a odrazové nohy • Techniku hodů zvládá i s rozběhem • Zvládá techniku vrhů koulí • Zvládá techniku jednotlivých cviků - odrazů, rozběhů, letových fází a doskoků či dopadů • Vnímá vlastní pohyby těla s prostorovou orientací a dokáže posoudit provedení pohybového úkolu • Dokáže naučené dovednosti aplikovat i v jiných pohybových činnostech • Zvládá individuální herní činnosti, včetně jejich kombinací • Využívá spolupráci a taktiku • Hraje ve smyslu fair play • Uplatňuje zkušenosti z míčových her • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice	Atletika - Běhy vytrvalostní: - 1500 m chlapci - Běhy rychlostní: - nácvik nízkého startu - 100/400 m - štafetový běh - Běh přes překážky - Skok daleký a vysoký - nácvik - Hody a vrhy koulí (chlapci 5 kg) Gymnastika - Šplh – na tyči na čas - Kladina – náskok, chůze, obrat, seskok - Přeskoky přes kozu – roznožka - skrčka, odbočka - Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoje na hlavě a na rukou - Hrazda – podmet, závěs v podkolení Rytmická a kondiční gymnastika - S využitím náradí a náčiní Sportovní hry - Házená, košíková, odbíjená, vybíjená, fotbal, florbal, ringo	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • Zvládá techniku jednotlivých cviků • Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Uplatňuje bezpečné a slušné chování i v méně známém prostředí sportovišť; přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesná cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • Zvládá pohyb na bruslích všemi směry a na obě strany	Úpoly - Střehové postoje, pády stranou a vzad, základy sebeobran Turistika a pobyt v přírodě - Chování v dopravních prostředcích - Chůze či pobyt mimo město Činnosti ovlivňující zdraví - Zdravotní tělesná výchova – vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému Bruslení - Jízda vpřed a vzad, brzdění přešlapováním na obě strany, jednoduchý skok, pirueta	OSV – Psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vzdelávací obor:

Tělesná výchova - Chlapci

Ročník: 9.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli • Zvládá techniku běhu • Zdokonaluje techniku rychlého běhu • Zvládá techniku odrazu a odrazové nohy • Techniku hodů zvládá i s rozběhem • Zvládá techniku vrhů koulí • Zvládá techniku jednotlivých cviků - odrazů, rozběhů, letových fází a doskoků či dopadů • Vnímá vlastní pohyby těla s prostorovou orientací a dokáže posoudit provedení pohybového úkolu • Dokáže naučené dovednosti aplikovat i v jiných pohybových činnostech • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Zvládá individuální herní činnosti, včetně jejich kombinací • Využívá spolupráce a taktiky • Hraje ve smyslu fair play • Uplatňuje zkušenosti z míčových her • Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské	Atletika - Běhy vytrvalostní: - 1500 m chlapci - Běhy rychlostní: - nácvik nízkého startu - 100/ 400 m - štafetový běh - Běh přes překážky - Skok daleký a vysoký – nácvik - Hody a vrhy koulí (chlapci 5 kg) Gymnastika - Šplh – na tyči na čas - Kladina – náskok, chůze, obrat, seskok - Přeskoky přes kozu – roznožka - skrčka, odbočka - Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoje na hlavě a na rukou - Hrazda – podmet, závěs v podkolení Rytmická a kondiční gymnastika - S využitím náradí a náčiní Sportovní hry - Házená, košíková, odbíjená, vybíjená, fotbal, florbal, ringo	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • Zvládá techniku jednotlivých cviků • Zvládá bezpečný pohyb na bruslích • Uplatňuje bezpečné a slušné chování i v méně známém prostředí sportovišť; přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Úpoly - Střehové postoje, pády stranou a vzad, základy sebeobrany Bruslení - Jízda vpřed, vzad, zastavení, přešlapování, pirueta Turistika a pobyt v přírodě - Chování v dopravních prostředcích - Chůze či pobyt mimo město Činnosti ovlivňující zdraví - Zdravotní tělesná výchova – vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému	OSV – Psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vzdelávací obor: **Tělesná výchova - Dívky**
 Ročník: **6.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatní vůli • Zvládá techniku běhu • Zdokonaluje techniku rychlého běhu • Zvládá techniku odrazu a odrazové nohy • Techniku hodů zvládá i s rozběhem • Zvládá techniku jednotlivých cviků - odrazů, rozběhů, letových fází a doskoků či dopadů • Vnímá vlastní pohyby těla s prostorovou orientací a dokáže posoudit provedení pohybového úkolu • Dokáže naučené dovednosti aplikovat i v jiných pohybových činnostech • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Zvládá individuální herní činnosti, včetně jejich kombinací • Využívá spolupráce a taktiky • Hraje ve smyslu fair play • Uplatňuje zkušenosti z míčových her • Zvládá techniku jednotlivých cviků	Atletika - Běhy vytrvalostní: - 600 m dívky - Běhy rychlostní: - nácvik nízkého startu - 60/200 m - štafetový běh - Běh přes překážky - Skok daleký a vysoký - nácvik - Hod kriketovým míčkem Gymnastika - Šplh – na tyči na čas - Kladina – náskok, chůze, obrat, seskok - Přeskoky přes kozu – roznožka - skrčka, odbočka - Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoje na hlavě a na rukou - Hrazda – výmyk, závěs v podkolení Rytmická a kondiční gymnastika - S využitím náradí a náčiní Sportovní hry - Házená, košíková, odbíjená, vybíjená, fotbal, florbal, ringo Úpoly - Střehové postoje, pády stranou a vzad, základy sebeobrany	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

• Zvládá bezpečný pohyb na bruslích • Uplatňuje bezpečné a slušné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě	Bruslení - Jízda vpřed, vzad, zastavení Turistika a pobyt v přírodě - Chování v dopravních prostředcích - Chůze či pobyt mimo město Činnosti ovlivňující zdraví - Zdravotní tělesná výchova - vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému	OSV – Psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vzdelávací obor: **Tělesná výchova - Dívky**
 Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Při vytrvalosti uplatňuje vůli - Zvládá techniku běhu - Zdokonaluje techniku rychlého běhu - Zvládá techniku odrazu a odrazové nohy - Techniku hodů zvládá i s rozběhem - Zvládá techniku jednotlivých cviků - odrazů, rozběhů, letových fází a doskoků či dopadů - Vnímá vlastní pohyby těla s prostorovou orientací a dokáže posoudit provedení pohybového úkolu - Dokáže naučené dovednosti aplikovat i v jiných pohybových činnostech - Zvládá individuální herní činnosti, včetně jejich kombinací - Využívá spolupráce a taktiky - Hraje ve smyslu fair play - Uplatňuje zkušenosti z míčových her - Zvládá techniku jednotlivých cviků - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Atletika - Běhy vytrvalostní: 600 m dívky - Běhy rychlostní: - nácvik nízkého startu 60/200 m - štafetový běh - Běh přes překážky - Skok daleký a vysoký - nácvik - Hod kriketovým míčkem Gymnastika - Šplh – na tyči na čas - Kladina – náskok, chůze, obrat, seskok - Přeskoky přes kozu – roznožka - skrčka, odbočka - Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoje (na hlavě), na rukou do kotoulu - Hrazda – výmyk, závěs v podkolení, toč jízdo Rytmická a kondiční gymnastika - S využitím náradí a náčiní Sportovní hry - Házená, košíková, odbíjená, vybíjená, fotbal, florbal, ringo Úpoly - Střehové postoje, pády stranou a vzad, základy sebeobran	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

• Zvládá techniku jednotlivých stylů podle svých možností a schopností • Zvládá bezpečný pohyb na bruslích • Uplatňuje bezpečné a slušné chování i v méně známém prostředí sportovišť • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitou vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu	Lyžování - Běžecské lyžování Bruslení - Jízda vpřed, vzad, zastavení, přešlapování Turistika a pobyt v přírodě - Chování v dopravních prostředcích - Chůze či pobyt mimo město Činnosti ovlivňující zdraví - Zdravotní tělesná výchova – vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému	OSV – Psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vzdelávací obor: **Tělesná výchova - Dívky**
 Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák:	Učivo	Průřezová témata
- Při vytrvalosti uplatní vůli - Zvládá techniku běhu - Zdokonaluje techniku rychlého běhu - Zvládá techniku odrazu a odrazové nohy - Techniku hodů zvládá i s rozběhem - Zvládá techniku vrhů koulí - Zvládá techniku jednotlivých cviků - odrazů, rozběhů, letových fází a doskoků či dopadů - Vnímá vlastní pohyby těla s prostorovou orientací a dokáže posoudit provedení pohybového úkolu - Dokáže naučené dovednosti aplikovat i v jiných pohybových činnostech - Zvládá individuální herní činnosti, včetně jejich kombinací - Využívá spolupráci a taktiku - Hraje ve smyslu fair play - Uplatňuje zkušenosti z míčových her - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice	Atletika - Běhy vytrvalostní: 800 m dívky - Běhy rychlostní: - nácvik nízkého startu 100/400 m - štafetový běh - Běh přes překážky - Skok daleký a vysoký - nácvik - Hody a vrhy koulí (dívky 4 kg) Gymnastika - Šplh – na tyči na čas - Kladina – náskok, chůze, obrat, seskok - Přeskoky přes kozu – roznožka - skrčka, odbočka - Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoje na hlavě a na rukou - Hrazda – podmet, závěs v podkolení Rytmická a kondiční gymnastika - S využitím náradí a náčiní Sportovní hry - Házená, košíková, odbíjená, vybíjená, fotbal, florbal, ringo	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • Zvládá techniku jednotlivých cviků • Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • Uplatňuje bezpečné a slušné chování i v méně známém prostředí sportovišť; přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesná cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • Zvládá pohyb na bruslích všemi směry a na obě strany	Úpoly - Střehové postoje, pády stranou a vzad, základy sebeobran Turistika a pobyt v přírodě - Chování v dopravních prostředcích - Chůze či pobyt mimo město (táboření), KPČ Činnosti ovlivňující zdraví - Zdravotní tělesná výchova – vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému Bruslení - Jízda vpřed a vzad, brzdění přešlapováním na obě strany, jednoduchý skok, pirueta	OSV – Psychohygiena

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vzdelávací obor: **Tělesná výchova - Dívky**
 Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli • Zvládá techniku běhu • Zdokonaluje techniku rychlého běhu • Zvládá techniku odrazu a odrazové nohy • Techniku hodů zvládá i s rozběhem • Zvládá techniku vrhů koulí • Zvládá techniku jednotlivých cviků - odrazů, rozběhů, letových fází a doskoků či dopadů • Vnímá vlastní pohyby těla s prostorovou orientací a dokáže posoudit provedení pohybového úkolu • Dokáže naučené dovednosti aplikovat i v jiných pohybových činnostech • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Zvládá individuální herní činnosti, včetně jejich kombinací • Využívá spolupráce a taktiky • Hraje ve smyslu fair play • Uplatňuje zkušenosti z míčových her • Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské	Atletika - Běhy vytrvalostní: - 800 m dívky - Běhy rychlostní: - nácvik nízkého startu - 100/ 400 m - štafetový běh - Běh přes překážky - Skok daleký a vysoký – nácvik - Hody a vrhy koulí (dívky 4 kg) Gymnastika - Šplh – na tyči na čas - Kladina – náskok, chůze, obrat, seskok - Přeskoky přes kozu – roznožka - skrčka, odbočka - Akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoje na hlavě a na rukou - Hrazda – podmet, závěs v podkolení Rytmická a kondiční gymnastika - S využitím náradí a náčiní Sportovní hry - Házená, košíková, odbíjená, vybíjená, fotbal, florbal, ringo	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Spolupráce a soutěživost

myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • Zvládá techniku jednotlivých cviků • Zvládá bezpečný pohyb na bruslích • Uplatňuje bezpečné a slušné chování i v méně známém prostředí sportovišť; přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Úpoly - Střehové postoje, pády stranou a vzad, základy sebeobrany Bruslení - Jízda vpřed, vzad, zastavení, přešlapy, pirueta Turistika a pobyt v přírodě - Chování v dopravních prostředcích - Chůze či pobyt mimo město Činnosti ovlivňující zdraví - Zdravotní tělesná výchova – vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému	OSV – Psychohygiena

PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE-ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Prvky ZTv jsou preventivně využívány i v povinné Tv. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a Doporučení SPC /IVP/, má ozdravný účinek. Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- **ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení**
- **ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení**
- **ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení**

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- **základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky** – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- **oslabení podpůrně pohybového systému (A)** – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýždového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp
- **oslabení vnitřních orgánů (B)** – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy
- **oslabení smyslových a nervových funkcí (C)** – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení.

Předmět Zdravotní tělesná výchova ZTv je předmět speciálně pedagogické péče. Bude začleněn do výuky žáka dle IVP- Podpůrná opatření, zdravotní oslabení- Doporučení SPC.

Žáci pod vedením speciálního pedagoga jsou vedeni k odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkovému zlepšení zdravotního stavu. Pedagog přihlíží na konkrétní omezení každého žáka.

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče
 Vyučovací předmět: **Zdravotní tělesná výchova -**
 Ročník: 6.-9.Dle doporučení ŠPZ

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> - Vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - Základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp - A Oslabení podpůrně pohybového systému <i>A 1 Poruchy funkce svalových skupin</i> <i>A 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení A 3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i> <i>A 4 Poruchy stavby dolních končetin</i> Cvičení zaměřená na: - Správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehna - Zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech - Spinální cvičení - Posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a podmínky životního prostředí EV – Základní podmínky života MEV – Tvorba mediálního sdělení

	vzpřimovačů trupu, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu - Uvolňování páteře - Rotační cvičení - Správný dýchačí stereotyp - B Oslabení vnitřních orgánů <i>B 1 Oslabení oběhového a dýchačího systému B 2 Oslabení endokrinního systému</i> <i>B 3 Obezita</i> <i>B 4 Oslabení vnitřních orgánů</i> Cvičení zaměřená na: - Protahení a posílení svalstva – viz skupina A - Rozvoj hlavních a pomocných dýchačích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýhání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchačího a pohybového rytmu - Rovnovážná a koordinační cvičení - C Oslabení smyslových a nervových funkcí <i>C 1 Oslabení zraku C 2 Oslabení sluchu</i> <i>C 3 Neuropsychická onemocnění</i> Cvičení zaměřená na: - Vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A - Vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchačího systému - Rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů - Sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu - Orientaci v prostoru - Zrakovou lokalizaci - U neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně <i>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> <u>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy</u> - S přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

Vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je na 2. stupni rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je řazen do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-1-01 *provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*
- ČSP-9-1-02 *řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí*
- ČSP-9-1-03 *organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*
- ČSP-9-1-04 *užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku*
- ČSP-9-1-05 *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce, důležité technologické postupy
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-2-01 *sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model*
- ČSP-9-2-02 *navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.*
- ČSP-9-2-03 *provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení*
- ČSP-9-2-04 *dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo

- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-3-01 *volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*
- ČSP-9-3-02 *pěstuje a využívá květiny pro výzdobu*
- ČSP-9-3-03 *používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*
- ČSP-9-3-04 *prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty*
- ČSP-9-3-05 *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty*

Učivo

- **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
- **zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny
- **okrasné rostliny** – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin
- **ovocné rostliny** – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování
- **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
- **chovatelství** – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-4-01 *provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví*
- ČSP-9-4-02 *ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů*
- ČSP-9-4-03 *správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu*
- ČSP-9-4-04 *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem*

Učivo

- **finance, provoz a údržba domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
- **elektrotechnika v domácnosti** – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-5-01 *používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*
- ČSP-9-5-02 *připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy*
- ČSP-9-5-03 *dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti*
- ČSP-9-5-04 *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

Učivo

- **kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
- **potravin** – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
- **příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- **úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-6-01 *vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů*
- ČSP-9-6-02 *zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl*
- ČSP-9-6-03 *vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci*

- ČSP-9-6-04 *dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci*
- ČSP-9-6-05 *poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*

Učivo

- základní laboratorní postupy a metody
- základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-7-01 *ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky*
- ČSP-9-7-02 *propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení*
- ČSP-9-7-03 *pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava*
- ČSP-9-7-04 *ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením*
- ČSP-9-7-05 *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu*

Učivo

- **digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony
- **digitální technologie** – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování
- **počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)
- **mobilní služby** – operátoři, tarify

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-8-01 *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*
- ČSP-9-8-02 *posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*
- ČSP-9-8-03 *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*
- ČSP-9-8-04 *prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce*

Učivo

- **trh práce** – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- **volba profesní orientace** – základní principy □ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace □ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- **zaměstnání** – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce □ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- **podnikání** – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Pracovní činnosti 2. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.
Časová dotace	0+4	1+3	1+4	1+4
Celkem	18			

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. A 7. ročníku – 4 hodiny týdně (v 6., 8. a 9. ročníku posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace, v 7. ročníku posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace).

V 9. ročníku je navíc zařazena pro dívky též oblast Péče o dítě.

Vzdělávání v Pracovních činnostech chlapců směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci,
- osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou,
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce,
- základům organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku
- poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Vzdělávání v Pracovních činnostech dívek směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů
- organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu: OSV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k řešení problémů

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence sociální a personální

- podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- digitální technologie využívá k získávání informací, výběru dat, orientuje se v digitálním prostředí, umí využít digitálních technologií při práci

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 obor: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: **6.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje a plánuje svoji činnost - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu - Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály - Seznámení s vybavením a nástroji v dílně, s řádem učebny, bezpečností a hygienou práce – popíše jednotlivé části nářadí, vysvětlí jejich správné použití - Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) – seznámí se, se základními vlastnostmi a zpracováním - Při práci na výrobku si sám organizuje postup práce, vybere vhodné nářadí - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - Jednoduché pracovní operace a postupy (pilování, řezání) - Technologické postupy – náčrty, provede náčrt jednoduchého výrobku - Řemesla a tradice Práce s ostatními materiály - Základní dovednosti ručních prací, výroba drobných oděvních a bytových doplňků Práce s textilem - Ruční stehy - přední, zadní, obšívací (seznámení) - jednoduché opravy prádla - přišití poutka, spínátek, knoflíků, navlékání gumy..... - Žehlení různých druhů textilií - Vyšívání - Háčkování – uháčkovat samostatně řetízek, orientovat se v základních druzích přízí - Pletení – zvládnout hladká oka Design a konstruování - Práce s návodem, náčrtem, plánem, předlohou - Stavebnice – konstrukční – sestavování modelů, montáž – demontáž - Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Psychohygiene OSV – Kreativita

Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ☐ Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ☐ Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ☐ Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ☐ Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného se zvířaty ☐ Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ☐ Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ☐ Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ☐ Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem ☐ Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ☐ Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ☐ Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ☐ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Pěstitelské práce, chovatelství <u>Pěstitelské práce</u> - Půda a její zpracování, výživa a ochrana rostlin - Pěstování základních druhů zeleniny - Ošetřování pokojových rostlin, květina v interiéru, úprava květin - Druhy ovocných rostlin - Rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin <u>Chovatelské práce</u> - Seznámení s chovem zvířat v domácnosti, bezpečnost a hygiena chovu Provoz a údržba domácnosti <u>Finance, provoz a údržba domácnosti</u> - Seznámení s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem, údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, čisticí prostředky a zacházení s nimi, spotřebiče v domácnosti – funkce, užití, ovládání, údržba a provoz <u>Elektrotechnika v domácnosti</u> - Elektrické spotřebiče (funkce, ovládání, užití, údržba), bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem - Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Nákup potravin, skladování a sestavování jídelníčku <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena, tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů <u>Úprava stolu a stolování</u> Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování (květiny na stole)	EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Základní podmínky života OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Psychohygiena OSV – Kreativita

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdelávací obor: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - Užívá technickou dokumentaci - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu - Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Práce s technickými materiály - Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plast) – má představu o způsobu výroby kovu - Zhotoví výrobek: - z tenkého plechu (při práci používá stříhání - ohýbání, upraví tvar výrobku) - ze dřeva (při práci používá řezání, pilování) - Jednoduché pracovní operace a postupy - Organizace práce, zásady bezpečnosti a hygieny - Technické náčrty, návody, výkresy - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí - Tradice a řemesla Práce s ostatními materiály - Výroba drobných oděvních a bytových doplňků Práce s textilem - Procvičovat základní ruční stehy - Šití na šicím stroji (správné sezení) - Údržba oděvů, žehlení prádla - Vyšívání, háčkování – zdokonalování technik - Pletení – ubírání a přidávání ok Design a konstruování - Práce s návodem, náčrtem, plánem, předlohou, jednoduchý program - Stavebnice – konstrukční – sestavování modelů, montáž – demontáž - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce Využití digitálních technologií <u>Digitální technika</u> - Počítač – připojit klávesnici, tiskárnu, sluchátka..... - Fotoaparát – připojení k PC (stahování pořízených snímků do PC)	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Psychohygiena OSV – Kreativita

• Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Pěstitelské práce, chovatelství <u>Pěstitelské práce</u> - Půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - Osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny - Rozdíl mezi okrasnými dřevinami a bylinami - Druhy ovocných rostlin, uskladnění, způsob pěstování - Rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy (seznámení) - Údržba školních pozemků (hrabání listí, zametání) <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty Provoz a údržba domácnosti <u>Finance, provoz a údržba domácnosti</u> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, ekonomika domácnosti - Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, spotřebiče v domácnosti – funkce, užití, ovládání, údržba a provoz <u>Elektrotechnika v domácnosti</u> - Elektrické spotřebiče (funkce, ovládání, užití, údržba), bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Výběr, nákup potravin, skladování a sestavování jídelníčku <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena, tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy, přílohy a doplňky k jídlu <u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování (květiny na stole) Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Výběr, nákup potravin, skladování a sestavování jídelníčku <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena, tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy, přílohy a doplňky k jídlu	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Základní podmínky života

Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	<u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování (květiny na stole)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdelávací obor: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje a plánuje svoji činnost - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály - Vlastnosti materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - Práce montážní – demontážní (stavebnice) - Práce s ostatním materiálem - Háčkování – zdokonalování krátkého a dlouhého sloupku - Pletení – pletení vzorků - Šití na stroji – obšívání, entlování, zakládání - Keramická dílna – plošný výrobek podle šablony - Výroba drobných bytových doplňků, ubrousková technika - Jednoduché pracovní operace a postupy - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice – řemesla - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Design a konstruování - Práce s návodem, náčrtem, plánem, předlohou, jednoduchý program, schéma - Stavebnice – konstrukční – sestavování modelů, montáž – demontáž - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Kreativita EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy

• Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty • Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Pěstitelské práce a chovatelství <u>Pěstitelské práce</u> - Půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - Osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny - Rozdíl mezi okrasnými dřevinami a bylinami - Druhy ovocných rostlin, uskladnění, způsob pěstování - Rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy (seznámení) - Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, jednoduchá vazba, aranžování, úprava květin, květina v exteriéru a interiéru <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu Provoz a údržba domácnosti <u>Finance, provoz a údržba domácnosti</u> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, ekonomika domácnosti, hotovostní a bezhotovostní styk - Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, spotřebiče v domácnosti – funkce, užití, ovládání, údržba a provoz, odpad a jeho ekologická likvidace <u>Elektrotechnika v domácnosti</u> - Elektrické spotřebiče (funkce, ovládání, užití, údržba), bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, umět pracovat podle návodu, vybrat vhodný prostředek	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu DT • Propojuje jednotlivá digitální zařízení • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Výběr, nákup potravin, skladování a sestavování jídelníčku, skupiny potravin <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena, tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy, přílohy a doplňky k jídlu <u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování (květiny na stole), slavnostní stolování v rodině Práce s laboratorní technikou - Laboratorní postupy a metody - Laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Seznámení se základními laboratorními přístroji, zařízeními a pomůckami - Poznávání základních laboratorních postupů - Provádět jednoduché pozorování laboratorní technikou - lupa, mikroskop - Bezpečné zacházení s laboratorním zařízením, první pomoc Využití digitálních technologií (DT) - Vyfotografuje a upraví digitální fotografii - Navrhne vlastní prezentaci na zadané téma - Navrhne jednoduchou Webovou prezentaci - Mobilní služby - tarify	

• Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Svět práce <u>Trh práce</u> - Povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní (seznamuje se s různými druhy povolání, orientuje se v pracovních činnostech) <u>Volba profesní orientace</u> - Osobnostní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb (přístupuje k rozhodování o své profesní orientaci, posoudí své osobní zvláštnosti, zhodnotí cíle a zájmy, zamyslí se nad překážky, které mu mohou v rozhodování bránit) <u>Možnosti vzdělávání</u> - Náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby - celoživotní vzdělání <u>Zaměstnání</u> - Pracovní příležitosti v regionu, hledání zaměstnání, životopis, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce – práva a povinnosti zaměstnanců (pracovní doba, pracovní smlouva) <u>Podnikání</u> - Nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání (seznáme se, se základy právního rámce podnikatelské činnosti)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdelávací obor: **Pracovní činnosti - dívky**
 Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje a plánuje svoji činnost - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály - Vlastnosti materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - Práce montážní – demontážní (stavebnice) - Práce s ostatním materiálem - Háčkování – zdokonalování krátkého a dlouhého sloupku - Pletení – pletení vzorků - Šití na stroji – obšívání, entlování, zakládání - Keramická dílna – plošný výrobek podle šablony - Výroba drobných bytových doplňků, ubrousková technika - Jednoduché pracovní operace a postupy - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice – řemesla - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Design a konstruování - Práce s návodem, náčrtem, plánem, předlohou, jednoduchý program, schéma - Stavebnice – konstrukční – sestavování modelů, montáž – demontáž - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Kreativita EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy

• Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty • Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Pěstitelské práce a chovatelství <u>Pěstitelské práce</u> - Půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - Osivo, sadba, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny - Rozdíl mezi okrasnými dřevinami a bylinami - Druhy ovocných rostlin, uskladnění, způsob pěstování - Rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy (seznámení) - Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, jednoduchá vazba, aranžování, úprava květin, květiny v exteriéru a interiéru <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu Provoz a údržba domácnosti <u>Finance, provoz a údržba domácnosti</u> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, ekonomika domácnosti, hotovostní a bezhotovostní styk - Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, spotřebiče v domácnosti – funkce, užití, ovládání, údržba a provoz, odpad a jeho ekologická likvidace <u>Elektrotechnika v domácnosti</u> - Elektrické spotřebiče (funkce, ovládání, užití, údržba), bezpečnost provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, umět pracovat podle návodu, vybrat vhodný prostředek	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu DT • Propojuje jednotlivá digitální zařízení • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Výběr, nákup potravin, skladování a sestavování jídelníčku, skupiny potravin <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena, tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy, přílohy a doplňky k jídlu <u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování (květiny na stole), slavnostní stolování v rodině Práce s laboratorní technikou - Laboratorní postupy a metody - Laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Seznámení se základními laboratorními přístroji, zařízeními a pomůckami - Poznávání základních laboratorních postupů - Provádět jednoduché pozorování laboratorní technikou - lupa, mikroskop - Bezpečné zacházení s laboratorním zařízením, první pomoc Využití digitálních technologií (DT) - Vyfotografuje a upraví digitální fotografii - Navrhne vlastní prezentaci na zadané téma - Navrhne jednoduchou Webovou prezentaci - Mobilní služby - tarify	

• Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Svět práce <u>Trh práce</u> - Povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní (seznamuje se s různými druhy povolání, orientuje se v pracovních činnostech) <u>Volba profesní orientace</u> - Osobnostní zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb (přístupuje k rozhodování o své profesní orientaci, posoudí své osobní zvláštnosti, zhodnotí cíle a zájmy, zamyslí se nad překážky, které mu mohou v rozhodování bránit) <u>Možnosti vzdělávání</u> - Náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby - celoživotní vzdělání <u>Zaměstnání</u> - Pracovní příležitosti v regionu, hledání zaměstnání, životopis, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce – práva a povinnosti zaměstnanců (pracovní doba, pracovní smlouva) <u>Podnikání</u> - Nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání (seznámí se, se základy právního rámce podnikatelské činnosti)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdelávací obor: **Pracovní činnosti - chlapci**
 Ročník: **6.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Práce s technickými materiály - Vybavení dílny, řád učebny, technické materiály, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) - Zhotovení výrobků ze dřeva, plastu a kovu - Pracovní pomůcky, základní postupy při opracování dřeva, plastu a kovu (měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání) - Nářadí a nástroje pro ruční opracování - Organizace práce, důležité technologické postupy - Bezpečnost práce, první pomoc při úrazu - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - Úloha techniky v životě člověka, tradice a řemesla Pěstitelské práce, chovatelství <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda, její zpracování - Výživa rostlin a pracovní postupy - Ochrana rostlin a <u>půdy Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky - Podmínky a zásady pěstování - Pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u> - Pokojevé květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin - Způsob pěstování <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, sekání a hrabání travnatých ploch, zametání, údržba živého plotu	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kreativita EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy

• Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty • Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu a ve společnosti • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Chovatelství - Chov zvířat v domácnosti - Podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu - Kontakt se známými a neznámými zvířaty Desing a konstruování - Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program - Konstrukční prvky a jejich vlastnosti - Stavebnice - konstrukční, elektrotechnické, elektronické - Sestavování modelů konstrukčních prvků, montáž a demontáž - Užití a funkce nástrojů, nářadí a pomůcek: šroubovák, maticový klíč Příprava pokrmů - Základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - Výběr, nákup, skladování, skupiny potravin - Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině - Úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdelávací obor: **Pracovní činnosti - chlapci**
 Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu - Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Práce s technickými materiály - Vlastnosti materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - Práce montážní – demontážní (stavebnice) - Práce s ostatním materiálem - Keramická dílna – plošný výrobek podle šablony - Výroba drobných bytových doplňků, ubrousková technika - Jednoduché pracovní operace a postupy - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice – řemesla - Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Design a konstruování - Návod, předloha, náčrt, plán, jednoduchý program - Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické, sestavování modelů, montáž a demontáž - Práce montážní a demontážní - provádět údržbu jízdního kola - Užití a funkce nástrojů, nářadí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnice - Práce elektromontážní – zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče, vkládat baterie do příruční svítilny, tranzistorové přijímače apod. Provoz a údržba domácnosti <u>Finance</u> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory domácnosti - Hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti <u>Elektrotechnika v domácnosti</u>	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy

• Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ve společnosti • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- Sdělovací technika, funkce, ovládání a užití - Elektrická instalace - Bezpečnost a ekonomika provozu domácnosti - Nebezpečí úrazu elektrickým proudem Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení - Udržování pořádku a čistoty - Bezpečnost a hygiena provozu - Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena - Základní způsoby tepelné úpravy - Postupy při přípravě nápojů - Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině <u>Potravin</u> - Výběr, nákup, skladování potravin; skupiny potravin, sestavování jídelníčku; způsoby konverzace Pěstitelské práce, chovatelství <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda, její zpracování - Výživa rostlin - Ochrana rostlin a půdy <u>Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky - Podmínky a zásady pěstování - Pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u> - Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin - Způsob pěstování <u>Léčivé rostliny, koření</u> - Pěstování, vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka - Léčivé účinky rostlin	

• Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní příprav • Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	- Rostliny jako drogy a jejich zneužívání - Rostliny jedovaté - Alergie <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání - Údržba živého plotu, prořezávání stromů Svět práce <u>Trh práce</u> - Povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností - Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - Rovnost příležitostí na trhu práce Využití digitálních technologií <u>Digitální technika</u> - Počítač – připojit klávesnici, tiskárnu, sluchátka..... - Fotoaparát – připojení k PC (stahování pořízených snímků do PC)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdelávací obor: **Pracovní činnosti - chlapci**
 Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály - Vlastnosti materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - Práce montážní – demontážní (stavebnice) - Práce s ostatním materiálem – práce se dřevem, kovem, plasty, papírem, kartonem; opravovat poškozené knihy, školní mapy a obrazy - Keramická dílna – plošný výrobek podle šablony - Výroba drobných bytových doplňků, ubrousková technika - Jednoduché pracovní operace a postupy - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice – řemesla - Technické náčrty a výkresy, tech. informace, návody - Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy Design a konstruování - Návod, předloha, náčrt, plán, jednoduchý program - Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické, sestavování modelů, montáž a demontáž - Práce montážní a demontážní - provádět údržbu jízdního kola - Užití a funkce nástrojů, nářadí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnice - Práce elektromontážní – zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče, vkládat baterie do příruční svítidly, tranzistorové přijímače apod. <u>Práce montážní a demontážní</u> Praktické činnosti: - Provádět jednoduché montážní a demontážní práce na jízdním kole (např. seřizovat výšku sedla, montáž	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu,	Využití digitálních technologií <u>Digitální technika</u> - Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony - Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS) - Navigační technologie, konvergence technologií - Základní postupy a ochrana digitální techniky před poškozením - Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - Mobilní služby – operátoři, tarify Práce s laboratorní technikou - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Laboratorní dokumentace, způsoby a formy vedení výsledků experimentální práce - Pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Problematika první pomoci při úrazu v laboratoři Pěstitelské práce, chovatelství <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda, její zpracování - Výživa rostlin - Ochrana rostlin a půdy <u>Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky - Podmínky a zásady pěstování - Pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u>	

včetně úrazu způsobeného zvířaty • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy	- Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin - Způsob pěstování <u>Léčivé rostliny, koření</u> - Pěstování, vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka - Léčivé účinky rostlin - Rostliny jako drogy a jejich zneužívání - Rostliny jedovaté - Alergie <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání - Údržba živého plotu, prořezávání stromů Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení - Udržování pořádku a čistoty - Bezpečnost a hygiena provozu <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena - Základní způsoby tepelné úpravy - Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - Zásady zdravé výživy <u>Potraviny</u> - Skupiny potravin; sestavování jídelníčku, způsoby konzervace	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vzdelávací obor: **Pracovní činnosti - chlapci**
 Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
- Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály - Vlastnosti materiálu, užití v praxi - Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - Práce montážní – demontážní (stavebnice) - Práce s ostatním materiálem – práce se dřevem, kovem, plasty, papírem, kartonem; opravovat poškozené knihy, školní mapy a obrazy - Keramická dílna – plošný výrobek podle šablony - Výroba drobných bytových doplňků, ubrousková technika - Jednoduché pracovní operace a postupy - Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice – řemesla - Technické náčrty a výkresy, tech. informace, návody - Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy Praktické činnosti: - Zhotovovat modely geometrických těles Design a konstruování - Návod, předloha, náčrt, plán, jednoduchý program - Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické, sestavování modelů, montáž a demontáž - Práce montážní a demontážní - provádět údržbu jízdního kola - Užití a funkce nástrojů, nářadí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnice - Práce elektromontážní – zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče, vkládat baterie do příruční svítilny, tranzistorové přijímače apod. <u>Práce montážní a demontážní</u> Praktické činnosti:	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu,	Využití digitálních technologií <u>Digitální technika</u> - Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony - Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS) - Navigační technologie, konvergence technologií - Základní postupy a ochrana digitální techniky před poškozením - Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - Mobilní služby – operátoři, tarify Práce s laboratorní technikou - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Laboratorní dokumentace, způsoby a formy vedení výsledků experimentální práce - Pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Problematika první pomoci při úrazu v laboratoři Pěstitelské práce, chovatelství <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda, její zpracování - Výživa rostlin - Ochrana rostlin a půdy <u>Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky - Podmínky a zásady pěstování - Pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u>	

včetně úrazu způsobeného zvířaty • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy	- Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin - Způsob pěstování <u>Léčivé rostliny, koření</u> - Pěstování, vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka - Léčivé účinky rostlin - Rostliny jako drogy a jejich zneužívání - Rostliny jedovaté - Alergie <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání - Údržba živého plotu, prořezávání stromů Příprava pokrmů <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení - Udržování pořádku a čistoty - Bezpečnost a hygiena provozu <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena - Základní způsoby tepelné úpravy - Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - Zásady zdravé výživy <u>Potraviny</u> - Skupiny potravin; sestavování jídelníčku, způsoby konzervace	

**Minimální doporučená úroveň
očekávaných výstupů**
Příloha

Průřezová témata a jejich zapracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

- všechna průřezová témata jsou integrována do různých vyučovacích předmětů a jsou jejich součástí Použité zkratky:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

VEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – Multikulturní výchova

EV - environmentální výchova

MEV – Mediální výchova

OSV – Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně že některé hry tzv. nevyjdou. Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích)

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti; dialog (vedení dialogu, jeho pravidla); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VDO – Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické

okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – Evropská unie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace

MKV – Multikulturní výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu mohou být významně ovlivněny vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet

spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv.

- Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

EV – Environmentální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí. Vede žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce typu (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi).

- Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

MEV – Mediální výchova

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

Tematické okruhy receptivních činností:

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezájatého postoje)
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.
- .
- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis; technologické možnosti a jejich omezení.
- Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů

Průřezová témata a jejich zpracování do ŠVP, formy realizace průřezových témat - tabulky

(tabulka):

Učební plán		1. stupeň					2. stupeň			
Vzdělávací oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	OS V	OS V	OS V	OS V MK V	OS V MK V EV ME V	OSV	OS V EV	OSV VDO VEG S MKV EV MEV	OS V MK V ME V VE GS
	Řečová výchova(Řv)	OS V	OS V	OS V	OS V					
	Anglický jazyk (Aj)			MKV OSV VEG S	MKV OSV	OSV, MKV	OSV MKV	OSV MKV	OSV MKV	MKV OSV
	Německý jazyk(Nj)								OSV MKV	MKV OSV
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	OSV	OSV	OSV	OSV	OS V	OSV	OSV	OSV	OSV
Informatika	Informatika (Inf)				OSV MEV	OSV MEV	OSV MEV VEGS	OSV VEGS MEV	OSV VEGS MEV	OSV VEGS MEV

Člověk a jeho svět	Prvouka (Prv)	OS V EV	OS V EV	OS V EV, MK V						
	Přírodověda (Př)				EV ,OSV	OSV EV				
	Vlastivěda (Vl)				OSV EV	OS V VE GS EV				
Člověk a společnost	Dějepis (D)						OSV	OSV	OS VV DO MK V	VD O MK VO SV
	Výchova k občanství (Ov)							VDO VEG S MKV EV MEV	OSV VDO VEG S MKV	OSV VDO VEG S MKV EV MEV
Člověk a příroda	Fyzika (F)							OSV, EV	OS V, EV	OSV, EV
	Chemie (Ch)									OSV, EV
	Přírodopis (Př)						MKV EV	EV	EV	MKV EV
	Zeměpis (Z)						VEG S MKV EV	VEG S MKV EV	VDO VEG S MKV EV	VDO VEG S MKV EV
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	OSV MKV ,EV	MKV ,EV OSV	OSV MKV	OS V	OS V MK V	VEGS	VEG S MKV	VEG S MKV	VEG S MKV
	Výtvarná výchova (Vv)	OSV MKV ,EV	OSV MKV ,EV	OSV MKV ,EV	OSVM KV,EV	OSV MKV ,EV	OSV, EV, MEV	OSV, EV, MEV	OS V EV ME V	OS V MK V EV MEV
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (Vz)								OSV VD O MK V	OSV VD O MK V
	Tělesná výchova (Tv)	OSV, EV	MK V OS V,E V	OSV, EV	OSV EV	OS VM KV, EV V	OSV	OSV	OSV	OS V
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	OSV	OSV	OSV	OS V EV	OS V EV	OSV	OS V EV		OSV MK V ME V

Přehled průřezových témat – Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Prv,M,HV',v,Pv	HvPv,Tv	ČjM,HvA j	HvM,Př Aj	Čj, Př,HvM,Inf, Aj	F,M, Inf,A,jD	F Inf.,AjM,D	Čj, F Inf D,M,Vz,Aj, Nj,	Čj,D Inf Vz,Aj,Nj,M
Sebepoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl, Př, Čj	F	F	Čj, Inf Ov, Př,V,z	Ov,P Inf č, Vz,
Seberegulace a sebeorganizace				Čj, Tv	Čj	Pč	Pč	Inf Ov, Vz,Pč	T Inf v, Pč, Vz,
Psychohygiena	Prv		Čj		Tv	Tv, Pč,Inf	Tv Inf	Ov, Tv Inf	Ov, Čj, Tv Inf
Kreativita				Pč	Pč	Pč	Pč	VvPč, Ov, Vz,	Vv, Pč, Vz,
Poznávací schopnosti	PrvM,Pv	Pv	Pv	Pv Inf	ČjM,Inf.,Pv	F ,Inf	F Inf	Čj, Inf Ov, Vz,	Ov, Vz, Inf
Mezilidské vztahy	Prv	Prv	Prv	Vl, Čj, Tv	Čj	Čj	Čj, Ov Inf	Čj, Inf Ov, Vz,	Čj, Ov Inf
Komunikace	Čj	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj	ČjMInf	Čj. F,Inf,Aj	F,AJ Inf	Čj, Inf Ov, AJ,Vz ,Nj,	Čj, Ov, Inf Vz,Aj,Nj
Spolupráce a soutěživost				Tv	Tv, M, Pč		Inf	Ov Inf, Vz, PčTv,	Vz,PčInf
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Čj Inf	ČjM Inf	Pč F,M Inf	Ov F,M Inf	Ov, Inf Vz,Pč,M	Vz,Pč,M Inf
Hodnoty, postoje, praktická etika					Čj	Pč	Ov	Ov, Vz,	Čj, Ov, Vz,

Přehled průřezových témat – Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola								Ov	Ov
Občan, občanská společnost a stát							Ov	Ov, Vz, Z, Čj	Ov, D, Vz
Formy participace občanů v politickém životě								Ov	Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							Ov,Inf	D,Inf	Ov, D, Z,Inf

Přehled průřezových témat – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá						Hv	Z, Hv Inf	Čj, Hv, Inf, Z Inf	Hv, Ov, Z,Inf
Objevujeme svět a Evropu					Vl	Inf	Z,Inf	Inf, Z, Hv	Hv, Z, Ov,Inf
Jsme Evropané						Z,Inf	Inf	Inf, Z	Z, Ov,Inf

Přehled průřezových témat – Multikulturní výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní rozdíly	Hv,Vv	Hv,Vv	HvVv	Vv	Hv,Vv	Z	Hv	Čj, Ov,,Inf Hv, Z, Vz	Čj, Pč, Hv, Vz, VvInf.
Lidské vztahy		Tv	Prv	Čj	Čj		Ov	Vz, Čj, Ov Inf	Inf,Čj, Ov, Vz
Etnický původ					Čj	Př	Ov, Z, Hv	Vz, Čj, Ov, Hv, Z	Čj, Ov, Př, Vz,Inf
Multikulturalita						Aj	Z, Ov,	Vz, D, Z, Ov	Čj, Hv,Inf Ov, D, Vz
Princip sociálního smíru a solidarity								Vz, Z	Čj, Ov, Z, Vz

Přehled průřezových témat – Enviromentální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Vl, Př Inf	Př, PčInf	ZPř Inf	Př, Pč Inf	Př, Z Inf	Vv Př Inf
Základní podmínky života	,		Prv	Vl Inf Př	Př Inf	Př Inf	Př, PčInf	Př, Z, F Inf	Pč, OvPř Inf
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Vl, Čj, Př	Př, Vl, Čj, Pč	ZPř Inf	PčInf	Př, Z, F, Inf Vv	Ov, Vv, Př, Ch, F Inf
Vztah člověka k prostředí	Hv,VV	Vv	VV	VvPř Inf	Vl, Inf Př	Z, F Př Inf	Čj, Z, Ov.F Inf	Čj, Př, Z, F	Př, Z, Ch, Ov, PčInf

Přehled průřezových témat – Mediální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj Inf	Inf	Inf	Inf	Čj Inf	Čj Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Inf				Čj Inf	Čj Inf
Fungování a vliv médií ve společnosti				Čj	Inf	Inf	Ov, Inf	Čj Inf	Čj, Ov Inf
Tvorba mediálního sdělení						Inf	Inf	Čj, Vv, Inf	Čj, Pč, Vv Inf

1. stupeň

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
- ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

.Učivo

- ☐ **čtení** – analyticko-syntetické činnosti, vyvozování hlásek a písmen, diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět, tiché čtení, orientace ve čteném textu
- ☐ **naslouchání** – koncentrační cvičení
- ☐ **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmičtější, vypravování, popis; edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonetického sluchu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- ☐ **psaní** – rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, psaní písmen, slabik, slov, vět číslic i podle nápodoby, opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu, základní hygienické návyky při psaní, technika psaní – automatizace psacího pohybu, plynulé psaní slov, úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy
- ☐ **formy společenského styku** – pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa, dopis

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
 - určuje samohlásky a souhlásky
 - seřadí slova podle abecedy
 - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
 - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

- ☐ **abeceda** – abecední řazení
- ☐ **hláskosloví** – samohlásky a souhlásky, dělení souhlásek, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova
- ☐ **nauka o slově** – členění slova na hlásky a slabiky, slova stejného a opačného významu, třídění slov, čtení, psaní a výslovnost slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- ☐ **věta** – druhy vět, tvoření vět
- ☐ **tvarosloví** – druhy slov – podstatná jména, slovesa
- ☐ **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
 - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
 - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
 - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

- ☐ **přednes** – říkanky a krátké básničky; **poslech** předčítaného textu
- ☐ **porozumění textu** – hlavní postava a její vlastnosti, rozlišení místa, času a děje, prostředí reálné a pohádkové, hlavní myšlenka
- ☐ **reprodukce a dramatizace podle dané osnovy**
- ☐ **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň; pohádka, povídka, pověst, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec

Vzdělávací oblast: Český jazyk a literatura. Vzdelávací obor:

Český jazyk

Ročník: 1.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • Dodržuje čitelnost psaného projevu • Zvládne prvky psacích písmen • Píše některá písmena a číslice • Dodržuje správné tvary písmen • Umí správně spojovat písmena do slabik • Správně spojuje písmena a slabiky • Zvládá opis a přepis slabik a slov • Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básničky • Dokáže se soustředit na poslech pohádek a krátkých příběhů • Vypráví krátký text podle otázek a ilustrací • Se pokusí o dramatizaci pohádky • Odlišuje délku samohlásek • Tvoří slabiky	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) - Cvičení pro rozvoj fonemického sluchu - Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení obrázků, grafické znázornění slova a věty - Vyvozování samohlásek a písmen malých i velkých (a, e, i, o, u, y), samohlásky krátké, dlouhé, a, i jako spojky - Vyvozování souhlásek a písmen malých i velkých (m, l, v, t, s, j) - Analyticko-syntetické činnosti - Čtení otevřených slabik, analyticko-syntetické cvičení - Čtení slov s otevřenými slabikami, jednoduchých vět zpočátku doplněných obrázky, psací písmo - písmena, slabiky, slova, věty - Orientace ve čteném textu - Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem - Technika psaní – úhledný, čitelný písemný projev - Motivované přípravné cviky spojené s jednoduchými říkankami, grafomotorická cvičení; uvolňovací cviky - Psaní psacích písmen, se kterými se žák seznamuje ve čtení (velká jen ta, která se od malých neodlišují tvarem) - a e i o u y á é í ó ú ý - A, O, M, V - opis, přepis, diktát - Psaní slabik: opis, diktát - Psaní slov: opis - Opis a přepis slabik, opis dvojslabičných slov LITERÁTNÍ VÝCHOVA - Přednes říkanky a krátké básničky - Poslech předčítaného textu - Reprodukce krátké pohádky podle obrázkové osnovy vedená otázkami - Dramatizace pohádky JAZYKOVÁ VÝCHOVA - Výslovnost hlásek - Analyticko-syntetická cvičení - Členění slova na hlásky a slabiky	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Komunikace

Vzdělávací oblast: Český jazyk a literatura

Vzdělávací obor: Český jazyk

Ročník: 2.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • Zná písmena z 1. ročníku • Spojuje písmena (hlásky) ve slabiky, slabiky v daná slova a naopak • Čte s porozuměním jednoduché texty • Čte psací písmo • Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • Píše písmena z 1. ročníku • Píše písmena – dodržuje správné tvary písmen • Spojuje písmena ve slabiky a slabiky ve slova • Zvládá opis a přepis slov a krátkých vět • Převádí písmena, slabiky a slova z mluvené podoby do psané • Dodržuje správné pořadí písmen, úplnost slov a čitelnost psaného projevu	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Mluvený projev</u> - Zlepšování techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmičtější) <u>Čtení</u> - Procvičování probraných písmen z 1. ročníku - Analyticko-syntetické činnosti (skládací abeceda) - Čtení jednoduchých textů s obrázky - Čtení jednoduchých vět s porozuměním (orientace ve čteném textu, odpovědi na otázky k obsahu čteného, ilustrace přečteného) - Čtení psacího písma - Čtení jednoslabičných slov typu: les, dům - Čtení dvojslabičných a víceslabičných slov z otevřených slabik typu: lepší, šijeme, papírový, telefonuje ... - Čtení dvojslabičných a víceslabičných slov majících uzavřenou slabiku na konci - slova typu: šátek, zobáček, okopávat ... - Čtení předložkových vazeb: u lípy, z vody, za les, na zádech, do koše, ze železa, se žirafou, k večeri <u>Psaní</u> - Základní hygienické návyky při psaní, technika psaní (držení psacího náčiní, sklon sešitu, správné sezení v lavici) - Procvičovat již naučená písmena malé a velké abecedy - Rozvíjení jemné motoriky a pohybové koordinace - Psaní písmen, se kterými se žák seznamuje ve čtení – ostatní písmena malé abecedy a velká jen ta, která se od malých neodlišují tvarem: p, N, n, š, d, z, k, b, C, c, r, Č, č, h, ou, au, U, Ž, ž, f, g, ř, Ch, ch	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Komunikace

• Dodržuje základní pravidla společenského chování • Rozlišuje hlásku, slabiku, slovo • Rozlišuje větu • Umí rozlišit věty podle intonace • Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básničky □ • Dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů • Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	- Psaní slabik a slov probíraných ve čtení - Opis psacího písma, přepis slabik, slov a krátkých vět probíraných ve čtení - Diktát písmen, slabik a slov probíraných ve čtení - Vést žáky k sebekontrolě napsaného <u>Formy společenského styku</u> - Prosba, poděkování, pozdrav, omluva, vzkaz JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Nauka o slově</u> - Členění slova na hlásky a slabiky (rytmizace) <u>Věta</u> - Poznat začátek věty (velké písmeno a konec věty . ? !) - Sluchové rozlišení věty . ? ! – podle hlasové intonace LITERÁTNÍ VÝCHOVA <u>Přednes</u> - Přednes rozpočítadel, říkanek, krátkých básniček – i s doprovodným pohybem <u>Poslech</u> - Poslech předčítaného textu <u>Reprodukce a dramatizace podle dané osnovy</u> - Reprodukce přečteného textu nebo pohádky - podle obrázkové osnovy, otázek	

Vzdělávací oblast: Český jazyk a literatura
Vzdělávací obor: Český jazyk
Ročník: 3.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • Čte a zná probraná písmena z 1. a 2. ročníku • Rozpozná hlásky • Čte, rozliší hlásky, slabiky, slova, věty • Převádí slova z mluvené do psané podoby • Čte s porozuměním jednoduché texty • Rozumí pokynům přiměřené složitosti • Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • Opisuje a přepisuje krátké věty • Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy • Rozeznává samohlásky a souhlásky • Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky • Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech • Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně • Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací • Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - Zlepšování techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmižace) - Opakování poznanych písmen z 1. a 2. ročníku - Cvičení pro rozvoj fonemického sluchu - Analyticko-syntetické činnosti (skladací abeceda) - Opakování čtení dvojslabičných i vícslabičných slov z otevřených slabik (typ chata, cibule) - Opakování čtení jednoslabičných slov (typ rak, gól) - Čtení zavřených slabik a dvojslabičných slov majících zavřenou slabiku na konci (typ kopec) - Čtení předložek se slovem - Čtení slov se dvěma souhláskami na začátku (typ kluk, kroužek) JAZYKOVÁ VÝCHOVA - Zvuková stránka jazyka, sluchové rozlišení hlásek, jejich výslovnost - Pravopis lexikální LITERÁTNÍ VÝCHOVA - Reprodukování rozpočítadel, přednes říkanek a básniček; řešení hádanek - Pozorný poslech předčítaného textu - Reprodukce přečteného textu nebo pohádky (samostatně, podle obrázkové osnovy nebo návodných otázek) - Dramatizace pohádky	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Komunikace MKV-lidské vztahy

Ročník: 4.

354

☐ Určuje samohlásky a souhlásky ☐ Zná všechna písmena malé a velké abecedy ☐ Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis tvrdých a měkkých slabik ☐ Dodržuje pořádek slov ve větě ☐ Poznává a určuje druhy vět ☐ Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básničky ☐ Dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů ☐ Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací ☐ Čte krátké texty s porozuměním ☐ Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu ☐ Určí hlavní postavy ☐ Rozliší pohádkové prostředí od reálného ☐ Rozliší pojem kniha, časopis, noviny, ilustrace, text	JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Hláskosloví</u> • Samohlásky, souhlásky, dělení souhlásek • Psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách, výslovnost <u>Nauka o slově</u> • Členění slova na hlásky a slabiky • Slova stejného a opačného významu <u>Věta</u> • Druhy vět, tvoření vět • Pořádek slov ve větě • Začátek a konec věty v řeči a písmu <u>Zvuková stránka jazyka</u> • Výslovnost samohlásek, souhlásek a hláskových skupin • Tempo, intonace, přízvuk LITERÁTNÍ VÝCHOVA <u>Přednes</u> - Říkanky a krátké básničky <u>Poslech</u> - Poslech předčítaného textu <u>Porozumění textu</u> - Hlavní postava a její vlastnosti, prostředí reálné a pohádkové <u>Základní literární pojmy</u> - Říkanka, báseň, pohádka - Spisovatel, čtenář, ilustrace, divadelní představení, herec, kniha, časopis - Správné čtení, výslovnost - Slovní přízvuk - Tiché čtení - Orientace ve čteném textu	

Vzdělávací oblast: Český jazyk a literatura

Vzdělávací obor: Český jazyk

Ročník: 5.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Tvoří otázky a odpovídá na ně - Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - Má vytvořenou odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - Opisuje a přepisuje jednoduché texty - Dbá na úpravný a čitelný písemný projev, dodržuje vzdálenost mezer mezi slovy - Orientuje se ve psaní hůlkovým písmem	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Čtení</u> - Rozvoj tichého čtení, orientace ve čteném textu i tvoření vět - Naslouchání - koncentrační cvičení - Porozumění obsahu textu - Slovní i větný přízvuk - Určování hlavní postavy, vlastnosti postav - Rozlišení místa a času děje, prostředí reálné a pohádkové <u>Mluvený projev</u> - Technika mluveného projevu (výslovnost, slovní přízvuk, intonace) - Vypravování, popis - Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - Jinojazyčné prostředky řeči (mimika, gesta) - Vypravování podle obrázků či vlastních zážitků - Odpovědi na otázky - Tvoření vět na daná slova <u>Psaní</u> - Zpřesnění tvarů písmen a číslic (velikost, sklon písma, správné spojování) - Opis psaného a přepis tištěného textu - Plynulé psaní slov, úprava - nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy - Poměr výšky písmen - Diakritická znaménka - Úprava písemných prací (nadpis, okraje) - Zvyšování rychlosti psaní - Psaní římských číslic - Psaní hůlkovým písmem	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sebepoznání a sebezpojetí OSV – Komunikace OSV – Poznávací schopnosti OSV – Mezilidské vztahy OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Vztah člověka k prostředí MKV – Kulturní rozdíly MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

☐ Řadí slova podle abecedy ☐ Určuje samohlásky a souhlásky ☐ Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis tvrdých a měkkých slabik ☐ Správně vyslovuje a píše slova dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě ☐ Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky ☐ Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět ☐ Pozná podstatná jména, určí rod a číslo ☐ Správně vyslovuje a píše výrazy s předložkami ☐ Zná vyjmenovaná slova po B, L, M ☐ Pozná slovesa ☐ Čte delší jednoduché texty s porozuměním a dokáže je reprodukovat podle jednoduché osnovy ☐ Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu ☐ Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ☐ Rozliší pohádkové prostředí od reálného ☐ Dramatizuje jednoduchý příběh ☐ Vypráví zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle	<u>Formy společenského styku</u> - Pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, adresa (blahopřání, dopis) - Tvoření otázek a odpovědí na otázky - Popis jednoduchých předmětů - Reprodukce jednoduchých textů JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Abeceda</u> - Abecední řazení <u>Hláskosloví</u> - Samohlásky, souhlásky, dělení souhlásek - Psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - Výslovnost a psaní slov se skupinami dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - Psaní a výslovnost znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova - Výslovnost a psaní výrazů s předložkami - Vyjmenovaná slova po B, L, M <u>Věta</u> - Druhy vět na daná slova, druhy vět a jejich určování, pořádek slov ve větě <u>Tvarosloví</u> - Podstatná jména – rod a číslo - Vlastní jména <u>Zvuková stránka jazyka</u> - Sluchové rozlišení hlásek - Výslovnost samohlásek, souhlásek a hláskových skupin - Tempo, intonace, přízvuk LITERÁTNÍ VÝCHOVA <u>Přednes</u> - Říkaný a krátké básničky <u>Poslech</u> - Poslech předčítaného textu <u>Porozumění textu</u> - Hlavní postava a její vlastnosti, rozlišení místa času a děje, prostředí reálné a pohádkové, hlavní	MKV – Lidské vztahy

daných otázek • Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básničky • Rozliší prózu a verše	Myšlenka <u>Základní literární pojmy</u> - Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň - Pohádka, povídka, pověst, bajka - Spisovatel, básník, čtenář, ilustrátor, kniha, časopisy, herec, divadelní představení - Slovní i větný přízvuk - Tiché čtení - Orientace ve čteném textu	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – Anglický jazyk

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

- CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
- CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
- CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce seslovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka • Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • Zopakuje slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • Pozdraví a poděkuje	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - Seznámení se zvukovou podobou cizího jazyka - Intonace a přízvuk angličtiny POSLECH S POROZUMĚNÍM - Nácvik a osvojování správné výslovnosti anglických hlásek - Říkadky k nácviku výslovnosti MLUVENÍ - Pozdravy, rozloučení - Poznáváme barvy - Počítáme do deseti - Anglická dívčí a chlapecká jména - Pojmenujeme nejbližší členy rodiny	OSV - Rozvoj schopnosti poznávání; Komunikace VEGS - Objevujeme Evropu a svět MKV - Kulturní rozdíly

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: **Anglický jazyk**

Ročník: **4.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - Pozdraví a poděkuje - Sdělí své jméno a věk	POSLECH S POROZUMĚNÍM - Základní podoba vět - Základní pravidla výslovnosti, přízvuk, rytmus ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - První čtení s důrazem na výslovnost ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI - Představení sebe sama - Poznáváme to, co jíme a pijeme - Poznáváme školu, rodinu - Poznáváme číslovky - Poznáváme oblečení	OSV – Psychohygiena; Komunikace MKV – Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vzdelávací obor: **Anglický jazyk**
 Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, týkající se osvojovaných témat (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ - Základní podoba vět oznamovacích - Vyjádření souhlasu/nesouhlasu - Poděkování, prosba Téma: - Já a moje rodina - Škola - Jídlo - Roční období - Zvířata ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - První čtení s důrazem na výslovnost PSANÍ	MKV – Kulturní rozdíly

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- umí používat kalkulátor

Učivo

- obor přirozených čísel do 1000
- násobilka
- zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- porovnávání čísel
- sčítání, odčítání, násobení, dělení
- práce s kalkulátorem

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

- úlohy na orientaci v prostoru a čase
- manipulační činnosti s konkrétními předměty
- jednotky hmotnosti, délky a času
- peníze
- tabulky

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p umí používat pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Učivo

- **základní útvary v rovině** □ bod, čára, přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, úsečka, délka úsečky, trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice, kruh
- **základní útvary v prostoru** □ kvádr, krychle, koule, válec
- **osová souměrnost**

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- číselné a obrázkové řady
- doplňovačky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace.

Vyučovací předmět:

Matematika

Ročník: 1.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Čte a píše číslice v oboru do 5 • Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 5 • Zná a používá základní matematické symboly • Porovnává množství a vytváří soubory prvků v oboru do 5 dle daných kritérií • Zná význam méně, více, stejně • Zná význam první, druhý, třetí.....pátý • Rozkládá čísla v oboru do 5 • Řeší jednoduché slovní úlohy • Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek • Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi • Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • Rozlišuje a pojmenuje základní geometrické tvary v rovině a v prostoru a třídí je podle tvaru, velikosti a barev	Číslo a početní operace - Utváření konkrétních představ o čísle - Čísla 1 až 5 - Čtení a psaní čísel do 5 - Numerace v oboru do 5 - Matematické symboly +, -, = - Porovnávání množství v oboru do 5 - Náзорné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 5 - Řadové číslovky - Rozklad čísla do 5, dočítání - Slovní úlohy Závislosti, vztahy a práce s daty - Manipulační činnostmi s konkrétními předměty - Slovní úlohy s použitím platidel - Úlohy na orientaci v prostoru: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu Geometrie v rovině - Základní tvary v rovině – trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník. - Základní tvary v prostoru – krychle, koule, válec	Osv

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: 2.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Čte a píše číslice v oboru do 10 - Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10 - Porovnává množství a vytváří soubory prvků v oboru do 10 dle daných kritérií, porovnává čísla v daném oboru - Zná matematické symboly: +, -, =, □, □ - Zná význam první, druhý...desátý - Rozkládá čísla v oboru do 10 - Řeší jednoduché slovní úlohy - Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - Doplňuje jednoduché tabulky v oboru do 10 - Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s předměty - Zvládá orientaci v prostoru a používat výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - Rozlišuje a pojmenovává základní geometrické tvary v rovině a v prostoru a třídí je podle tvaru, velikosti a barev - Rozlišuje a kreslí přímé a křivé čáry - Rýsuje přímky podle pravítka	Číslo a početní operace - Utváření konkrétních představ o přirozeném čísle - Čísla 1 až 10. Číslo 0 - Orientace v číselné řadě 0 až 10 - Čtení a psaní čísel do 10 - Numerace přirozených čísel v oboru do 10 - Matematické symboly +, -, =, □, □ - Porovnávání množství v oboru do 10, porovnávání čísel v oboru do deseti - Názorné zavedení sčítání a odčítání, dočítání v oboru do 10 - Řadové číslovky - Rozklad čísla do 10 - Slovní úlohy Závislosti, vztahy a práce s daty - Manipulační činnostmi s konkrétními předměty - Tabulky. Tabulka sčítání a odčítání do 10 - Slovní úlohy s použitím platidel - Úlohy na orientaci v prostoru: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu Geometrie v rovině - Základní tvary v rovině – trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník - Základní tvary v prostoru – krychle, koule, válec - Úlohy na orientaci v prostoru: první - poslední - Přímé, křivé čáry - Rýsování přímek	OSV

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Čte, píše a používá číslice v oboru do 20 - Zvládá orientaci na číselné ose - Zná význam první, druhý...dvacátý - Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 s přechodem i bez přechodu desítek - Umí používat tabulku sčítání - Zvládá vztahy mezi sčítáním a odčítáním, zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat - Umí porovnávat čísla v oboru do 20 - Umí rozklad čísel v oboru do 20 - Řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu úkonu do 20 - Řeší slovní úlohy na využití vztahu o n-více, o n-méně v oboru do 20 - Zná matematická symboly pro násobení - Násobí číslem 2 v oboru do 20 - Sčítá a odčítá v oboru do 100 po 10 - Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi - Zvládá orientaci v čase a prostoru - Doplňuje jednoduché tabulky v oboru do 20 - Rozezná přímou, křivou a lomenou čáru a umí je nakreslit - Umí používat pravítko - Rýsuje přímé čáry - Rozezná přímku a úsečku	Číslo a početní operace - Obor přirozených čísel do 20, sčítání a odčítání, rozklad a porovnávání čísel <u>Opakování a prohlubování učiva</u> - Čtení a psaní čísel - Představa o čísle v oboru do 20 - Sčítání a odčítání v oboru do 20 - pamětně - Číslovky řadové 1-20 - Rozklad čísel, dočítání - Slovní úlohy - Porovnávání čísel do 20 - Symbol násobení - Násobilka čísla 2 - Numerace v oboru do 100 po 10 Závislosti, vztahy a práce s daty - Slovní úlohy s použitím platidel - Manipulační činnosti s konkrétními předměty - Jednotka času – hodina - Orientace v prostoru (vpravo, vlevo, nahoře, dole, pod, nad, vpředu, vzadu, před, za) - Úlohy na orientaci v čase - Tabulky a doplňovačky v oboru do 20 Geometrie v rovině a v prostoru - Rýsování přímých a křivých čar - Užití pravítka - Rýsování a označování úseček - Rýsování přímk - Manipulace s předměty	OSV

• Rýsuje a označuje úsečku, přímku • Rozezná sloupce a řady na základě stavby z krychlí • Poznává a pojmenuje základní geometrické tvary v rovině a v prostoru • Zvládá jednoduché praktické úlohy	- Základní útvary v rovině - Základní útvary v prostoru: koule, krychle, válec Aplikační úlohy - Číselné a obrázkové řady - Doplnovačky	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
 Vyučovací předmět: **Matematika**
 Ročník: **4.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose - Rozeznává sudá a lichá čísla - Sčítá a odčítá i písemně dvouciferná čísla - Zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy - Zvládá s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - Určuje čas s přesností na $\frac{1}{4}$ hodiny - Uplatňuje matematické znalosti např. při manipulaci s penězi - Měří a porovnává délku úsečky - Rozeznává základní rovinné útvary - Rozeznává přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují - Rozeznává různoběžky a rovnoběžky - Řeší jednoduché praktické slovní úlohy	Číslo a početní operace <u>Opakování a prohloubení učiva 1. a 3. ročníku</u> - Numerace v oboru do 100 - Sčítání a odčítání v oboru do 20 - Sčítání a odčítání do 100 - ústně i písemně - Slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu - Sčítání a odčítání dvouciferných čísel - Porovnávání čísel - Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě - Pamětné zvládání násobkových řad - Dělení provádět podle schopnosti dětí - Manipulace s konkrétními předměty - Vztah $n - \text{krát více}$, $n - \text{krát méně}$ Závislosti, vztahy a práce s daty - Úlohy na orientaci v prostoru a čase - Peníze - Jednotky času – hodina, minuta Geometrie v rovině a v prostoru - Přímka, úsečka, bod - Trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh - Poznávání těles - Popis rovinných útvarů – strany, vrcholy - Různoběžky a rovnoběžky Aplikační úlohy - Číselné řady - Doplňovačky	OSV

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose - Rozeznává sudá a lichá čísla - Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla - Zapisuje a řeší jednoduché slovní úlohy - Zvládá s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 1000 i na číselné ose - Rozeznává sudá a lichá čísla - Zaokrouhluje čísla na desítky i stovky s využitím ve slovních úlohách - Umí používat kalkulačtor - Umí jednoduché převody jednotek (mm, cm, m, km, g, kg, l, hl) - Orientuje se a čte v jednoduché početní tabulce - Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - Měří a porovnává délku úsečky - Narýsuje úsečky, rovnoběžky a kolmice - Znáorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, kruh a kružnici - Pozná základní tělesa - Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Číslo a početní operace <u>Opakování a prohloubení učiva ze 4. ročníku:</u> - Sčítání a odčítání v oboru do 100 - Sčítání a odčítání v oboru do 1000 – ústně i písemně - Slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu - Sčítání a odčítání dvouciferných čísel - Porovnávání čísel - Zaokrouhlovat čísla na desítky a na stovky s využitím ve slovních úlohách - Rozeznávat sudá i lichá čísla - Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě - Pamětné zvládání násobkových řad - Dělení provádět podle schopnosti dětí - Manipulace s konkrétními předměty - Vztah n – krát více, n – krát méně - Práce s kalkulačtorem Závislosti, vztahy a práce s daty - Jednotky – délky, času, hmotnosti, objemu, praktické převody jednotek (mm, cm, m, km, g, kg, l, hl) - Slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti a času - Tabulky - Počítání s penězi Geometrie v rovině a v prostoru - Úsečky – rýsování s přesností na milimetry - Kolmice a rovnoběžky – pravý úhel - papírem, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou, rýsování rovnoběžných přímek - Různoběžky - rýsování - Čtverec a obdélník – vyznačení, popis, vlastnosti stran - Rýsování čtverce a obdélníku	OSV – Spolupráce a soutěživost

• Určí osu souměrnosti překládáním papíru	- Kruh a kružnice – střed, poloměr a průměr kruhu a kružnice - Rýsování kružnice - Oblouk kružnice - Kvádr, krychle, koule, válec - Procvičování sčítání úseček v cm, mm - Osová souměrnost	
• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy	Aplikační úlohy - Číselné řady - Doplnovačky	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru INFORMATIKA

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ☐ systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- ☐ nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ☐ ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- ☐ porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- ☐ rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- ☐ komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

- ☐ standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- ☐ posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- ☐ nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- ☐ otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

1. stupeň. DATA

INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

- Žák:
- I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo

-data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období,

- Žák:
- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

-řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu

- kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

- Žák:
- I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná řada

žák

Učivo

- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznam

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Očekávané výstupy – 2. období

- Žák:
- I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo:

- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

1. stupeň 4. ročník:
Ovládání digitálního zařízení .Digitální technologie

MDÚ v RVP ZV

Očekávané výstupy

Žák:

-najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

-popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, popíše, k čemu je používá - zapíná, vypíná bezpečně digitální zařízení, se kterým pracuje - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky (CTRL+C, CTRL+V) - popíše s pomocí vizuální podpory pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi v místě, ve kterém pracuje	Digitální zařízení Definice Zapnutí/vypnutí Digitální text Vyhledávání textu Editace textu Zařízení/aplikace Ovládání myši (kreslení čar, vybarvování, používání ovladačů, kreslení bitmapových obrázků) Ovládání klávesnice (psaní slov na klávesnici, klávesová tlačítka Ovládání aplikací (schránka – ukládání obrázků, textu, krok zpět, zoom) Přehrávání zvuku a videa Soubor Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Vytvoření obrázku Pravidla Dodržování a popis pravidel	Řád učebny INF, bezpečnost práce se zařízením Zásady bezpečné práce v digitálním světě – ve školní učebně i v běžném životě B: doplňování a úprava textu D: tučné písmo, kurzíva, podtržení, velikost písma, písmo, E B: klikání myši, tahání myši B: kreslení čáry a vybarvování D, E B: ovladače A: kap. 3, 5 B: psaní na klávesnici B: přehrávání zvuku F D, E

Zdroj: A: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)

B: Jednoduché ovládání počítače (<http://home.pf.jcu.cz/jop/>), Interaktivní displej-Moza Book3/2karty

C: <https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>

D: Microsoft Word

E: Malování

F: Webový prohlížeč

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

4. ročník

Práce ve sdíleném prostředí-4.r.

Digitální technologie

MDÚ v RVP ZV, Očekávané výstupy

žák:

-najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

-popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• uvede různé příklady využití digitálních technologií se kterými opakovaně setkal • popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého • vybírá podle zadaných kritérií informace, které o sobě může zveřejnit • najde a spustí z plochy známou aplikaci, se kterou již pracoval	Využití digitálních technologií v různých oborech Správné používání digitálního zařízení Technické problémy a přístupy k jejich řešení Ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele	Telefon, tablet, navigace, digitální fotoaparát, kamera, čtečka kódů, bankomat) A: kap. 8 (počítač), B A: kap. 6, B A: kap. 7

Zdroj: A: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)

B: Webový prohlížeč

Úvod do kódování a šifrování dat a informací -4.r.

Data, informace a modelování

MDÚ v RVP ZV

Očekávané výstupy

-uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby, na základě dat

Očekávané výstupy ŠVP.Žák	Učivo	Materiál
• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, Emodži Využití značek, piktogramů, symbolů	A, B Práce s piktogramovými obrázky bez Pc i s Pc, tabletem, chytrým mobilem Symboly, nápisy, dopravní značky (např. zápis domácího úkolu, sebehodnocení, zápis služeb např. psaní domácího úkolu, chování o přestávce), jak postupuje a jaká rozhodnutí uskutečňuje

Zdroj: A: Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

B: Webový prohlížeč

Úvod do práce s daty, Informační systémy

MDÚ v RVP ZV

Očekávané výstupy

-v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

-pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky: pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • uvede příklady skupin objektů ve svém okolí (např. naše škola, moje rodina, potraviny) rozlišuje shodné a odlišné vlastnosti objektů řadí prvky (forma textu, obrázku, modelu) do seznamů - přihadí objekty (předměty, soubory) do skupin podle daných kritérií • pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Data, druhy dat Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Porovnáváme a prezentujeme data	A: Interaktivní display- Barevné kamínky B: Hledání dat Pracuje s texty-ve školním prostředí (např. rozvrh hodin, jídelníček) B,C: Doplňování vět Doplňování prvků – předměty, obrázky, text, čísla nejprve v prostoru, na papíře) B: Datíková nespavost B: Hudební nástroje B: Škytavka B: Ovoce a zelenina

Zdroj:

A: Interaktivní dotykový displej: Barevné kamínky

B: Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>) C: Inter. Displej- Moza Book-2- Hodnotící tabule

Základy programování – příkazy, opakující se vzory-5.r.

Algoritmizace a programování

MDÚ v RVP ZV

Očekávané výstupy

- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb
- , navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• nakrokuje řešení jednoduchého problému, který opakovaně řeší, do dílčích kroků • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • s pomocí předmětů, obrázků, textů, znaků znázorní posloupnost jednoduchého postupu • sestavuje postup konkrétní známé situace, kterou již řešil, a to i s použitím opakování známých postupů • popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb	např. cesta do školy, účast na školním výletu), možno využít vizuální podporu Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Vlastní bloky a jejich vytváření. Řešení školní aktivity, pohádkové příběhy Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	A:Tomáš - – algoritmizace a programování Rozpozná-např. řady předmětů, symbolů, obrázků, cyklus rok, roční období, měsíc, týden, den B:Interaktivní display- Barevné kamínky: Ladění, hledání chyb C:Interaktivní display MozaBook-1- dekodovní Interaktivní display- Barevné kamínky: C:Užití piktogramů emoji (chytrý telefon, tablet)

Zdroj: A:Učebnice interaktivní myšlení- Výlety šaška Tomáše

B: Interaktivní displej- barevné kamínky, Moza Book C:Chytrý telefon, tablet

+učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)
([https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly\)-jenom](https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)-jenom) základ

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
5. ročník

Úvod do informačních systémů, Informační systémy-5.r.

MDÚ v RVP ZV

Očekávané výstupy

Žák:

-v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky ve známém systému souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy(např. systém naše škola a prvky třídy, dívky, chlapci, učitelé	A:Interaktivní display- Barevné kanmínky Systémy kolem nás

Zdroj:

A: Interaktivní displej

B: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

Očekávané výstupy

Základy programování – vlastní bloky, náhoda, Algoritmizace a programování-5.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb,
- navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
● navrhne podle předlohy možné kroky řešení jednoduchého problému, který ho zajímá, pomocí nabídnutého symbolického zápisu ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok	Kreslení čar .Znázorní pomocí zápisu :předměty, piktogramy, fotografie, text) Pevný počet opakování	A:Tomáš-kroky k cíli A:kreslení, obtahování, vyplňování B,C. A: práce s textem B,C. D: Interaktivní displej- Moza Book-1.2.7-dekódování

Zdroj:

- A: Tomáš, A: Jednoduché ovládání počítače (<http://home.pf.jcu.cz/jop/>),
B:WORDpad
C: Malování
D: Interaktivní displej

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat-5.r.

Data, informace, modelování

MDÚ v RVP ZV

Očekávané výstup

žák:

-popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• získává podle návodu data ze svého okolí • získává data, která se vztahují k problému ze sféry jeho zájmu • vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat • zaznamenává tato data • pomocí obrázku znázorní jev, se kterým má opakovanou zkušenost • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky	Pozorování, dotaz, pokus atd.), Hledání cesty Schémata, obrázkové modely Data o: počasí, stravování ve školní jídelně, sběr odpadu, výsledky sportovních soutěží Data, informace, sběr a záznam dat, s využitím textu, čísla, barvy a tvaru, obrazu a zvuku (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) Zaznamenává: čísla, text, tvar, barva, zvuk atd.) Pozorování, Jednoduchý dotazník,	A: modely -model jako zjednodušené znázornění skutečnosti myšlenkové mapy B:Práce s datystr.28 C:Dotykový interaktivní displej – barevné kamínky Sebehodnocení, rodokmen- myšlenková mapa Sebehodnocení C:Dotykový interaktivní displej – Barevné kamínky Moza Book7/9-Cesty C:práce s obrázky

Zdroj.A: škola Holice:

B:Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

C:Dotykový interaktivní dysplej

+metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

Základy programování – postavy a události-5.r.

MDÚ v RVP ZV

Očekávané výstup

žák:

-sestavuje symbolické zápisy postup

-popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

-rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Očekávané výstupy ŠVP žák:	Učivo	Materiál
• pohybuje se osobně nebo zprostředkovaně v prostředí labyrintu • řeší jednoduchý problém po jednotlivých krocích podle návodu • používá různé formy zápisu postupů pomocí obrázků, značek, symbolů či textu • přečte, porozumí krokům ve známém postupu • rozpozná situaci využívající opakovaně použitelné postupy • sestaví podle předlohy funkční postup řešící konkrétní jednoduchou situaci	Řeší např. pravidla pro práci s PC, mytí rukou, příprava na hodinu, úklid pracovního místa) Pracovní postup- známý-P Výuka A: modely myšlenkové mapy	A: modely myšlenkové mapy C: Dotykový interaktivní displej – barevné kamínky C: práce s obrázky

Zdroj.A: škola Holice:

B:Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

C:Dotykový interaktivní dysplej

+metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

Ovládání digitálního zařízení .Digitální technologieII-5.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

-popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• uživatelsky pracuje s digitálním zařízením, v případě potřeby podle jednoduchého strukturovaného návodu • edituje podle pokynu digitální text, vytvoří obrázek • uloží podle pokynu svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • najde a spustí známou aplikaci • používá heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • popíše stanovená pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi v místě , ve kterém pracuje	Ovládání klávesnice Elektronická pošta- sms Odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv Dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou Seznámí se s problematikou kyberšikany a jejím nebezpečím	A: Psaní na klávesnici Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku A: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 A: přehrávání zvuku B:Psaní na dotykovém mobilu, A:psaní interaktivním dotykovém displeji Přihlášená a odhlášení ze sítě D:-Bezpečnost práce v síti (hesla) -Nebezpečí kyberšikany

Zdroj:A Jednoduché ovládání počítače (<http://home.pf.jcu.cz/jop/>)

Dotykový mobil

C:. Dotykový interaktivní displej

D: Digitální technologie 1. stupeň ZŠ, RVP 2021

B: Informatika pro 1. stupeň základní školy

(<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy, zná nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti
- ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Učivo

- **domov a jeho okolí** □ orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, adresa bydliště, místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti
- **škola** □ prost
- ředí školy a život ve škole a jejím okolí, základy dopravní výchovy
- **obec (město)** □ poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačná místa, části obce (města)
- **okolní krajina** (místní oblast, region) □ charakteristické znaky krajiny, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body
- **Česká republika** □ orientace na mapě ČR, hranice státu, povrch a podnebí; města, regiony, obyvatelstvo
- **Evropa** □ mapa Evropy, cestování
- **mapy** □ čtení mapy, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování
- ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-2-01p, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-2p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

- **rodina a společnost** □ role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování; zájmové organizace a spolky; jednání v obchodě, na poště, u lékaře; peníze
- **právo a spravedlnost** □ základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; protiprávní jednání (krádež, šikanování, zneužívání, týrání) a jeho postih

- **osobní bezpečí** ☐ chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích, služby odborné pomoci (pomáhající organizace)
- **situace hromadného ohrožení** ☐ chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-3-01p *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*
- ČJS-3-3-01p *zná rozvržení svých denních činností*
- ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- ČJS-3-3-03p *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*
- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji*
- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

Učivo

- **orientace v čase** ☐ určování času a měření času, roční období, den, týden, měsíce, rok, kalendář
- **naše země v dávných dobách** ☐ způsob života v pravěku, příchod Čechů, počátky českého státu, život ve středověku
- **současnost a minulost v našem životě** ☐ proměny způsobu života; minulost kraje; významné historické objekty v regionu a ČR; regionální pověsti, tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-4-01p *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- ČJS-3-4-02p *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- ČJS-3-4-02p *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- ČJS-3-4-03p *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-4-01p *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- ČJS-5-4-02p *popíše střídání ročních období*
- ČJS-5-4-03p *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přízpůsobení organismů prostředí*
- ČJS-5-4-05p *zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata*
- ČJS-5-4-05p *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- ČJS-5-4-05p *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- ČJS-5-4-06p *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Učivo

- **příroda v ročních obdobích** ☐ znaky ročních období, chování živočichů, péče o zvířata a ptáky, sezónní práce na zahradě a na poli
- **pohyby Země**
- **látky a jejich vlastnosti** ☐ základní rozdělení látek a jejich vlastnosti, porovnávání látek
- **voda a vzduch** ☐ výskyt, vlastnosti a význam, oběh vody v přírodě, ochrana vodních toků; vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu, ochrana ovzduší
- **půda** ☐ působení přírodních vlivů; význam půdy
- **rostliny, houby, živočichové** ☐ projevy, průběh a způsob života; životní podmínky; výživa, stavba těla u vybraných druhů; chráněné a ohrožené druhy; význam v přírodě a pro člověka

- **ochrana přírody** □ chování k přírodě; péče o životní prostředí; třídění odpadů a jejich likvidace; živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

- **lidské tělo** □ části lidského těla, hlavní orgány a orgánové soustavy a jejich funkce, rozdíly mezi mužem a ženou
- **péče o zdraví, zdravá výživa** □ denní režim; zdravá strava a pitný režim; význam aktivního pohybu; osobní a intimní hygiena; běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci, základní péče o nemocného; drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc
- **návykové látky a zdraví** □ nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání, nebezpečí gamblerství (chorobné hráčství)
- **osobní bezpečí** □ bezpečné chování v silničním provozu; krizové situace a formy násilí; agresivita, obrana proti agresivním jedincům; služby odborné pomoci
- **ochrana člověka za mimořádných událostí**

Ročník: 1.

389

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - Zvládne cestu do školy - Zná nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy - Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - Dodržuje základní pravidla společenského chování - Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti - Zvládne jednoduchou orientaci v čase - Zná rozvržení svých denních činností - Pozná různé lidské činnosti - Seznámí se s dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Domov a jeho okolí</u> - Adresa bydliště, náš byt, zařízení bytu - Kulturní a historické zajímavosti - Místní pověsti <u>Škola</u> - Naše škola, prostředí školy a život ve škole - Život v okolí školy - Základy dopravní výchovy, dopravní prostředky <u>Obec</u> - Význačná místa v obci, části obce, současnost obce <u>Okolní krajina</u> - Významné orientační body LIDÉ KOLEM NÁS <u>Rodina a společnost</u> - Rodina v užším a širším slova smyslu, život a funkce rodiny, role rodinných příslušníků - Mezilidské vztahy - Základní pravidla společenského chování v rodině, ve škole a ve společnosti - Jednání v obchodě – nakupujeme - Jednání na poště – telefonujeme LIDÉ A ČAS <u>Orientace v čase</u> - Kalendář, rok, roční období, měsíce, den, týden, dny v týdnu, části dne, režim dne, hodiny – celá hodina - Využití volného času, práce a odpočinek <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny	OSV - Mezilidské vztahy OSV - Komunikace OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Poznávací schopnosti EV - ekosystémy

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - Popíše a zvládne cestu do školy - Uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy - Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké rodinné vztahy - Dodržuje základní pravidla společenského chování - Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Domov a jeho okolí</u> - Adresa bydliště, náš byt - Kulturní a historické zajímavosti, místní pověsti, některé tradice a zvyky (masopust apod.) <u>Škola</u> - Naše škola, prostředí školy a život ve škole, vnitřní řád školy, jméno třídního učitele, vedení školy, zaměstnanci školy, naše třída, vybavení učebny - Život v širším okolí školy - Základy dopravní výchovy <u>Obec</u> - Poloha v krajině, význačná místa v obci a v jejím širším okolí, části obce, současnost obce <u>Okolní krajina</u> - Významné orientační body, regionální zvláštnosti LIDÉ KOLEM NÁS <u>Rodina a společnost</u> - Rodina v užším a širším slova smyslu, život a funkce rodiny, role rodinných příslušníků, vztahy mezi jednotlivými členy rodiny, příbuzenské vztahy, zaměstnání rodičů, různé druhy zaměstnání - Vztahy mezi chlapci a děvčaty v daném věku, prvky sexuální výchovy – témata volit průběžně podle situace ve třídě - Mezilidské vztahy - Základní pravidla společenského chování v rodině, ve škole a ve společnosti	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Poznávací schopnosti OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace MKV – Lidské vztahy EV – Ekosystémy EV – Základní podmínky života

• Poznává kolik je hodin, orientuje se v čase • Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • Zná rozvržení svých denních činností • Poznává různé lidské činnosti • Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • Poznává nejběžnější druhy domácích zvířat a volně žijících zvířat • Pojmenuje základní druhy ovoce, zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami • Provede jednoduchý pokus podle návodu • Uplatňuje základní zásady chování k přírodě	LIDÉ A ČAS <u>Orientace v čase</u> - Kalendář, rok, roční období, měsíce, den, týden, dny v týdnu, části dne, režim dne, dělení hodiny na půlhodiny a čtvrt hodiny - Využití volného času, práce a odpočinek, různé činnosti lidí <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Proměny způsobu života - Významné historické objekty v regionu - Tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny ROZMANITOST PŘÍRODY <u>Příroda v ročních obdobích</u> - Znaky ročních období - Sezónní práce na zahradě, v sadě, na poli a na louce, senoseč, žně - Péče člověka o přírodu - Péče o zvířata a ptactvo, chování živočichů - Sezónní hry a zábavy dětí <u>Živočichové a rostliny</u> - Život v přírodě - Domácí zvířata - Volně žijící zvířata a ptáci, ptactvo v okolí školy, odlet a přilet ptactva, hnízdění, význam ptactva, péče o ptáky, kteří u nás přezimují - Rozlišování základních druhů ovoce, zeleniny a obilí - Stromy a houby v lese - Jarní a letní květy na louce i na zahradě, stavba těla rostlin, životní podmínky rostlin - Kvetoucí stromy - Opilování květů - Hmyz <u>Ochrana přírody</u> - Životní podmínky - Chování v přírodě, péče o životní prostředí, význam třídění odpadů - Živelné pohromy a ochrana před nimi - Nebezpečí při vypalování trávy	

• Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; - popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění • Rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných • Pojmenuje hlavní části lidského těla • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<u>Látky a jejich vlastnosti</u> - Rozdělení a porovnávání látek, výrobky z nich (dřevo, sklo, kůže, železo apod.) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ <u>Lidské tělo</u> - Hlavní části lidského těla - Rozdíly mezi chlapcem a dívkou - Naše smysly – orientačně (zrak, sluch, čich, chuť, hmat), péče o ně <u>Péče o zdraví, zdravá výživa</u> - Denní režim - Zdravá strava a pitný režim, význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví - Význam otužování a aktivního pohybu - Osobní a intimní hygiena - Běžné nemoci a prevence, chování v době nemoci - Drobné úrazy a poranění, předcházení úrazům, první pomoc při drobném poranění, bodnutí hmyzu, uštknutí zmije <u>Návykové látky a zdraví</u> - Nebezpečí užívání návykových látek a jejich odmítání <u>Osobní bezpečí</u> - Bezpečné chování v silničním provozu, uplatňování základních pravidel silničního provozu pro chodce a cyklisty, chování při dopravní nehodě - Bezpečné chování ve třídě, v budově školy, při hrách venku a při sezónních činnostech	

Přírodověda Ročník: 4.

396

Ročník: 5.

397

• Poznává základní rozdělení látek a jejich vlastností • Provádí jednoduché pokusy se známými látkami	ROZMANITOST PŘÍRODY – neživá příroda <u>Látky a jejich vlastnosti</u> - Pevné, kapalné a plynné látky, vzájemné porovnání <u>Voda a vzduch</u> - Vlastnosti a význam, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu – ochrana ovzduší <u>Nerosty, horniny v místní krajině</u> - Písek, štěrk, žula, uhlí, ropa, zemní plyn	

Ročník: 4.

399

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: **Vlastivěda**

Ročník: **5.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec do příslušného kraje • Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • Orientuje se na mapě ČR, určí světové strany • Má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě • Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí • Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest • Poznává státní symboly České republiky • Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) • Rozpoznává nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy • Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácení peněz • Porovnává svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz • Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	MÍSTO, KDE ŽIJEME <u>Domov a jeho okolí</u> - Orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, adresa bydliště, místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti <u>Obec, město</u> - Poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významná místa, části obce (města) <u>Okolní krajina</u> - Charakteristické znaky krajiny, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body <u>Česká republika</u> - Orientace na mapě, hlavní světové strany, hranice států, města, regiony, obyvatelstvo, sousední státy, hlavní město Praha, nejdůležitější pohoří, nížiny, řeky, Státní symboly <u>Mapy</u> - Čtení mapy, vysvětlivky LIDÉ KOLEM NÁS <u>Rodina a společnost</u> - Vztahy v rodině, chování ve společnosti - Ochrana životního prostředí - Role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, příbuzenské vztahy - Péče o estetické prostředí domova, základní pravidla společenského chování - Mezilidské vztahy - Pravidla společenského chování – jednání na poště, v obchodě, u lékaře - Právo – práva a povinnosti žáků ve škole, protiprávní jednání (šikana, krádež, . . .)	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – Sebepoznání a sebepojetí VEGS – Objevujeme Evropu a svět

• Rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji • Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	- Osobní bezpečí – chování v krizových situacích, znát důležitá telefonní čísla LIDÉ A ČAS <u>Naše země v dávných dobách</u> - Naše vlast v pravěku – lovci mamutů, pověsti z minulosti českého státu, příchod Čechů, Velkomoravská říše, Cyril a Metoděj, Karel IV. – v souvislosti s hlavním městem ČR <u>Současnost a minulost v našem životě</u> - Významné historické objekty v regionu ČR, regionální pověsti, tradiční lidové svátky, státní svátky a významné dny	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ☐ HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- ☐ HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu
- ☐ HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- ☐ HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ☐ HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- ☐ HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
- ☐ HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- ☐ HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní ☐ frázování

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- ☐ rytmicizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu
- ☐ intonační cvičení
- ☐ hra na tělo
- ☐ grafický záznam melodie
- ☐ hra na nástroje Orffova instrumentáře (interpretace těžkých a lehkých dob v dvou, tří a čtyřdobém taktu, hra doprovodu)

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- ☐ výška, síla, délka tónu
- ☐ rozpoznávání tempa a rytmu
- ☐ zpěvní hlasy
- ☐ zvuk hudebních nástrojů
- ☐ slavné melodie a skladby, skladby určené dětem, nejvýznamnější hudební skladatelé

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- ☐ pochod podle hudebního doprovodu
- ☐ pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • Reaguje pohybem na znějící hudbu • Rozpozná sílu zvuku	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena - Rytmizace jednoduchých slovních spojení - Rytmizace a melodizace říkadel - Deklamace rozpočítadel - Zpěv lidových a umělých písní v rozsahu kvinty INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Orffův instrumentář (bubínek, hůlky, tamburína) - Rytmická cvičení s využitím říkadel - Hra na ozvěnu - Jednoduchý doprovod k písním HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - Pochod, klus v různém tempu, poskoky - Jednoduché taneční prvky - Spojení jednoduchých tělesných cvičení s hudebním doprovodem - Hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání) - Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Sluchové, hlasové, poslechové činnosti pochodové - Poslech hudby instrumentální dle výběru, zvuky hudebních nástrojů - Poslech dětských písniček - Poslech koled v provedení dětských sborů	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **2.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zpívá na základě svých dispozic jednoduché písně v rozsahu kvinty - Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, zřetelně vyslovuje při rytmozaci - Reaguje pohybem na znějící hudbu - Rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena - Intonační cvičení, rozezpívání, jednoduché rozšiřování hlasového projevu nahoru i dolů - Rytmizace jednoduchých slovních spojení - Rytmizace a melodizace říkadel - Deklamace rozpočítadel - Zpěv lidových a umělých písní v rozsahu kvinty s nástrojovým doprovodem, zpěv vybraných vánočních koled INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Orffův instrumentář (bubínek, hůlky, tamburína, triangel, dřevěný blok, prstové činelky) - Rytmická cvičení s využitím říkadel - Hra na ozvěnu - Hra na otázku a odpověď - Hra na nástroje Orffova instrumentáře - Nástroje, obrázkové reprodukce HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI (rytmický výcvik) - Hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání) - Pohybové, rytmické hry s říkadly a dětskými popěvkami - Různé druhy chůze (krok vycházkový, vojenský, čapí, po špičkách...), běhu, poskoků - Pohod se zpěvem podle hudebního doprovodu - Tělesná cvičení s hudebním doprovodem - Pohybová improvizace POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Sluchové, poslechové, hlasové činnosti (tón vysoký – nízký, silný – slabý, dlouhý – krátký) Poslech hudby vokální, instrumentální dle výběru (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) - Poslech hudby instrumentální v provedení malého souboru nástrojů, zvuky hudebních nástrojů - Orffův instrumentář	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **3.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel - Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v rozsahu sexty - Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku - Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Dechová a hlasová cvičení, hlasová hygiena - Rozšiřování hlasového projevu nahoru i dolů - Zpěv lidových i umělých písní v rozsahu sexty s nástrojovým doprovodem - Zpěv vánočních koled - Zpomaluje x zrychluje - Dechová a hlasová cvičení - Rytmizace a melodizace říkadel INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Orffův instrumentář – bubínek, dřívka, tamburína, triangel, blok, činelky... - Hra na Orffovy nástroje – doprovod písní - Rytmická cvičení s využitím říkadel - Rytmické hry – na ozvěnu, na otázku a odpověď - Obrázkové reprodukce, audio, video ukázky HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - Rytmizace říkadel - Pohybové a rytmické hry s říkadly a dětskými popěvkami - Různé druhy chůze, běhů, poskoků – s potleskem, podupem, otočením... - Tělesná cvičení s hudebním doprovodem - Jednoduché taneční prvky - Hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání) - Vyjádření hudby pohybem, pohybová improvizace POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Sluchové poslechové činnosti – tón vysoký x nízký, dlouhý x krátký, silný x slabý - Poslech instrumentální hudby v provedení souboru nástrojů, zvuky hudebních nástrojů – Orffův instrumentář - Hudební hádanky, poslech dětských písní lidových i umělých, poslech písní v provedení dětských sborů - Poslech hudby vokální a instrumentální dle výběru (pochodová, taneční, ukolébavky), lidského hlasu, hudebních nástrojů	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **4.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • Seznámí se s notovou osnovou • Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň • Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje • Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb • Odliší tóny podle výšky, síly a barvy	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Intonační cvičení, rozvoj hudební paměti - Zřetelná výslovnost, správná dynamika a rytmus - Zpěv lidových i umělých písní v durových i mollových tóninách - Hlasová hygiena, hospodárné dýchání - Seznámení s notovou osnovou INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Hra na tělo - Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře - Rytmus ve dvoudobém, třídobém i čtyřdobém taktu HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami - Pohybové vyjádření hudby – improvizace - Pochod - Taneční hry se zpěvem - Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti - Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Kvality tónů – délka, síla, barva, výška - Rozpoznání tempa, rytmu skladby, písně - Poslech skladeb známých skladatelů - Poslech lidových orchestrů, dechových orchestrů	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **5.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • Seznámí se s notovou osnovou • Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň • Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje • Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb • Odliší tóny podle výšky, síly a barvy • Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - Intonační cvičení, rozvoj hudební paměti - Zřetelná výslovnost, správná dynamika a rytmus - Zpěv lidových i umělých písní v durových i mollových tóninách - Jednoduchý dvojhlas a kánon - Orientace v notovém záznamu - Hlasová hygiena, hospodárné dýchání INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Hra na tělo - Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře - Rytmus ve dvoudobém, třídobém i čtyřdobém taktu - Rytmizace, melodizace, hudební improvizace HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - Pohybové vyjádření hudby – pantomima a pohybová improvizace - Základní taneční kroky - Utváření pohybové paměti - Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý POSLECHOVÉ ČINNOSTI - Kvality tónů – délka, síla, barva, výška - Poslech a rozpoznání: malé písňové formy, velké písňové formy (variace, rondo) - Poslech skladeb známých skladatelů - Poslech a seznámení se s různými hudebními styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy □ 1. období

žák

- VV-3-1-01-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy □ 2. období

žák

- VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)
- vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastní i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika, objekty, comics)
- prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav či dalších akcí školy)
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací
předmět: **Výtvarná výchova**
Ročník: **1.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - Zvládá techniku kresby - Rozpoznává a pojmenovává linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích vlastní tvorby - Zvládá techniku malby - Modeluje z plastelíny - Umí výtvarně zpracovat přírodní materiál	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <u>Kresba</u> - Rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektu do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše - Kreslení – měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhlí, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod. <u>Malba</u> - Rozvíjení základních dovedností v práci se štětcem a barvami - Malování – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti - Teorie barvy – barvy základní a podvojně (seznámení) - Hry s barvou - rozfoukávání, rozpíjení, zapouštění barev <u>Modelování</u> - Rozvíjení smyslu a citlivosti pro tvar a prostor, poznávání základních vlastností plastických materiálů – tvárnost - Vytvářet koordinovanými pohyby rukou a prstů tvar předmětu - Techniky – přímé a krouživé pohyby dlaně a rukou - hnětení, mačkání, válení, kroucení, vytahování, stlačování, uštipování, stiskání, vtiskání, trhání, přilepování <u>Další výtvarné techniky</u>	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života

• Zvládá koláž, frotáž • Umí rytmicky řadit přírodní prvky, barevné plochy, tvary apod. • Pozná známé ilustrace dětských knih • Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech • Sděluje výsledky své činnosti spolužákům (za pomoci učitele)	- Založené na fantazii a smyslovém vnímání – dotváření, nalepování, tisk, otisk přírodních materiálů (větvíčky, šišky, kůra stromů, listy, peří, pecky, zrna apod.) <u>Pěstování smyslu pro rytmus</u> - V řadě, ve sloupcích, střídáním dvou i více barev, tvarů <u>Ilustrátoři dětské knihy</u> - J. Lada, O. Sekora OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě za pomoci a vedení učitelem	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací
předmět: **Výtvarná výchova**
Ročník: **2.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - Zvládá techniku kresby - Rozpoznává a pojmenovává linie, barvy, tvary a objekty ve výsledcích vlastní tvorby - Zvládá techniku malby - Modeluje z plastelíny, na pískovišti	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <u>Kresba</u> - Rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektu do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše - Kreslení – měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhlí, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod. <u>Malba</u> - Rozvíjení základních dovedností v práci se štětcem a barvami - Malování – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti - Teorie barvy – barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast) - Poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí, elementární symbolika barev (modrá jako nebe apod.) - Hry s barvou - rozfoukávání, rozpíjení, zapouštění, rozstříkávání barev <u>Modelování</u> - Rozvíjení smyslu a citlivosti pro tvar a prostor, poznávání základních vlastností plastických materiálů – tvárnost - Vytvářet koordinovanými pohyby rukou a prstů tvar předmětu, koordinovat záměry hmatem i tvarově - Modelování na pískovišti – vytvářet - Schopnost organizovat prostor (modelovat okolí školy apod.)	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života

• Výtvarně zpracovává přírodní materiál • Zvládá koláž, frotáž, mozaiku a jiné nekonvenční techniky • Rytmicky řadí přírodní prvky, barevné plochy, tvary • Poznává známé ilustrace dětských knih • Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při vlastní tvorbě • Sděluje výsledky své činnosti spolužákům (za pomoci učitele)	- Techniky – přímé a krouživé pohyby dlaně a rukou - hnětení, mačkání, válení, koulení, vytahování, stlačování, uštipování, stiskání, vtiskání, trhání, přilepování - Objemové předměty – ovoce, bochník; zvířátka; modelování pohádky; postavy apod. <u>Další výtvarné techniky</u> - Založené na fantazii, dětské tvořivosti a smyslovém vnímání – dotváření, nalepování, tisk, otisk přírodních materiálů, skládání mozaiky, upravování tvarově zajímavých přírodnin apod. - <u>Pěstování smyslu pro rytmus</u> - V řadě, ve sloupcích, střídáním dvou i více harmonických barev, geometrických tvarů, první poznávání vzniku ornamentu <u>Ilustrátoři dětské knihy</u> - J. Lada, O. Sekora, J. Čapek OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě za pomoci a vedení učitelem	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá techniku kresby • Rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitel.) • Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • Zvládá techniku malby • Modeluje z plastelíny, z moduritu, z hlíny	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <u>Kresba</u> - Rozvíjení grafického pohybu, pohybových představ a poznatků o zacházení s barvou, smyslové činnosti a citlivosti, paměti pro barvy, tvary, linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektu do celků, dodržování poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše, kresba figury - Kreslení – měkkým grafickým materiálem (voskové a suché pastely, tabulové křídly, rudka, uhlí, fixy), prsty, dřívkem (špejlí), pastelkami apod. <u>Malba</u> - Rozvíjení smyslové citlivosti, základních dovedností v práci se štětcem a barvami - Malování – vodovými a temperovými barvami, kulatými a plochými štětci různé velikosti - Teorie barvy – barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast), poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí, elementární symbolika barev (modrá jako nebe apod.) - Hry s barvou – rozfukávání, rozpíjení, zapouštění, rozstříkávání barev, barevné soutisky, harmonické barvy v pásu, v ploše a v kruhu <u>Modelování</u> - Rozvíjení smyslu a citlivosti pro tvar a prostor, poznávání základních vlastností plastických materiálů – tvárnost - Vytvářet koordinovanými pohyby rukou a prstů tvar předmětu, koordinovat záměry hmatem i tvarově - Modelování na pískovišti – vytvářet, schopnost	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života

• Výtvarně zpracovává přírodní materiál • Zvládá koláž, frotáž, mozaiku, kombinované a jiné nekonvenční techniky • Rytmičky řadí přírodní prvky, barevné plochy, tvary apod. • Poznává známé ilustrace dětských knih • Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech • Sděluje výsledky své činnosti svým spolužákům	organizovat prostor (modelovat okolí školy apod.) - Techniky – přímé a krouživé pohyby dlaně a rukou - hnětení, mačkání, válení, koulení, vytahování, stlačování, uštipování, stiskání, vtiskání, trhání, přilepování, modelování na hliněné podložce - Objemové předměty – ovoce, bochník; zvířátka; modelování pohádky; postavy apod. <u>Další výtvarné techniky</u> - Založené na fantazii, dětské tvořivosti a smyslovém vnímání – dotváření, nalepování, tisk, otisk přírodních materiálů, skládání mozaiky, upravování tvarově zajímavých přírodnin, spojování různých materiálů (drátkem, motouzem, lepením) apod. <u>Pěstování smyslu pro rytmus</u> - V řadě, ve sloupcích, v ploše, rytmické střídání dvou i více harmonických barev, proužků, geometrických tvarů, oblého tvaru s hranatým, první poznávání vzniku ornamentu <u>Ilustrátoři dětské knihy</u> - J. Lada, O. Sekora, J. Čapek, J. Trnka, M. Aleš OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, v rámci výstav či dalších akcí školy	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací
předmět: **Výtvarná výchova**
Ročník: **4.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá techniku kresby - Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu - Zvládá techniku malby - Rozlišuje, pojmenovává, třídí a porovnává linie, tvary, barvy, objekty - Získané zkušenosti uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě - Výtvarně zpracovává přírodní materiál - Při tvorbě vychází ze svých zrakových, sluchových a hmatových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - Jmenuje některé známé ilustrátory s přihlédnutím k věku	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <u>Kresba</u> - Při zobrazování přírodních a umělých forem sledovat a vnímat tvar, barvu, linii - Výtvarné vyjádření tvaru věci - Tvar - Spontánní projev žáků - Rozvržení kresby na ploše <u>Malba</u> - Základní dovednosti v práci se štětcem a barvami, barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch - Prostorové vytváření – modelování - základní vlastnosti plastických materiálů <u>Dekoratивní práce</u> - Hra s výtvarnými prvky - Tvorba jednoduchého ornamentu - Využití jednoduché grafické techniky (reklama, tiskoviny) - Prostorové práce - vytváření jednoduchých prostorových objektů, možnost týmové práce - Kompozice z přírodních materiálů (kombinovaná technika, koláž...) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - Uspořádání do objektů nebo celků <u>Výtvarné umění a životní prostředí</u>	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života

a čtenář. zájmům • Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti, činnosti ostatních	- Seznámení dětí s ukázkami ilustrací dětských knih - Vztah ke kultuře bydlení a odívání OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, v rámci výstav či dalších akcí školy	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací
předmět: **Výtvarná výchova**
Ročník: **5.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá techniku kresby • Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr • Zvládá techniku malby • Výtvarně vyjadřuje své emoce • Rozvíjí své prostorové vidění • Rozlišuje, pojmenovává, třídí a porovnává linie, tvary, barvy, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy • Získané zkušenosti uplatňuje podle svých schopností při vlastní tvorbě, tvorbě ostatních, umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) • Výtvarně zpracovává přírodní materiál • Při tvorbě vychází ze svých zrakových, sluchových a hmatových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie • Seznámí se s díly architektonickými, malířskými, sochařskými • Jmenuje některé známé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI <u>Kresba</u> - Při zobrazování přírodních a umělých forem sledovat a vnímat tvar, barvu, linii - Výtvarné vyjádření tvaru věci - Zobrazování tvarově složitějších útvarů - Rozvržení kresby na ploše - Tematické práce - Kresba lidské postavy v klidu, v pohybu <u>Malba</u> - Základní dovednosti v práci se štětcem a barvami, barvy základní a podvojně, poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch - Prostorové vytváření – modelování - základní vlastnosti plastických materiálů <u>Dekoratивní práce</u> - Hra s výtvarnými prvky - Tvorba jednoduchého ornamentu - Využití jednoduché grafické techniky - Prostorové práce - vytváření jednoduchých prostorových objektů, možnost týmové práce - Kompozice z přírodních materiálů UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - Typy vizuálně obrazných vyjádření (rozlišení, výběr) – hračky, ilustrace textů <u>Výtvarné umění a životní prostředí</u> - Seznámení se základními druhy výtvarného umění - Seznámení dětí s ukázkami ilustrací dětských knih - Vztah ke kultuře bydlení a odívání	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života

• Pozná znaky lidového umění • Výtvarně ztvární shlédnuté divadelní představení • Navazuje vztah k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti • Vyjádří (slovně, mimoslovně) pocit z vnímání uměleckého díla • Sděluje výsledky své činnosti svým spolužákům	- Rozvoj kultury bydlení (užité umění v bytě) - Leporelo, ilustrace knížky OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních žáků a jejich prezentace ve třídě, ve škole, v rámci výstav či dalších akcí školy - Osobní postoj v komunikaci (jeho utváření a zdůvodňování)	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy □ 1. období

žák

- TV-3-1-01p *zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
- TV-3-1-04p *dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
- TV-3-1-05p *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
- *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
- *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- TV-5-1-01p *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se a začleňuje pohyb do denního režimu*
- TV-5-1-02p *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
- TV-5-1-03p *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
- TV-5-1-04p *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
- TV-5-1-05p *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
- TV-5-1-06p *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
- *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
- *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

Učivo:

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- **rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností**
- **hygiena při Tv** – osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – v různém prostředí, první pomoc při úrazech v podmínkách Tv

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- **pohybové hry** – pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin; pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní; motivační, tvořivé a napodobivé hry, vytváření vlastních modifikací osvojených pohybových her
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení; jednoduchá akrobatická cvičení; cvičení s náčiním a na nářadí
- **rytmická a kondiční cvičení** – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky
- **průpravná úpolová cvičení** – přetahy, přetlaky, odpory
- **základy atletiky** – průpravné atletické činnosti; běhy – rychlostní běh na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků); skok do dálky; hod míčkem
- **základy sportovních her** – průpravné hry; základní manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti; základní herní činnosti jednotlivce; hry se zjednodušenými pravidly
- **turistika a pobyt v přírodě** – chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu
- **plavání** – hygiena plavání; adaptace na vodní prostředí; hry ve vodě; základní plavecké dovednosti; jeden plavecký způsob (podle podmínek školy)

- ☐ **pobyt v zimní přírodě** – lyžování, bruslení (*podle podmínek školy*), hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu a bezpečnosti při jízdě na lyžích, bruslích, sáňkách a bobech
- ☐ **další pohybové činnosti a netradiční sporty** – podle podmínek školy a zájmu žáků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- ☐ **organizace při Tv** – základní organizační činnosti
- ☐ **komunikace v Tv** – základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností; smluvené povely a signály
- ☐ **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, soutěží
- ☐ **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly
- ☐ **měření a posuzování pohybových dovedností** – základní pohybové testy, měření výkonů
- ☐ **informace o pohybových činnostech**

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: **1.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá základní organizační činnosti na smluvené signály a povely • Seznamuje se a snaží se užívat základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní • Reaguje na základní smluvené pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • Používá vhodné sportovní oblečení a obuv • Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • Seznamuje se a později provádí cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění • Dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků • Dbá na správné dýchání • Využívá nabízené příležitosti a provádí pravidelnou každodenní pohybovou činnost • Projevuje přiměřenou radost z pohybových aktivit a činností, snaží se o samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností • Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	- Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Komunikace v Tv, osvojování základních pojmů - Komunikace v Tv, organizace pohyb. činností a aktivit, bezpečnost - Bezpečnost při pohyb. aktivitách - Zásady hygieny při pohybových aktivitách - Průpravná kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení, příprava ke sportovnímu výkonu - Průpravná cvičení - jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží, nohou - Průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení - Dechová cvičení - Cvičení pro každý den – Tv chvilka - Jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (základy estetického pohybu) - Prohlubování a upevňování vztahu ke sportu - Bezpečnost při Tv, při sportu, pravidla her a soutěží - Zásady jednání a chování v duchu fair play, hry a soutěže	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly

• Provádí jednoduchá cvičení na lavičkách • Provádí cvičení s využitím žíněnek □ • Zvládá jednoduchá rytmická cvičení • Snaží se o správnou techniku a správné dýchání při běhu • Zná princip štafetového běhu • Nacvičuje skok do dálky • Nacvičuje přeskok přes nízkou překážku • Provádí jednoduché činnosti s plným míčem • Nacvičuje, později zvládá techniku házení a chytání míče • Provádí jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech • Seznamuje se a později dodržuje základní pravidla jednoduchých her • Snaží se dle individuálních schopností soutěžit v družstvu • Zvládá hry na sněhu	GYMNASTIKA <u>Cvičení s využitím laviček</u> - Jednoduchá cvičení na lavičkách - chůze, přelézání, lezení po čtyřech, přeběhy, výstup po šikmé lavičce - Jednoduchá cvičení na žíněnkách - válení sudů, kolébka - Rytmická cvičení - tleskání, podupy, poskoky v udávaném tempu, jednoduchý taneček ATLETIKA <u>Průpravné činnosti</u> - Běh v udávaném tempu, běh se změnou směru, běh z různých poloh - Běh přes překážky - Honičky a jejich modifikace - Hry během - Skok daleký odrazem jednož, obouž - Přeskok přes lavičku odrazem jednož <u>Cvičení s využitím plných míčů</u> - Válení, kutálení - Podávání, nošení - Kondiční cvičení <u>Cvičení s využitím větších míčů</u> - Chytání koulejšího míče - Chytání většího míče obouruč po vlastním nadhozu i po odrazu ze země - Házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky <u>Cvičení s využitím dlouhého švihadla</u> - Podbíhání, podlézání, přeskakování - Přetahy jednotlivců, družstev POHYBOVÉ HRY - Hry pro rozvoj sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ - Bobovat z mírného svahu	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
 Ročník: **2.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní organizační činnosti na smluvené signály a povely - Zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní - Reaguje na základní smluvené pokyny, povely, gesta - Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - Používá vhodné sportovní oblečení a obuv - Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - Zná a provádí cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění - Dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků - Dbá na správné dýchání - Využívá nabízené příležitosti, snaží se provádět pravidelnou každodenní pohybovou činnost - Projevuje přiměřenou radost z pohybových aktivit a činností, projevuje samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností - Uvědomuje si význam pohybu a sportování pro své zdraví, učí se respektovat zdravotní handicap - Zná a dodržuje základní pravidla ze zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech - Je schopen soutěžit v družstvu - Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo	PŘÍPRAVA KE SPORTOVNÍMU VÝKONU - Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Komunikace v Tv, osvojování základních pojmů - Komunikace v Tv, organizace pohyb. činností a aktivit, bezpečnost - Bezpečnost při pohybových aktivitách - Zásady hygieny při pohybových aktivitách - Průpravná kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení, příprava ke sportovnímu výkonu - Průpravná cvičení - jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží, nohou - Průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení - Dechová cvičení - Cvičení pro každý den - Jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (základy estetického pohybu) - Prohlubování a upevňování vztahu ke sportu - Péče o zdraví - Bezpečnost při Tv, při sportu, pravidla her a soutěží - Zásady jednání a chování v duchu fair play, hry a soutěže	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly

• Dbá na správnou techniku a správné dýchání při běhu, zná princip štafetového běhu • Nacvičuje skok do dálky • Nacvičuje přeskok přes nízkou překážku • Provádí jednoduchá cvičení s plnými míči • Zná techniku házení a chytání míče, hází a chytá míč • Nacvičuje výskok, seskok • Provádí jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem	ATLETIKA <u>Průpravné činnosti pro nácvik běhu</u> - Běh v udávaném tempu, běh se změnou směru, běh z různých poloh - Běh přes překážky - Honičky a jejich modifikace - Hry během <u>Průpravné činnosti pro nácvik skoku</u> - Nácvik rozběhu, odrazu - Skok daleký skrčný z místa odrazem jedno nož, obou nož - Přeskok přes lavičku odrazem jedno nož - Přeskok jedno nož mezi díly bedny GYMNASTIKA <u>Základy sportovních her, Cvičení s využitím plných míčů</u> - Válení, kutálení po zemi i na zvýšené podložce - Podávání, nošení - Kondiční cvičení, posilovací - Cvičení v sedu ve dvojicích - Závodivé hry <u>Cvičení s využitím míčů</u> - Chytání koulejšího míče - Chytání míče obou rukou po vlastním nadhozu i po odrazu ze země - Přihrávání a chytání míče ve dvojicích i ve skupinkách jednoruč, obou rukou - Driblink - Přihrávka obou rukou třením, odražením a chytáním proti zdi - Házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky - Míčové hry, vybíjená - Štafety s využitím míčů <u>Cvičení s využitím bedny</u> - Výskok, seskok ze 2-3 dílů bedny, z lavičky <u>Cvičení s využitím dlouhého švihadla</u> - Podbíhání, podlézání, přeskakování - Přetahy jednotlivců, družstev <u>Rytmičká cvičení</u> - Tleskání, dupy dup, poskoky	

• Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech • Zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her • Je schopen soutěžit v družstvu • Umí sáňkovat, bobovat z mírného svahu, ovládá jízdu na saních, bobech	<u>Nácvik kotoulu vpřed</u> - Ze dřepu, ze stoje - Poskoky, jednoduchý taneček <u>Cvičení s využitím žíněnek</u> <u>Cvičení s využitím laviček</u> - Překážková dráha POHYBOVÉ HRY - Hry pro rozvoj sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ - Hry na sněhu - Zimní pochodové cvičení	MKV – Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Ročník: **3.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní organizační činnosti na smluvené signály a povely - Upevňuje a snaží se užívat základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičné nářadí a náčiní - Reaguje na základní smluvené pokyny, povely, gesta - Dodržuje základní zásady bezpečnosti - Má osvojené základní hygienické návyky - Používá vhodné sportovní oblečení a obuv - Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - Zná a provádí cviky protahovací a napínací, cviky pro zahřátí a uvolnění - Dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech, při provádění cviků - Dbá na správné dýchání - Využívá nabízené příležitosti a provádí pravidelnou každodenní pohybovou činnost dle individuálních předpokladů - Projevuje přiměřenou radost z pohybových aktivit a činností, projevuje samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybových dovedností - Uvědomuje si význam pohybu a sportování pro své zdraví, učí se respektovat zdravotní handicap - Zná a dodržuje základní pravidla ze zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech - Je schopen soutěžit v družstvu - Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe, družstvo - Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	- Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Komunikace v Tv, osvojování základních pojmů - Komunikace v Tv, organizace pohyb. činností a aktivit, bezpečnost - Bezpečnost při pohybových aktivitách - Zásady hygieny při pohybových aktivitách - Průpravná kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací cvičení, příprava ke sportovnímu výkonu - Průpravná cvičení - jednoduchá cvičení hlavy, trupu, paží, nohou - Průpravná vyrovnávací cvičení, zdravotně zaměřená cvičení - Dechová cvičení - Cvičení pro každý den - Jednoduché rytmické formy cvičení, jednoduchý taneček (základy estetického pohybu) - Prohlubování a upevňování vztahu ke sportu - Péče o zdraví - Bezpečnost při Tv, při sportu, pravidla her a soutěží - Zásady jednání a chování v duchu fair play, hry a soutěže	OSV – Rozvoj schopností poznávání MKV – Kulturní rozdíly

• Provádí jednoduchá cvičení na lavičkách • Provádí cvičení na žíněnkách • Zvládá chůzi v zástupu, v kruhu, taneček se zpěvem, různé poskoky • Provádí cvičení se švihadlem • Provádí jednoduchá cvičení na švédské bedně • Provádí jednoduchou akrobatickou sestavu složenou z naučených prvků • Umí skákat na trampolíně	GYMNASTIKA <u>Cvičení s využitím laviček</u> - Závodivá cvičení a hry - Využití pro překážkovou dráhu - Zavěšení lavičky o žebřiny nízko nad zemí - Chůze po obrácené lavičce (po její užší části) <u>Cvičení s využitím žíněnek, Nácvik kotoulu vpřed</u> - Ze širokého stoje rozkročného do sedu, z dřepu do dřepu a předpažit, z dřepu do stoje spojného a předpažit, ze stoje do stoje, ze stoje spojného s oddáleným dohmatem <u>Nácvik kotoulu vzad</u> - Ze sedu skrčmo na šikmé ploše (nízko zavěšená lavička), z dřepu spojného do dřepu <u>Rytmiická cvičení</u> - Tleskání, podupy, poskoky v udávaném tempu, poskoky snožné, rozkročné, v dřepu, přísuvný krok, obraty, jednoduchý taneček se zpěvem, rytmizace známých pohybů podle hudebního doprovodu, podle bubínku, základní taneční krok (polka) <u>Cvičení s využitím krátkého švihadla</u> - Skok snožmo s meziskokem, bez meziskoku - Přeskoky střídonož na místě i z místa - Dvojšvih <u>Cvičení s využitím bedny</u> - Přelézání libovolným způsobem - Výskoky, seskoky - Přeskoky jednonož mezi díly bedny - Prolézání, probíhání dílů bedny - Využití pro překážkovou dráhu - Kotoul vpřed na zvýšené podložce - Výskok na bednu do kleku s oporou o paže - Skládání a rozkládání bedny v družstvu <u>Průpravná cvičení</u> - Pro akrobacii, procvičování základních prvků ve vazbách <u>Cvičení s využitím trampolíny</u> - Nácvik odrazu, skoky snožmo, seskok	

• Umí se odrážet z můstku • Dbá na správnou techniku a správné dýchání při běhu, zná princip štafetového běhu, nízký, polovysoký start • Nacvičuje skok do dálky • Nacvičuje a zvládne přeskok přes nízkou překážku • Nacvičuje výskok, seskok • Provádí jednoduchá cvičení s plnými míči • Zná techniku házení a chytání míče, hází a chytá míč	<u>Cvičení s využitím můstku</u> - Nácvik odrazu na můstku, skok prostý prohnutě ATLETIKA <u>Průpravné činnosti pro nácvik běhu</u> - Běh v udávaném tempu, běh se změnou směru, běh z různých poloh - Běh přes překážky - Honičky a jejich modifikace - Hry během - Rychlý běh na 30-50 m - Vytrvalostní běh 2 min., opakovaně s přestávkou dvakrát 2-4 min. - Běh s rychlými změnami směru - Běh s přeskakováním nízkých překážek - Běh na výkon (stopky) <u>Průpravné činnosti pro nácvik skoku</u> - Nácvik rozběhu, odrazu - Skok daleký skrčný z místa odrazem jednož, obouž - Skok daleký z rozběhu - Přeskok přes lavičku odrazem jednož - Přeskok jednož mezi díly bedny - Přeskok několika laviček za sebou <u>Cvičení s využitím bedny</u> - Výskok, seskok ze 2-3 dílů bedny, z lavičky <u>Cvičení s využitím plných míčů</u> - Válení, kutálení po zemi i na zvýšené podložce - Podávání v kruhu, nad hlavou, nošení - Kondiční cvičení, posilovací - Cvičení v sedu ve dvojicích - Závodivé hry <u>Cvičení s využitím míčů</u> - Chytání koulejího míče - Chytání míče obouruč po vlastním nadhozu i po odrazu ze země - Přihrávání a chytání míče ve dvojicích i ve skupinkách jednoruč, obouruč - Driblink	

• Provádí jednoduché činnosti s dlouhým švihadlem, lanem • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech • Zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci • Zná a dodržuje základní pravidla jednoduchých her • Je schopen soutěžit v družstvu • Zvládá hry na sněhu a dodržuje zásady bezpečnosti • Seznámí se s prostředím plaveckého bazénu, adaptuje se na vodní prostředí, zvládá základní činnosti ve vodě, popř. zvládá techniku jednoho plaveckého způsobu podle individuálních předpokladů	- Přihrávka obouruč trčením, odražení a chytání proti zdi - Házení horním obloukem jednoruč na cíl i do dálky, střelba na koš - Míčové hry, vybíjená - Štafety s využitím míčů <u>Cvičení s využitím dlouhého švihadla</u> - Podbíhání, podlézání, přeskakování - Přetahy jednotlivců, družstev POHYBOVÉ HRY - Hry pro rozvoj sociálních vztahů, pohybové hry pro osvojování různých druhů lokomoce, hry pro rozvoj pohybových dovedností, manipulace s náčiním POBYT V ZIMNÍ PŘÍRODĚ - Sáňkování a bobování z mírného svahu - Soutěživé hry jednotlivců, družstev PLAVÁNÍ - Průpravné hry a cvičení, dýchání do vody, splývání, používání plaveckých pásů a destiček - Nácvik plaveckého způsobu – prsa - Provádí skoky do vody	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
 Ročník: 4.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Zná význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu • Zařazuje do pohybového režimu kolektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových schopností • Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • Dodržuje pravidla her v duchu fair play • Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • Zvládá dle pokynu rozcvičení těla před pohybovou činností i zklidnění organismu po ukončení činnosti • Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • Bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry, správné držení těla - Zdravotně zaměřené činnosti - vhodná obuv, vhodné oblečení, vhodná a nevhodná cvičení - Průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová cvičení - Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních cvičení - Základní organizační činnosti na smluvené signály a povely, cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí - První pomoc při úrazech v podmínkách TV - Měření a posuzování pohybových dovedností, základní pohybové testy, měření výkonů - Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ <u>Pohybové hry</u> - S různým zaměřením bez náčiní a s využitím tradičního i netradičního náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry <u>Základy gymnastiky</u> - Jednoduché akrobatické cviky, cvičení s náčiním a na nářadí <u>Rytmiická a kondiční cvičení</u> - Vytváření rytmu pohybem, jednoduché tanečky <u>Průpravná úponová cvičení</u> - Přetahy, přetlaky, odpory <u>Základy atletiky</u>	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Mezilidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí

• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- Běh na krátké vzdálenosti, vytrvalostní běh (dle schopnosti žáků), skok do dálky, hod míčkem <u>Základy sportovních her</u> - Základní manipulace s míčem nebo jiným herním náčiním - Základní herní činnosti jednotlivce - Hry se zjednodušenými pravidly <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu <u>Plavání</u> - Hygiena plavání, hry ve vodě, základní plavecké dovednosti <u>Pobyt v zimní přírodě</u> - Běžecské lyžování, bruslení (dle podmínek školy), hry na sněhu a na ledě	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**
 Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Chápe význam tělesné výchovy pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením - Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností - Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - Dodržuje pravidla v duchu fair play - Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - Zvládá dle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností a umí využívat cviky na odstranění únavy - Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, spontánní pohybové činnosti a hry, správné držení těla - Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, vhodná obuv, vhodné oblečení, průpravná, koordináční kompenzační, relaxační, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordináčních schopností - Základní organizační činnosti na smluvené signály a povely cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru - Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí - první pomoc při úrazech v podmínkách ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ <u>Pohybové hry</u> - Hry s různým zaměřením bez náčiní a využitím tradičního i netradičního náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry <u>Základy gymnastiky</u> - Jednoduché akrobatické cviky, cvičení s náčiním a na nářadí <u>Rytmičká a kondiční cvičení</u> - Vyjádření rytmu pohybem, jednoduché tanečky <u>Průpravná úponová cvičení</u> - Přetahy, přetlaky, odpory <u>Základy atletiky</u> - Běh na krátké vzdálenosti, vytrvalostní běh (dle schopnosti žáků), skok do dálky, hod míčkem <u>Základy sportovních her</u> - Základní manipulace s míčem nebo jiným herním	OSV – Psychohygiena MKV – Kulturní rozdíly EV – Základní podmínky života – Spolupráce a soutěživost

• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	náčiním - Základní herní činnosti - Hry se zjednodušenými pravidly <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu <u>Plavání</u> - Hygiena plavání, hry ve vodě, základní plavecké dovednosti <u>Pobyt v zimní přírodě</u> - Běžecské lyžování, bruslení (dle podmínek školy), hry na sněhu a na ledě, bruslích, sáňkách a bobech <u>Netradiční sporty</u> - Podle zájmu žáků a podmínek školy – Ringo, florbal ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - Organizace při Tv - Komunikace v Tv (smluvené povely a signály) - Zásady jednání a chování - Měření výkonů - Posuzování pohybových dovedností	

PŘEDMĚT SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE – ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do ZTv se provádí na doporučení lékaře. Prvky ZTv jsou preventivně využívány i v povinné Tv.

Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek.

Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- **zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče

Vzdělávací obor: **Zdravotní tělesná výchova**

Ročník: dle doporučení ŠPZ

Očekávané výstupy – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování • Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní polohy • Zvládá základní techniku speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - Konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZTv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp A Oslabení podpůrně pohybového systému <i>A 1 Poruchy funkce svalových skupin</i> <i>A 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení</i> <i>A 3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i> <i>A 4 Poruchy stavby dolních končetin</i> Cvičení zaměřená na: - správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehien - zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech - spinální cvičení - posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžděových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu	OSV OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	B Oslabení vnitřních orgánů <i>B 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému B 2 Oslabení endokrinního systému</i> <i>B 3 Obezita</i> <i>B 4 Oslabení vnitřních orgánů</i> Cvičení zaměřená na: - protažení a posílení svalstva – viz skupina A - rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu - rovnovážná a koordinační cvičení C Oslabení smyslových a nervových funkcí <i>C 1 Oslabení zraku C</i> <i>2 Oslabení sluchu</i> <i>C 3 Neuropsychická onemocnění</i> Cvičení zaměřená na: - vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A - vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému - rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů - sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu - orientaci v prostoru - zrakovou lokalizaci - u neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy - S přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	OSV OSV – Rozvoj schopností poznávání

Předmět speciálně pedagogické péče – ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Předmět speciálně pedagogické péče - **Řečová výchova** se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ŘEČOVÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- dosáhne srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snaží se o zřetelnou výslovnost
- snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek
- reprodukuje krátké texty podle jednoduché osnovy

Učivo

- **Základy techniky mluveného projevu** – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace, artikulační cvičení, rozvoj fonematického sluchu
- **Rozšiřování slovní zásoby** – reprodukce, dramatizace, říkanky, básničky, vyprávění, poslech předčítaného textu
- **Základní komunikační pravidla** – konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče
Vzdělávací obor: ŘEČOVÁ VÝCHOVA,
Ročník: 1. – 2.

Očekávaný výstup – žák:	Učivo	Průřezová témata
• Snaží se o správnou a zřetelnou výslovnost • Snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • Odpoví na otázky slovem, větou • Zvládá slovní formy společenského styku (pozdrav, prosba, poděkování) • Reprodukuje jednoduché říkanky a básničky • Popíše jednoduché obrázky • Popíše osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek • Dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů • Reprodukuje krátký text podle otázek • Reprodukuje krátké texty podle jednoduché osnovy • Vypráví zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle otázek • Vypráví jednoduchý příběh podle obrázku • Dramatizuje jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	Dechová, hlasová a artikulační cvičení Výslovnost, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu, intonace, rytmyzace Rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích Přednes, vyprávění (říkanky, krátké básničky, popisy obrázků) Poslech předčítaného textu Reprodukce a dramatizace (říkanky, básničky, jednoduché příběhy)	OSV OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče

Vzdělávací obor: **ŘEČOVÁ VÝCHOVA**

Ročník: **3. – 4.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Popíše děje, jevy a osoby na obrázcích • Vypráví vlastní zážitky, popíše své pocity • Dosáhne širší slovní zásoby • Dbá na kulturu mluveného projevu • Používá věty se správnými gramatickými strukturami • Snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • Dosáhne srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snaží se o zřetelnou výslovnost • Vypráví vlastní zážitky a popíše své pocity • Převypráví vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • Komunikuje vhodně v běžných situacích a zvládá základní pravidla komunikace • Dramatizuje jednoduchý příběh nebo pohádku	Rozšiřování slovní zásoby Základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace Edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu Základní komunikační pravidla, konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí Mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta	OSV OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03p volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

- **vlastnosti materiálu a jeho užití** ☐ přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.
- **pracovní pomůcky a nástroje** ☐ funkce a využití
- **jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce**
- **lidové zvyky, tradice, řemesla** – užití některých jednoduchých technik zpracování vybraných materiálů

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

Učivo

- **stavebnice** ☐ plošné, prostorové, konstrukční; sestavování jednoduchých modelů
- **práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**
- **montáž a demontáž jednoduchých předmětů**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-3-01p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

- **základní podmínky pro pěstování rostlin** □ půda a její zpracování; výživa rostlin; osivo
- **pěstování rostlin** □ ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- **pěstování pokojových rostlin** – podmínky pro pěstování
- **zásady bezpečné práce s rostlinami**

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČSP-3-4-01p *upraví stůl pro jednoduché stolování*
- ČSP-3-4-02 *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČSP-5-4-01p *zná základní vybavení kuchyně*
- ČSP-5-4-02 *připraví samostatně jednoduchý pokrm*
- ČSP-5-4-03p *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*
- ČSP-5-4-04 *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*
- *uplatňuje zásady správné výživy*

Učivo

- **základní vybavení kuchyně**
- **potravin** □ výběr, nákup a skladování potravin
- **stolování** □ jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- **bezpečná obsluha spotřebičů** – základní technika v kuchyni

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: 1.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - Vytváří jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů - Pracuje podle slovního návodu a předlohy - Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.) - Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Umí provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - Umí pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie žáků - Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - Pečuje o nenáročné rostliny	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <u>Práce s drobným materiálem</u> - Papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, vata, přírodniny, modelovací hmota <u>Praktické činnosti</u> - Třídění, obkreslování, vytrhávání, nalepování, vystřihování, stříhání, skládání, spojování, propichování, navlékání, lepení, dotváření, tvarování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, navlékání, slepování, polepování aj. <u>Modelovací hmota</u> - Praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <u>Stavebnice</u> - Plošné, prostorové, konstrukční; mozaiky, kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé) - Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků PĚSTITELSKÉ PRÁCE <u>Pěstování pokojových rostlin</u> - Podmínky pro pěstování, péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání <u>Sběr kaštanů a žaludů</u> <u>Vycházky</u> - Do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě	OSV-rozvoj schopností a poznávání

• Zná základní vybavení kuchyně • Upraví stůl pro jednoduché stolování • Chová se vhodně při stolování	- Pěstování ze semen v místnosti: řeřicha - osivo PŘÍPRAVA POKRMŮ - Seznámení se základním vybavením kuchyně - Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Zásady hygieny v kuchyni - Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: **2.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - Vytváří jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů - Pracuje podle slovního návodu a předlohy - Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.)	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <u>Práce s drobným materiálem</u> - Papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, drát, vata, přírodniny, modelovací hmota - Kombinace různorodého materiálu <u>Praktické činnosti</u> - Třídění, obkreslování, vypichování obrysů, vytrhávání, nalepování, vystřihování podle přímek nebo obrysů, stříhání, skládání, lisování, spojování, propichování, navlékání, lepení, dotváření, tvarování, dírkování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, slepování, polepování, šití aj. <u>Nácvik šití na kartonu</u> - Přední steh; navlékání jehly, uzlík <u>Modelovací hmota</u> - Praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování - Práce s modelovací hmotou <u>Vytváření základních tvarů</u> - Koule, válec, krychle, hranol, kvádr, kužel a modelování předmětů složených z těchto tvarů - Využití pracovních pomůcek a nástrojů (nůžky, nožik, špachtle) - Organizace a bezpečnost práce: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <u>Stavebnice</u> - Plošné, prostorové, konstrukční; stavebnice umělohmotné (Včelka, Combina, Plastik), dřevěné stavebnice z krychlí, válců a hranolů (Hranol), mozaiky	OSV – Rozvoj schopností poznávání
- Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Umí provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž		

• Umí pracovat podle předvádění nebo slovního návodu učitele, podle předlohy, vlastní fantazie žáků • Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • Pečuje o nenáročnou rostlinu • Zná význam péče o zvěř v zimě • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • Zná základní vybavení kuchyně • Upraví stůl pro jednoduché stolování • Chová se vhodně při stolování • Umí s dopomocí učitele připravit jednoduchou svačinu	(plastové, dřevěné), kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé) - Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků PĚSTITELSKÉ PRÁCE <u>Pěstování pokojových rostlin</u> - Podmínky pro pěstování, základy péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání, přihnojování, přesazování <u>Práce s klíčem</u> - Pěstování rostlin ze semen – hrách setý, fazole, řepka - Životní podmínky rostlin – světlo, teplo, voda, vzduch, živiny <u>Sběr kaštanů a žaludů</u> <u>Vycházky</u> - Do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě, DDM PŘÍPRAVA POKRMŮ - Seznámení se základním vybavením kuchyně - Nákup a uskladnění potravin v domácnosti - Příprava jednoduché svačiny pro stolování: čaj, rohlík s pomazánkovým máslem - Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Zásady hygieny v kuchyni - Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: **3.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami • Vytváří jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů • Pracuje podle slovního návodu a předlohy • Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.)	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM <u>Práce s drobným materiálem</u> - Papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, drát, vata, přírodniny, modelovací hmota, folie - Kombinace různorodého materiálu - Přírodní a umělý materiál a jeho rozlišení <u>Praktické činnosti</u> - Třídění, obkreslování, vytrhávání, nalepování, vystřihování podle přímek nebo obrysů, stříhání, skládání, lisování, spojování, propichování, navlékání, svazování, lepení, dotváření, tvarování, dírkování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, navlékání, slepování, polepování, šití aj. <u>Nácvik šití na kartonu</u> - Přední steh, přišívání knoflíků (2 dírky) - Navlékání jehly, uzlík <u>Modelovací hmota</u> - Praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování - Práce s modelovací hmotou, vlastnosti různých modelovacích hmot <u>Vytváření základních tvarů</u> - Koule, válec, krychle, hranol, kvádr, kužel a modelování předmětů složených z těchto tvarů - Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (nůžky, nožik, jehla, špachtle) - Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace a bezpečnost práce	OSV – Rozvoj schopností poznávání

• Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • Umí provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • Pracuje podle slovního návodu a předlohy • Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • Pečuje o nenáročné rostliny • Zná význam péče o zvěř v zimě • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • Zná základní vybavení kuchyně • Upraví stůl pro jednoduché stolování • Chová se vhodně při stolování • Umí s dopomocí učitele připravit jednoduchou svačinu	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI <u>Stavebnice</u> - Plošné, prostorové, konstrukční; stavebnice tyčinkové, stavebnice umělohmotné (Včelka, Plastik), dřevěné stavebnice, mozaiky (plastové, dřevěné), kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé) - Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků PĚSTITELSKÉ PRÁCE <u>Pěstování pokojových rostlin</u> - Podmínky pro pěstování, základy péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání, přihnojování, přesazování, ošetření rostlin proti škůdcům <u>Práce s klíčem</u> - Pěstování rostlin ze semen – hrách setý, fazole, řeřicha - Životní podmínky rostlin – světlo, teplo, voda, vzduch, živiny <u>Sběr kaštanů a žaludů</u> <u>Vycházky</u> - Do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě PŘÍPRAVA POKRMŮ - Seznámení se základním vybavením kuchyně - Nákup a uskladnění potravin v domácnosti - Příprava jednoduché svačiny pro stolování: čaj, vajíčková pomazánka, chléb - Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Zásady hygieny v kuchyni - Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: 4.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - Využívá při tvořivých činnostech s různorodým materiálem vlastní fantazii - Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění - Pracuje podle slovního návodu a předlohy - Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Provádí se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - Udržuje pořádek na svém pracovním místě; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - Užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky - Dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin - Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování - Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - Praktické činnosti: lepení, stříhání, ohýbání, navlékání, spojování - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce: zvládá steh přední, zadní, přišije knoflík, poutko - Zpracovávání vybraných materiálů (papír, modelovací hmota, textil, přírodniny, karton, drát, folie apod.) - Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a jejich využití - Lidové zvyky, tradice: pletení pomlázky KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - Sestavování modelů a konstrukčních stavebnic - Seznámení s užitými nástroji – šroubovák, maticový klíč (viz. Stavebnice Merkur) - Montáž a demontáž jednoduchých předmětů - Práce s návodem, předlohou PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Květiny – jejich ošetřování (kypření, plení, zalévání, přihnojování), přesazování - Pozorování klíčení rostlin - Herbář léčivých rostlin - Sklizeň a skladování užitkových rostlin - Půda – zpracování půdy na podzim a na jaře - Vycházky a exkurze – sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování - Péče o životní prostředí	OSV – Kreativita Rozvoj schopností EV – Vztah člověka k prostředí

• Uvede základní vybavení kuchyně • Připraví samostatně jednoduchý pokrm • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • Uplatňuje zásady správné výživy	- Zásady bezpečné práce při práci s rostlinami PŘÍPRAVA POKRMŮ - Základní vybavení kuchyně - Potraviny – jejich výběr, nákup, skladování - Příprava jednoduchých pokrmů – pomazánky, saláty aj. - Racionální a zdravá výživa - Stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni - Hygiena v provozu domácnosti – úklid v kuchyni (mytí a utírání nádobí) - Zdravověda – ošetření drobného poranění, lékárnička	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: **5.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - Využívá při tvořivých činnostech s různorodým materiálem vlastní fantazii - Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění - Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - Zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek - Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - Užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky - Zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin - Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - Praktické činnosti: lepení, stříhání, ohýbání, navlékání, spojování - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce: zvládá steh přední, zadní, přišije knoflík, poutko, háček - Zpracovávání vybraných materiálů (papír, modelovací hmota, textil, přírodniny, karton, drát, folie apod.) - Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a jejich využití - Lidové zvyky, tradice, řemesla: pletení pomlázky, zdobení kraslic (vyrývání) - Využije přírodniny a přírodní materiály pro jednoduchou ozdobu KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI - Sestavování modelů a konstrukčních stavebnic - Seznámení s užitými nástroji – šroubovák, maticový klíč (viz. Stavebnice Merkur) - Montáž a demontáž jednoduchých předmětů - Práce s návodem, předlohou PĚSTITELSKÉ PRÁCE - Květiny – jejich ošetřování (kypření, plení, zalévání, přihnojování), přesazování - Ovoce, zelenina, okopaniny – pozorování klíčení rostlin - Herbář	OSV – Kreativita OSV – Spolupráce a soutěživost EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě • Uvede základní vybavení kuchyně • Připraví samostatně jednoduchý pokrm • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • Uplatňuje zásady správné výživy	- Sklizeň a skladování užitkových rostlin - Půda – zpracování půdy na podzim a na jaře - Vycházky a exkurze – sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování - Péče o životní prostředí - Zásady bezpečné práce při práci s rostlinami PŘÍPRAVA POKRMŮ - Základní vybavení kuchyně - Potraviny – jejich výběr, nákup, skladování - Příprava jednoduchých pokrmů – pomazánky, saláty aj. - Racionální a zdravá výživa - Stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni - Hygiena v provozu domácnosti – úklid v kuchyni (mytí a utírání nádobí) - Zdravověda – ošetření drobného poranění, lékárnička	

2. stupeň

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo

- **čtení** – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním; beletrie, odborné texty (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky), noviny, časopisy
- **mluvený projev** – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi
- **písemný projev** – osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
- ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
- ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
- ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Učivo

- **nauka o slově** – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách
- **tvarosloví** – vyjmenovaná slova a slova příbuzná; slovní druhy; pádové otázky; vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen; časování sloves; osobní zájmena; přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem; číslovky základní a řadové
- **skladba** – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přičestí minulého, věta jednoduchá a souvětí

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
- ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
- ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, - má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

- **práce s textem** – charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka
- **poslech a reprodukce** – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou
- **literární druhy a žánry** – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 6.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Umí reprodukovat text • Vypráví podle předem připravené jednoduché osnovy a písemně zpracuje zadané téma • Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy • Komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • Čte plynule s porozuměním • Píše běžné písemnosti • Zná slovní druhy • Zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis • Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu • Pozná osobní zájmena a časuje slovesa	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - Reprodukce přečteného textu podle jednoduché osnovy - Hlavní myšlenka krátkého díla - Sledování televizních a rozhlasových pořadů, návštěva divadelního a filmového představení - vyprávění shlednutého příběhu <u>Mluvený projev</u> - Komunikace v běžných situacích, zásady kultivovaného projevu, osobní komunikace, otázky a odpovědi <u>Písemný projev</u> - Podle situace ve třídě zařazovat kratší časové úseky věnované nácviku správného psaní - Dbát na rovnoměrnou vzdálenost mezi písmeny ve slovech a mezer mezi slovy JAZYKOVÁ VÝCHOVA Opakování učiva z předešlých ročníků <u>Nauka o slově</u> - Tvoření slov, slovní základ, předpony <u>Hláskosloví a pravopis</u> - Ucelené řady vyjmenovaných slov - zvládnutí pravopisu -y- uvnitř slova i ve slovech příbuzných <u>Tvarosloví</u> - Podstatná jména - rod, číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu - Slovesa: osoba, číslo, čas; časování v přítomném čase - Osobní zájmena - pomoc při časování sloves - Vyjmenovaná slova a slova příbuzná; seznámení se, se slovními druhy; časování sloves; osobní zájmena	Průřezová témata OSV – Komunikace OSV,MKV- Mezilidské vztahy

• Rozezná pohádky, pověsti a bajky • Orientuje se v krátkém literárním textu, hledá a pokusí se najít hlavní myšlenku • Umí ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • Získá pozitivní vztah k literatuře	LITERÁRNÍ VÝCHOVA <u>Práce s textem</u> - Charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka <u>Poslech a reprodukce</u> - Soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou <u>Literární druhy a žánry</u> - Poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury - Čtení uměleckých textů - Uvědomělé tiché čtení - Čtení vět s přirozenou intonací a přízvukem - Čtení vět podle smyslu - Reprodukce přečteného textu podle jednoduché osnovy - Orientace v ději povídek a pověstí, bajek - Hlavní myšlenka krátkého díla - Sledování televizních a rozhlasových pořadů, návštěva divadelního a filmového představení - vyprávění shlednutého příběhu	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - Ovládá koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka) - Umí reprodukovat text - Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy - Vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma - Zvládá pravopis slov s předponami a předložkami - Zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis - Skloňuje podstatná jména - Pozná a určí základní slovní druhy - Zvládá pravopis přídělníků minulého při shodě přísudku s podmětem - Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Mluvený projev</u> - Komunikace v běžných situacích, zásady kultivovaného projevu, osobní komunikace, otázky a odpovědi - Reprodukování textů z četby <u>Slohový nácvik</u> - Rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných - Pokračování ve výcviku souvislých jazykových projevů - Písemné odpovědi na otázky - Reprodukce a vyprávění textů podle kolektivně sestavené osnovy - Členění jazykového projevu na úvod, hlavní část a zakončení - Formy společenského styku: telefonický rozhovor, vyplňování tiskopisů (poštovní poukázky, průvodky, podacího listu, dotazníku) JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Nauka o slově</u> - Tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis – dě,tě, ně,bě,pě,vě,mě, pravopis po obojetných souhláskách <u>Tvarosloví</u> - Vyjmenovaná slova a slova příbuzná - Základní slovní druhy - Pádové otázky - Vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen - Časování sloves - Osobní zájmena (Podstatná jména. Pojmenování vlastností a činností. Pojem skloňování podstatných jmen. Pořadí pádů a pádové otázky. Nácvik určení	OSV, MKV – Mezilidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí

• Rozezná umělecké a naukové texty • Vyhledává potřebné informace v oblasti literatury • Orientuje se v literárním textu, hledá a pokusí se najít hlavní myšlenku • Umí ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • Získá pozitivní vztah k literatuře	pádu podstatných jmen. Vzory podstatných jmen) - Slovesa. Časování sloves v oznamovacím způsobu časů <u>Skladba</u> - Základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek příčestí minulého - Seznámení se základními větnými členy - podmětem a přísudek - Shoda podmětu a přísudku - nácvik správného psaní koncovek příčestí minulého Opakování poznatků z nižších ročníků <u>Nauka o slově</u> - Slovní základ, předpona, přípona - Pravopis slov s předponami od-, nad-, před-, bez-, roz-, vy/vý-, ob-, v - Výrazy s předložkami od, nad, pod, před, bez Závěrečné opakování LITERÁRNÍ VÝCHOVA <u>Práce s textem</u> - Charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka <u>Poslech a reprodukce</u> - Soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou Literární druhy a žánry - Poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury - Dramatizace, recitace - Literární výchova - pojmy báje, encyklopedie, slovník - Spojení čteného textu s ilustrací - Osvojení literatury poslechem	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - Ovládá koncepci a úpravu běžných písemností - Sestaví vlastní životopis a napíše žádost podle předlohy - Čte s porozuměním - Reprodukuje text - Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy - Vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Mluvený projev</u> - Zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi <u>Písemný projev</u> - Osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC) <u>Slohový nácvik</u> - Vypravování (ústní nebo písemné) podle připravené osnovy - Popis (krajiny, osoby, pracovního postupu) - Formy společenského styku - Pokračování ve výcviku psaní dopisu, vyplňování tiskopisů - Vyplnění jednoduchého dotazníku - Sestavení žádosti - Stručný životopis - Upevňování správného, plynulého čtení s porozuměním. JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Nauka o slově</u> - Tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis – bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách <u>Tvarosloví</u> - Vyjmenovaná slova a slova příbuzná - Slovní druhy - Pádové otázky - Podstatná jména - tvary podstatných jmen (ve kterých se často chybuje), pravopis koncovek 1 a 4. pádu vzor	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Poznávací schopnosti OSV – Komunikace EV – Vztah člověka k prostředí VDO – Občan, občanská společnost a stát MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV – Tvorba mediálního sdělení VEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Kulturní rozdíly MKV – Etnický původ MKV – Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **Český jazyk**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - Ovládá koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka) - Sestaví vlastní životopis a napíše žádost podle předlohy - Čte plynule s porozuměním - Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - Reprodukuje text - Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy - Vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma - Zvládá pravopis slov s předponami a předložkami - Zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis - Skloňuje podstatná jména a přídavná jména - Zná osobní zájmena a časuje slovesa - Pozná a určí základní slovní druhy - Rozezná větu jednoduchou od souvětí - Zvládá pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem - Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA <u>Mluvený projev</u> - Zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi <u>Písemný projev</u> - Osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC) <u>Slohový nácvik</u> - Prohlubování a upevňování učiva z nižších ročníků - Formy společenského styku rozšířit o objednání jídla v restauraci, krátké příležitostné projevy, organizace, besedy (přivítání, zakončení) JAZYKOVÁ VÝCHOVA <u>Nauka o slově</u> - Tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis – bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách <u>Tvarosloví</u> - Vyjmenovaná slova a slova příbuzná - Slovní druhy - Pádové otázky - Vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen - Časování sloves - Osobní zájmena - Přídavná jména - druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem - Číslovky základní a řadové <u>Skladba</u> - Základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek příčestí minulého	Průřezová témata OSV – Mezilidské vztahy OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Psychohygiena OSV – Komunikace EV – Vztah člověka k prostředí VDO – Občan, občanská společnost a stát MEV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti MEV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MEV – Tvorba mediálního sdělení VEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Kulturní rozdíly MKV – Etnický původ MKV – Lidské vztahy MKV – Multikulturalita MKV – Princip sociálního smíru a solidarity

• Rozezná román, drama, muzikál • Vyhledá potřebné informace v oblasti literatury • Se orientuje v literárním textu, hledá hlavní myšlenku • Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení • Získá pozitivní vztah k literatuře • Čte s porozuměním	- Věta jednoduchá a souvětí – seznámení Opakování poznatků z nižších ročníků <u>Nauka o slově</u> Procvičování známých jevů ve složitějších frekventovaných případech. <u>Tvarosloví</u> Přehled slovních druhů. Podstatná jména. Pravopis koncovek 1. 4 a 7. pádu jednotného i množného čísla vzor pán, hrad, žena, město. Přídavná jména. Rozlišování tvrdých a měkkých. Shoda přídavného jména s podstatným jménem. <u>. Skladba</u> Pravopis příčestí minulého ve větách s podmětem děti, my, všichni. Rozlišování jednotlivých vět v nesložitých souvětích. Nejběžnější spojky (a, i, ale, aby, že). Závěrečné opakování LITERÁRNÍ VÝCHOVA <u>Práce s textem</u> - Charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka <u>Poslech a reprodukce</u> - Soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou Literární druhy a žánry - Poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury - Literární výchova - pojmy román, drama, divadelní hra, muzikál – srovnání s operetou	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk: Anglický jazyk

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

žák

- CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
- **typy textů** - komiks, zjednodušená četba, písně, básně a říkadla, hry, PL.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **6.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - Rozumí jednoduchým pokynům učitele při práci ve třídě a reaguje na ně	POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ Téma: -Hláskování - Rodina a domov - Bydlení - Číslovky - Kalendářní rok/svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny - Oblečení - Tělo - Ovoce, zelenina, potraviny - Dopravní prostředky - Škola - Příroda a město ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - Pokyny, instrukce PSANÍ	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace M KV – Multikulturalita VEGS-jsme Evropané

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - Odpovídá na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	POSLECH S POROZUMĚNÍM - Prohlubování slovní zásoby ze 6. ročníku - Pokyny a instrukce - Otázky a odpovědi MLUVENÍ Téma: - Rodina - Oblečení - Kalendářní rok - Povolání - Nákupy a móda - Cestování - Reálie zemí příslušných jazykových oblastí - Volný čas - Zvířata ČTENÍ S POROZUMĚNÍM PSANÍ	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikac MKV – Multikulturalita, lidské vztahy, kulturní rozdíly VEGS-Objevujeme Evropu

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**
 Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby • Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal) zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • Odpovídá na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	POSLECH S POROZUMĚNÍM MLUVENÍ - Krátká sdělení - Výslovnost a intonace mluveného projevu. Seznámení se s jednoduchými texty - Překlad jednoduchých pojmů a názvů - Odpovědi - Práce se slovníkem - Prohlubování slovní zásoby ze 7. ročníku ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - Prohlubování slovní zásoby Téma: - Nakupování - Bydlení - Kalendářní rok - Sport a zájmy - Kultura - Pocity a nálady - Cestování - Realie zemí příslušných jazykových oblastí - PSANÍ	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace MKV- lidské vztahy, multikultura VEGS-Objevujeme Evropu a svět

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí jednoduchým pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - Zvládá jednoduchý překlad - Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - Rozumí slovům a jednoduchým větám, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkává (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	POSLECH S POROZUMĚNÍM - Pokyny a instrukce - Tvorba otázek a odpovědi s použitím záporu - Tvoření jednoduchých vět v přítomném čase - Opakování práce s textem - Práce se slovníkem MLUVENÍ Téma: - - Prohlubování slovní zásoby - Cestování - Povolání - Zájmy - Zdraví - Péče o zdraví - Stravovací návyky - Společnost a její problémy - Volba povolání - Moderní technologie a média ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - Zdokonalování správně výslovnosti při jednoduchém čtení PSANÍ	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace MKV-lidské vztahy, multikultura, kulturní rozdíly VEGS-Objevujeme Evropu a svět

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, poslech audionahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk –Německý jazyk

2. stupeň Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- ☐ DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- ☐ DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- ☐ DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

žák

- ☐ DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- ☐ DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- ☐ DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- ☐ DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – Další cizí jazyk
 Vyučovací předmět: **Německý jazyk**
 Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka • Osvojuje si abecedu • Učí se vyslovovat fonémy • Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování • Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • Rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) • Rozumí jednoduchým pokynům učitele	POSLECH S POROZUMĚNÍM - Pokyny běžně užívané ve škole - Básničky a písničky, říkadla - Abeceda MLUVENÍ - Základní číslovky - Osobní zájmena, slovesa - Pozdrav, poděkování - Představení - Přivítání a rozloučení ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - Pokyny, instrukce TEMATICKÝ OKRUH - Domov a rodina - Barvy - Škola - Jídlo - Oblékání - Kalendářní rok, měsíce, dny v týdnu - Lidské tělo - Počasí	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace VEGS-Objevujeme Evropu a svět MKV-multikultura

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, poslech audio nahrávek, nácvik básniček, písni, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry – pexeso, domino

Ročník: 9.

Metody, formy, nástroje, pomůcky: opakování slyšeného slova, poslech audio nahrávek, nácvik básniček, písní, čtení jednoduchého textu, obrázky, maňásky, hry - pexesa, domino.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru MATEMATIKA

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

- M-9-1-01p *písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem*
- M-9-1-01p *pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)*
- M-9-1-01p *čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace*
- M-9-1-02p *provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla*
- M-9-1-02p *píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*
- M-9-1-05p *používá měřítko mapy a plánu*
- M-9-1-06p *řeší jednoduché úlohy na procenta*
- *zvládá orientaci na číselné ose*

Učivo

- **celá čísla** – obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa
- písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení víceciferným číslem
- rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad
- **zlomky** – základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití
- **desetinná čísla** – zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi
- **procenta** – základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok
- **dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- **rovnice** – jednoduchá lineární rovnice
- **římské číslice**

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-2-01p *vyhledává a třídí data*
- M-9-2-02p *porovnává data*
- M-9-2-04p *vypracuje jednoduchou tabulku*
- *užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu*
- *zvládá početní úkony s penězi*

Učivo

- **jednotky** – délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody
- **závislosti a data** – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, grafy, tabulky; aritmetický průměr
- **poměr** – měřítko

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

- M-9-3-03p *vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce*
- M-9-3-04p *vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu*
- M-9-3-05p *provádí jednoduché konstrukce*
- M-9-3-06p *zná a rýsuje základní rovinné útvary*
- M-9-3-08p *sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti*
- M-9-3-10p *vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce*
- M-9-3-11p *sestrojí síť základních těles*
- M-9-3-12p *načrtne základní tělesa*
- M-9-3-12p *zobrazuje jednoduchá tělesa*
- *odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky*
- *umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*
- *používá technické písmo*
- *čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*

Učivo

- **rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný šesti a osmiúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)
- **metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky
- **prostorové útvary** – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan
- **konstrukční úlohy** – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost, středová souměrnost, jednoduché konstrukce kružítkem, čtvercová síť, druhy čar a jejich použití, kótování, pravoúhlé promítání, technické písmo

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-4-01p *samostatně řeší praktické úlohy*
- M-9-4-01p *hledá různá řešení předložených situací*
- M-9-4-02p *aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- praktické geometrické úlohy

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 10 000 • Zvládá orientaci na číselné ose • Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí jednociferným číslem • Dělí se zbytkem • Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla • Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu (mm, cm, m, km, g, kg, t, l, hl) • Zvládá početní úkony s penězi	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Celá čísla</u> - Obor přirozených čísel do 1 000, číselná osa - Písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení jednociferným číslem - Opakování a prohloubení učiva - Sčítání a odčítání do 1 000 - z paměti i písemně - Násobení a dělení v oboru násobílek do 100; násobky 100 - Sčítání a odčítání v oboru do 10 000 z paměti - Numerace do 10 000; orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel - Násobení a dělení 10, 100, 1 000 - procvičování na jednotkách délky, hmotnosti - Sčítání a odčítání do 10 000 - z paměti i písemně - Slovní úlohy vedoucí maximálně ke dvěma početním výkonům - Cvičit zaokrouhlování a odhady výsledků - Dělení se zbytkem v oboru do 100 - Pojem neúplný podíl, zbytek, řešení ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Jednotky</u> - Délky, času, hmotnosti, objemu, praktické převody - Jednotky délky (mm, cm, m, km), času (hodina, minuta, vteřina), hmotnosti (gram, kilogram, tuna) objemu (l, hl) - Slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, času a objemu	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - Zvládá orientaci na číselné ose - Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečiferná čísla, dělí se zbytkem - Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - Umí násobit deseti, stem, tisícem - Umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce - Násobí písemně maximálně trojčiferné číslo jednociferným a dvouciferným činitelem - Dělí jednociferným dělitelem - Řeší slovní úlohy v oboru do milionu - Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - Zvládá početní úkony s penězi - Používá měřítko mapy a plánu	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Opakování a prohloubení učiva</u> - Početní výkony do 10 000 - Jednotky délky času, hmotnosti <u>Číselný obor do 1 000 000</u> - Numerace do milionu, čtení a psaní čísel, porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na praktických příkladech, orientace na číselné ose - Písemné sčítání a odčítání čísel - Slovní úlohy vedoucí k maximálně dvěma početním výkonům - Provádění početních výkonů na kalkulátoru - Odhady výsledků. Úloha, zkoušky. <u>Písemné násobení a dělení přirozených čísel do 1 000 000</u> - Násobení a dělení čísel 10, 100, 1 000, využití na praktickém převádění jednotek délky, hmotnosti, objemu - Písemné násobení maximálně čtyřčiferného čísla jednociferným i dvojciferným činitelem - Písemné dělení jednociferným dělitelem bez zbytku a se zbytkem - Snadné příklady na písemné dělení dvojciferným dělitelem - Počítání do 10 000 <u>Opakování a prohloubení učiva</u> - Početní výkony do 1000 000 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Jednotky</u> - Délky, času, hmotnosti	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace, řešení problémů a rozhodování

• Vyhledává, třídí a porovnává data • Vypracuje jednoduchou tabulku • Převádí jednotky času a objemu • Umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji • Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami • Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky • Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce • Zná a rýsuje základní rovinné útvary • Poznává jednoduchá tělesa (krychle, kvádr a válec) • Vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku • Zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný • Umí sestavit obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník • Umí sestavit čtverec, obdélník • Umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku • Poznává pojmenuje čtyřúhelníky • Samostatně řeší praktické úlohy • Hledá různá řešení předložených situací • Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU <u>Opakování učiva 6. ročníku</u> - Velikost úhlu, stupeň, úhloměr - Druhy úhlů – pravý, ostrý a tupý - Vyznačování úhlu dané velikosti - Měření velikosti úhlu 90 - Konstrukce úhlu 60°, 120°, 30° <u>Mnohoúhelníky</u> - Trojúhelník - dělení podle stran a podle úhlů, výška trojúhelníku - Mnohoúhelníky - konstrukce pravidelného šestiúhelníku vepsaného kružnici. Lichoběžník. <u>Obvody rovinných obrazců</u> - Obvod trojúhelníků, čtverce, obdélníku - Řešení úloh z praktického života - Vzorce na výpočet obvodu obrazců, zařazovat postupně APLIKAČNÍ ÚLOHY - Praktické geometrické úlohy	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace., řešení problémů a rozhodování

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zvládá orientaci na číselné ose - Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem v oboru do 1 000 000 - Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) - Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - Převádí zlomky na des. čísla a naopak - Provádí odhady a kontrolu výpočtů - Zaokrouhluje je - Umí zobrazit přir. číslo na číselné ose	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Opakování a prohloubení učiva</u> - Početní výkony s přirozenými čísly, kontroly a odhady výpočtů, použití kalkulatoru - Převody jednotek - Zápis, čtení čísel přes milion. Zaokrouhlování čísel <u>Dělitelnost přirozených čísel</u> - Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel <u>Celá čísla</u> - Obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa - Písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení dvojciferným číslem - Rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad <u>Zlomky</u> - Názorné zavedení zlomků s pojmy: čítec, jmenovatel, zlomková čára - Užití zlomků v praxi (v jednoduchých případech) - Smíšená čísla: např. $1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} = 2$ (seznámení) - Desetinný zlomek – sčítání a odčítání, převody na desetinná čísla <u>Desetinná čísla</u> - Pojem desetinná čísla, čtení a zápis desetinných čísel. Číselná osa - Sčítání a odčítání desetinných čísel - Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1 000 - Převádění jednotek délky, hmotnosti - Násobení desetinných čísel číslem přirozeným i desetinným (nejvýše trojciferného čísla dvojciferným). Užití kalkulatoru k provádění výpočtů s desetinnými čísly - Slovní úlohy vedoucí k jednomu, maximálně dvěma početním výkonům s desetinnými čísly	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace, řešení problémů a rozhodování

• Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu • Zvládá početní úkony s penězi • Používá měřítko mapy a plánu • Vyhledává, třídí a porovnává data • Vypracuje jednoduchou tabulku • Zná a rýsuje základní rovinné útvary • Vypočítá obvody všech rovinných útvarů • Umí rozlišit prostorové a plošné geometrické útvary • Dokáže pojmenovat jednotlivé prostorové útvary • Dokáže popsat těleso – hrany, stěny, vrcholy	- Odhady. Zaokrouhlování. Zkouška. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Jednotky</u> - Délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody <u>Souvislosti a data</u> - Příklady z praktického života GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - Opakování učiva 7. ročníku - Délka kružnice - pojem Ludolfovo číslo - Obvod mnohoúhelníků pravidelných (podle vzorců) i nepravidelných - Obsahy čtverce, obdélníka i kruhu (seznámení) - Povrch těles (seznámení) - Seznámení s prostorovými geometrickými tvary (krychle, kvádr, jehlan, válec, kužel, koule) - Seznámit se s kótováním čtverce, obdélníku a trojúhelníku	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - Zvládá orientaci na číselné ose - Písemně sčítá, odčítá, násobí víceciferná čísla, dělí maximálně dvouciferným číslem, dělí se zbytkem - Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) - Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - Řeší jednoduché úlohy na procenta - Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - Modeluje a zapisuje zlomkem část celku - Porovnává zlomky	ČÍSLO A PROMĚNNÁ <u>Opakování a prohloubení učiva</u> - Početní výkony s přirozenými a desetinnými čísly - Užití kapesního kalkulátoru <u>Celá čísla</u> - Obor přirozených čísel do 1 000 000, číselná osa - Písemné sčítání, odčítání, násobení víceciferným číslem - Dělení dvojciferným číslem, rozklad čísla, porovnávání, zaokrouhlování, odhad <u>Zlomky</u> - Základní pojmy, základní početní operace, zápis, užití <u>Desetinná čísla</u> - Zápis, čtení, užití, jednoduché matematické operace s nimi <u>Procenta</u> - Základní pojmy, jednoduché výpočty, úrok - Procento symbol %, pojem základ, procentová část - Výpočet 1 % ze základu - Výpočet procentové části z daného základu (i s využitím kalkulátoru) - Řešení jednoduchých slovních úloh z praxe - Úrok, úroková míra - využití na praktických příkladech <u>Rovnice</u> - Jednoduchá lineární rovnice (seznámení) <u>Římské číslice</u> <u>Násobení a dělení desetinných čísel</u> - Dělení dvou přirozených čísel - podíl číslo desetinné - Dělení desetinného čísla číslem přirozeným - Dělení desetinného čísla číslem desetinným nejvýše dvouciferným, např. $35,6 : 2,4$ - Užití kapesního kalkulátoru k provádění výpočtů - Slovní úlohy vedoucí k maximálně dvěma početním	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace, řešení problémů a rozhodování

• Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu • Zvládá početní úkony s penězi • Vyhledává, třídí a porovnává data • Vypracuje jednoduchou tabulku • Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce • Zná a rýsuje základní rovinné útvary • Umí charakterizovat pojem rovnoběžníku • Rozlišuje různé typy rovnoběžníků • Umí sestrojit rovnoběžník • Odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku • Rozpozná a pojmenuje lichoběžník • Umí sestrojit lichoběžník • Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu • Vypočítá povrch kvádru, krychle a válce • Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům • Rozezná a pojmenuje hranol • Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • Určí středově souměrný útvar • Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti • Rozezná základní tvary těles • Samostatně řeší praktické úlohy • Hledá různá řešení předložených situací • Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	výkonům s desetinnými čísly. Užití jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu. Užití peněz ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY <u>Jednotky</u> - Délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody <u>Souvislosti a data</u> - Příklady z praktického života, tabulky, aritmetický průměr <u>Poměr</u> - Měřítko - Pojem - Zvětšení a zmenšení v daném poměru - Rozdělení dané hodnoty v daném poměru - Dělení v daném poměru GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU <u>Opakování a prohloubení učiva</u> <u>Rovinné útvary</u> - Přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelný šesti a osmiúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) + obvody obrazců <u>Objem</u> - Objem, základní jednotky objemu – l, dl, cl, ml - Metrické vlastnosti v rovině - Druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky <u>Prostorové útvary</u> - Kvádr, krychle, koule, válec, jehlan - seznámení <u>Konstrukční úlohy</u> - Osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost, středová souměrnost, jednoduché konstrukce kružítkem, čtvercová síť, druhy čar a jejich použití, kótování, pravoúhlé promítání, technické písmo (rýsování osmiúhelníku) - Obvod a obsah čtverce, obdélníku a kruhu. Užití vzorců - Povrch kvádru, krychle a válce. Užití vzorců APLIKAČNÍ ÚLOHY - Praktické geometrické úlohy	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace OSV- soutěživost a rozhodování

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika

DATA, INFORMACE

Očekávané výstupy

- Žák:
- I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Učivo

Učivo

- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
- kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

Žák:

- I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Učivo

- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu □
- programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
- kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátor

INFORMAČNÍ SYSTÉMY:

➤ Očekávané výstupy

Žák:

- I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá
- I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Učivo

-informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti

- návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel

- hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězcí; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Žák:

- I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Učivo

-hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

- počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva

- řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení

- bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat

- digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací -6.r.

Data , informace, modelování

MDÚ v RVP ZV

žák:

zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí šifry, s kterou se opakovaně setkal - zakóduje v obrázku barvy - dokáže přečíst jednoduchou myšlenkovou mapu vztahující se k okruhu jeho zájmů - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů	Kódování a přenos informací, standardizované kódy. Kódy kolem nás Znakové sady: náhrada písmene číslem z kódovací tabulky, obrázkové písmo piktogramy, Emodži; myšlenková mapa; Sdílení emailem, bluetooth Přenos dat, symetrická šifra/záměny písmen, opačné pořadí písmen / Identifikace barev, barevný model Kódování barev Obrázky z čar	A:Kódy na prádle, značky států,,nebezpečné látky, barvy na odpadových kontejnerech-čti, rozliš, dopravní značky, informační cedule, zavedené zkratky, značky na hřišti Obrázek-číslo- barva Hra lodě B: Interaktivní displej:Moza Book1,2.: Doplňování vět1,2 Obrázek-geom.tvar- barva Ovoce a zelenina1

Zdroj: Zdroj:A: Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

B: B: Interaktivní displej

+metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly>)

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
6. ročník

Práce s daty

Informační systémy-6.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:-získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
 -popíše účel informačních systémů, které používá

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- interpretuje data z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost - vyhledává, získává data obecně a v počítači z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost - popíše informační systém, se kterým ve škole aktivně pracuje - rozpozná jednotlivé role uživatelů a vymezí jejich činnosti, které mohou a nemohou dělat - odpoví na otázky na základě dat v tabulce z oblastí, se kterou má zkušenost - doplní podle pravidel do tabulky prvky,záznamy - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v jednoduché existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva Data a tabulce -tabulka a její hodnota, záznam hodnot v tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Víme, co jsou data Evidujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Kontrola hodnot v tabulce Kontrolujeme data Porovnáváme a prezentujeme data Filtrování, řazení a třídění dat- doplnění a úprava záznamu Porovnání dat v tabulce	A:Co je internet. Užití ve škole, doma informační systém školy – webová stránka; školní e-mail; role – tvůrce webu, přispěvatel, čtenář, odesílatel e-mailové zprávy apod B:, chytrý telefon, čipy, karty-jaké údaje tam jsou C:Hledání dat,př. E: : Interaktivní displej:Moza Book2.hodnotící tabule D: tabulky PL1,2

Zdroj: A.: Digitální technologie 1. stupeň ZŠ, RVP 2021

B:Dotykový telefon: C:Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)D: PLTabulky . E: Interaktivní displej

+metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly>)

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
6. ročník

Počítače-6.r.

Digitální technologie

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému,

-ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

-rozpozná typické závady a chybové hlášky počítačů a obrátí se se žádostí o pomoc na dospělou osobu

-dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
• správně popíše jednotlivé části PC/tabletu, popíše výhody/nevýhody při jejich použití • popíše, jak lze získat aplikaci pro bezpečné využití, uloží textové, grafické soubory • vybere vhodnou šablonu v textovém editoru pro své účely; umí použít základní formát textu ve vybrané šabloně • pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy, rozumí způsobu e mailové komunikace • zkontroluje, zda jsou části počítače, které opakovaně používá, správně propojeny, ukončí program bez odezvy • zná pravidla bezpečnosti a dodržuje je při práci s digitálním zařízením; zdůvodní nezbytnost zabezpečení účtů •	HW/SW,typy operačních systémů, rozdíl ve využití PC/tablet Instalace aplikací Fungování a služby internetu Základní editace textu: orientace v prostředí Open Office; uložení souboru do cílené složky; práce se šablonami Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení) Bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla,	ProgramyA: Digitální technologie B:Instalace aplikací- mobilní telefon E- mail C: Správné používání digitálního zařízení Technické problémy a přístupy k jejich řešení

Zdroj: A Digitální technologie 1. stupeň ZŠ RVP 2021

B:mobilní dotykový telefon C: : A: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy

(<https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/>)

C:Jednoduché ovládání počítače (<http://home.pf.jcu.cz/jop/>)+Počítač kamarád – II. díl, učebnice pro II. stupeň

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

7. ročník

Data, informace a modelování

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- popíše známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku spojenou s jeho konkrétní činností - znázorní graficky problém, stanoví, případně podle návodu, zda má všechny potřebné informace - zaznamenané vyhledané informace do připraveného záznamu a použije je - vyhledá známý soubor v PC/tabletu - vyhledá informace na zadané téma s pomocí klíčových slov (v textu, v publikaci, na internetu)	Modely, schémata Webové prohlížeče – vyhledávání informací na zadané téma Získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, graf - tvorba Vyhledávání webových stránek Práce s Wikipedií Práce s textovým editorem – zaznamenání informací a jejich editace Orientace ve složkách, souborech	A:modely, např. notový záznam, schéma z učebnice C: Interaktivní dotykový displej Mozaik 3D, Easy Note B:webový prohlížeč Google Chrome – vyhledávač stránek— A:PL:grafické znázornění problému, např. číselná osa, myšlenková mapa, řada obrázků

Zdroj:A: příklady z učebnice, pracovní listy

B:webový prohlížeč Google , Google Chrome

C: Interaktivní dotykový displej

+ <https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly/>)

Algoritmizace a programování- 7.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti-rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení

-navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal	Používá strukturovaný postup (např. návod) pro praktické činnosti, při kterých potřebuje oporu Sestaví strukturovaný postup pro řešení známého problému ve více variantách Sestaví jednoduchý algoritmus, např. manipulaci s robotickou hračkou Bee-bot, používá základní posloupnost pro ovládání robotické hračky a práci s hrací plochou, Simuluje cestu do školy, do obchodu, na poštu Spustí opakovaně program (např. Bee-bot), na základě konkrétní situace v zápise najde a opraví chybu	A:Pracovní postupy- Matematika, PV,pokusy, příběhové karty D: Interaktivní dotykový displej Mozaik 3D, Easy Note B:Robotická hračka C:Práce s mapou- záznam, — kresba. Vyhledávač- www. mapy .cz B:Robotická hračka

ZdrojA: Pracovní listy:B:robotická hračka Bee-bot (příp. Blue-bot + deska TacTile) s podložkou

C: Vyhledávač:WWW.Mapy.cz

D: Interaktivní dotykový displej

+ Metodika Algoritmizace s využitím robotických hraček pro děti (<https://imysleni.cz/ucebnice/rozvoj-informatickeho-mysleni-s-vyuzitim-robotickych-hracek-v-materske-skole-a-na-1-stupni-zs>)

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
7. ročník

Informační systémy-7.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- popíše známou situaci, kdy je vhodné k záznamu dat použít tabulku, vybírá z navrhovaných šablon vhodnou strukturu - sestaví jednoduchou tabulku na základě doporučeného návrhu	Výsledky soutěže, známky – vysvědčení, převody jednotek, seznam žáků, data narozenin, záznam počasí, sběr papíru, sbírka přírodnin, rozhodování o termínu a cíli výletu Návrh tabulky pro zápis dat ze školní soutěže Úprava požadavků, tabulky či pravidel	A: jednoduchá tabulka navržená klasickými psacími potřebami, vysvětlení záhlaví a místo pro zápis dat B: PC-vložení- tabulka C: Interaktivní. displej Easy Note Moza Book-2

Zdroj:

A: Pracovní list- tvorba jednoduché tabulky

B: : Microsoft Word

C: Interaktivní dotykový display

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
7. ročník

Digitální technologie-7.r.

MDÚ v RVP ZV

žák:

-ukládá a spravuje svoje data ve vhodném formátu

-dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

-pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- popíše podle skutečnosti, která zařízení jsou připojena do školní sítě - používá podle návodu v modelovém prostředí e-mail - využívá sdílené soubory ve školní síti; sdílí soubor e-mailem, bluetooth - správně připojí/odpojí externí zařízení z počítače; popíše rizika při nesprávném odpojení zařízení - dodržuje postupy k zabezpečení účtu (chrání své heslo, změní své heslo)	Operační systémy – typy. Názvy: Open Office Pages Sdílení souboru – e-mail ,bluetooth, , Struktura a principy internetu Web – fungování webu, webová stránka, webový server, Web – seznam.cz, gmail.com Bezpečnost při práci na PC / v online prostředí manipulace s externím zařízením	A: externí zařízení – mobilní telefon, tablet B:webové stránky-PC C:Virtuální nástěnky D: Interaktivní dotykový displej A:Bezpečnost, rizika

Zdroj:

A : Digitální technologie 1. stupeň ZŠ, RVP 2021

B:webové stránky-PC

C:Virtuální nástěnky

D: Interaktivní dotykový displej

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

8. ročník

Digitální technologie+ opakování

MDÚ v RVP ZV,Žák:

-ukládá a spravuje svoje data ve vhodném formátu

-dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

-pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- uloží zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - popíše podle skutečnosti, která zařízení jsou připojena do školní sítě - používá podle návodu v modelovém prostředí e-mail - využívá sdílené soubory ve školní síti; sdílí soubor e-mailem, AirDropem, bluetoothem - správně připojí/odpojí externí zařízení z počítače; popíše rizika při nesprávném odpojení zařízení - dodržuje postupy k zabezpečení účtu (chrání své heslo, změni své heslo) - popíše na příkladech, co je to digitální stopa	Učivo Open Office – možnosti uložení typu souboru; export jako .pdf Pages – sdílení souboru / export souboru Domácí a školní počítačová síť Sdílení souboru – e-mail, AirDrop, bluetooth Bezpečnost při práci na PC / v online prostředí manipulace s externím zařízením Digitální stopa-seznámení	A:Externí zařízení – flashdisk, paměťová karta, mobilní telefon, tablet B:webové stránky-PC C:Virtuální nástěnky D: Interaktivní dotykový displej E::Bezpečnost, rizika F:digitální stopa-Jak na internet

Zdroj:

A: Externí zařízení

B:webové stránky-PC

C:Virtuální nástěnky

D: Interaktivní dotykový displej

E: Digitální technologie 1. stupeň ZŠ, RVP 2021

F:www.edu.ceskatelevize.cz- digitální stopa

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
8. ročník

Algoritmizace a programování-8.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti

-navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakovaně setkal

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- po přečtení programu popisu činnosti vysvětlí, co vykoná, a činnost zrealizuje - ověří správnost popisu odzkoušeného postupu, najde a opraví v něm případné chyby - diskutuje různé postupy pro řešení známého problému - hotový postup upraví pro řešení jiného známého problému	Čtení a práce se zápisem programu / reprodukce programu svými slovy Ověření správnosti / identifikace chyb / náprava Aplikace na podobnou problematiku	A:Čerpá především z jemu známých každodenních situací Popis činnosti vhodně využít, např. v tematickém celku Digitální technologie, v předmětu pracovní činnosti, při badatelské aktivitě v přírodopisu C:Najde a opraví případné chyby, např. odzkoušený recept při přípravě pokrmů, osevni postup, e-mailová komunikace- odzkoušený recept při přípravě pokrmů, osevni postup, e-mailová komunikace Diskuze, např. nad vyhledáváním spoje řešení jiného problému, např. plánování skupinové práce při výuce B: Interaktivní dotykový displej Moza book1,2,7/1,9,,12

Zdroj: A: Individuální řešení- využití v Př. Pč, Z, Fy...B :- Interaktivní dotykový displej-jiný postup-návrh.C:Robotická htačka Bee bot- metodika

C: Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
8. ročník

Informační systémy-8.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

-nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
: • sestaví jednoduchou tabulku (na základě vzoru) pro evidenci dat z oblasti, se kterou má opakovanou zkušenost (např. formáty textu, používané aplikace, sdílené soubory, používané přehledy učiva z jiných předmětů) • přepíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (např. velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky	Práce s textovým editorem – návrh základní tabulky (alternativa práce s klasickým psacím náčiním a papírem – návrh tabulky) Základní formát tabulky uložení výsledného souboru	A:Individuální řešení Při formátu tabulky – tučné písmo, zvětšení, vystředění, zvýraznění – pouze základy Lze využít také Google formulář – zápis odpovědí a následné zobrazení formou grafu apod. (ne tvorba formuláře) Geografické údaje o státech světa B:tabulky C: Interaktivní dotykový displej Moza book2- hodnotící tabule

Zdroj:

A:Individuální řešení

B:Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

C: Interaktivní dotykový displej,Moza book2- hodnotící tabule

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
9. ročník

Data, informace a modelování

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění

- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
: - vyhledá informace k řešení problému, se kterým má zkušenost, pracuje se zdroji - v grafech, schématech najde odpověď na jednoduchou otázku k řešení problému - stanoví podle návodu, zda v popisu problému chybí informace potřebné k jeho řešení	Práce s tabletem – aplikace Popplet, , získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači Práce s grafy, schémata – základní orientace Tvorba myšlenkové mapy a časové osy s využitím klasických pomůcek Návody, manuály	A:možnost využít schémata vztahující se k výuce jiných - -předmětů/Př,VZ,Z,D., -školním aktualitám, aktuálním tématům -reflexe, -kuchařský recept + porovnávání dvou postupů či zadání, - zadání -skupinové práce, zadání projektové výuky, - instrukce ke školnímu výletu apod B:Grafy

Zdroj:A: pracovní listy, časopisy, knihy *data, informace*:

B:Grafy- Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

+Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ

(<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly>)

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
9. ročník

Algoritmizace a programování-9.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

-po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti

-rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu jednotlivé kroky k jejich řešení

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
- řeší problémy sestavením algoritmu/postupu - ověří správnost popisu postupu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé postupy pro řešení příbuzného problému - vybere z více možností vhodný postup pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části - hotový postup upraví pro řešení obdobného problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popis problému Testování, odladění, Odstranění chyb	A: výuku je možné realizovat formou projektu -; projekt má sloužit k prokázání schopnosti pojmenovat, B:Power Pointová prezentace B,C:-rozkrokovat a řešit konkrétní praktický problém žáka, třídy, školy (např. třídění odpadu ve třídě, ukládání nářadí ve školní tělocvičně, výpůjčky knih ve školní knihovničce) Plán realizace školního výletu, reflexe, odstranění chyb na příště

Zdroj:

A: [Programování pro děti - TOP 11 Free nástrojů \(hwkitchen.cz\)](http://hwkitchen.cz), [Programovací projekty – Nová informatika \(zsholice.cz\)](http://zsholice.cz)

B:Power Point- prezentace C.Myšlenkové mapy

+:Jednoduché ovládání počítače (<http://home.pf.jcu.cz/jop/>)

+: Práce s daty (<https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly>)

Digitální technologie-9.r.

MDÚ v RVP ZV

Žák:

- ukládá a spravuje svoje data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Očekávané výstupy ŠVP. Žák:	Učivo	Materiál
: • popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • uvede příklady základního formátu textu • maluje obrázek podle zadání • na příkladu ukáže, jaký význam má komprimace dat • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • uvede příklady cílů hackerů • doplní myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • chrání si své údaje, ví, co je „silné“ heslo • diskutuje o tom, čím vším vytváří svou digitální stopu	Práce s textovým editorem – formátování dokumentu (životopis apod.) Práce s programem malování – samostatné malování Práce se soubory Sdílení souboru – různé formy Bezpečnost při práci na PC / v online prostředí Digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru Digitální identita	A: webové stránky.- struktur.životopis, sebehodnocení,, dotazníky B: program- malování C: soubory A:Služby internetu typu rezervační systém, e-shop, platby na internetu (platební karty, terminály D :Myšlenkové mapy-PL Příklad útoku hackerů – zablokování počítače nebo konkrétních souborů / výhrůžné e-maily/ Vyhledávání info. o své osobě na PC-digitální stopa. E: Bezpečnostní rizika

Zdroj:A:webové stránky, B: program – Malování,C- různé soubory

D: myšlenkové mapy-Malování, Word p.E: Digitální technologie 1. stupeň ZŠ, RVP 2021

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČLOVĚK A SPOLEČNOST - DĚJEPIS

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

- *D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti*

Učivo

- orientace na časové ose
- historický čas a prostor

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- *D-9-2-01p má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí*
- *D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty*

Učivo

- historické prameny; doba předhistorická, doba historická; získávání informací o dějinách
- **pravěk** – život v pravěku; hmotná a duchovní kultura

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

- *D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států*
- *D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací*

Učivo

- **starověké civilizace** – Egypt, Řecko, Řím – informativně obecné znaky a specifické zvláštnosti (hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje); přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma; významné osobnosti; historické památky

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

- *D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území*
- *D-9-4-03p má základní poznatky z období počátků českého státu*
- *D-9-4-04p zná úlohu a postavení církve ve středověké společnosti*
- *D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí*
- *D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské*
- *D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*

Učivo

- **středověk** – Slované, stěhování národů; Sámova říše; Velkomoravská říše; příchod Cyrila a Metoděje na Moravu; počátky českého státu; románská kultura
- **rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků** – změny ve středověké společnosti; rozvoj měst; život v době vlády Karla IV.; rozvoj kultury a vzdělání; gotická a renesanční kultura
- **husitství** – příčiny, průběh, výsledky; významné osobnosti; doba vlády Jiřího z Poděbrad

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

- *D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*
- *D-9-5-04p, D-9-5-05p má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi*
- *D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

Učivo

- **počátek novověku** – objevné cesty a jejich důsledky, Kryštof Kolumbus, poznávání nových civilizací, humanismus; vynález knihtisku, další důležité objevy a vynálezy
- **České země za vlády Habsburků** – doba Rudolfa II., bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, barokní kultura
- **osvícenství** – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj
- **národní obrození** – utváření novodobého českého národa, František Palacký, revoluční rok 1848, česká politika a kultura na konci 19. století

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- D-9-6-03p má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
- D-9-6-03p zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

Učivo

- utváření novodobého českého národa
- revoluce 19. století
- kulturní rozrůzněnost doby

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

- D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- D-9-7-01p, D-9-7-05p má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky

Učivo

- **1. světová válka** – vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk, období 1. republiky; hospodářská krize a 30. léta v Československu, fašismus v Evropě, prezident Edvard Beneš, Mnichovská zrada
- **2. světová válka** – protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj; holocaust
- **poválečný vývoj** – období zápasu o demokracii, únor 1948, totalitní režim a odpor proti němu, rok 1968, nové společenské poměry v Evropě, události 1989, vznik České republiky a vstup do EU

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vyučovací předmět: **Dějepis**
 Ročník.6

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti - Podle obrázků popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty - Rozlišuje základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí - Popisuje život v době nejstarších civilizací - Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	ČLOVĚK V DĚJINÁCH <u>Historické prameny</u> - Historické prameny; doba předhistorická, doba historická; získávání informací o dějinách POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI <u>Význam zkoumání dějin</u> <u>Získávání informací o dějinách</u> <u>Pravěk</u> - Život v pravěku; hmotná a duchovní kultura; náboženství <u>Život v pravěku</u> (Opakování a prohloubení učiva vlastivědy) - Sběračsko-lovecký způsob života - Počátky zemědělství - Kultura, počátky náboženství <u>Doba kamenná</u> <u>Doba kovů</u> <u>Naše země v období pravěku</u> NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY <u>Starověké civilizace</u> - Egypt, Řecko, Řím – informativně obecné znaky a specifické zvláštnosti (hospodářský, společenský, politický, kulturní a náboženský vývoj) - Významné osobnosti a kulturní památky - Přínos starověkých civilizací pro rozvoj světové kultury - Počátek písma - Shrnutí	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace, poznávací schopnosti MKV-etnický původ, kulturní rozdíly

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: **Dějepis**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Uvede první státní útvary na našem území • Uvede základní informace z období počátku českého státu • Popíše úlohu o postavení církve ve středověké společnosti • Rozezná období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské • Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí • Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA <u>Středověk</u> - Slované; stěhování národů; Sámova říše; Velkomoravská říše; příchod Cyrila a Metoděje na Moravu; počátky českého státu; románská kultura - Slované v době stěhování národů - Velkomoravská říše. Náboženský a kulturní přínos Cyrilometodějské mise. - Počátky českého státu. Svatý Václav a první Přemyslovci. <u>Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků</u> - Změny ve středověké společnosti; rozvoj měst; život v době vlády Karla IV.; rozvoj kultury a vzdělání; gotická a renesanční kultura - Změny ve feudální společnosti, rozvoj měst. - Přemysl Otakar II. - Lucemburkové na českém trůnu, Karel IV. - Rozvoj kultury, stavitelství a vzdělání. <u>Husitství</u> - Příčiny, průběh, výsledky; významné osobnosti; doba vlády Jiřího z Poděbrad - Husitství a jeho vliv na uspořádání středoevropských poměrů - Rozpory ve společnosti rozvinutého feudalismu, Jan Hus, Jan Želivský - Jan Žižka a válečné úspěchy husitů - Prokop Holý, bitva u Lipan - Doba vlády Jiřího z Poděbrad	OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace MKVoznávací schopnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vyučovací předmět: **Dějepis**
 Ročník: **8.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
• Popisuje důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu • Pojmenovává nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY <u>Počátek novověku</u> - Objevné cesty a jejich důsledky, Kryštof Kolumbus, poznávání nových civilizací, humanismus; vynález knihtisku, další důležité objevy a vynálezy <u>České země za vlády Habsburků</u> - Doba Rudolfa II., bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, barokní kultura - Nástup Habsburků - Příčiny a vznik habsburské monarchie - Doba Rudolfa II. - Bitva na Bílé hoře a její důsledky - J. A. Komenský - Život v pobělohorské době - Kultura a stavitelství pozdního feudalismu <u>Osvícenství</u> - Vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj - Osvícenský absolutismus v našich zemích - Reformy Marie Terezie a Josefa II. - Odpor proti nevolnictví, počátky revoluce v zemědělství a průmyslu. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI <u>Národní obrození</u> - Utváření novodobého českého národa, František Palacký, revoluční rok 1848, česká politika a kultura na konci 19. století <u>Národní buditelství</u> - František Palacký, obraz národního obrození - Revoluční rok 1848 - Česká kultura na konci 19. století - Technické vynálezy	VDO – Demokracie jako formy vlády, principy demokracie OSV poznávání, kreativita MKV – Multikulturalita, kulturní rozdíly

- Má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
- Zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- Rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti historických etap

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: **Dějepis**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Uvádí příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války - Uvádí základní informace o vzniku samostatné Československé republiky - Popisuje průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě - Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	MODERNÍ DOBA <u>1. světová válka</u> - Vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk - Hospodářská krize a 30. léta v Československu - Období 1. republiky; hospodářská krize - Nárůst fašismu; Fašismus v Evropě, prezident Edvard Beneš, Mnichovská zrada ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT <u>2. světová válka</u> - Protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj; holocaust - Fašismus, formy autokratické vlády - Protektorát Čechy a Morava. Slovenský stát. Politický systém a hospodářství - Průběh a výsledky války, domácí a zahraniční odboj. <u>Poválečný vývoj</u> - Období zápasu o demokracii, únor 1948, stalinismus, totalitní režim a odpor proti němu, rok 1968, nové společenské poměry v Evropě - Období zápasu o demokracii - Doba vlády jedné strany. Pokus o reformu společenského zařízení. - Invaze vojsk Varšavské smlouvy - Nástup normalizace <u>Nové společenské poměry v Evropě, události 1989</u> - Období obnovení pluralitního systému a demokracie - Odpor proti diktatuře jedné strany, Charta 77, Václav Havel - Mezinárodní uvolnění - Listopad 1989 a jeho význam - Vznik České republiky a vstup do EU	VDO – Demokracie jako formy vlády VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – Multikulturalita OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace OSV-

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-1-03p *kriticky přistupuje k projevům vandalismu*
- VO-9-1-06p *má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí*
- VO-9-1-07p *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
- VO-9-1-07p *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
- VO-9-1-08p *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
- VO-9-1-09p *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*
- VO-9-1-08p *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

Učivo

- **obec, region, kraj** – zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje
- **rodina, škola** – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život
- **naše vlast** – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky
- **mezilidské vztahy ve společnosti** – základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; problémy lidské nesnášenlivosti; mravní hodnoty jedince; člověk a svoboda; otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-4-02p *má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti*
- VO-9-4-02p *chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy*
- VO-9-4-02p *uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání*
- VO-9-4-04p *zná základní práva a povinnosti občanů*
- VO-9-4-05p *na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu*
- VO-9-4-05p *uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*
- VO-9-4-08p *uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání*
- VO-9-4-09p *má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- VO-9-4-09p *vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu*
- VO-9-4-10p *rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy*
- VO-9-4-10p *v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací*

Učivo

- **právní základy státu** – Ústava a zákony ČR; prezident republiky; složky státní moci, jejich orgány a instituce; politické strany; státní občanství; státní symboly
- **státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy; volby do zastupitelských orgánů
- **lidská práva** – principy demokracie; základní lidská práva, Listina základních práv a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; poškozování lidských práv, týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace; národnostní problematika
- **člověk a právo** – práva a povinnosti občana; právní řád; orgány právní ochrany; soudy; právní dokumenty občana; právní vztahy a z nich vyplývající závazky; pracovní právo; osobní vlastnictví; druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže; styk s úřady

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Učivo

- ☐ **školství v ČR** – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém; příprava pro profesní uplatnění; systém celoživotního vzdělávání
- ☐ **pracovní uplatnění** – kvalifikace, rekvalifikace; odměna za práci; daně; nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti
- ☐ **peníze a jejich funkce** – podoby peněz; formy platby; hospodaření a rozpočet rodiny; měna v EU a ostatní cizí měny
- ☐ **zdravotní a sociální péče** – systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace (krizová centra)
- ☐ **člověk a volný čas** – kultura; sport; volnočasové aktivity; zájmové a sportovní organizace; význam kultury v životě člověka; kulturní zařízení; nevhodné využívání volného času; nebezpečí drog

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-3-02p má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- VO-9-3-03p na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Učivo

- ☐ **majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi
- ☐ **peníze** – funkce a podoby peněz, formy placení
- ☐ **hospodaření** – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; typy rozpočtu; význam daní
- ☐ **banky a jejich služby** - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- ☐ **výroba, obchod, služby** – jejich funkce a návaznost

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- VO-9-5-01p ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování
- VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

Učivo

- ☐ **evropská integrace** – členské státy EU, postavení ČR v rámci EU
- ☐ **mezinárodní spolupráce** – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy; významné mezinárodní organizace

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vyučovací předmět: **Výchova k občanství**
 Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým nemocným a postiženým spoluobčanům - Respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti - Vysvětluje pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti - Uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání - Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy - Uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - Stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI <u>Naše škola</u> - Život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy <u>Naše obec, region, kraj</u> - Důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku <u>Naše vlast</u> - Pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny <u>Rodina, škola</u> - Funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí; práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život <u>Rodina</u> - Postavení jedince v rodině, funkce rodiny, vztahy v rodině, zákon o rodině ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO <u>Státní správa samospráva</u> - Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly <u>Principy demokracie</u> - Znak demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstva ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ <u>Hospodaření</u> - Rozpočet domácnosti, úspory	OSV – Mezilidské vztahy OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování VDO – Občan, občanská společnost a stát EV – Vztah člověka k prostředí MKV – Multikulturalita MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Ročník: 8.

503

• Uvede základní prvky fungování demokratické společnosti • Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy • Uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání • Vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů • Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání • Vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; v případě potřeby žádá vhodným způsobem o radu • Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu • Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy • V krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací • Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi • Ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • Uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům • Uvědomuje si význam sociální péče o občany	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO <u>Právní základy státu</u> - Ústava a zákony ČR; prezident republiky; složky státní moci, jejich orgány a instituce; politické strany; státní občanství; státní symboly <u>Státní správa a samospráva</u> - Orgány a instituce státní správy a samosprávy; volby do zastupitelských orgánů <u>Lidská práva</u> - Principy demokracie; základní lidská práva, Listina základních práv a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; poškozování lidských práv, týrané dítě, zneužívání dítě, šikana, kyberšikana, diskriminace; národnostní problematika <u>Právní řád České republiky</u> - Význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis <u>Protiprávní jednání</u> - Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost, porušování předpisů silničního provozu <u>Právo v každodenním životě</u> - Význam právních vztahů, styk s úřady ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ <u>Majetek, vlastnictví</u> - Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi Peníze - Funkce a podoby peněz, formy placení <u>Hospodaření</u> - Rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, typy rozpočtu, význam daní <u>Banky a jejich služby</u> - Aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků <u>Výroby, obchod, služby</u> - Jejich funkce a návaznost	VEGS – Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět:

Výchova k občanství

Ročník: 9.

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - V modelových situacích uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí - Chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním - Formuluje své nejbližší plány - Uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování - Uvede příklady mezinárodního terorismu Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI <u>Občanské soužití</u> - Demokratické uspořádání naší společnosti - Základy společenského chování, slušnost, ohleduplnost, tolerance k názorům a zájmům ostatních lidí - Komunikační dovednosti, umění dobře vycházet s lidmi a být jim prospěšný - Evropská integrace – státy EU <u>Vztahy mezi lidmi</u> - Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské neshášenlivosti <u>Zásady lidského soužití</u> - Morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí ČLOVĚK JAKO JEDINEC <u>Podobnost a odlišnosti lidí</u> - Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady <u>Vnitřní svět člověka</u> - Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i u druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí <u>Osobní rozvoj</u> - Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT <u>Evropská integrace</u> - Podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR <u>Mezinárodní spolupráce</u> - Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy; její výhody, významné mezinárodní organizace <u>Globalizace</u> Projevy, klady a zápory, významné globální problémy, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování VDO – Občan, občanská společnost a stát VDO – Občanská společnost a škola VDO – Formy participace občanů v politickém životě MKV – Multikulturalita MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ MKV – Kulturní rozdíly MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti VEGS – Evropa a svět nás zajímá VEGS – Objevujeme Evropu a svět VEGS – Jsme Evropané

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Fyzika

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

- F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Učivo

- měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
- skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difuze

POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy

žák

- F-9-2-01p pozná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
- F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo

- pohyby těles – pohyb a klid těles
- gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- tlaková síla a tlak – tlaková síla, tlak a jeho jednotka
- třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- působení sil stejných a opačných směrů na těleso
- práce a výkon – jednoduché stroje a jejich užití v praxi; tepelné motory

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

- F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo

- Pascalův zákon – hydraulická zařízení a jejich užití v praxi
- hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- Archimédův zákon – vztahová síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

- F-9-4-02p zná vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

- formy energie – druhy energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením
- přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; teplota varu kapaliny
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- *F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz*
- *F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka*

Učivo

- **vlastnosti zvuku** – vznik a zdroje zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku; odraz zvuku na překážce, ozvěna; hudební nástroje; škodlivost nadměrného hluku

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- *F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod*
- *F-9-6-02p zná zdroje elektrického proudu*
- *F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností, zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními zná druhy magnetů a jejich praktické využití rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla*
- *F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí, rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*

Učivo

- **elektrický obvod** – zdroje napětí, spotřebiče
- **elektrické a magnetické pole** – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; vodiče a izolanty; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji a zařízeními
- **vlastnosti světla** – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; odraz světla; druhy a využití zrcadel; čočky a jejich využití; praktické využití optických přístrojů

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

- *F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země*
- *F-9-7-02 rozliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností*
 - *zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci*
 - *si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru*

Učivo

- **sluneční soustava** – její hlavní složky; měsíční fáze
- **hvězdy** – rozdíly mezi planetou a hvězdou

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas - Zná druhy magnetů a jejich praktické využití; formulovat využití magnetů v praxi Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností - Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními a přístroji - Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - Zná zdroje elektrického proudu	LÁTKY A TĚLESA - Rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné <u>Fyzikální veličiny</u> - Délka -praktické úkoly - Hmotnost -praktické úkoly - Objem .praktické úkoly - Teplota .praktické úkoly - Čas - praktické úkoly Magnetismus - Druhy magnetů - Póly magnetů - Magnetické pole Země Využití magnetů v praxi Elektromagnetické jevy: - Elektrické jevy – elektrický náboj – elektrická síla - Elektrické vodiče, nevodiče - Elektrické pole Využití elektrické síly v praxi Elektrický obvod - Elektrický proud a napětí - Zdroje el. napětí, proudu - El. obvod a jeho schéma - Bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči Ochrana před nebezpečným napětím. První pomoc	OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Vztah člověka k životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
Rozezná, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu • Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů • Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla • Předvídá změnu pohybu těles při působení síly • Aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení praktických problémů • Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů • Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz • Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	POHYB TĚLES; SÍLY <u>Pohyby těles</u> - Pohyb a klid těles <u>Gravitační pole a gravitační síla</u> - Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa <u>Třecí síla</u> - Smykové tření - Ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - Působení sil stejných a opačných směrů na těleso <u>Práce a výkon</u> - Jednoduché stroje a jejich užití v praxi <u>Jednoduché stroje</u> - Páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN <u>Pascalův zákon</u> - Hydraulická zařízení a jejich užití v praxi - Hydrostatický a atmosférický tlak <u>Archimédův zákon</u> - Vztahová síla - Potápění - Vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách ZVUKOVÉ DĚJE <u>Vlastnosti zvuku</u> - Vznik a zdroje zvuku - Látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - Odraz zvuku na překážce - Ozvěna - Hudební nástroje Škodlivost nadměrného hluku	OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Vztah člověka k životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Sestaví elektrický obvod podle schématu - Vysvětlí funkci vypínače a zdroje v elektrickém obvodu - Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností - Chápe pojem elektrický náboj a elektrická síla, na jednoduchých pokusech ji dokáže demonstrovat - Vyjmenuje zdroje elektrického proudu - Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - Vyjmenuje jednotlivé typy elektráren - Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - Zná obnovitelné a alternativní zdroje energie - Rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití - Dokáže popsat přenos elektrické energie elektrárny do domácnosti - Objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - Uvede význam energetického štítku spotřebiče v souvislosti se spotřebou elektrické energie - Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními a přístroji	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE <u>Elektrický obvod</u> - Elektrické vodiče a nevodiče - Schéma jednoduchého elektrického obvodu, vypínač, žárovka, odpor vodiče <u>Elektrická síla</u> - Elektrický náboj - Druhy nábojů - Využití elektrické síly v praxi <u>Elektrické napětí</u> - Zdroje elektrického napětí, baterie, akumulátor, dynamo - Měření elektrického napětí, Voltmetr - Bezpečné a nebezpečné napětí - základní zásady při práci s el. proudem <u>Elektrický proud</u> - Výroba elektrického proudu – elektrárny - Jaderná elektrárna, ochrana lidí předradioaktivním zářením - Obnovitelné a alternativní zdroje energie - Přenos elektrického proudu do domácnosti - Střídavý a stejnosměrný proud, transformátory - Bezpečnost při zacházení s vysokým napětím <u>Elektrické spotřebiče-opakování</u> - Přeměna elektrické energie (tepelná, světelná, pohybová) - Spotřebiče v domácnosti - Energetická náročnost spotřebičů (energetický štítek) - Základní pravidla bezpečnosti při zacházení se spotřebiči - První pomoc při zasažení elektrickým proudem	OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Vztah člověka k životnímu prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Fyzika**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Zná druhy magnetů a jejich praktické využití; formulovat využití magnetů v praxi - Uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - Rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosy a využití - Rozezná na jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem - Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - Popíše využití jaderné energie - Vysvětlí nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus - Rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla - Rozlišuje mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - Zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí, využívá poznatku, že světlo se šíří přímočaře - Zná typy zrcadel, popisuje jejich použití v praxi - Rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití - Dokáže vyjmenovat jednoduché optické přístroje, zná jejich využití v běžném životě	ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Magnetismus-opakování Energie - Pohybová a polohová energie - Závislost na rychlosti a hmotnosti - Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa - Vnitřní energie – teplo - Měření – teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně - Výhody nevýhody energetických zdrojů na životní prostředí Jaderná energie - Jaderná elektrárna - Využití jaderné energie - Ochrana lidí před radioaktivním zářením Světelné jevy - Zdroje světla, šíření světla, lom a odraz světla - Typy zrcadel (rovinné, vypuklé, duté) a jejich využití v praxi, reflektor - Zobrazení předmětu čočkou, spojky, rozptylky a jejich využití - Optické přístroje – lupa, fotoaparát, mikroskop	OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Komunikace OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Vztah člověka k životnímu prostředí

• Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci • Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru • Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země • Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	VESMÍR - Sluneční soustava – její hlavní složky - Měsíční fáze, zatmění slunce a měsíce - Hvězdy – rozdíly mezi planetou a hvězdou, stín Závěrečné opakování a shrnutí učiva z fyziky	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru CHEMIE

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek

Učivo

- ☐ **vlastnosti látek** – hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost
- ☐ **nebezpečné látky a přípravky** – značení a užívání běžných chemikálií
- ☐ **zásady bezpečné práce** – ve škole i v běžném životě
- ☐ **mimořádné události** – úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
- CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Učivo

- ☐ **směsi** – různorodé a stejnorodé roztoky, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace)
- ☐ **voda** – voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody; čistota vody
- ☐ **vzduch** – složení; čistota ovzduší, smog; teplotní inverze

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-3-02p zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Učivo

- ☐ **částicové složení látek** – molekuly, atomy, atomové jádro
- ☐ **prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků
- ☐ **orientace v periodické soustavě prvků**
- ☐ **chemické sloučeniny** – nejjednodušší chemické sloučeniny

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Učivo

- ☐ **nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků**

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Učivo

- ☐ **oxidy** – názvosloví nejobvyklejších oxidů, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- ☐ **kyseliny a hydroxidy** – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů
- ☐ **solí** – vlastnosti, použití vybraných solí

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- CH-9-6-02p zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Učivo

- ☐ **uhlovodíky** – nejjednodušší uhlovodíky, jejich zdroje, vlastnosti a využití; směsi uhlovodíků, alkoholy, aromatické uhlovodíky
- ☐ **paliva** – ropa, uhlí, zemní plyn; průmyslově vyráběná paliva; příklady využití
- ☐ **přírodní látky** – zdroje, vlastnosti; bílkoviny; tuky; sacharidy; vitaminy; vliv na zdraví člověka

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

- CH-9-7-01p ví o využívání prvotních a druhotných surovin
- CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Učivo

- ☐ **chemický průmysl v ČR** – výrobky; recyklace surovin
- ☐ **průmyslová hnojiva** – užití a hledisko ochrany životního prostředí
- ☐ **stavební pojiva** – cement, vápno, sádra; užití v praxi; bezpečnost při práci
- ☐ **plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace
- ☐ **hořlaviny** – význam tříd nebezpečnosti; zásady zacházení; první pomoc při popálení nebo poleptání
- ☐ **léčiva a návykové látky**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Chemie**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Stanoví, čím se zabývá chemie, jak slouží ku prospěchu člověka - Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - Reaguje na případy úniku nebezpečných látek - dokáže použít ochranné prostředky masky – teoreticky - Pozná směsi a chemické látky - Rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - Rozliší různé druhy vod a uvede příklady jejího použití - Uvede zdroje znečišťování vody ve svém nejbližším okolí - Vysvětlí význam vzduchu a složení vzduchu, uvede zdroje znečišťování vzduchu v nejbližším okolí - Uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - Rozpozná vybrané kovy a jejich možné vlastnosti - Rozpozná vybrané nekovy a jejich možné vlastnosti	<u>Úvod do předmětu</u> - Podstata a historie chemie, produkty chemického průmyslu POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE <u>Vlastnosti látek</u> - Hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost <u>Nebezpečné látky a přípravky</u> - Značení a užívání chemikálií, zásady bezpečné práce v běžném životě <u>Mimořádné události</u> - Úniky nebezpečných látek, ochranné prostředky a jejich použití SMĚSI - Pojem směs, dělení směsí - propírání, usazování, filtrování, odpařování, destilace, krystalizace <u>Roztok</u> - Pojem roztok, koncentrovaný a zředěný <u>Voda</u> - Destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody = <u>Exkurze- úprava vody ve vodárně</u> <u>Vzduch</u> - Složení, čistota ovzduší ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY - Názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků, orientace v periodické soustavě prvků, nejjednodušší chemické sloučeniny - Základní kovy - železo, hliník, měď, zinek, olovo, cín, zlato, stříbro a jejich využití - Základní nekovy - kyslík, dusík, vodík, uhlík, síra, chlor a jejich využití	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Rozvoj schopností a poznávání, mezilidské vztahy

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí - Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí - Popíše vlastnosti a použití kyselin v praktickém životě - Dokáže popsat vlastnosti a použití hydroxidů - Zná vlastnosti a použití solí - Orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie - Vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy - Uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka - Rozpozná výrobky chemického průmyslu a uvede jejich využití - Zdůvodní využívání hořlavin a tříd nebezpečnosti v praxi	CHEMICKÉ REAKCE - Nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků - kyslík a vodík, uhlík a vodík, chemie a elektřina ANORGANICKÉ SLOUČENINY <u>Oxidy</u> - Vlastnosti a použití vybraných oxidů <u>Kyseliny</u> - Vlastnosti a použití vybraných kyselin <u>Hydroxidy</u> - Vlastnosti a použití vybraných hydroxidů <u>Soli</u> - Vlastnosti a použití vybraných solí <u>Kyselost a zásaditost roztoků</u> - Stupnice pH, měření roztoků univerzálním indikátorovým papírkem, první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem ORGANICKÉ SLOUČENINY - Ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva, uhlovodíky <u>Přírodní látky</u> - Bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny v lidském těle, vliv na zdraví člověka CHEMIE A SPOLEČNOST - Chemický průmysl v ČR, výrobky, recyklace surovin, <u>Průmyslová hnojiva</u> <u>Plasty a syntetická vlákna</u> - Vlastnosti, použití, <u>likvidace Hořlaviny</u> - Třídy nebezpečnosti; první pomoc při popálení nebo poleptání - Exkurze- Výroba mléka	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí,ekosystémy,základní podmínky života OSVRozvoj schopností a poznávání,mezilidské vztahy,seberegulace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis

2. stupeň

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - Očekávané výstupy

žák

- P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života
- P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- P-9-1-07p ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka
 - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
 - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Učivo

- ☐ **vznik života** – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- ☐ **základní složení a struktura živých soustav** – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy
- ☐ **význam a zásady třídění organismů** – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
- ☐ **dědičnost a proměnlivost organismů** – podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, vliv na vývoj organismů
- ☐ **viry a bakterie** – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB - Očekávané výstupy

žák

- P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- P-9-2-03p pozná lišejníky

Učivo

- ☐ **houby bez plodnic** – základní charakteristika; vliv na člověka a ostatní živé organismy
- ☐ **houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- ☐ **lišejníky** – výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN - Očekávané výstupy

žák

- P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- P-9-3-03p ví o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití
- P-9-3-03p zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Učivo

- ☐ **stavba, tvar a funkce rostlin** – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod); principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování
- ☐ **systém rostlin** – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj
- ☐ **význam rostlin a jejich ochrana** – využití hospodářsky významných rostlin; chráněné rostliny; léčivé rostliny; jedovaté rostliny

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ - Očekávané výstupy

žák

- P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

Učivo

- ☐ **stavba a funkce jednotlivých částí těla** – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- ☐ **vývoj, vývin a systém živočichů** – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí; obratlovci
- ☐ **rozšíření, význam a ochrana živočichů** – živočišná společenstva; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy
- ☐ **projevy chování živočichů**

BIOLOGIE ČLOVĚKA - Očekávané výstupy

žák

- P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
- P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

Učivo

- ☐ **názory na vznik člověka a jeho vývoj**
- ☐ **stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla** – orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídící); vývin jedince; hlavní období lidského života
- ☐ **nemoci, úrazy a prevence** – příznaky, zásady poskytování první pomoci; závažná poranění a život ohrožující stavy

NEŽIVÁ PŘÍRODA - Očekávané výstupy

žák

- P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země
- P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- P-9-6-06p ví o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Učivo

- ☐ **Země** – vznik a stavba Země
- ☐ **vnější a vnitřní geologické děje** – příčiny a důsledky
- ☐ **nerosty a horniny** – vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců
- ☐ **půdy** – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, devastace a příklady rekultivace
- ☐ **vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí

- ☐ podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů

ZÁKLADY EKOLOGIE - Očekávané výstupy

žák

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasnit základní princip některého ekosystému
- P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky
- P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Učivo

- ☐ **organismy a prostředí** – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- ☐ **ochrana přírody a životního prostředí** – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY - Očekávané výstupy

žák

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - Pozná podle charakteristických vlastností horniny a nerostů, rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik - Orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života - Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - Uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - Zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů - Ví o základních rostlinných, fyziologických procesech a jejich využití - Rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy - Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků - Pozná lišejníky	NEŽIVÁ PŘÍRODA <u>Rozdělení, vznik Země</u> - Vývoj zemské kůry, přírodní děje vnitřní a vnější, příčiny a důsledky <u>Horniny</u> - Vyvřelé, usazené, přeměněné, nerosty (vznik a praktický význam) <u>Půda</u> - Složení, vlastnosti, význam pro výživu rostlin OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA <u>Živá příroda</u> - Vznik života, vývoj organismů a přizpůsobení prostředí <u>Jednobuněčné rostliny</u> - Základní složení buňky, projevy a podmínky života, viry, bakterie – praktické využití <u>Mnohobuněčné rostliny</u> - Pletiva – význam, životní podmínky, fyziologické procesy, funkce hlavních orgánů BIOLOGIE HUB <u>Řasy, houby</u> - Kvasinky, plísně, houby – stavba těla, rozdělení (jedovaté, jedlé), první pomoc při otravě <u>Lišejníky</u> - Výskyt, význam	EV – Ekosystém, Základní podmínky života OSV-Rozvoj schopností, Kreativita, Mezilidské vztahy

• Porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná jednotlivé funkce části těla rostlin • Rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce • Rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití • Popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • Uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování • Pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka • Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	BIOLOGIE ROSTLIN - Vyšší rostliny – životní podmínky, stavba rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod, semena), fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování - Les, lesní patra – mechy, kapradiny, jehličnaté stromy, lesní keře, lesní byliny - Listnaté stromy (v lese, u vody, v parku) využití dřeva - Ovocné stromy a keře – druhy a význam stromů, využití plodů - Hospodářsky důležité rostliny – okopaniny, obilí, luštěniny, píce - Trávy a luční květiny – léčivé rostliny, jedovaté rostliny - Zelenina – kořenová, listová, plodová, košťálová, cibulová - Okrasné květiny – v zahradě, v domácnosti - Vycházky, tvorba herbářů	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět:

Přírodopis Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Získá základní vědomosti o živočišných druzích • Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce • Porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • Ví, jak zajišťovat životní potřeby zvířat, ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka • Rozpozná rozdíl mezi bezobratlými živočichy a obratlovci	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ <u>Vývojový systém živočichů</u> <u>Stavba a funkce živočišné buňky</u> <u>Jednobuněční živočichové</u> - Prvoci (měňavka, trepka) <u>Mnohobuněční živočichové</u> - Láčkovci (nezmar, medúza, koráli) - Ploštěnci - Hlísti - Měkkýši - Kroužkovci - Členovci, pavoukovci, roztoči, korýši - Hmyz - Obratlovci, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci - Obojživelníci	E V – Ekosystémy, OSV-Rozvoj schopností,,

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Charakterizuje etapy vývoje člověka - Popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce - Zná pravidla poskytování první pomoci a hygienu jednotlivých soustav - Rozliší hlavní zásady zdravého a nezdravého způsobu života	NEHETNATCI - Opice, lidoopi, vznik a vývoj člověka a jeho odlišnosti (tělesné znaky) - Předchůdci člověka a lidské rasy BIOLOGIE ČLOVĚKA - Stavební jednotky lidského těla (buňky, tkáně) <u>Soustava opěrná a pohybová</u> - Stavba kosti, spojení kostí, kostra, svaly <u>Soustava oběhová</u> - Krev, krevní oběh, srdce, imunita, první pomoc <u>Soustava dýchací</u> - Dýchací cesty, plíce, hlasové ústrojí, kapénková nákaza <u>Soustava trávicí</u> - Ústní dutina – zuby, péče, jednotlivé části trávicí soustavy, složky potravy, výživa <u>Soustava vylučovací</u> - Močová soustava <u>Kožní soustava</u> - kůže – stavba a význam kůže <u>Soustava nervová</u> - Neuron, obvodová a ústřední část, mícha, hygiena <u>Soustava řídicí</u> - Žlázy s vnitřní a vnější sekrecí <u>Smyslová ústrojí</u> - Oko, péče o zrak, jak vidíme, ucho, péče, jak slyšíme, chuť, čich, smyslová tělíska, teplo, chlad, bolest <u>Soustava rozmnožovací</u> - Pohlavní orgány muže a ženy, pubertální změny, vývoj oplozeného vajíčka, porod, vývoj jedince, antikoncepce, pohlavní choroby) <u>Vývojová stádia člověka</u> - Novorozenec, kojeneček... – charakteristické rysy	OSV-Rozvoj schopností,,Kreativita,,Mezilidské vztahy EV-ekosystémy,Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV-Etnický původ,Lidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Přírodopis**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - Popíše vznik a vývin jedince - Rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - Chápe vliv péče o zdraví na život člověka - Popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce - Zná zásady poskytování první pomoci při poranění - Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - Využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb - Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - Pozná kladný, záporný vliv člověka na životní prostředí - Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - Rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému - Prohlubuje znalosti o vzniku Země, zemské kůry a života - Popíše jednotlivé vrstvy Země - Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - Pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - Rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik - Zná význam hornin, půdy, vody, vzduchu a jejich ochranu - Na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi - Využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu - Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	BIOLOGIE ČLOVĚKA - Vývoj člověka v období vývoje naší Země (čtvrtohory) - Jednotlivé orgány lidského těla, jejich nemoci a prevence - Vliv tělesné a duševní práce na zdraví - Vývoj jedince – zdravá výživa, mateřství, dědičnost, přenos dědičných informací-genetika - Látky ohrožující zdraví <u>BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ</u> - Živočišná společenstva - Hospodářské druhy – chov domácích zvířat, ryb, ekologické chovy - Ohrožené druhy a jejich ochrana, význam ZOO <u>BIOLOGIE ROSTLIN</u> - Rostlinné oblasti - hospodářské rostliny, ekologické prostředky pro pěstování plodin - Význam rostlin pro člověka - Význam rostlin v přírodě - Rezervace a národní parky <u>NEŽIVÁ PŘÍRODA - GEOLOGIE</u> - Země – součást Sluneční soustavy - Vývojová období vzniku zemské kůry a života na Zemi - Souhrn geologických dějů – důsledky - Horniny - těžba a význam pro společnost (využití, poznávání) - Nerosty – poznávání, zpracování, využití - Půda – devastace, rekultivace - Význam a ochrana vody, vzduchu a půdy - Vliv počasí a podnebné pásy na život	EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Základní podmínky života OSV-Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ZEMĚPIS

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

Učivo

- ☐ **komunikační geografický a kartografický jazyk** – vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky
- ☐ **geografická kartografie a topografie** – druhy map, glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země
- Z-9-2-04p ví o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- Z-9-2-04p ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Učivo

- ☐ **Země jako vesmírné těleso** – tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma
- ☐ **krajinná sféra** – přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy
- ☐ **systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů, a vybraných států

Učivo

- ☐ **světadíly, oceány, makroregiony světa** – státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy; oblasti – přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní
- ☐ **regionální společenské a politické útvary** – národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města
- ☐ **regiony** – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení ve vybraných regionech

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-4-02p ví, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Učivo

- ☐ **obyvatelstvo světa** – struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství
- ☐ **globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa
- ☐ **světové hospodářství** – odvětvová struktura, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně, hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- ☐ **státy světa** – politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-5-01p *umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin*
- Z-9-5-02p *zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek*
- Z-9-5-03 *uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*

Učivo

- ☐ **krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin
- ☐ **vztah příroda a společnost** – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-6-01p *vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy*
- Z-9-6-02p *charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*
- Z-9-6-03p *určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy*
- Z-9-6-03p *zná přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost*
- Z-9-6-03p *uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva*
- Z-9-6-04p *vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti*

Učivo

- ☐ **místní region** – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům
- ☐ **Česká republika** – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry; obyvatelstvo; hospodářství; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě
- ☐ **regiony České republiky** – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- Z-9-7-01 *ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*
- Z-9-7-03p *uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*

Učivo

- ☐ **cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy
- ☐ **ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii - Umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - Zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek - Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - Získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určí jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí - Určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy - Rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost - Vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE <u>Komunikační geografický a kartografický jazyk</u> - Vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky - Úvod do zeměpisu - Úvod do vyučování, motivace, seznámení s učebnicemi a atlasem - Různé druhy plánů a map, jejich měřítko - Obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) - Orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - Práce s atlasem - Poledníky - Rovnoběžky ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ <u>Krajina</u> - Přírodní a společenské prostředí, typy krajin <u>Vztah příroda a společnost</u> - Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva ČESKÁ REPUBLIKA <u>Náš domov, naše vlast</u> - Nad mapou naší vlasti - Prohloubení učiva z 5. ročníku - povrch naší krajiny - Přírodní podmínky ČR - základní údaje - Poloha, povrch, vodstvo, podnebí	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí MKV – Kulturní rozdíly VEGS – Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Objasní důsledky pohybů Země - Uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - Uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu - Určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy - Rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost - Uvádí hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - Vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - Charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - Vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ <u>Země jako vesmírné těleso</u> - Postavení Země ve vesmíru (sluneční soustava) - Tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma <u>Krajinná sféra</u> - Přírodní sféra a její základní složky a prvky - Přírodní oblasti Země, podnebné pásy ČESKÁ REPUBLIKA <u>Česká republika</u> - Zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry; obyvatelstvo; hospodářství; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, vstup do EU <u>Regiony České republiky</u> - Územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy <u>Místní region</u> - Rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům, vysvětlení pojmu Česká republika - Poloha ČR v Evropě, rozloha ČR, sousední státy. - Mapa ČR - výškopis a polohopis, měřítko. - Přehled oblastí ČR: Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Západní Čechy, Severní Čechy, Východní Čechy, Jižní Morava, Severní Morava a Slezsko	EV – Vztah člověka k prostředí MKV – Etnický původ MKV - Multikulturalita VEGS – Evropa a svět nás zajímá VEGS – Objevujeme Evropu a svět

• Ovládá základy praktické topografie a orientaci v terénu • Uplatní v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • Vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány • Rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE <u>Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze</u> - Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje - Stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - Jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy REGIONY SVĚTA <u>Světadíly, oceány</u> - Určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy - Seznámení s mapou Evropy a světa. Glóbus - Poloha ČR v Evropě - Sousední státy v Evropě - Povrch Evropy - pohoří, řeky, města, moře - Státy EU	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Vyhledá na mapách jednotlivé státy - Rozliší zásadní přírodní a společenské znaky států Evropy - Charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, společenské a hospodářské poměry vybraných evropských států	ČESKÁ REPUBLIKA I. Opakování učiva o České republice REGIONY SVĚTA <u>Základní informace o státech v Evropě</u> - Poloha, povrch, vodstvo, hlavní město, měna, obyvatelstvo a jeho zaměstnání - Obchodní spojení s ČR 1. Poloha, rozloha a členitost. 2. Přírodní podmínky. Povrch - Alpy, Karpaty, rozsáhlé nížiny. Podnebí. Vodstvo - Dunaj, Labe, Volha, Balaton. Rostlinstvo a živočišstvo. 3. Obyvatelstvo. 4. Oblasti Evropy. <u>Evropa</u> - Státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy - Oblasti - přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní - Západní Evropa, Jižní Evropa, Severní Evropa, Střední Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa.	EV – Vztah člověka k prostředí EV – Ekosystémy EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV – Etnický původ MKV – Multikulturalita MKV – Kulturní rozdíly MKV – Princip sociálního smíru a solidarity VEGS – Evropa a svět nás zajímá VEGS – Objevujeme Evropu a svět VEGS – Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány - Rozlišuje zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - Charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států - Zná, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - Vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	REGIONY SVĚTA <u>Světadíly, oceány, makroregiony světa</u> - Státy EU, určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy - Oblasti - přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní <u>Světadíly</u> - Základní informace o jednotlivých světadílech, zdůraznit odlišnost od Evropy <u>Čtení map</u> - Poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo - Nejvýznamnější státy jednotlivých světadílů - Charakteristika, hlavní město, přístavy - Asie; Afrika; Amerika; Austrálie a Oceánie; Antarktis <u>Oceány</u> - Poloha oceánu a jeho členitost; Námořní cesty - Tichý oceán - Indický oceán - Atlantský oceán a Severní ledový oceán SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ <u>Obyvatelstvo světa</u> - Struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství <u>Světové hospodářství</u> - Životní úroveň, hlavní světové surovinové a energetické zdroje <u>Státy světa</u> - Politické, bezpečnostní a hospodářské seskupení států	EV – Vztah člověka k prostředí MKV – Princip sociálního smíru a solidarity VEGS – Evropa a svět nás zajímá VEGS – Objevujeme Evropu a svět VEGS – Jsme Evropané VDO – Demokracie jako forma vlády

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru HUDEBNÍ VÝCHOVA

2. stupeň Očekávané

výstupy žák

- ☐ HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
- ☐ HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- ☐ HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry
- *pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu*
- *rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*
- *uveče některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- ☐ zpěv jednohlasu i vícehlasu (kánon) v přiměřeném rozsahu
- ☐ intonační cvičení
- ☐ seznámení s grafickým záznamem melodie
- ☐ hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře (ostinátní doprovod, prodleva apod.)

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- ☐ rozlišování zpěvních hlasů
- ☐ hudební nástroje
- ☐ hudební uskupení
- ☐ hudebně vyjadřovací prostředky ve skladbě, mimo hudební obsah díla
- ☐ hudební žánry
- ☐ nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- ☐ taktování a pohyb na hudbu
- ☐ hudebně pohybové hry
- ☐ základní taneční kroky klasických nebo moderních tanců
- ☐ relaxační techniky, muzikoterapie

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **6.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Interpretuje vybrané lidové a umělé písně - Zná pojmy repetice, houslový klíč - Zná původ státní hymny - Reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - Doprovodí písně na rytmických nástrojích pomocí ostinata - Pohybově vyjádří hudbu - Zvládne základní krok mazurky a pochodu - Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - Uvede některá jména hudebních skladatelů	<u>Vokální činnosti</u> Sluchová, hlasová, dechová a řečová cvičení: - Rytmizace říkadel, zpěv jednoduchých lidových i umělých písní - Intonační cvičení - Notový zápis, houslový klíč <u>Poslechové činnosti</u> - Skupiny hudebních nástrojů - Hudební dílo a jeho autor - Výběr skladeb (Smetana, Beethoven, Vivaldi, Martinů, Janáček) - Vokální a instrumentální skladba <u>Hudebně pohybové a instrumentální činnosti</u> - Taneční kroky (pochod, mazurka) - Rytmický doprovod písní - Rytmická hra na tělo - Poslech skladeb známých skladatelů - Poslech a seznámení se s různými hudebními styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka; pop, rock, muzikál, ...	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Interpretuje vybrané lidové a umělé písně • Zná pojmy notová osnova, pojmenuje noty stupnice C-dur • Poznává státní hymnu • Rozpoznává vybrané hudební nástroje symfonického orchestru • Uvede některá jména hudebních skladatelů a jejich děl • Doprovodí písně na rytmických nástrojích pomocí ostinata • Pohybově vyjádří hudbu • Zvládne základní krok polky a valčíku	<u>Vokální činnosti</u> - Rozvoj pěvecké dovednosti hlasového rozsahu, hlasová hygiena - Reprodukce tónů a melodií - Seznámení s tóninou dur - Státní hymna <u>Poslechové činnosti</u> - Jevištní formy hudebního díla (opera, opereta, muzikál) - Výběr poslechových skladeb českých a světových autorů různých období - Poslech skladeb známých skladatelů <u>Hudebně pohybové a instrumentální činnosti</u> - Taktování - Doprovedy rytmických nástrojů - Taneční kroky (polka, valčík) - Vlastní pohybové ztvárnění	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV - Seberegulace

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Interpretuje vybrané lidové a umělé písně - Zná pojmy notová osnova, pojmenuje noty stupnice C-dur - Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže ocenit vokální projev druhého - Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl - Rozezná různé hudební žánry - Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace - Doprovodí písně na rytmických nástrojích pomocí ostinata - Pohybově vyjádří hudbu	<u>Vokální činnosti</u> - Intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnice C-dur - Náročnější lidové i populární písně - Tramenské písně <u>Poslechové činnosti</u> - Dějiny hudby od nejstarších dob do klasicismu - Poslech vybraných skladeb stěžejních autorů - Poslech různých hudebních žánrů <u>Hudebně pohybové a instrumentální činnosti</u> - Rozdíly vzhledem k žánru a stylu - Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy - Pásmo k příležitosti vánočních oslav - Tance historických období	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Hudební výchova**
 Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Interpretuje vybrané lidové a umělé písně • Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže ocenit vokální projev druhého • Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl • Rozezná různé hudební žánry • Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • Doprovodí písně na rytmických nástrojích pomocí ostinata • Pohybově vyjádří hudbu	<u>Vokální činnosti</u> - Lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus - hlasová hygiena <u>Poslechové činnosti</u> - Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu - Výběr poslechových skladeb různých období - Výběr písní a skladeb (Dvořák, Smetana, Janáček, Ježek, Suchý, Šlitr) <u>Hudebně pohybové a instrumentální činnosti</u> - Taktování, taneční kroky, vlastní improvizace hudebních myšlenek a představ - Polka, valčík, mazurka, moderní tance - Dramatizace hudebního projektu	MKV – Kulturní rozdíly OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV - Seberegulace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝTVARNÁ VÝCHOVA

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- VV-9-1-01 až VV-9-1-08p *uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- VV-9-1-01p, VV-9-1-03p *uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*
- VV-9-1-02p *při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních*
- VV-9-1-06p *vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*

Učivo

- prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru, práce v grafických editorech)
- rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, plastika, grafika, fotografie, animovaný film, elektronický obraz, uplatnění písma, reklama)
- výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vysvětlení vlastního tvůrčího záměru, vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací
předmět: **Výtvarná výchova**
Ročník: **6.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • Na základě vnímání a poznávání skutečnosti (zrakem, hmatem,...) nakreslí tvarově složitější tvary a barevně znázorní pozorované přírodní objekty (rostliny, živočichy, kameny, listy, plody) • Uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních • Zachycuje světelný kontrast přírodních a umělých objektů • Vnímá a chápe pojmy – popředí, pozadí, perspektiva • Na základě zrakových a sluchových prožitků znázorní (lineárně, barevnými plochami) neobvyklé, dramatické přírodní procesy - výbuch sopky, bouřku a blesky,... • Vnímá a uspořádá prostor s přírodními a umělými objekty (zákoutí školního hřiště, chodby, okolí školy...) • Vybírá a uspořádává obrazové prvky v barevném řešení s využitím znalostí barev, s vyjádřením prostoru • Uplatňuje citlivé výtvarné linie a její rytmizaci v ploše • Na základě osobních prožitků, setkání s literárním, filmovým dílem vytváří výtvarnou podobu prožitku • Uplatňuje jednodušší grafické techniky (monotyp, tisk z koláže, protisk,...)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti - <u>Zátiší, přírodní objekty</u> - Vnímání tvaru, barvy, linie a světla u přírodních objektů, pokus o vyjádření prostorových vztahů - Výtvarné vyjádření tvaru věci - Zobrazování tvarově složitějších útvarů - světelný kontrast, tvar, pozadí - <u>Lineární kompozice</u> oblých a hranatých předmětů - <u>Perspektiva</u> - <u>Přírodní procesy</u> Dekoratивní a prostorové práce spojené s experimentováním - <u>Uspořádání prostoru</u> - výtvarné vnímání tvarů, prostoru a jeho uspořádání - Rytmizace v ploše (dekorativní práce) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Čím děti žijí - <u>Osobní prožitky</u> - <u>Grafika</u> (monotyp, tisk z papírové a textilní koláže, protisk, linoryt...) - <u>Záznam divadelního představení</u> – výtvarné vyprávění (leporelo), ilustrace knížky	OSV-Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Poznávací schopnosti EV-Ekosystémy, Lidské aktivity, Vztah člověka k prostředí MKV-Etnický původ VDO-Společnost a škola

• V tematických pracích vyjadřuje dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy • Nakreslí lidskou postavu s proporčními principy a vztahy • Seznámí se, se základními proporcemi portrétu • Vytváří prostorovou práci s figurálním námětem • Rozpoznává díla malířská, sochařská, architektonická (ve spojení s dějinami lidstva) • Uvádí znaky ilustrace, jmenuje některé ilustrátory s přihlédnutím k věku a čtenářským zájmům žáků • Rozpoznává znaky lidového umění a současné užité tvorby • Navštíví galerii, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti • Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity • Hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	Člověk - <u>Lidská postava</u> - Základní proporce a pohyb lidské postavy - <u>Portrét spolužáka</u> - Modelování postavy Výtvarné umění a životní prostředí - <u>Základní znaky výtvarného umění</u> - <u>Ilustrace</u> – ilustrátoři učebnic a literatury pro děti a mládež - <u>Znaky lidového umění</u> - <u>Besedy o umění</u>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: **Výtvarná výchova**
 Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Využívá svých osobních prožitků a představ při tvorbě výtvarných prací vyjadřujících vztahy dvou až tří postav • Plochu komponuje tak, aby tvořila dějový celek (postavy mají vztah k ději a prostředí) • Rozlišuje velikost postav v popředí a v pozadí, výraznost barvy a detailu • Při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních • Podle modelu nakreslí stojící postavu, postavu s náznakem pohybu • Vyjádří odlišnosti tvarů obličejů, jeho jednotlivé proporce • Vytváří prostorovou práci s figurativním námětem z keramické hlíny • Poznává hlavní architektonické znaky doby románské, gotické a renesanční • V historické části města určuje stavební slohy: románský, gotický a renesanční • Navštíví galerii výtvarného umění, seznámí se s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti a současnosti • Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity • Zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Čím děti žijí - <u>Tematická kreslení</u> – zaměření na vyváženost kompozice, využití prostoru a barvy Člověk - Kresba postavy podle modelu - Portrét - Modelování lidské postavy Výtvarné umění a životní prostředí - Architektura v době románské, gotické a renesanční - Vycházka k historickým částem města – sochy, kostel, klášter - Besedy o umění -Prezentace na Výstavě v Muzeu Bojkovska	OSV-Kreativita,Mezilidské vztahy,Komunikace,Poznávací schopnosti EV-Ekosystémy, Lidské aktivity,Vztah člověka k prostředí VEGS-Jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací
předmět: **Výtvarná výchova**
Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • Seznámí se s architekturou v místě bydliště a na základě pozorované skutečnosti nakreslí: přední a zadní pohled domu, stavební detaily domu • Kresbou, otisky zaznamenává zajímavé detaily architektury • Při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních • Vytvoří obraz životního prostředí, ve kterém žije • Výtvarně vyjadřuje své stanovisko, jak životní prostředí ovlivňuje člověk a naopak • Podle modelu nakreslí sedící postavu • Dodržuje proporční zákonitosti postavy • Nakreslí části lidského těla dle skutečnosti (ruka, oko, nos, ústa, vlasy, ...) • Kresbou zachytí proporce, tvar, jednotlivé části a mimiku obličeje • Poznává zákonitosti výběru a užití písma, řazení písma v ploše, využívá písmo v praxi • Prostorovou prací vytváří svoji představu o architektuře, dopravních prostředcích současnosti a budoucnosti • Jeho výtvarný celek je spojením tvarů, barev, písma a struktur • Volí materiál podle své představy a na základě vlastního výtvarného návrhu	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti - <u>Architektura</u> - Rozvoj výtvarného vnímání, vidění a myšlení, volné vyjadřování architektonických prvků - Základní tvary těles a jejich užití v architektuře UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - Životní prostředí, ve kterém žijeme - Využití tvarové nadsázky a stylizace písma - Vypěstování aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí Člověk - Tematické kreslení – dějové a prostorové vztahy, základní proporce a pohyb lidské postavy - Sedící postava - Části lidského těla - Portrét Písmo - Využití písma v praxi Prostorové práce - Využití netradičního materiálu (odpadu) na téma architektura - Zapracování základních geometrických tvarů v užitém umění	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEV – Tvorba mediálního sdělení OSV - Kreativita

Vzdělávací oblast: Umění a kultura Vyučovací
předmět: **Výtvarná výchova**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • Kresbou zachycuje linie čar lidské dlaně • Uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastní tvorby a tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci • Vytvoří otisky rukou libovolnou technikou • Kresbou vyjadřuje symboliku pohybu prstů, gest, rukou zobrazuje realistický obraz krajiny • Na základě znalostí o stavbě lidského těla a procesech v lidském těle tvoří práce s realistickým obrazem tváře, postavy • Vytvoří prostorovou práci s figurativním námětem • Při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy • Na základě své představivosti a svých znalostí vytváří barevnou podobu naší planety, využije možnosti kombinování výtvarných technik (malba, koláž, frotáž, tisk, grafika) • Vytvoří reliéfní podobu povrchu planety (tvarování papíru, sádra, kašírování) • Vytvoří konstrukci technických vymožeností a robotů s využitím tvarové a barevné nadsázky, stylizace • Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • Uplatňuje základní geometrické tvary v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti - Stopy člověka – linie čar lidské dlaně, otisky - Práce v plenéru – zobrazení realistické krajiny, přírody UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Člověk - Postava v pohybu – kresba, malba, grafika - Hlava člověka – grafika - Modelování - keramická hlína, glazování Svět fantazie - Planeta Země, vesmír – kombinování výtvarných technik - Svět robotů – konstruovat složitější prostorové práce, využívat netradičních materiálů Dekorativní práce spojené s experimentováním - Zapracování základních geometrických tvarů a jejich užití v umění - Plakát, pozvánka, přání - Reklama a propagační materiály	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEV – Tvorba mediálního sdělení OSV – Kreativita MKV – Kulturní rozdíly

• Seznámí se, se základními principy a znaky výtvarných směrů 20. století • Navštíví galerii výtvarného umění se záměrem poznávat tvorbu českých autorů 20. století • Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity • Zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních	Výtvarné umění a životní prostředí - Výtvarné směry a proudy 20. století – Kubismus <u>Besedy o umění</u> - Prezentace na Výstavě v Muzeu Bojkovska	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
- VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- ☐ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- ☐ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- ☐ dětství, puberta, dospívání ☐ tělesné, duševní a společenské změny
- ☐ sexuální dospívání a reprodukční zdraví ☐ prevence rizikového sexuálního chování; předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
- ☐ základy péče o dítě

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- ☐ výživa a zdraví ☐ zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy; poruchy příjmu potravy
- ☐ tělesná a duševní hygiena ☐ zásady osobní, intimní a duševní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví
- ☐ režim dne
- ☐ ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy ☐ bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- ☐ stres a jeho vztah ke zdraví ☐ kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti
- ☐ civilizační choroby ☐ zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče
- ☐ auto-destruktivní závislosti ☐ zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek; patologické hráčství; náboženské sekty
- ☐ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita ☐ šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti

- ☐ **bezpečné chování a komunikace** ☐ komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi; pohyb v rizikovém prostředí; konfliktní a krizové situace
- ☐ **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** ☐ bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy
- ☐ **manipulativní reklama a informace** ☐ reklamní vlivy a působení médií
- ☐ **ochrana člověka za mimořádných událostí** ☐ živelní pohromy, terorismus

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- ☐ **podpora zdraví a její formy** ☐ prevence a intervence; působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- ☐ **sebepoznání a sebepojetí** ☐ vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- ☐ **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** ☐ cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
- ☐ **psychohygiena** ☐ sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu; hledání pomoci při problémech
- ☐ **mezilidské vztahy a komunikace** ☐ respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, rozvíjení schopnosti komunikace; chování podporující dobré vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací
předmět: **Výchova ke zdraví**
Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - Dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - Uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - Chápe význam režimu dne - Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - Svěřuje se, se zdravotním problémem - Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ <u>Vztahy ve dvojici</u> - Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství <u>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity</u> - Rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ <u>Výživa a zdraví</u> - Pojmy zdraví a zdravý způsob života - Zásady zdravého stravování - Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - Specifické druhy výživy; sestavování jídelníčku - Poruchy příjmu potravy (seznámení) <u>Tělesná a duševní hygiena</u> - Zásady osobní, intimní a duševní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví <u>Režim dne</u> PODPORA ZDRAVÍ <u>Podpora zdraví a její formy</u> - Prevence a intervence; působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ <u>Sebepoznání a sebepojetí</u> - Vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí <u>Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</u> - Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů	VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – Kulturní rozdíly, Lidské vztahy původ, Multikulturalita OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita OSV – Komunikace MEV-Kritické čtení a vnímání med. sdělení

• Uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • Uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • Chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel • Charakterizuje mimořádné situace • Rozumí integrovanému záchrannému systému • Zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací • Zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva • Zná potenciální nebezpečí • Zná zásady chování po vyhlášení mimoř. situace • Zná zásady chování po vyhlášení evakuace	a postupných kroků k jejich dosažení RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <u>Bezpečné chování</u> - Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi; pohyb v rizikovém prostředí; konfliktní a krizové situace <u>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</u> - Bezpečné prostředí ve škole - Ochrana zdraví při různých činnostech - Bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy <u>Ochrana člověka za mimořádných událostí</u> - Živelní pohromy <u>Mimořádné situace</u> - Charakter mimořádné situace - Tísňová volání - Varovný signál a chování po jeho vyhlášení, evakuace - Havárie s únikem nebezpečné látky -	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací
předmět: **Výchova ke zdraví**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Dokáže relaxovat při náznu únavy - Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - Chápe souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví a životního stylu - Uvádí zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami - Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - Umí přivolat pomoc v situacích cizího ohrožení - Uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, ví o centrech odborné pomoci a vyhledává a používá jejich telefonní čísla - Projevuje zdravé sebevědomí a preferuje vestyku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	RIZIKA OROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <u>Stres a jeho vztah ke zdraví</u> - Relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <u>Auto-destruktivní závislosti</u> - Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek; patologické hráčství; náboženské sekty <u>Civilizační choroby</u> - Zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče <u>Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</u> - Šikana a jiné projevy násilí - Formy sexuálního zneužívání dětí - Komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝVOJ <u>Mezilidské vztahy a komunikace</u> - Respektování sebe sama i druhých - Přijímání názoru druhého - Rozvíjení schopnosti komunikace - Chování podporující dobré vztahy <u>Morální rozvoj</u> - Rozvíjení rozhodovacích dovedností - Dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích - Pomáhající a prosociální chování	VDO – Občan, občanská společnost a stát MKV – Kulturní rozdíly, Lidské vztahy, Etnický původ MKV, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity OSV – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy, Spolupráce a soutěživost, Komunikace, MEV-Interpretace vztahu med. sdělení areality

• Si uvědomí základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • Vysvětlí základní tělesné, fyziologické, psychické a sociální změny v dospívání • Zodpovědně se rozhoduje ve vztahu k opačnému pohlaví • Zvládá teoretické i praktické znalosti v péči o dítě od narození do 3 let • Uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy • Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí • Zvládá poskytnutí první pomoci při úrazu • Chápe problematiku působení médií a reklamy, kriticky přistupuje k mediálním informacím a vlivu reklam • Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví • Předvádí základní způsoby poskytnutí první pomoci	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE <u>Dětství, puberta, dospívání</u> - Tělesné, duševní a společenské změny <u>Sexuální dospívání a reprodukční zdraví</u> - Prevence rizikového sexuálního chování - Předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce - Těhotenství a rodičovství mladistvých - Poruchy pohlavní identity <u>Základy péče o dítě</u> - Základy péče o dítě od narození do 3 let, jeho výživa ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ <u>Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy</u> - Bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) - Preventivní a lékařská péče - Chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE <u>Manipulativní reklama</u> - Reklamní vlivy a působení médií <u>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</u> - Bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech <u>Ochrana člověka za mimořádných událostí</u> - Živelní pohroma - Zásady první pomoci	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru TĚLESNÁ VÝCHOVA

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

- *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
 - *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*
 - *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem*
 - *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity*
 - *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*
 - *TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu*
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti*

Učivo

- ☐ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační (výkonnostní sport)
- ☐ rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností
- ☐ zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční programy, manipulace se zatížením
- ☐ prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla, korekce jednostranného zatížení a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- ☐ hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí, improvizované ošetření a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- *TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků*

Učivo

- ☐ pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry
- ☐ gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- ☐ rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, jiné kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, cvičení s náčiním, tance
- ☐ průpravné úpolý – střežový postoj, držení, pohyb v postoji
- ☐ atletika – starty; rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu (podle schopností a možností žáků), základy překážkového a štafetového běhu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí (podle možností a vybavení školy)
- ☐ sportovní hry (výběr podle možností školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel pro danou věkovou kategorii
- ☐ turistika a pobyt v přírodě – základní poznatky z turistiky, přesun a chůze v terénu; táboření, základní turistické dovednosti, ochrana přírody, modifikace orientačního závodu, příprava a dokumentace turistické akce
- ☐ plavání (podle podmínek školy) – další plavecké dovednosti, zdokonalení plaveckého způsobu, případně další plavecký způsob, aquagymnastika, skoky do vody, prvky zdravotního plavání
- ☐ pobyt v zimní přírodě – lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy), běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku, bruslení (případně další zimní sporty podle podmínek školy)
- ☐ další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*
- *TV-9-3-03p dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*
- *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka*
- *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je*
- *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže*

Učivo

- ☐ **komunikace v Tv** – odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
- ☐ **organizace prostoru a pohybových činností** – v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- ☐ **historie a současnost sportu** – významné sportovní soutěže a sportovci
- ☐ **pravidla osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- ☐ **zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech**
- ☐ **měření výkonů, posuzování pohybových dovedností**

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - CHLAPCI**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • Zvládá kotouly, přemet stranou a stoj o rukou, cvičební prvky na hrazdě • Zvládá obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond • Zvládá jednoduché taneční kroky • Používá správnou techniku • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km • Zvládá bezpečný pohyb na bruslích vpřed a do stran • Zvládá chůzi na lyžích, obraty a výstupy	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 1 500 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - kotoul vpřed a vzad, svíčka, přemet stranou, stoj o rukou - Hrazda - vis podkolení, výmyk - Trampolínka - skoky, kotoul letmo - Koza našir i nadél roznožka a skrčka - Šplh - s i bez přírazu, s obměnami <u>Úpoly</u> - Střehové postoje, pády stranou, vzad <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - Polkový krok <u>Sportovní hry</u> - Vybíjená, košíková, ringo (frisbee) a malá kopaná <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Jízda vpřed, přešlapování doprava, zastavení <u>Lyžování</u>	OSV – Psychohygiena, Spolupráce, soutěživost EV- vztah člověka k prostředí

• Zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	- Hry na sněhu, základy běžeckého lyžování <u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - CHLAPCI**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • Zvládá přemet stranou a stoj na lopatkách, cvičební prvky na hrazdě • Zvládá obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond • Zvládá jednoduché taneční kroky • Používá správnou techniku • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km • Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 1 500 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - přemet stranou, stoj na lopatkách - Hrazda – závěs, zdokonalení výmyku - Trampolínka - kotoul letmo, salto vpřed s dopomocí - Koza našir i naděl - roznožka a skrčka - Šplh - bez přírazu, s obměnami <u>Úpoly</u> - Přetahy a přetlaky, úpolové odpory <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - Polkový krok <u>Sportovní hry</u> - Košíková, malá kopaná, floorball, ringo <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Jízda vpřed i vzad, přešlapování, zastavení	OSV – Psychohygiena, – ,Spolupráce, soutěživost EV- vztah člověka k prostředí

• Zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti • Uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	<u>Lyžování</u> - Hry na sněhu, základy běžeckého lyžování <u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - CHLAPCI**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • Zvládá přemet stranou - rondát a stoj na hlavě • Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a rozvoj pohybových dovedností, základ sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí • Zvládá obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond • Zvládá jednoduché taneční kroky • Používá správnou techniku • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km • Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, bezpečné zastavení	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 1 500 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie – stranou - rondát, stoj na hlavě - Hrazda – toč vpřed - Trampolínka - salto vpřed s dopomocí - Švédská bedna našít i nadél - roznožka a průvlek - Šplh - bez přírazu, s obměnami <u>Úpoly</u> - Střehové postoje, držení a pohyb v postoji <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - Valčíkový krok <u>Sportovní hry</u> - Košíková, přehazovaná, malá kopaná, floorball, ringo <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Jednoduchý skok, pirueta	OSV – Spolupráce a soutěživos– Psychohygiena, EV- vztah člověka k prostředí t,

• Zvládá pohyb na běžeckých lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<u>Lyžování</u> - Jízda z mírného kopce, zastavení s odšlapováním, běh na krátkém okruhu <u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - CHLAPCI**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • Zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě • Zvládá obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond • Zvládá jednoduché taneční kroky • Používá správnou techniku • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 15 km • Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 1 500 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - přemet stranou - rondát, stoj na hlavě - Hrazda – toč vzad - Trampolínka - salto vpřed s dopomocí - Švédská bedna našít i nadél - roznožka - Šplh - bez přírazu, s obměnami <u>Úpoly</u> - Střehové postoje, pády stranou, vzad <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - Polkový a valčíkový krok <u>Sportovní hry</u> - Košíková, přehazovaná, malá kopaná, floorball, ringo <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Jízda vpřed i vzad s přešlapováním, obraty, jednoduchý skok, pirueta, zastavení	OSV – Psychohygiena OSV – Spolupráce a soutěž– EV- vztah člověka k prostředí i vost

• Bezpečně zvládá pohyb a zastavení odšlapováním na běžeckých lyžích • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<u>Lyžování</u> - Chůze a běh, výstupy, jízda z mírného svahu, zastavení odšlapováním, běh na delším okruhu <u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - DÍVKY**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • Zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě • Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatní svůj fyzický fond • Cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy • Zvládá jednoduché taneční kroky • Používá správnou techniku • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 5 km • Zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry a zastavení • Zvládá pohyb na běžecích lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 800 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - kotoul letmo, přemet stranou - Hrazda - závěs podkolení a vzpor, toč vpřed - Trampolínka – výskoky s otočkou, kotoul letmo - Koza našít, roznožka a skrčka - Šplh - s přírazem, s obměnami <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - Prožívání rytmu, tempa a melodie (jejich vyjádření pohybem) - Aerobic <u>Sportovní hry</u> - Vybíjená, košíková, ringo (frisbee) <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Pohyb vpřed, zastavení <u>Lyžování</u> - Hry na sněhu, základy běžecího lyžování	OSV –Psychohygiena,Spolupráce, soutěživost,Rozvoj schopnosti EV- vztah člověka k prostředí ena

• Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	<u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - DÍVKY**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Při vytrvalosti uplatňuje vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy - Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - Zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě - Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - Při cvičení uplatní svůj fyzický fond - Zvládá jednoduché taneční kroky - Používá správnou techniku - Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků - Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 10 km - Zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry - Zvládá pohyb na běžecích lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 800 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - kotoul letmo, přemet stranou - Hrazda - závěs podkolení a vzpor, toč vpřed - Trampolínka – výskoky s otočkou, kotoul letmo - Koza našíř, roznožka a skrčka - Šplh - s přírazem, s obměnami <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - Rytmizovaná chůze, základní taneční krok, lidové tance - Aerobic <u>Sportovní hry</u> - Vybíjená, košíková, ringo (frisbee) <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Jízda vpřed i vzad, zastavení, přešlapování <u>Lyžování</u> - Hry na sněhu, základy běžeckého lyžování	OSV – Psychohygiena–,Spolupráce, soutěživost,Rozvoj schopností EV- vztah člověka k prostředí

• Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	<u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - DÍVKY**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Při vytrvalosti uplatňuje vůli, zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • Odmitá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • Zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích • Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatní svůj fyzický fond • Zvládá jednoduché taneční kroky • Používá správnou techniku • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km • Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, bezpečné zastavení • Zvládá pohyb na běžecích lyžích – chůze, obraty, výstupy, jízda v nenáročném terénu, zastavování	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 800 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - kotoul letmo, přemet stranou - Hrazda - závěs podkolení a vzpor, toč vpřed - Trampolínka – výskoky s otočkou, kotoul letmo - Koza našíř, roznožka a skrčka - Šplh - s přírazem, s obměnami <u>Rytmická a kondiční gymnastika</u> - Prožívání rytmu, tempa a melodie (jejich vyjádření pohybem) - Aerobic <u>Sportovní hry</u> - Vybíjená, košíková, ringo (fresbee) <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Jednoduchý skok, pirueta <u>Lyžování</u> - Jízda z mírného kopce, zastavení s odšlapováním, běh na krátkém okruhu	OSV – Psychohygiena, Rozvoj schopností OSV – Spolupráce a soutěživost– EV- vztah člověka k prostředí

• Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	<u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova - DÍVKY**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základ. sport. odvětví včetně zdokonalování lokomoce • Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • Zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě • Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí • Při cvičení uplatní svůj fyzický fond • Zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví • Používá správnou techniku • Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání vrstevníků • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km • Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry	<u>Atletika</u> - Krátké tratě – běh na 60 m - Běh vytrvalostní na 800 m - Skok daleký - další techniky - Skok vysoký - zlepšování techniky - Hod kriketovým míčem <u>Gymnastika</u> - Akrobacie - kotoul letmo, přemet stranou - Hrazda - závěs podkolení a vzpor, toč vpřed - Trampolínka – přemet vpřed, kotoul letmo - Švédská bedna - průvlek, roznožka nadél a skrčka - Šplh - s přírazem, s obměnami <u>Rytmiická gymnastika</u> - Některé ze současných tanců, pohybová improvizace - Aerobní gymnastika – bez náčiní <u>Sportovní hry</u> - Vybíjená, košíková, ringo (frisbee) <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> - Uplatnění získaných poznatků <u>Bruslení</u> - Jízda vpřed a vzad s přešlapováním, obraty, jednoduchý skok, pirueta	OSV – Psychohygiena, Rozvoj schopností OSV – Spolupráce a soutěživost– EV- vztah člověka k prostředí

• Bezpečně zvládá pohyb a zastavení s odšlapováním na běžeckých lyžích • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • Uplatňuje zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	<u>Lyžování</u> - Chůze a běh, výstupy, jízda z mírného svahu, zastavení odšlapováním, běh na delším okruhu <u>Strečinkové cvičení</u> - protahování <u>Význam pohybu pro zdraví</u> - Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí <u>Komunikace v Tv</u> - Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech <u>Zásady jednání a chování</u> - V různém prostředí a při různých činnostech	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do ZTv se provádí na doporučení lékaře, doporučení SPC /IVP/. Prvky ZTv jsou preventivně využívány i v povinné Tv.

Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek.

Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu

2. stupeň Očekávané

výstupy žák by měl

- ☐ ZTV-9-1-01p uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- ☐ ZTV-9-1-02p zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- ☐ ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- ☐ **základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky** – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- soubor speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotního oslabení je shodný pro 1. i 2. stupeň, učivo tohoto tématu je uvedeno na 1. stupni a je využitelné i pro 2. stupeň

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah tělesné výchovy** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Zdravotní tělesná výchova

Bude vyučována v hodinách Tv v rámci disponibilních hodin dle doporučení SPC/IVP/.

Vzdělávání v předmětu Zdravotní tělesná výchova:

Žáci pod vedením speciálního pedagoga jsou vedeni k odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkovému zlepšení zdravotního stavu. Pedagog přihlíží na konkrétní omezení každého žáka.

Vzdělávací oblast: Předmět speciálně pedagogické péče

Vyučovací předmět: **Zdravotní tělesná výchova**

Ročník: **6. - 9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti • Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení • Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě • Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> - Vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - Základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp - A Oslabení podpůrně pohybového systému <i>A 1 Poruchy funkce svalových skupin</i> <i>A 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení A 3</i> <i>Poruchy páteře – vybočení páteře do strany</i> <i>A 4 Poruchy stavby dolních končetin</i> Cvičení zaměřená na: - Správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehů - Zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech - Spinální cvičení - Posílení oslabených svalů šíjových, mezipatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu, zvýšení kloubní pohyblivosti a	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a podmínky životního prostředí EV – Základní podmínky života MEV – Tvorba mediálního sdělení

	rozsahu pohybu - Uvolňování páteře - Rotační cvičení - Správný dýchačí stereotyp - B Oslabení vnitřních orgánů <i>B 1 Oslabení oběhového a dýchačího systému B 2 Oslabení endokrinního systému</i> <i>B 3 Obezita</i> <i>B 4 Oslabení vnitřních orgánů</i> Cvičení zaměřená na: - Protahání a posílení svalstva – viz skupina A - Rozvoj hlavních a pomocných dýchačích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchačího a pohybového rytmu - Rovnovážná a koordinační cvičení - C Oslabení smyslových a nervových funkcí <i>C 1 Oslabení zraku C 2 Oslabení sluchu</i> <i>C 3 Neuropsychická onemocnění</i> Cvičení zaměřená na: - Vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A - Vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchačího systému - Rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů - Sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu - Orientaci v prostoru - Zrakovou lokalizaci - U neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně <i>VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i> <u>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy</u> - S přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Pracovní činnosti

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- ČSP-9-1-02p řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
- ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- ČSP-9-1-05p dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
 - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
 - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
 - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
 - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
 - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- **materiály** – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty)
- **pracovní pomůcky** – nářadí a nástroje pro ruční opracování
- **jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce**
- **technologické postupy** – technické náčrtu, výkresy a návody
- **úloha techniky v životě člověka** – zneužití techniky, technika a životní prostředí
- **řemesla a tradice**

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- **stavebnice** – konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž
- **práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Učivo

- **základní podmínky pro pěstování** – půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy
- **zelenina** – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny
- **okrasné rostliny** – pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin

- **ovocné rostliny** – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování
- **léčivé rostliny, koření** – pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie
- **chovatelství** – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku
- ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Učivo

- **finance a provoz domácnosti** – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk; energie, voda a jejich úspora
- **údržba v domácnosti** – údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čistícími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; práci a čistící prostředky a zacházení s nimi; elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

- **kuchyně** – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu
- **potraviny** – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace
- **příprava pokrmů** – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy
- **úprava stolu a stolování** – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Učivo

- základní laboratorní postupy a metody
- základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- **digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony
- **digitální technologie** – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování
- **počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací** – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)
- **mobilní služby** – operátoři, tarify

SVĚT PRÁCE (8. a 9. ročník)

Očekávané výstupy

žák

- ČSP-9-8-01p zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách
- ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
 - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
 - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

- **trh práce** – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní
- **volba profesní orientace** – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- **možnosti vzdělávání** – náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání
- **zaměstnání** – způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru
- **podnikání** – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací
předmět: **Pracovní činnosti - Dívky**
Ročník: **6.**

Očekávaný výstup – žák	Učivo	Průřezová témata
- Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci; zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model - Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení - Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci; zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Zná základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči - Zná základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti - Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - Zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY <u>Seznámit s vybavením a nástroji v dílně</u> (dřevo, kov) <u>Materiály</u> - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> - Nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> - Technické náčrty, výkresy a návody <u>Řemesla a tradice</u> DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ <u>Stavebnice</u> - Konstrukční; sestavování modelů; montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout první pomoc při úrazu - Výroba drobných oděvních a bytových doplňků PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY <u>Práce s textilem</u> - Základní ruční stehy: přední, zadní, obšívací - Provádění jednoduché opravy prádla. Navlékání gumy. Přišití poutka. Přišívání knoflíků, spínátek, háčků. - Základy šití na stroji - navlékání nití - Šití bez nití podle čáry - Žehlení různých druhů textilií - Vyšívání - Výroba drobných oděvních a bytových doplňků	Průřezová témata OSV – Psychohygiena OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV-Lidské vztahy EV- Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity., Vztah čl. k prostředí

• Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami • Provádí jednoduché operace platebního styku • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu • Používá vhodné prostředky při práci v domácnosti • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<u>Háčkování</u> - Uháčkovat samostatně řetízek - Orientovat se v druzích základních přízí <u>Pletení</u> - Zvládnout hladká oka PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ <u>Pěstitelské práce</u> - Ošetřovat pokojové květiny - kypřit, plít, zalévat, přihnojovat (seznámení) - Léčivé rostliny, koření (seznámení) - Zelenina, okrasné a ovocné rostliny – seznámení - <u>Chovatelství</u> <u>í</u> - Chov zvířat v domácnosti – seznámení - Bezpečnost a hygiena při práci se zvířaty (seznámení) PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI <u>Finance a provoz domácnosti</u> - Platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk (seznámení) <u>Údržba v domácnosti</u> - Údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi; <u>Elektrické spotřebiče</u> - Funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem PŘÍPRAVA POKRMŮ <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Nákup potravin; sestavování jídelníčku; skladování potravin <u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování (květiny na stole) <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací
předmět: **Pracovní činnosti - Dívky**
Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model - Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení - Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Zná základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči - Zná základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti - Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - Zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY <u>Materiály</u> - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> - Nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> - Technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> - Zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ <u>Stavebnice</u> - Konstrukční; sestavování modelů; montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout první pomoc při úrazu - Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY <u>Práce s textilem</u> - Procvičovat základní ruční stehy. Šití na šicím stroji - Organizace pracoviště, správné sezení - Údržba oděvů, žehlení prádla - Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - Základní dovednosti ručních prací - Výroba drobných oděvních a bytových doplňků	OSV – Seberegulace a sebeorganizace MKV-Lidské vztahy EV- Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity, Vztah čl. k prostředí

úrazu • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami • Provádí jednoduché operace platebního styku • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními, provádí drobnou domácí údržbu • Používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	<u>Vyšívání</u> - Křížkový steh, práce dle předlohy <u>Háčkování</u> - Zdokonalování háčkovacích technik, háčkování do okruhu <u>Pletení</u> - Zkvalitnění pletařských dovedností, ubírání a přidávání ok PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy <u>Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u> - Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění <u>Léčivé rostliny, koření</u> - Rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy; alergie (seznámení) <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, hrabání travních ploch, zametání PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI <u>Finance a provoz domácnosti</u> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, ekonomika domácnosti <u>Údržba v domácnosti</u> - Údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi	

• Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Ovládá základní funkce digitálních zařízení, postupuje podle návodu k používání, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu • Propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	<u>Elektrické spotřebiče</u> - Funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem PŘÍPRAVA POKRMŮ <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu <u>Potravin</u> - Výběr a nákup potravin; sestavování jídelníčku; skladování potravin <u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy; přílohy a doplňky k jídlu <u>Racionální a zdravá výživa</u> - Různé druhy polévek, zavářky do polévek - Úprava masa dušením, smažením, pečením - Přílohy a doplňky k jídlu - Moučníky VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ <u>Digitální technika</u> - Počítač – připojit klávesnici, tiskárnu, sluchátka - Fotoaparát – připojení k PC (stahování pořízených snímků do PC)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací
předmět: **Pracovní činnosti - Dívky**
Ročník: **8.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model - Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení - Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Zná základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči - Zná základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti - Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - Zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY <u>Materiály</u> - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> - Nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> - Technické náčrtu, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> - Zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> - Keramická dílna – plošný výrobek podle šablony DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ <u>Stavebnice</u> - Konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout první pomoc při úrazu <u>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY</u> - Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy - Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - Základní dovednosti ručních prací - Výroba drobných oděvních a bytových doplňků	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV-Lidské vztahy

• Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu • Používá vhodné prostředky při práci v domácnosti • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<u>Údržba v domácnosti</u> - Údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpečnost při styku s čisticími prostředky; údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čisticí prostředky a zacházení s nimi, jejich dopad na životní prostředí <u>Elektrické spotřebiče</u> - Funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem <u>Hygiena provozu domácnosti</u> - Podle podmínek prakticky seznámit žáky s obsluhou automatické pračky, ždímačky a dalšími elektrickými spotřebiči - Seznámení s nabídkou současných mycích a čisticích prostředků, umět pracovat podle návodu, vybrat vhodný prostředek. PŘÍPRAVA POKRMŮ <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Skupiny potravin; sestavování jídelníčku; výběr, nákup, skladování potravin <u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy <u>Racionální a zdravá výživa</u> - Různé druhy polévek, zavářky do polévek - Úprava masa dušením, smažením, pečením, grilováním, fritováním - Přílohy a doplňky k jídlu - Moučníky <u>Využívání moderní techniky v domácnosti</u> <u>Příprava a rozpočet na vaření</u>	

• Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách • Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání • Byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů • Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ <u>Digitální technika</u> - Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony - Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS) - Navigační technologie, konvergence technologií - Základní postupy a ochrana digitální techniky před poškozením - Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - Mobilní služby – operátoři, tarify PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Laboratorní dokumentace, způsoby a formy vedení výsledků experimentální práce - Pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Problematika první pomoci při úrazu v laboratoři SVĚT PRÁCE <u>Trh práce</u> - Povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní <u>Volba profesní orientace</u> - Základní principy - Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

ucházení se o zaměstnání • Byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	<u>Možnosti vzdělávání</u> - Náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání <u>Zaměstnání</u> - Způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru (pracovní doba, smlouva) <u>Podnikání</u> - Nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací
předmět: **Pracovní činnosti - Dívky**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model - Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení - Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Zná základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči - Zná základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti - Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - Zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY <u>Materiály</u> - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> - Nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> - Technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> - Zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> - Keramická dílna – plošný výrobek podle šablony DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ <u>Stavebnice</u> - Konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem - Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytnout první pomoc při úrazu <u>PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY</u> - Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy - Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu - Základní dovednosti ručních prací - Výroba drobných oděvních a bytových doplňků	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV-Lidské vztahy

• Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami • Provádí jednoduché operace platebního styku • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	<u>Práce s textilem</u> - Pracovat se stříhem - Šítí na stroji – obšívání, entlování, zakládání <u>Vyšívání</u> - Křížkový steh, práce dle předlohy <u>Háčkování</u> - Náročnější <u>vzory Pletení</u> - Jednoduché vzory, střídání barev a přízí různé kvality, použití netradičního materiálu, aplikace na pletenině PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy <u>Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u> - Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění <u>Léčivé rostliny, koření</u> - Rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie (seznámení) <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, hrabání travních ploch, zametání PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI <u>Finance a provoz domácnosti</u> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk; energie, voda a jejich úspora	

• Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách • Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání • Byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů • Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ <u>Digitální technika</u> - Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony - Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS) - Navigační technologie, konvergence technologií - Základní postupy a ochrana digitální techniky před poškozením - Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - Mobilní služby – operátoři, tarify PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Laboratorní dokumentace, způsoby a formy vedení výsledků experimentální práce - Pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Problematika první pomoci při úrazu v laboratoři SVĚT PRÁCE <u>Trh práce</u> - Povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní <u>Volba profesní orientace</u> - Základní principy - Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

ucházení se o zaměstnání • Byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	<u>Možnosti vzdělávání</u> - Náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání <u>Zaměstnání</u> - Způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru (pracovní doba, smlouva) <u>Podnikání</u> - Nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět:

Pracovní činnosti - Chlapci

Ročník: 6.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY <u>Seznámit s vybavením a nástroji v dílně</u> (dřevo, kov) <u>Materiály</u> - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> - Nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Práce se dřevem</u> - Dřeva měkká a tvrdá, struktura dřeva - Praktické činnosti: měření, orýsování, upínání, řezání (čepovko), opracování rašplí, pilníkem, brusným papírem, spojování hřebíky - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: skládací metr, úhelník, pila ocaska a čepovka, rašple, pilník, brusný papír, kleště, hřebík, dřevěná palička. <u>Práce s kovem</u> - Orýsování, ohýbání, štípání, pilování, stříhání, rovnání. <u>Práce s plasty</u> - Praktické činnosti: řezání, pilování, broušení, leštění, stříhání. PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY <u>Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy</u> <u>Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu</u> <u>Práce s papírem a kartónem</u> Praktické činnosti: - Papír a kartón rozměřovat, stříhat, ohýbat, probíjet, polepovat; lepenku rezat; - Zhotovovat obtížnější skládky - Sešívát listy, vlepovat složky do měkkých desek	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita OSV – Psychohygiena OSV – Řešení EV- Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity., Vztah čl. k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět:

Pracovní činnosti - Chlapci

Ročník: 7.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY <u>Seznámit s vybavením a nástroji v dílně</u> (dřevo, kov) <u>Materiály</u> - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> - Nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> - Technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> - Zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> <u>Práce se dřevem</u> Praktické činnosti - Řezání (lupenkovou pilkou, rámovou pilou) - Vrtání, dlabání, hoblování, spojování lepením, vruty - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: rejsek, pila (děrovka, lupénková, rámová), truhlářské kladivo, štětec, stěrka, dláto, vrut, hoblík <u>Práce s kovem</u> - Orýsování, ohýbání, štípání, pilování, stříhání, rovnání - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, přitažník, hlavičkář, sekáč, elektrické pájedlo <u>Práce s plasty</u> - Praktické činnosti: řezání, pilování, broušení, leštění, lepení, tvarování a spojování teplem PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY <u>Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy</u> <u>Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu</u>	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a podmínky životního prostředí EV – Základní podmínky života MKV- Lidské vztahy

• Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky • Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu • Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model • Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení • Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	<u>Práce s papírem a kartónem</u> Praktické činnosti: - Zhotovovat desky se hřbetem - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: nůžky, navlhčovač, šablony, dírkovač, sešíváčka, dutý průbojník, knihařský nůž. <u>Práce v keramické dílně</u> - Linoryty, práce s hlinou DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ <u>Stavebnice</u> - Konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem <u>Práce montážní a demontážní</u> Praktické činnosti: - Provádět údržbu jízdního kola (čistit, konzervovat, hustit vzdušnice) - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnic <u>Práce elektromontážní</u> - Zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče - Vkládat baterie do příruční svítilny, tranzistorové přijímače apod. PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy <u>Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u> - Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin, způsob pěstování	

• Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života • Provádí jednoduché operace platebního styku • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	<u>Léčivé rostliny, koření</u> - Pěstování vybraných rostlin, rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání, údržba živého plotu, prořezávání stromů PŘÍPRAVA POKRMŮ <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Skupiny potravin; sestavování jídelníčku, způsoby konzervace; výběr, nákup potravin <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy <u>Úprava stolu a stolování</u> - Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině SVĚT PRÁCE <u>Trh práce</u> - Povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností - Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - Rovnost příležitosti na trhu práce PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI <u>Finance</u> - Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory domácnosti - Hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	

• Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií • Ovládá základní funkce digitálních zařízení, postupuje podle návodu k používání, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu • Propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	<u>Ekonomika v domácnosti</u> - Sdělovací technika, funkce, ovládání a užití - Elektrická instalace - Bezpečnost a ekonomika provozu domácnosti - Nebezpečí úrazu elektrickým proudem VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ <u>Digitální technika</u> - Počítač – připojit klávesnici, tiskárnu, sluchátka - Fotoaparát – připojení k PC (stahování pořízených snímků do PC)	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět:

Pracovní činnosti - Chlapci

Ročník: 8.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
• Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech • Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • Organizuje svoji pracovní činnost • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY <u>Materiály</u> - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) <u>Pracovní pomůcky</u> - Nářadí a nástroje pro ruční opracování <u>Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</u> <u>Technologické postupy</u> - Technické náčrty, výkresy a návody <u>Úloha techniky v životě člověka</u> - Zneužití techniky, technika a životní prostředí <u>Řemesla a tradice</u> <u>Práce se dřevem</u> Praktické činnosti - Plátování, popř. konstrukční spoje (čepování, kolíkování); povrchová úprava transparentními nátěry, tmelení, lakování - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: rejsek, pila (děrovka, lupénková, rámová), truhlářské kladivo, štětec, stěrka, dláto, vrut, hoblík <u>Práce s kovem</u> - Probíjení, nýtování, spojování šrouby, sekání, tepání, pájení, tváření, ruční řezání vnějšího a vnitřního závitu, úprava povrchu proti korozi, měření posuvným měřidlem (s přesností 0,1 mm) - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, přitažník, hlavičkář, sekáč, elektrické pájedlo <u>Práce s plasty</u> - Praktické činnosti: řezání, pilování, broušení, leštění, lepení, tvarování a spojování teplem	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a podmínky životního prostředí EV – Základní podmínky života MEV – Tvorba mediálního sdělení MKV-Lidské vztahy

• Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti • Zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu • Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky • Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu • Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model • Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení • Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu • Zná základní pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými spotřebiči • Zná základní pokyny pro provoz a údržbu elektrických spotřebičů v domácnosti	PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY <u>Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy</u> <u>Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu</u> <u>Základní dovednosti ručních prací</u> <u>Práce s papírem a kartónem</u> Praktické činnosti: - Opravovat poškozené knihy, školní mapy a obrazy - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: nůžky, navlhčovač, šablony, dírkovač, sešíváčka, dutý průbojník, knihařský nůž. <u>Práce v keramické dílně</u> - Linoryty, práce s hlinou DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ <u>Stavebnice</u> - Konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem <u>Práce montážní a demontážní</u> Praktické činnosti: - Provádět jednoduché montážní a demontážní práce na jízdním kole (např. seřizovat výšku sedla, montáž a demontáž pláště a vzdušnice, lepení vzdušnice, montáž a seřízení elektrického osvětlení jízdního kola, demontáž a montáž středového složení) - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnic <u>Práce elektromontážní</u> - Zapojit a obsluhovat elektrické spotřebiče - Vkládat baterie do příruční svítilny, tranzistorové přijímače apod.	

• Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami • Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ <u>Základní podmínky pro pěstování</u> - Půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy <u>Zelenina</u> - Osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny <u>Okrasné rostliny</u> - Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru <u>Ovocné rostliny</u> - Druhy ovocných rostlin, způsob pěstování <u>Léčivé rostliny, koření</u> - Pěstování vybraných rostlin, rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie <u>Chovatelství</u> - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty <u>Údržba školních pozemků</u> - Hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání, údržba živého plotu, prořezávání stromů PŘÍPRAVA POKRMŮ <u>Kuchyně</u> - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu <u>Potraviny</u> - Skupiny potravin; sestavování jídelníčku, způsoby konzervace <u>Příprava pokrmů</u> - Úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy	

• Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách • Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání • Byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů • Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání • Byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání • Provádí jednoduché operace platebního styku • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií • Vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízeními, pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	SVĚT PRÁCE <u>Trh práce</u> - Povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní <u>Volba profesní orientace</u> - Základní principy - Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb <u>Možnosti vzdělávání</u> - Náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání <u>Zaměstnání</u> - Způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru; životopis <u>Podnikání</u> - Nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání PRÁCE A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - Základní elektrické spotřebiče a jejich provoz - Elektrická instalace - Elektrotechnika PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Laboratorní dokumentace, způsoby a formy vedení	

• Dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	výsledků experimentální práce - Pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Problematika první pomoci při úrazu v laboratoři VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ <u>Digitální technika</u> - Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony - Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS) - Navigační technologie, konvergence technologií - Základní postupy a ochrana digitální techniky před poškozením - Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) - Mobilní služby – operátoři, tarify	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce Vyučovací předmět:

Pracovní činnosti - Chlapci

Ročník: 9.

Očekávaný výstup - žák	Učivo	Průřezová témata
- Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - Organizuje svoji pracovní činnost - Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - Zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Materiály - Vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) Pracovní pomůcky - Nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Technologické postupy - Technické náčrty, výkresy a návody Úloha techniky v životě člověka - Zneužití techniky, technika a životní prostředí Řemesla a tradice Práce se dřevem Praktické činnosti - Plátování, popř. konstrukční spoje (čepování, kolíkování); povrchová úprava transparentními nátěry, tmelení, lakování - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: rejsek, pila (děrovka, lupénková, rámová), truhlářské kladivo, štětec, stěrka, dláto, vrut, hoblík Práce s kovem - Probíjení, nýtování, spojování šrouby, sekání, tepání, pájení, tváření, ruční řezání vnějšího a vnitřního závitu, úprava povrchu proti korozi, měření posuvným měřidlem (s přesností 0,1 mm) - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: posuvné měřidlo, průbojník, pila na kov, přitažník, hlavičkář, sekáč, elektrické pájedlo PRÁCE S OSTATNÍMI MATERIÁLY Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu	OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Kreativita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a podmínky životního prostředí EV – Základní podmínky života MEV – Tvorba mediálního sdělení MKV-Lidské vztahy

• Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky • Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu • Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model • Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení • Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě • Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	Základní dovednosti ručních prací Práce s papírem a kartónem Praktické činnosti: - Zhotovovat modely geometrických těles - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: nůžky, navlhčovač, šablony, dírkovač, sešíváčka, dutý průbojník, knihařský nůž. Práce v keramické dílně - Linoryty, práce s hlinou DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Stavebnice - Konstrukční, elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem Práce montážní a demontážní Praktické činnosti: - Provádět jednoduché montážní a demontážní práce na jízdním kole (např. seřizovat výšku sedla, montáž a demontáž pláště a vzdušnice, lepení vzdušnice, montáž a seřízení elektrického osvětlení jízdního kola, demontáž a montáž středového složení) - Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek: trubkový klíč, očkový klíč, stavitelný klíč, souprava na opravu vzdušnic PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ Základní podmínky pro pěstování - Půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina - Osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny - Pokojové květiny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru Ovocné rostliny - Druhy ovocných rostlin, způsob pěstování	

• Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • Připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy • Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách • Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání • Byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů • Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání • Byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Léčivé rostliny, koření - Pěstování vybraných rostlin, rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie Chovatelství - Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty Údržba školních pozemků - Hrabání listí, sekání a hrabání travních ploch, zametání, údržba živého plotu, prořezávání stromů PŘÍPRAVA POKRMŮ Kuchyně - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu Potraviny - Skupiny potravin; sestavování jídelníčku, způsoby konzervace Příprava pokrmů - Úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy SVĚT PRÁCE Trh práce - Povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Volba profesní orientace - Základní principy - Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání - Náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání Zaměstnání - Způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele;	

• Provádí jednoduché operace platebního styku • Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií • Vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízeními, pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu • Dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech • Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři • Ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb • Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru Podnikání - Nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání PRÁCE A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - Základní elektrické spotřebiče a jejich provoz - Elektrická instalace - Elektrotechnika PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU - Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - Laboratorní dokumentace, způsoby a formy vedení výsledků experimentální práce - Pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - Problematika první pomoci při úrazu v laboratoři VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ <u>Digitální technika</u> - Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony - Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS) - Navigační technologie, konvergence technologií - Základní postupy a ochrana digitální techniky před poškozením - Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA a PC) - Mobilní služby – operátoři, tarify	

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí vydává škola žákovi výpis vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
8. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
9. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
10. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
11. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje daný předmět.
12. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
13. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
14. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru klasifikace za příslušné období.
15. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
16. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - na pravidelných schůzkách s rodiči,
 - při individuálních konzultacích,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),

- na konci každého pololetí prostřednictvím vysvědčení,
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

17. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
18. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
19. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
20. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
21. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
22. V případě, že se žádost o přezkoušení výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

1.2 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek v rámci přiznaných podpůrných opatření při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení. Vyučující respektují doporučení ke vzdělávání žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Výsledky vzdělávání žáka se hodnotí klasifikací, slovně nebo kombinací klasifikačního stupně a slovního hodnocení. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy po konzultaci s vyučujícím, výchovným poradcem a zákonným zástupcem.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě psychologického vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemají jeho speciální vzdělávací potřeby negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě/žák vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikaci provázet celkovým hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný nebo nesouhlasný názor je respektován.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

1.3 Zásady hodnocení průběhu a výsledků při distančním vzdělávání

Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoli formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením. Po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumární hodnocení výsledků žáka při osvojování učiva tohoto celku.

Výsledky vzdělávání prezenční formou jsou dokládány i písemnými pracemi žáka (testy, pracovní listy), při distanční výuce výsledky jeho práce ukládány ve formě osobního portfolia,

v listinné, nebo digitální podobě.

Zákonní zástupci jsou při distančním vzdělávání informováni průběžně, prostřednictvím

- komunikační platformy školy (GoogleDisk),

případně

- e-mailem, telefonicky, osobně.

2. Stupně hodnocení prospěchu a chování, kritéria klasifikace žáků, slovní hodnocení

2.1.Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - na pravidelných schůzkách s rodiči,
 - při individuálních konzultacích,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
 - okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu
7. Jakákoliv známka z chování (případně slovní hodnocení chování) není výchovným opatřením, ale vyjadřuje hodnocení chování žáka v průběhu pololetí školního roku. Typ uloženého kázeňského opatření je dán závažností jednání, neplatí pravidlo posloupnosti od „napomenutí k důtkám“.
8. Sníženým stupněm se nehodnotí chování u žáků s poruchami chování a chování žáků, kteří jsou v péči odborného lékaře – psychiatra.

2.2.Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Při klasifikaci chování žáka na vysvědčení se používá stupnice:

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 - neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré):

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák se však přístupným výchovnému působení a snaží své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé):

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného

přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob (slovní napadení spolužáků nebo zaměstnanců školy, šikana, krádeže, kouření v areálu školy). Je udělen i z důvodu neomluvené absence do výše 20 hodin. Je udělován pololetně (návrh čtvrtletně) a po projednání a souhlasu pedagogické rady. S výchovným opatřením jsou písemnou formou seznámeni zákonní zástupci.

Dopouští se:

- podvodů (falšování podpisů, známek a hodnocení),
- držení, požití a distribuci omamných psychotropních látek včetně tabáku a alkoholu v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- opakovaného ublížení spolužákovi, fyzické i psychické,
- krádeže v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- pořizování zvukového či obrazového záznamu bez svolení natáčené osoby.

Stupeň 3 (neuspokojivé):

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy (rizikové projevy chování, hrubé slovní a fyzické napadení spolužáků nebo zaměstnanců školy, závažné projevy šikany, vydírání, násilí, xenofobní chování). Současně je udělen i z důvodu neomluvené absence a to od 20 hodin a výše. S výchovným opatřením jsou písemnou formou seznámeni zákonní zástupci.

Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků:

- opakovaného držení, požití a distribuci omamných psychotropních látek včetně tabáku a alkoholu v době školního vyučování nebo v rámci akcí pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- opakované krádeže v areálu školy nebo na akcích pořádaných školou, kde škola za žáka přebírá odpovědnost,
- obzvláště hrubého ublížení spolužákovi

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a. prospěl(a) s vyznamenáním
- b. prospěl(a)
- c. neprospěl(a)
- d. nehodnocen(a)

2.3. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky. Žák se učí objektivně zhodnotit svoji práci, je veden návodnými otázkami učitele, na které se snaží reagovat
6. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost, motivace k učení, sebedůvěra, vztahy ve třídě

Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

2.4. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií, slovní hodnocení u žáků v základní škole s LMP

Při klasifikaci prospěchu se používá stupnice:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při hodnocení se na prvním stupni použije pro zápis hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

V základní škole se výchovně vzdělávací výsledky klasifikují podle této stupnice a současně se přihlíží ke stupni podpůrného opatření:

Stupeň 1 (výborný)

Žák má v přesnosti a úplnosti poznatků faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje někdy nepatrné nepřesnosti. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů někdy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitelů. Jeho myšlení je vcelku správné, ale pomalejší. Ústní a písemný projev je poměrně správný a výstižný, grafický projev je úhledný a úpravný. Kvalita výsledků jeho činnosti je občas narušena nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi ojedinělé podstatnější mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje nepřesnosti, které dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je méně samostatný a potřebuje vedení učitelem. Jeho myšlení vykazuje drobné nepřesnosti. Ústní a písemný projev má zpravidla nedostatky ve správnosti a přesnosti, grafický projev je méně estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele s

menšími obtížemi.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi závažné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje časté nepřesnosti. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit omezeně a jen za pomoci učitele. Někdy projevuje i větší nedostatky v myšlení. Rovněž ústní a písemný projev je slabý, grafický projev je často méně estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena značnými nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat pod občasným dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi četné a velmi závažné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje četné a značné nepřesnosti. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Má často větší nedostatky v myšlení. Rovněž ústní projev a písemný je velmi slabý, grafický projev není estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena velmi značnými nedostatky. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým dohledem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si předepsané učivo neosvojil. Má trvale velmi podstatné nedostatky ve vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností. Mezerovité a nepřesné osvojení vědomostí a dovedností nestačí na řešení teoretických a praktických úkolů. Při výkladu a hodnocení jevů nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Má trvale velmi značné nedostatky v myšlení. Jeho projev ústní i písemný je naprosto nevyhovující. Rovněž grafický projev je na velmi nízké úrovni. Žák není schopen uspokojivě pracovat ani pod trvalým dohledem učitele.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení prospěchu

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami

5 – nedostatečný

neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný

pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti

2 – chvalitebný

uvažuje celkem samostatně

3 – dobrý

menší samostatnost v myšlení

4 – dostatečný

nesamostatné myšlení

5 – nedostatečný

odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný

výstižné a poměrně přesné

2 – chvalitebný

celkem výstižné

3 – dobrý

myšlenky vyjadřuje ne dost přesně

4 – dostatečný

myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi

5 – nedostatečný

i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Píle a zájem o učení

1 – výborný

aktivní, učí se svědomitě a se zájmem

2 – chvalitebný

učí se svědomitě

3 – dobrý

k učení a práci nepotřebuje větších podnětů

4 – dostatečný

malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

5 – nedostatečný

pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

2.5 Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl(a)

neprospěl(a)

nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm

- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení, nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace, postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,
- b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí ani v náhradním termínu (§ 52 odst. 2 a 3 školského zákona).

Pokud žáka nelze hodnotit na konci 2. pololetí, použije se stupeň “neprospěl(a)”.

Ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených Školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit tato výchovná opatření:

a) napomenutí třídního učitele zejména

- za zapomínání (žakovské knížky, cvičebního úboru, pomůcek na výuku, domácího úkolu...),
- za nevhodné chování, vyrušování, neplnění zadaných úkolů.

b) důtku třídního učitele zejména

- za opakované zapomínání,
- za opakované nevhodné chování, vyrušování, neplnění zadaných úkolů,
- za neomluvenou absenci v počtu 1-3 vyučovací hodiny.

c) důtku ředitele školy zejména

- za déletrvající zapomínání,
- za závažné porušení školního řádu,
- za úmyslné ničení školního majetku a majetku žáků a zaměstnanců,
- za úmyslné ublížení spolužákovi.

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Následně ředitel školy nebo třídní učitel oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Třídní učitel zaznamená udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky do dokumentace školy.

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel ředitelku školy. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii zápisu. Případné odmítnutí podpisu nebo převzetí zápisu zákonným zástupcem se do zápisu zaznamená.

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka i při hodnocení chování žáka na vysvědčení se kromě

výše uvedených kritérií vždy zohledňují osobnostní předpoklady, věk žáka a důležité okolnosti, které ovlivnily žákův výkon (žák se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, žák, který není státním občanem ČR apod.).

Při hodnocení žáků cizinců, kteří v ČR plní povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou okolnost, která ovlivňuje jejich výkon. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledků zkoušky, může požádat o přezkoušení § 22.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo **na vytvoření nezbytných podmínek** v rámci přiznaných podpůrných opatření při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami **se přihlíží k povaze postižení**. Vyučující respektují doporučení ke vzdělávání žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Výsledky vzdělávání žáka se hodnotí klasifikací, slovně nebo kombinací klasifikačního stupně a slovního hodnocení. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy po konzultaci s vyučujícím, výchovným poradcem a zákonným zástupcem.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě psychologického vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel **takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka** a na něž nemají jeho speciální vzdělávací potřeby negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě/žák vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikaci provázet celkovým hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný nebo nesouhlasný názor je respektován.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Vzdělávání žáků se spec. vzdělávacími potřebami se řídí vyhláškou.48/2005 Sb. o základním vzdělání, pokud není stanoveno jinak.

3. Komisionální přezkoušení, Opravná zkouška

3.1 Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji: předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy, zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu, přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

3.2 Opravná zkouška

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci II. pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky jsou komisionální.

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků

různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok, včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden; - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací; - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí; - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné; - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva; - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon v platném znění) a náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči, zaměstnanci školy
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, rozhovory s rodiči, výstupy z jednání školské rady